



MINISTERUL AFACERILOR INTERNE

DOS. Nr. 40 002

VOL. Nr. 139

ARHIVA OPERATIVA

D O S A R

Anchetă

GROSSMAN
ADOLF-GROZEA



1960081

P 000218, Vol. 139

Data

Urmează vol. nr. 140

14/954

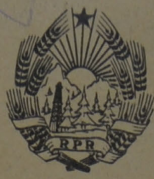
SI

I

40002

Vol. 139

Strict Secret
Confidential-Personal



DOSAR Nr. 40002 vol. 139

GROSSMAN ADOLF GROZEA

908/5
Exire 2/2/954

T A B E L

cu evidența persoanelor care au întreținut legături compromițătoare cu arestații
trecuți în dosarul de anchetă Nr. 14/954

Nr. de ordine	Datele de identificare	Pe scurt cuprinsul materialelor compromițătoare cu indicarea persoanei cu care a întreținut legăturile, volumul și paginile	Numele arestatului care a dat relații compromițătoare și pentru ce motiv este arestat	Semnătura lucrătorului operativ dela cartoteca generală
1.	GHINGOLD- NANDOR	Cunoaște activitatea desfășurată de GROZEA A. pag. 101-122	-ADOLF GROZEA	
2.	RADU LECCA	- i d e m - fila 123-127	- idem -	
3.	M.H. MAXY	- i d e m - fila 148-154	- idem -	
4.	FINCU MARIUS	- i d e m - fila 152-159	- idem -	
5.	LEON ISAC	- i d e m - fila 160-164	- idem -	
6.	GRUMBERG WIDMAN	- i d e m - fila 165	- idem -	
7.	CONIVER LUPU	- i d e m - fila 181-185	- idem -	
8.	ARONOVICI HERMAN	- i d e m - fila 166-180	- idem -	
9.	DAVIDOVICI PAUL	- i d e m - fila 185-188	- idem -	
10.	MENDALSCHN MARTIN	- i d e m - fila 189-194	- idem -	
11.	GROZEA DORA	- i d e m - fila 195-202	- idem -	
12.	CRISTIAN C-SOLOMON	- i d e m - fila 203-209	- idem -	
13.	SARAGA IASCAR	- i d e m - fila 210-213	- idem -	
14.	LENA CONSTANTE	- i d e m - fila 214-218	- idem -	
15.	HARY BRAUNER	- i d e m - fila 219-222	- idem -	
16.	SAN NICOLAU	- i d e m - fila 223-225	- idem -	

O P I S

de documentele aflate în dosarul nr.14/954, aparținând
numitului GROSSMAN ADOLF GROZEA. -

1/ Declarațiile lui GROSSMAN ADOLF GROZEA - de la
file 1-99.-

2/ Declarațiile martorilor :

1/ GINGOLD NANDOR de la fila 101-122

2/ RADU LECA - de la fila 123-147

3/ M.H. MAXY - de la fila 148-154

4/ FINCU MARIUS LEONTIN - de la fila 155-159

5/ LEON ISAC - de la fila 160-164

6/ MATEHIAS GRUNBERG VILMAN de la fila
165-

7/ ARONOVICI HERMAN - de la fila 166-180

8/ CONIVER LUPU - de la fila 181-184

9/ DAVIDOVICI PAUL - de la fila 185-188

10/ MENDALSCHN MARTIN - de la fila 189-194

11/ GROZEA DORA - de la fila 195-202

12/ CRISTIAN C. SOLOMON - 203-209

13/ SARAGA IASCAR - de la fila 210-213

14/ LENA CONSTANTE - de la fila 214-218

15/ HARI BRAUNER - de la fila 219-222

16/ JEAN NICOLAU - de la fila 223-225

3/ Material documentar - de la pagina 227-241

4/ Ordinul de percheziție al Procuraturii nr.00165.
314

5/ Mandatul de arestare nr.00302 din 3 martie 1953.

6/ Fișă personală a lui GROSSMAN ADOLF GROZEA.-

Lt. Meș
Căpitan Ion

121

Grossman Adolf Gräza

1

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

10 Martie 1953, București

Interogatoriul a început la ora 1,30.-

" s'a terminat la " 4,40.-

Eu, Lt. de Securitate FILIP VIADIMIR, am interogăat în calitate de anchetator pe reținutul:

GROZEA (GROSMAN) ADOLF, născut la 15 Oct. 1904 în București, de cetățenie română, naționalitate evreu, neîncadrat politicește, posedă ca studii 6 cl.șc. Comercială în Buc. 1921, fost comerciant de petrol, în ultimul timp la Coop. "Victoria chimică" operator chimist, cu ultimul domiciliu în Str. Polonă Nr. 10 București, căsătorit cu DORA STAUERMAN în vârstă de 54 ani casnică, domiciliat în București Str. Polonă Nr. 10. Origina socială burgheză - depozitar de petrol, nu am fost încadrat politicește. Nu am fost decorat. - Cu Serviciul militar satisfăcut la Regt. 21 Infanterie București - soldat. - În 1936 am fost în Cehoslovacia la băile Karlsbad. - În 1946 am fost judecat și condamnat de Trib. Pop. la 12 ani pentru activitate în C.E.R., ulterior fiind achitat. -

Intrebare:

Ce rude ai d-ta în țară?

Răspuns:

În prezent mai am în țară un frate și o soră; fratele este ION GROSMAN, iar sora RENI, măritată ZONEA. -

Intrebare:

Cu ce se ocupă ei în prezent?

Răspuns:

Fratele meu ION GROSMAN este sălariat la Cooperativa "Aurora", care lucrează construcții metalice, iar sora mea RENI este casnică. - Soțul ei este inginer la Ministerul Electricității. -

Intrebare:

Ce rude ai d-ta în străinătate?

ss/Grozea Adolf. -

Răspuns:

În străinătate am două surori; Astfel CAROLINA este măritată cu un comerciant HAINOVICI și se află lângă Tel-Aviv, în Israel.- Cea de a doua MORGA este măritată cu un avocat LEO VOGEL și se află la Paris.-

Intrebare:

Ce relații ai d-ta în societate?

Răspuns:

În societate, întretin următoarele relații: Cu Dr. ARONOVICI HERMAN care este medic la Confederația Generală a Muncii sunt în relații de prietenie. ION BELIGRADEANU fost funcționar la Concordia, actualmente funcționar la Ministerul Minelor și Petrolului, îmi este prieten și ne vizităm reciproc. Dr. CONSTANTIN MIHAILESCU medic la spitalul raionului N.Bălcescu, ARNOLD ROSIN fost funcționar la Soc. Ford, actualmente funcționar la Cooperativa "Muncă și Artă", cu ambii sunt prieten.- Am mai întretinut relații de prietenie și cu Dr. CAFFE LEON, medic la Spitalul Elias.-

Intrebare:

Cu ce persoane ai mai întretinut relații în perioada de după 23 August 1944?

Răspuns:

În afară de cei arătați mai sus, în toată perioada de după 23 August 1944 am mai întretinut relații amicale sau numai de simple cunoștință, cu următorii: V. MAXIMILIAN director la Opereta de Stat, Ing. EMIL HARTITOIU funcționar la Consiliul de Stat pentru tehnică, Dr. BURCHELEA medicul șef dela spitalul Panduri, IORU EMIL funcționar la Ministerul Industriei chimice, MARCOVICI REINE inspector la Banca de Stat, GEAMANU GRIGORE fost secretar general la M.A.I., Dr. HALOVY fost rabin la templul Carol, JULAS STEREA fost directorul firmei "Bühler", actualmente e plecat din țară, HUGO CAPPON fost președinte al Oficiului județean Ilfov din Centrala Evreilor din România, WALTER DUNARMAN, funcționar la "Metalimport" și SCHVAPP SAUL funcționar la Ferro-Metal.-

Intrebare:

Ce relații întreții cu persoanele plecate din țară?

Răspuns:

În afară de surorile mele pe care le-am menționat mai întretin relații de corespondență cu o femeie anume MALVINA STERN, care a plecat în 1949 în Israel, aflându-se actualmente la Paris.-
ss/Grozea Adolf.-

Correspondența ei o primesc pe numele meu însă "poșta restantă".
Mai întrețin relații tot de corespondență cu DARVAS EDUARD plecat
în Israel.- Dela acesta am primit și un pachet .- Acestea sunt
persoanele de care îmi aduc aminte.-

Intrebare:

În afară de cele declarate până în prezent ce legă-
turi ai mai avut d-ta cu străinătatea?

Răspuns:

Afară de cele declarate, nu am mai avut nici un fel
de legături cu străinătatea,- afară de câteva cărți poștale simple
pe care le primeam din când în când dela diferiți cunoscuți din
Israel.-

Intrebare:

Mai ai ceva de menționat la prezentul proces verbal
de interogatoriu?

Răspuns:

Da, la capitolul "relații în societate" am uitat să
adaug că am cunoscut și pe actuala soție a lui TEOHARI GEORGESCU,
din timpul când era soția lui GRIGORE GEAMANU.-

După ce am cetit prezentul proces verbal de interroga-
toriu și am constatat că el corespunde în totul cu cele declarate
de mine, îl susțin și semnez.-

ss/Grozea Adolf.-

Lt. de Securitate

Filip Vladimir.-

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

10 Martie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 1 și 30 minute. Interogatoriul s'a terminat la ora 4 și 40 minute.

Eu, Lt. de Securitate Tichij Vladimir
am interogat în calitate de anchetator pe reținutul

1. Numele: Groza (Gromaz) Pronumele: Adolț
3. Anul, luna și ziua nașterii: 15 Oct. 1904 4. Locul nașterii: în București

5. Cetățenia: română 6. Naționalitatea: evreu

7. Apartenența politică: până din ce an

8. Studii: 6 cl. Sc. Comerciale în Buc. 1921
când, unde și ce școală a absolvit.

9. Profesia: fost comerciant de petrol 10. Ultimul loc de muncă și funcția: Cap. Victoria de luncă, gazetar, chimist.

11. Ultimul domiciliu: Str. Tolosa Nr 10 București.

12. Situația familială: căsătorit cu Lora Steuerman
în vârstă de 14 ani, casnic, doi copii, numele lor, vârsta lor, domiciliul și ocupația: în București Str. Tolosa Nr 10.

13. Origina socială: Burgheză - deșezitar de petrol
(averea părinților până la 25 August 1944 și în prezenți)

14. Activitatea politică până în 1947: nu a fost în cadru
(la ce partide politice a fost. Participare în alegeri).

Iscălitura

15. Decorații, distincții și premii guvernamentale

(Înainte și după 23 August 1944)

16. În ce armată a făcut serviciu, grad, funcție

Reg. 2. Infanteriei
Suceava - Soldat

17. Dacă a fost prizonier

(unde și când)

18. Dacă a fost în străinătate, unde, când, și în legătură cu ce

În 1936
în Cehoslovacia la băile Karlsbad

19. Dacă a participat în bande, în organizații contra-revoluționare

20. Dacă a fost, judecat, când, din ce cauze, de cine și la ce pedepse a fost

condamnat
În 1966 judecat și condamnat de
Trib. Pop. la 12 ani pentru activitate în
C.E.R., ulterior a fost achitat.

Întrebare:

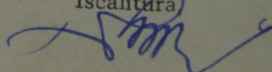
Ce rude ai d-ta în țară?

Răspuns: În prezent, mai am
în țară un frate și o soră;
fratele este Yan Grossman, iar
sora Rani, măritată Ganea.

Întrebare: Cu ce se ocupă
ei în prezent?

Răspuns: Fratele meu Yan
Grossman este salariat la
Cooperativa Aurora, care
lucra la construcții metalice,
iar sora mea Rani este
casnică. Tatăl ei este inginer

Îscălitura



Urmare:

la Ministerul Electrificării.
Întrebare: Ce vede ai d-ta în străinătate?

Răspuns: În străinătate, am două surori; cea mai mică este măritată cu un comerciant Haimovici și se află la Iași. Cea de-a doua, Marga este măritată cu un avocat Lev Vogel și se află la Paris.

Întrebare: Ce relații ai d-ta în societate?

Răspuns: În societate, intru în următoarele relații:

cu Sr. Aronovici Horne au care este medic la Confederația Generală a Muncii sunt în relații de prietenie. Jan Rebișcă de asemenea fost funcționar la Concordia, actualmente funcționar la Ministerul Muncii și Petrolului îmi este prieten și me vizitează reciproc. Sr. Constantin Mihăilescu medic la Spitalul raionalui Nicolae Gălbene, Corneliu Proșni post funcționar la Soc. Ford, actualmente funcționar la cooperativa „Muncă și Artă”, cu care sunt prieten. Am mai intru în unele relații de prietenie și cu Sr. Căpă

Iscălitura

[Signature]

Urmare:

Leone, medic la Spitalul
Elias.

Intrebari: Cu ce persoane
ai mai intru-tinut relații,
în perioada de după 23
August 1944?

Răspuns: În afară de
cei paritate mai sus, în
toată perioada de după
"23 August 1944" am mai
intru-tinut relații amicale
și au numai de simple
cunoștință, cu următorii:
Dr. Maximilian, director
la Opera de Stat, Ing. Emil
Hartstein funcționar la Consiliul
de Stat pentru tehnică, Dr.
Burghelea medicul șef la
Spitalul Panduri, Ion Emil
funcționar la Ministerul
Industria Chimică, Marcu
Rene inspector la Banca de Stat,
Geamănu Grigore fost secretar
General la M.A.T., Dr. Halasz
fost rabiu la templul cotel,
Julius Itaresa fost directorul
firmei Gültel, actor dăruit
de plecat din țară, Hugo
Cappou fost președinte al
Oficiului în deosebi "Il po chi"
Centru Emilian din București.

Observație: Fiecare pagină a procesului verbal se iscălește de către arestat sau
martor, iar ultima pagină și de către anchetator,

Urmare: Ing. Walter Guimard au
funcționat la „Meta Import”
și Schnapp Paul funcționează la
Toro - Motel.

Întrebare: Ce relații întreții
cu persoanele pătate, din
Iara?

Răspuns: În afară de sura-
rite mele pe care le-am
menționat, mai întreții relații
de corespondență cu o femeie
anume Malvina Stern care
a plecat în 1948 în Israel
a pînă se actualizată la
Paris. Corespondența ei o
primam pe numele meu în ră-
„poste-postante”. Mai întreții
relații tot de corespondență
cu ~~frat~~ barba Edward
plecat în Israel. La aceste
am primit și un pachet.
Acestea sunt persoanele de care
imi aduc a du.

Întrebare: În afară de cele
declarate până în prezent,
cele sături ai mai avut
d-ta cu străinătatea?

Răspuns: A afară de cele de-
clarate, nu am mai
avut nici un fel de legă-
turi cu străinătatea

Semnătura,

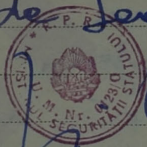
[Signature]

Urmare: a fani de citorva carti
postale simple, pe care le
primam un cind in
bnd dela difariti cunoscuti
lui Israel.

Intrebare: Mai ai ceva de
mentionat la prezentul proce-
verbal de interogatori?

Raspuns: Ba, la capitalul
"relatii in societate" au
ritat sa adaug ca au
cunoscut si pe actuala
sotie a lui Isahari Gorgescu,
chi timpul cand ea sotia
lui Gorgor Jeanaia.

Supa de au citit prezentul
proces-verbal de interogatori
si au constatat ca el cores-
punde in totul cu cele
declaratate de mine, il
sustin si semnez
anchetator invinuit:
Lt. de Securitate



Semnatura,

7
12

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul GROZZA ADOLF, lucrător chimist; fost comerciant
născut la 15 Oct. 1900 în Buc. cu ultimul domiciliu în București Str.
Polonă Nr. 10.-

la Martie 1953, București

Interogatoriul a început la ora 4,50

" s'a terminat la " 8,15.-

Intrebare:

Unde te afli ai d-ta în presajna celui de al doilea războiu
mondial?

Răspuns:

În presajna celui de al doilea războiu mondial eu mă
aflam în București.-

Intrebare:

Cu ce te-ai ocupat în acest timp?

Răspuns:

În acest timp, mă ocupam cu vânzarea și cumpărarea pro-
ductelor petrolifere, având o firmă proprie de desfacere denumită
"Soc. Anonimă Jupiter", realizând beneficii mari.-

Intrebare:

Până la ce dată ai ținut d-ta această firmă?

Răspuns:

Această firmă am ținut-o până în anul 1930, când am
lichidat-o.-

Intrebare:

Cu această firmă ai lucrat și în timpul războiului?

Răspuns:

Nu în timpul războiului nu am mai lucrat în petrol.-

Intrebare:

Care a fost motivul întreruperii activității d-tale în
această perioadă?

Răspuns:

În timpul războiului nu am mai putut lucra deoarece nu
primeam materii prime și afară de aceasta firma fiind cu capital
evreesc trebuia să fie închisă, deoarece legile rasiale de atunci
nu permiteau evreilor să facă comerț.- so/Groza Adolf.-

Intrebare:

Namai putând exercita comerțul cu petrol, din ce te-ai întreținut d-ta?

Răspuns: Nu am putut exercita comerțul cu petrol. Până în anul 1942 cu toate că nu mai aveam firmă, totuși m'am ocupat cu acest soi de comerț.-

Intrebare:

Dar din anul 1942?

Răspuns:

Din anul 1942 nu am mai avut nevoie să fac comerț deoarece devenisem funcționar în Centrala Evreilor din România și aveam un salariu mare din care puteam să-mi întretin familia.-

Intrebare:

Ce instituție era Centrala Evreilor din România și pe cine reprezenta ea?

Răspuns:

Centrala Evreilor a fost creiată de regimul antonescian și reprezenta interesele evreilor.-

Intrebare:

Ce fel de regim era cel antonescian?

Răspuns:

Regimul antonescian era de naștere fascistă.-

Intrebare:

Cum explici atunci d-ta că nu regim fascist cum era cel antonescian a creiat o instituție care să reprezinte interesele evreilor?

Răspuns:

Centrala Evreilor nu era propriu zis un organ de apărare a intereselor evreilor, ci mai degrabă unul de asigurare a intereselor evreilor, creiat poate cu acest scop, dar care avea menirea de a se ocupa cu toate treburile evreiești.-

Intrebare:

În ce împrejurări ai intrat d-ta în Centrală?

Răspuns:

Eu am intrat în această instituție datorită lui GINSBURG, care era secretar general al Centralei Evreilor și care mi-a aranjat acest lucru.-

Intrebare:

Ce funcții ai deținut d-ta în Centrală?

sa/Groses Adolf.-

///.

Răspuns:

În Centrallă Evreilor am deținut funcția de șef al secției financiare, dela înființarea ei și până la 23 August 1944.-

Intrebare:

Ce te-a determinat să intri la Centrallă Evreilor?

Răspuns:

Faptul că în acel timp exista munca obligatorie pentru evrei, m'a făcut să intru la Centrallă, deoarece pe această cale eram scutit de munca obligatorie și rămâneam în continuare în București.-

Intrebare:

Dar au fost mulți evrei scutiți de muncă obligatorie și totuși nu erau funcționari ai Centralei.-Deci care a fost motivul pentru care d-ta ai acceptat să intri în conducerea Centralei cu toate că știai că această instituție avea ca scop împilarea populației evrești?

Răspuns:

Este adevărat faptul că am intrat în Centrallă Evreilor ca să-mi asigur o scutire de muncă obligatorie și o existență mai bună, cu toate că știam că funcționarea mea în această instituție creiată de regimul antonescian pentru oprirea populației evrești, va cere să desfășor o activitate împotriva, înșuși a populației evrești.-

Intrebare:

Care era atribuțiunea secției financiare din Centrallă Evreilor?

Răspuns:

Secția financiară din Centrallă Evreilor avea ca sarcină fixarea contribuțiilor obligatorii pentru fiecare evreu înscădarea acestor contribuții și centralizarea lor.-

Intrebare:

Dar cele ale șefului secției financiare?

Răspuns:

Atribuțiunea șefului Secției Financiare deci a mea, personală, era aceea de a fixa și coordona impunerile asupra populației.

Intrebare:

Cum ai îndeplinit d-ta această atribuțiune care deriva din funcțiunea d-tale?

ss/Groza(Dolfi) Adolf.

Răspuns:

În cadrul funcționării mele am îndeplinit întotdeauna sarcinile ce-mi reveneau, încasând întotdeauna la timp și executând planul contribuțiilor.-

Întrebare: Proces Verbal de interogator

Ce măsuri se luau împotriva acelor care nu plăteau contribuțiile obligatorii?

Răspuns:

Niciodată nu am luat măsuri împotriva celor care nu plăteau contribuțiile.-

După ce am citit procesul verbal de interogatoriu și am constatat că el corespunde în totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.-

Orășul

ss/ Grozea Adolf.-

Lt. de Securitate

Interogatoriul a început la ora 4

s'a terminat la 8

Întrebare: Filip Vladimir.-

Prima sa lui de-al doilea război mondial?

Răspuns: În prima sa de-al doilea război mondial eu m-am aflat în București. Într-o zi am fost în aerul timp?

Răspuns: În acest timp m-am ocupat cu vânzarea și cumpărarea produselor de petrol, având o firmă proprie de distribuție, în București. Soc. Anghelina Supta realizând beneficii mari. Într-o zi am fost la capătul aerului de la această firmă.

BM/3/ex.

Proces-Verbal de interogator

Arestat zu Grozea Adolf, buvător chimist
foșt comorebant, născut la 15 Oct-1902 în Zua
cu met. dom. în Gucurești str. Tolosa N° 10
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

10 Martie 1953

Orașul Gucurești

Interogatoriul a început la ora 4 și 50 min.

„ s'a terminat la „ 8 și 15 „

Intrebare:

Unde te aflai d-ta, în
preajma ce lui de-al doilea
război mondial?

Răspuns: În preajma ce lui
de-al doilea război mondial
eu mă aflam în Gucurești.

Intrebare: cu ce te-ai ocupat
în acest timp?

Răspuns: În acest timp mă
ocupam cu vânzarea și
cumpărarea produselor pet-
rolifere, având o firmă
proprie de distribuție, de-
numită „Soc. Anghina Jupiter”,
realizând foarte bine.

Intrebare: Până la ce dată
ai ținut d-ta această firmă?

Răspuns: această firmă

Semnatura

Urmare: am tinut-o până în anul
1950, când am lichidat-o.

Întrebare: Cu această firmă
ai lucrat și în timpul răz-
boiului?

Răspuns: Nu în timpul răz-
boiului nu am mai lucrat
în petrol!

Întrebare: Care a fost motivul
întreruperii activității d-tale
în această perioadă?

Răspuns: În timpul războiului
nu am mai putut lucra
deoarece ne primeam materii
prime și apă de această
firmă fiind cu capital evreiesc
trebuia să fie închisă, deoarece
legile rasiale de atunci ne
permiteau doar să facem comerț.

Întrebare: Pe mai puțin activitate
comercială cu petrol, din ce te-ai
într-o firmă d-ta?

Răspuns: Până în anul 1942
ai totuși cu noi mai aveam
firmă, totuși nu am ocupat
cu acest soi de comerț.

Întrebare: Mai din anul
1942?

Răspuns: Din anul 1942
nu am mai avut nevoie
să fac comerț, deoarece

Urmare:

denominare funcționare la
Centrale Energetice din România
și avea un salariu mare
ca și puteam să-mi iertăm
familia.

Întrebare: Ce instituție era
Centrale Energetice din România
și pe cine reprezenta ea?

Răspuns: Centrale Energetice
a fost creată de regimul
autonasecian și reprezenta
interesele scriitorilor.

Întrebare: Ce fel de regim
era cel autonasecian?

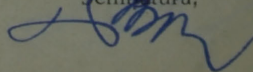
Răspuns: Regimul autonasecian
era de neanta-facut.

Întrebare: Cum explica starea
d-ta, că nu regimul facut cum
era cel autonasecian a creat
o instituție care să reprezinte
interesele scriitorilor?

Răspuns: Centrale Energetice
nu era propriu-zis un organ
de apărare a intereselor
ci mai degrabă unul
de asigurare a intereselor
scriitorilor, creat poate cu acest
scop, dar care avea un
mădă de-a se ocupa
cu toate treburile scriitorilor.

Întrebare: Cu ce împrejurări ai

Semnatura,



Urmare:

intrat d-ta în Centrala-?

Präspun: Eu am intrat în
acea stă înstituție, datorită
lui Gul'gold Mandor, care era
secretar general al Centralii
Evreilor și care mi-a aranjat
acel lucru.

Intrebare: Ce funcție ai deținut
d-ta în Centrala-?

Präspun: În centrala la Evreilor
am deținut funcția de șef al
~~secției~~ - financiară, deta-
șat înaintea și până la 23
august 1944.

Intrebare: Ce ta-a determinat
să intri la Centrala la Evreilor?

Präspun: Faptul că în
acele timpuri exista marea
obligație pentru evrei, m'a
făcut să intru la Centrala
deoarece pe acea stă
când eram scutit de
marea obligație și ră-
măsesem în continuare
în București.

Intrebare: Dar au fost
mulți evrei scutiți de marea
obligație și totuși nu
erau funcționari ai
Centrala. Sau care a
fost motivul pentru

Semnătură

Urmare:

care d-ta ai acceptat să
într- în conduceră Centrală,
cu toate că știi că
asa stă în stătut are
ca resp impilarea populației
overesti?

Răspuns: Este adevărat
faptul că am intrat în
Centrala Enerilor ca să
asigur o sentina de muncă
obligatorie și o existență
mai bună, cu toate că știi
că funcționarea mea în această
instituție crește de rezimul
autonascian pentru opinia
populației overesti, va cere
să desfișor o activitate înțepene
într-o a populației overesti.

Întrebare: Care este atribu-
țiunea secției financiare din
Centrala Enerilor?

Răspuns: Secția financiară
din Centrala Enerilor are
ca sarcină fixarea contribu-
țiilor obligatorii pentru fiecare
covee, în esasa acestor
contribuții și contabilizarea
lor.

Întrebare: Care este sepe-
ly: secției financiare?

Răspuns: Atribuțiunea sefului

Semnat

Urmare:

sectiei financiare din
a mea personala, ora
acum de a fixa si coordona
impunerea asupra populatiei.

Intrebare: Cum ai indeplinit d-ta
aceste atributii care derivau
din functiunea d-tale?

Raspuns: In ca obul functi-
unii mele am indeplinit
in toamne sarcinile ce mi
se puneau, in cadrul
in tabloana la mij
si executand planul contri-
butiilor.

Intrebare: Ce masuri se
luau impotriva celor care
nu plateau contributiile obli-
gatorii?

Raspuns: Nici odata nu am
luat masuri, impotriva celor
care nu plateau contributiile.
Supra cel am avut procesul
normal de interogatorii si am
constatat ca ei corespunde
in totul cu cele declarate
de mine, il sustin si
semau.

an data de

juramant.

de la secretate



fi key

Semnatura

14

4

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul GROZEA ADOLF, fost GROSMAN, fost comerciant de petrol, născut la 15 Oct. 1904 în București, cu ultimul domiciliu în București Str. Polonă Nr. 10.-

11 Martie 1953, București

Interogatoriul a început la ora 1,30

" s'a terminat la " 7,30

Intrebare:

Când și în ce împrejurări a luat ființă Centrala Evreilor din România?

Răspuns:

Centrala Evreilor din România, a luat ființă în Februarie 1942, după desființarea Uniunii Comunităților de evrei din România.-

Intrebare:

Din ce motiv a fost desființată Uniunea Evreilor din România?

Răspuns:

Uniunea Evreilor din România a fost desființată pentru că la conducerea ei erau oameni, care nu erau agreiați de germani.-

Intrebare:

Dar conducerea Centralei Evreilor din cine era compusă?

Răspuns:

Centrala Evreilor din România fiind o instituție nouă creată de regimul antonescian la ordinul Legației germane, deci și conducerea ei, era formată din elemente noi alese și verificate care să fie docile și să servească intereselor regimului antonescian.-

Intrebare:

Din cine era compus noul comitet de conducere al Centralei Evreilor?

sa/Grozea Adolf.-

Răspuns:

Comitetul Centralei era format după cum urmează:
HENRI STREITMAN președinte, GINGOLD NANDOR secretar general
Dr. RADOVICI ANGHEL șeful secției asistență, Dr. ZIMMAR MOSSES
șeful secției statistică, MATHIAS GRUMBERG WILLMAN șeful
secției de presă, subsemnatul eram șeful secției financiare,
JULAS STEREA STRAUNCH șeful secției de emigrare, Ing. CAPON
MARCEL șeful secției reeducare, iar ca imputernicit al guvernului
pentru problema evreiască era RADU IECCA.-

Intrebare

Cine erau aceste elemente, care formau conducerea
Centralei?

Răspuns:

Dintre persoanele mai sus citate, RADU IECCA era
omul nemților, GINGOLD NANDOR era deasemeni omul lor de în-
credere, cât despre MATHIAS GRUMBERG WILLMAN, acesta era
încă din anul 1933 agentul și spionul oficial al fascismului
german.- În ce privește pe ceilalți membrii ai comitetului
printre care figuram și eu, am fost aleși colaboratorii lor,
chiar de ei.-

Intrebare:

Ce activitate au desfășurat aceștia în cadrul Centra-
lei Evreilor din România?

Răspuns:

Întregul comitet în ansamblul lui, a desfășurat o
activitate de aservire a populației evreiești față de intere-
sele regimului antonescian și a Legației germane, contribuind
la îndeplinirea planului schițat de Gestapoul german, pentru
soluționarea problemei evreiești, plan ce a fost aplicat atât
în Germania, cât și în toate țările ocupate de fasciști.-

Intrebare:

Care era politica fascistă germană în problema evreia-
scă?

Răspuns:

Planul și politica Germaniei fascistă, era de a ex-
termina populația evreiască, iar până atunci, să-i desființeze
din punct de vedere economic, luându-le baza materială jefuind-
u-i de toate bunurile și de bani, tăindu-le astfel rezistența
lor.-

. ss/Grozea Adolf.-

././.

Intrebare:

Acest plan a fost el realizat și în România?

Răspuns:

Telul final al planului german nu a fost îndeplinit în România, și aceasta nu pentru că an fi fost vre-un inconvenient din partea Centralei Evreilor ci din cauza actului dela 23 August 1944, care nu le-a mai dat această putință.-

Intrebare:

Totuși măsurile regimului antonescian s'au făcut simțite de populația evreiască, care au fost acestea?

Răspuns:

Dacă în faza sa finală planul de exterminarea a populației evreești nu a fost îndeplinit, apoi la realizarea primei sale părți, cea privind jefuirea populației evreești s'a îndeplinit în mare măsură, cu sprijinul însăși al Centralei Evreilor, care a lucrat din plin la înfăptuirea lui.-

Intrebare:

În ce' au constatat toate aceste măsuri luate de guvernul antonescian prin Centrala Evreilor asupra populației evreești?

Răspuns:

Măsurile luate asupra populației evreești au constatat în următoarele: jefuirea de bani a populației evreești cu ocazia obținerii carnetelor de scutire de muncă obligatorie, acțiunea împrumutului de patru miliarde și cu ocazia acțiunii de contribuții a evreilor, când în special populația nevoiașă a fost greu atinsă, de sumele mari cu care era impusă.-

Intrebare:

Ce destinație aveau acești bani jefuiți populației evreești?

Răspuns:

Cea mai mare parte a banilor jefuiți populației evreești mergeau la RADU LECCA împuternicitul guvernului pentru problemele evreești care le vărsa la consiliul de Patronaj, la Președinția Consiliului de Miniștrii, la alte instituții antonesciene și la sprijinirea războiului antisovietic.-

Intrebare:

Cine se face vinovat de acest jaf la care a fost supusă populația evreiască?

ss/Grozea Adolf.-

Răspuns:

De acest jaf se face vinovată Centrala Evreilor din România.-

Intrebare:

Dar cine anume din Centrală se face vinovat de acest jaf?

Răspuns:

Vinovați de estorcarea acestor sume de bani populației evrești, se face vinovat: RADU LECCA, GINGOLD NANDOR, subsemnatul GROZEA ADOLF și întreg comitetul de conducere al Centralei Evreilor din România.-

Intrebare:

Toate aceste operații ar fi putut fi executate de RADU LECCA și GINGOLD NANDOR, fără sprijinul direct al d-tale ca șef al secției financiare?

Răspuns:

Toate operațiile financiare deci și cele de jefuire mai sus arătate, nu au putut fi executate fără sprijinul meu direct ca șef al secției financiare din Centrala Evreilor din România.-

Intrebare:

Cui și în ce scop a servit activitatea d-tale din Centrala Evreilor?

Răspuns:

Activitatea mea în Centrala Evreilor, a servit regimului antonescian și fascismului german în scopul exercitării măsurilor rasiale și a consolidării fascismului în România.-

După ce am cetit procesul verbal de interogatoriu și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.-

ss/Grozea Adolf.-

Lt. de Securitate

Filip Vladimir.-

Proces-Verbal de interogator

Arestat el Grozea Adelf fiot Grossman
 fost comorciut de petrol, născut la 15 Oct. 1904
 în Buc. cu ult. dom. în Buc. str. Polona 10.
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

11 Martie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 1 și 30 min.

" s'a terminat la " 7 și 30 "

Intrebare:

Când și în ce împrejurări
 a luat ființă Centrul la Evreilor
 din România?

Răspuns: Centrul la Evreilor
 din România, a luat ființă
 în februarie 1942, după desființarea
 uniunii comunităților de Evrei
 din România.

Intrebare: Cu ce motiv a fost
 desființată Uniunea Evreilor
 din România?

Răspuns: Uniunea Evreilor din
 România a fost desființată
 pentru că la conducerea
 ei erau oameni, care nu
 erau agiați de germani.

Intrebare: Căr conducere
 Centrului Evreilor din cine

Semnatura

Urmare: era compusa?

Răspuns: Centrala Evreilor din România fiind o institutie noua creata de regimul antonescian la ordinul legatiei:

Germana, dar si conducerea ei, era formata din elemente noi absele si modificate care sa fie docile si sa serveasca intereselor regimului antonescian.

Intrebare: Cu cine era compus noul comitet de conducere al Centralii Evreilor?

Răspuns: Comitetul Centralii era format după cum urma: Henri Sturitanan președinte, Ginzold Wandor secretar general, Sr. Radu noi au glisele șef al secției asistenta, Sr. Fimmar Moss șef al secției statistice, Maties Gumborg Willman șef al secției de presă, Subșeful trim șef al secției financiare, Julius Sterea Traush șef al secției de emigrare, Gue. Cappon Marrel șef al secției racduare, iar ca

Semnatura,

Urmare:

²
imputămint al guvernului
pentru problema sovietică,
ora Radu Lecca.

Întrebare: Cine erau aceste
elemente, care formau
candidele contra lui?

Răspuns: Sîntea vorba de o năla
mai sus citată, Radu
Lecca era unul din ei, ^{și}
Guigold Pandor ^{și}
de asemenea, unul ^{de}
de încredere, cît deșpre

Mathias Guilmberg Willman,
acesta era în cî din anul
1933 a devenit și spionul ofi-
cial al fascismului
german. În ca primărie
pe ceilalți membri ai comi-
tatu lui pentru care figurau
și eu, am fost aleși ale-
batoriei lor, chiar de ei.

Întrebare: Ce activitate
au desfășurat acestea
în cadrul "Contra lui
Eorilor" din România?

Răspuns: Întregul comitat
în ansamblul lui, a des-
fășurat o activitate de
aservire a populației
cestei țări de întreg
sola în gîmna lui, auto-

Semnatura

Urmare: neociau si a Legation germana,
contribuind la indeplinirea
planului schitat de Geta-
paul germanu, pentru
solutiunea problemelor
economice, planul ce a
fost aplicat atat in
germanu, cat si in
tota tara ocupata de
fascisti.

Intrebare: Care era politica
fascistilor germani in prob-
lema economica?

Raspuns: Planul si politica
Germaniei fasciste, era
de a extermina populatiile
economice, iar planul
actual, sa-i lasati sa
dui punit de nedre-
cedomie, luandu-le
baza materiala gafirun-
du-i de toate bunurile
si de bani, luandu-le
astfel rezistenta lor.

Intrebare: Acest plan
a fost el realizat si
in Romania?

Raspuns: Totul final
al politicii germane
nu a fost indeplinit
in Romania si aceasta

Urmare:

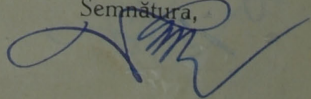
nu pentru ca- ar fi fost
 vre-un incununat al
 partii Centrului. Ei vor
 ai lui cauza actului dela
 23 August 1966, care nu le-a
 mai dat posibilitatea
Intrebare: Totusi, marea
 nesiguranta a natiunii
 s'au facut simtita de
 populatia sovietica;
 care au fost acestea?
Raspuns: Fara in fata
 sa fim la plinul de
 extirpare a populatiei
 sovietice nu a fost inap-
 limt; apoi la rata de
 primire de la parti, cea
 privind se furca pop. soviet.
 s'a inaplimt in mare
 masura, cu sprijinul
 in masi al Centrului. Ei vor
 ca- a luat din plin
 la inaptrusa lui.

Intrebare: In ce au
 constat toate aceste masuri
 luate de guvernul auto-
 natiunii prin Centrul la

Ei vor, asupra pop. sovietice?

Raspuns: Masurile luate
 asupra populatiei sovietice
 au constat in inaptrusa.

Semnatura,



Urmare:

jeftuirea de bani a pop.
evreiesci cu ocazia obținării
carnetelor de sentință de
muncă obligatorie, acți-
oasă împotriva lor. De
patru miliarde și cu ocazia
acțiunii de contribuții a
evreilor, când în special
populația muncitoare a fost
ghenărită, de sumele
mari cu care era împușcat.
Întrebare: Ce destinație aveau
acești bani jeftuiți populației
evreiești?

Răspuns: Oa mai mare
parte a banilor jeftuiți populației
evreiești mergeau la Radu
Lecca "împotriva" nictul guver-
nului pentru problemele evreiești.
cau de mersa la Consiliul
de Patronaj, la Președintele
Consiliului de Miniștri și la
alte instituții antieșecul
și la sprijinirea războiului
antisemit.

Întrebare: Cine se face
rinovat de acest jaf
la care a fost suferit
populația evreiască?

Răspuns: Se acționează
se face rinovată centrală

4

21

Evreilor din România.
Intrebare: Cum este anumite
 din Contrala se face vinovat
 de acest fapt?
Răspuns: Vinovăți de este
 carea acestor sume de
 bani populației evreiești, se
 fac vinovați. Ra din Leasa
 Guizold Pau dor, subsemnatul
 Guizold Adolp și întreg
 comitetul de conștințare al
 Contralei Evreilor din România.
Intrebare: Toate aceste operații
 să fi putut fi executate de
 Ra din Leasa și Guizold
 Pau dor, fără sprijinul
 direct al d-tele de sef
 al secției financiare?
Răspuns: Toate operațiile
 financiare decizi și câte
 de se finisă m^uș^uș^uș^u
 arătate, nu au putut
 fi executate fără sprijinul
 meu direct, ca sef
 al secției financiare
 din Contrala evreilor
 din România.
Intrebare: Cui și în ce
 scop a servit, încredințarea
 d-tele din Contrala
 Evreilor? :

Semnatura

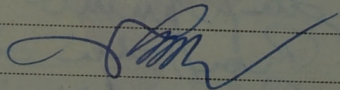
Urmare:

Răspuns: Activitatea mea
în Centrul de Erori, a servit
regimului antonasiștii și
fascismului german în
scopul exercitării măsurilor
sasilale și a consolidării
fascismului în România
Supă ce am cunoscut procesul
verbal de interogatori și
am constatat că este
întocmi cu cele declarate
de mine, îl sustin și
semnez.

Închietor:

Lt. de Securitate

Învinuit:



Semnătura,

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul GROZEA ADOLF fost GROSMAN, fost camer-
cient de petrol, născut în București la 1906 Oct. 15, cu ulti-
mul domiciliu în București Str. Polona Nr. 10.-

12 Martie 1953, București

Interogatoriul a început la ora 3

" s'a terminat la " 8,15.-

Intrebare:

Cât timp ai funcționat d-ta în Centrala Evreilor
din România?

Răspuns:

La Centrala Evreilor din România, am funcționat dela
începutul existenței ei adică din Februarie 1942, și până în
1944 August 23.-

Intrebare:

Ce funcțiuni ai îndeplinit d-ta în tot acest timp
în cadrul Centralei?

Răspuns:

În toată perioada existenței Centralei, am deținut
funcția de șef al secției financiare, iar în anul 1944, până
la 23 August, deoarece GINGOLD HANDBOR părăsise postul de
secretar general am ținut locul de președinte al Centralei.-

Intrebare:

Care a fost activitatea d-tale în Centrala Evrei-
lor, ca șef al secției financiare?

Răspuns:

Activitatea mea în cadrul Centralei Evreilor, a con-
stat în toate operațiunile cu caracter financiar executate de
Centrală.-

Intrebare:

Care au fost operațiunile mai importante din domeniu
financiar, pe care le-ai executat d-ta?

ss/Grozea Adolf .-

Răspuns:

Cele mai importante operațiuni executate de mine, au fost : a) agazarea contribuțiilor asupra populației evrești și încasarea lor. - b) incasarea sumelor rezultate din plata taxelor impuse pe carnetele de scutire de muncă obligatorie de RADU LECCA. - c) incasarea sumei de cca 500 milioane din contribuția de 4 miliarde impusă populației evrești. -

Întrebare:

Ce alte operațiuni în afara celor mai sus arătate, ai mai efectuat d-ta în Centrală?

Răspuns:

În afară de operațiunile mai sus arătate, am mai efectuat și o serie de operațiuni financiare onerose, din ordinul lui RADU LECCA, de pe urma cărora, acesta și-a creiat averi ilicite, în dauna populației nevoiașe evrești. -

Întrebare:

Care au fost aceste operații oneroase?

Răspuns:

Dintre asemenea operații, îmi amintesc una în valoare de 40 milioane lei bani pe care RADU LECCA i-a scos din fondurile de carnete dela Centrală dând în schimbul acestei sume, facturi fictive, de cupărări de mobilă, covoare și altele. - Eu nu cunosc adevărata destinație a acestor bani, înăi mă fac vinovat de faptul că nu m'am opus, ci din contră am asurat ca LECCA să-și poată însuși această sumă. -

Altă operație de acelaș gen, a fost efectuată prin anul 1943 cu oficiul județean al Centralei din Iași, când RADU LECCA pentru ași însuși o sumă mai mare de bani, a convenit cu conducătorii oficiului județean să-i facă o cerere, prin care să solicite un ajutor din fondul de carnete, cu condiția ca numai o parte din această sumă să fie dată oficiului județean, iar restul sumei să-i fie restituită lui RADU LECCA. - Conform acestei înțelegeri, la cererea lui HAHAMU prezedintele oficiului județean Iași, RADU LECCA a aprobat o sumă de cca. 16 milioane lei, drept ajutor. - în urma acestui fapt, LECCA a dispus Centralei plata sumei de 16 milioane lei, către oficiul județean Iași, coace am și executat. - Întreaga sumă de bani a fost trimisă prin C.E.C. și încasată de oficiul județean. - Această sumă nu a fost însă folosită în scopul inițial adică cel al ajutorării și cea mai mare parte a ei, a fost înapoiată lui LECCA de către HAHAMU pentru folosința lui personală. -

sa//Groses Adolf.-

Nu am știut de tot acest aranjament, dar ca și în celelalte cazuri nu m'am opus ci din contră, am contribuit la realizarea lui.

Operații în acest gen au fost efectuate și cu alte ofițeri însă nu-mi aduc bine aminte cu care anume, însă toate erau categoric în dauna populației evreiești nevoiase care era obligată să-și dea ultimii bani, ca să satisfacă lăcomia lui LECCA, ANTONESCU și a legăției Germane.

Intrebare:

Ce altă activitate ai desfășurat d-ta în cadrul Centralei Evreilor din România?

Răspuns:

După plecarea lui GINGOLD NADOR din Centrala Evreilor prin luna Martie 1944, am fost însărcinat ca pe lângă funcția de șef al secției financiare, să țin și locul de președinte al Centralei, până la numirea unui titular. - În acest sens am condus Centrala Evreilor până la 23 August 1944.

Intrebare:

De ce ai fost ales tocmai d-ta să ții locul președintelui?

Răspuns:

Am fost ales să îndeplinesc această funcție, deoarece NADU LECCA mă cunoștea mai bine ca pe alții, avea încredere în mine și afară de aceasta, îi convenea să mă aibă la îndemână, deoarece cu ajutorul meu, el efectua deja atâtea afaceri.

Intrebare:

Ce altă activitate ai mai desfășurat d-ta în cadrul Centralei Evreilor din România?

Răspuns:

În afară de faptul că prin toată activitatea mea din Centrala Evreilor eu am contribuit la realizarea scopurilor politice fasciste, în aplicarea măsurilor rasiale dar de ajutorat și în mod direct la realizarea lor. - Astfel din ordinul meu s-a redactat o hotărâre prin care se luau măsuri de exmatriculare din școli a elevilor și studenților, ai căror părinți nu au achitat la Centrală contribuțiile bănești.

Această hotărâre a fost legalizată de conducerea Centralei și comunicată la toate școlile. - Această hotărâre a fost apoi urmată pentru a se executa pe teren, prin inspectorii financiari pe care îi trimiteam în acest scop.

ss/Grossa Adolf.

Proces-Verbal de interrogator

Arestat ul gr. Zea Adolf / Post Grossen an
Post comerciant la poșta, nașcut în Buc
la 1906 oct. 15 cu necl. laure. în Buc. st. Polona 10
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

12 Martii 1953

Oraşul Guernastî

Interogatoriul a început la ora 3 și 15 min.

" s'a terminat la " 8 15

Intrebare :

Intrebare: Cât timp au funcționat d. t. a. în Centrul Evreilor din România?

Răspuns: La Centrul de Evidență
din București, am funcționat
judecătoresc în capatul existenței ei
adică din februarie 1942
până în 1944 august 23

Atunci : la funcționare
în deplănit d-ta în tot acest
timp în cadrul Centrului

Răspuns: În toată perioada
existenței Contului ter., am dat
fișut funcției de șef al
secției. În anii 1944, 1945, 1946, iar
în anul 1944, până la sfârșitul
la 23 august, deoarece
am fost la Văleni de pământ

Semnătura

Urmare: postul de senator general,
am tinut locul de pre-
dinta al Centrului.

Intrebare: Care a fost
activitatea d-tale in Centrul
Executiv, ca sef al sectiei
financiare?

Raspuns: Activitatea
e mea in cadrul Centrului
Executiv, a constat in
tota opera trisula cu ca-
ra dor financiar exe-
cutata de Centrul.

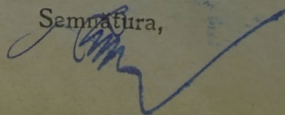
Intrebare: Care au fost
opera trisula mai impor-
tante si din domeniul
financiar, pe care
le-ai executat d-ta?

Raspuns: Cele mai impor-
tante opera trisuri executate
de mine, au fost:
a) asezarea contribuțiilor la
aseptu populației corecte
si in da faza lor.

b) In ca raze sume, re-
zultate din plata
taxa lor in puse pe come-
tate de sen tri de mune
obliga tione, de Ra du
Lone.

c) In ca raze sume de

Semnatura,



Urmare:

- 2 -
cea 500 milioane din contu-
lutei de 4 miliarde impusa
populatiei creste.

Intrebare: la alta oportunitate
in afara celor mai sies
arata, ai mai efectuat
d-ta in Centrul?

Raspuns: In afara de ope-
tuniile mai sus arata,
am mai efectuat o serie
de operatiuni financiare
overseas, din ordinul lui.
Radu Lecca, de pe vremea
carora, aceasta va mai
avoi illicite, in dauna
populatiei nevoise creste.

Intrebare: Care au fost
aceste operatiuni overseas?

Raspuns: lutea esenuala
operati, imi amintose ma
in valoare de 40 milioane
lei; bani pe care Radu
Lecca i-a dat lui Tudor.
De la carute de la Centrul
dand in schimb al acestor
seme, pasturi, sisteme
de curajorim de molar
comore si altora. Eu
nu cunoase adonata
destinatie a acestor bani;
in sa ma fac vinovat de

Semnat

Urmare:

faptul că nu m'am
opos, ci dmi, contra au
născut în Lecea să-ni
faptă însuși această
sumă.

altă operație de ardo
gen, a fost efectuată
prin anul 1963 cu Oficiul
în dețean al Contralei
dmi "Găsi", când Radu Lecea
pentru a-ni însuși o
sumă mai mare de
Bani, a conștient cu
conducătorii Oficiului
în dețean să-ni pară o
cerere, prin care să
solicite un ajutorului
fondul de caruță,
cu condiția ca suma
o parte dmi această
sumă să fie dată Oficiu-
lui în dețean, în
restul sumei să-ni fie
restituția lui Radu Lecea
conform aposter, în toaleseu,
la cererea lui Hahaua
pădăritole Oficiului
în dețean "Găsi", Radu
Lecea a aprobat o
sumă de cea 16 mii
sau lei, drept ajutor.

Semnătură,

În luna acestui. Iart,
 Leena a dispus Centrala pe
 plată sumei de 16 milioane
 lei, către Oficiul Hidrotehnic
 Jasi, ceea ce am și executat.
 Intruaga sumă de bani
 a fost trimisă prin C.E.C.
 și în casa de Oficiul
 Hidrotehnic. Această sumă
 însă nu a fost însă
 folosită în scopul initial
 a dăa cel al ajutorării
 și cea mai mare parte
 a ei, a fost înălțată
 lui Leena de către Haba-
 nu, pentru folosită lui
 personală.

Prin acest proces
 Leena, întrușă mare sumă
 de bani, având însă
 o acoperire perfectă.

Eu am stăut de tot
 acest aranjament, dar
 ca și în celelalte cazuri.
 nu mi' am spus și lui
 contra am contribuit
 la realizarea lui.

Operații în acest gen au
 fost efectuate și cu
 alte Oficii însă nu mi
 a dău bine amintă cu

Seminara

Urmas: care anume, însă toate,
sau catozoni în domnia
populației comuniste. nu vreau
cau era obligată să-și
dea ultimii bani, ca să
satisfacă la comia lui.
Leena, autotur sau fi
a legatului german.

Intrebare: Ce altă astutu-
tate ai desfășurat d-ta
în ca drul Centrali Enailor
lui Brundia?

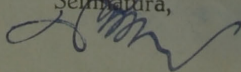
Răspuns: După plecarea
lui György Nandor din
Centrala Enailor prin luna
Martie 1944, am fost însă-
rnat ca pe lângă funcția
de șef al secției primărie,
să țin și locul de președinte
al Centrali, până la
numirea unui titular.

În acest sens am condus
Centrala Enailor până
la 23.04.1944.

Intrebare: Ce ce ai fost
alos totuși d-ta să ții
locul președinte lui?

Răspuns: Am fost ales să
îndeplinesc această
funcție, deoarece Radu
Leena mă cunoștea mai

Semnătura,



Bine ca pe altii, auca
incredere in mine si
afara de aceasta in
continuare sa ma aflu
la in domania, desavarsa
cu ajutorul meu, al
sfaturilor deja atate
a facem.

Intrebare: Ce alta activitate
ai mai desfasurat de ta
in cadrul Centrului Eserilor
din Romania?

Raspuns: In afara de faptul
ca-pun toate activitatea mea
din Centrul Eserilor eu
am contribuit la realizarea
programei politice fasciste
in aplicarea masurilor pasiale
dar am ajutat si in mod
direct la realizarea lor.

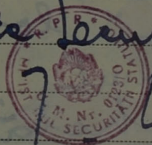
Est fol din ordinul meu
s'a redactat o hotarâre
prin care se beau masuri
de exmatriculare din
scola a elevilor si studen-
tilor, ai caror parinti
nu au achitat la
Centrul contributiile bursale
la care erau impusi.
Aceasta hotarâre a
fost legalizata de conduc-

Sempătura

Urmare: carnea Centrala. si comunicata
la toate scule. Aceasta
hotarare a fost a joi
numarata pentru a se
executa pe teren, prin
inspectorii financiari pe
care ii trimiteam in acest
scop. Cu mar. tui multe
numele celor impotriva
carora au luat masuri
de sanctionare, in sa stii
ca au luat asemenea
masuri.

Supa ca am citit procesul-
verbal de interogatori si
am constatat ca el cores-
punde cu cele declarate de
mine, il sustin si semnez.
Anchetator: *Trinistru*

L. de lozintate:



Semnatura,

30.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul GROZEA ADOLF, fost comerciant de petrol, născut la 15 Octombrie 1904 în București, cu ultimul domiciliu în București Str. Polonă Nr. 10.-

13 Martie 1953, București

Interogatoriul a început la ora 1,15
" s'a terminat la " 8.-

Intrebare:

Ce legături ai avut d-ta cu autoritățile antonesciene în perioada anilor 1942-1944?

Răspuns:

În perioada anilor 1942-1944 timp în care am funcționat la Centrala Evreilor din România, am avut legături cu diferite instituții pe linia serviciului meu și a funcției de șef al secției financiare, în care calitate am colaborat cu ele, la realizarea politicii antonesciene.-

Intrebare:

Cu ce persoane ai avut d-ta legături din cadrul acestor instituții?

Răspuns:

În primul rând eram omul de încredere al lui GINGOLD NANDOR și RADU LECCA comisar regal pentru problemele evreești.- Apoi l-am cunoscut pe șeful serviciului Secret de Informații EUGEN CRISTESCU încă de pe timpul când era directorul personalului din Ministerul de Interne, cu care eram prieten bun făcându-ne și vizite reciproce.- L-am cunoscut prin Dr. ARONOVICI, cu care deasemenea era în bune relații.- Din anul 1940 ne-am văzut mai rar.-

Intrebare:

Ce alte relații ai avut d-ta cu EUGEN CRISTESCU?

Răspuns:

În afară de cele mai sus arătate, nu am avut alte relații cu EUGEN CRISTESCU.- ss/Grozea Adolf.-

././.

Intrebare:

Dar cu Legatia Germană ce legături ai avut d-ta?

Răspuns:

La Legatia Germană am fost o singură dată, cu ocazia constituirii Centralei Evreilor din România, când împreună cu ceilalți membrii ai comitetului, am fost prezentați lui RICHTER GUSTAV Cpt. S.S. și trimis special al Gestapoului pentru problemele evreiești din România.-

Intrebare:

Ce v'a vorbit RICHTER cu această ocazie?

Răspuns:

Cu ocazia acestei vizite RICHTER ne-a vorbit despre rostul Centralei Evreilor și sarcina ei de a fi conducător al evreimii, care să aplice legile și măsurile dictate de "Noua ordine" în România.-

Intrebare:

În afară de această întâlnire, l-ai mai văzut pe RICHTER

Răspuns:

Pe GUSTAV RICHTER l-am mai văzut odată cu ocazia unei vizite pe care o făcuse la Centrală.-

Intrebare:

După instalarea d-tale în funcția la Centrală ai colaborat cu RICHTER?

Răspuns:

În mod direct, adică dela om la om, nu am avut legături cu RICHTER GUSTAV după instalarea mea.- Însă prin toată activitatea mea în cadrul Centralei, eu am colaborat cu Legatia Germană la îndeplinirea ordinelor trasate de ea în problemele evreiești.- După plecarea din Centrală a lui GINGOLD NANDOR eu am ținut locul de președinte (până) al Centralei până la 23 August 1944.- În această calitate am continuat acțiunea de informare a Legatiei Germane, începută de GINGOLD, transmitând cu regularitate prin RADU LECCA un buletin de știri tradus în limba germană.-

În caz că acest buletin de știri ar fi avut un caracter intern, nu ar mai fi fost necesar să fie tradus în limba germană. Însă faptul că el se traducea în limba germană este dovada că el mergea la legatia germană.-

Intrebare:

Din declarațiile d-tale rezultă că în perioada de dinaintea de 23 August, d-ta ai colaborat cu Legatia germană și guvernul antonescian.- Care erau deci vederile d-tale politice din acel timp?

ss/Grozea Adolf.-

Răspuns:

Fiind un colaboraționist al regimului antonescian și a Legației Germane, în același timp având origina socială burgheză și fiind eu însumi un capitalist și exploatator al oamenilor muncii, vederile mele politice erau ca atare atât în ce mă privește pe mine personale cât și în exercitarea funcțiilor pe care le-am avut în Centrala Evreilor.-

Astfel, ca șef al secției financiare și ulterior președinte al Centralei Evreilor din România, am aplicat o politică financiară în favoarea bogătaşilor și fabricanților evrei, aruncând în același timp toată povara impunerilor și a contribuțiilor, asupra populației nevoiașе, astfel că la sfârșitul războiului, plutocrația evreiască a ieșit cu averea intactă.-

Intrebare:

Cum priveai d-ta în acel timp mișcarea muncitorească?

Răspuns:

Eram contra mișcării muncitorești și acest lucru l-am arătat și în Centrala Evreilor, cu ocazia înființării instituției ostategilor când am spus că nu e just ca populația evreiască să fie confundată cu comuniștii, deoarece adevărații evrei sunt credincioși regimului și guvernului.-

Intrebare:

Cum privești azi regimul dela noi din țară?

Răspuns:

Din necesitatea practică eu m'am adaptat regimului democrat de azi, însă cu toate acestea aș dori răsturnarea și înlocuirea lui de un regim capitalist, pentru ca să-mi recăstig vechea mea poziție și să fiu iar ce-am fost în trecut.-

Intrebare:

În baza activității d-tale din trecut, poți fi calificat drept criminal de războiu; cum de n'ai fost până azi tras la răspundere?

Răspuns:

Pentru activitatea mea din trecut, am fost arestat și cercetat de Tribunalul Poporului din București în anul 1946, care m'a trimis în judecată la Secția I-a.-

Intrebare:

Ce condamnare ai primit?

Răspuns:

În urma acestui proces, am primit o condamnare de 12 ani.-

ss/Grozea Adolf.-

Intrebare:

ai ispășit această condamnare?

Răspuns:

Nu!

Intrebare:

De ce?

Răspuns:

Nu am executat această pedeapsă, pentru că am făcut recurs, care a fost admis, iar în urma recursului am fost achitat.

Intrebare:

Pe ce temei ți s'a dat achitarea?

Răspuns:

Am fost achitat pe motivul că nu s'a găsit nici-o culpă în sarcina mea.-

Intrebare:

Cum se explică această miraculoasă achitare când culpele pentru care erai trimis în fața instanței existau totuși în fapt, deoarece le recunoști azi chiar d-ta?

Răspuns:

Cu toate faptele săratate, totuși Tribunalul m'a achitat, negăsind că faptul și situația de colaborator al regimului antonescian și Legației Germane, este o vină pentru care să fiu condamnat.-

Intrebare:

Cum se explică atunci că GINGOLD NANDOR care a deținut aceeași funcție ca d-ta a fost condamnat "pe viață", iar JACK LEON cu care ai fost în același lot și care a fost doar informator al lui LECCA a primit 15 ani temniță grea, rămânând și după recurs cu aceeași pedeapsă?

Răspuns:

Achitarea mea se explică prin faptul că nu au fost nici un fel de plângeri împotriva mea, iar împotriva lor au existat.-

Intrebare:

Dar acuzatorul public cine era?

Răspuns:

Acuzator public era SCHREIBER.-

Intrebare:

În ce relații erai d-ta cu SCHREIBER?

Răspuns:

SCHREIBER îmi era rudă, însă mai îndepărtată.-

ss/Grozea Adolf.-

Intrebare:

Oare acest grad de rudenie cu acuzatorul public nu a contribuit la achitarea d-tale?

Răspuns:

Această legătură de rudenie nu cred să fi contribuit la achitarea mea.-

Intrebare:

Atunci care a fost adevăratul temeiu, deoarece motivarea cu "lipsa reclamațiilor" nu este plauzibilă, deoarece în cazul dumitale nu era un proces "al reclamațiilor" ci un proces public?

Răspuns:

Eu știu că ancheta se referă la un svon care a circulat cum că aş fi dat o limuzină lui TEODHARI GEORGESCU în schimbul eliberării mele din închisoare, însă acest fapt nu este adevărat.- Nici eu și nici fratele meu nu am făcut un asemenea fapt.-

Intrebare:

De unde a pornit un asemenea svon?

Răspuns:

Acest svon a luat naștere în felul următor: fratele meu JAN GROSMAN se ocupa cu vânzarea de automobile.- Imediat după eliberarea mea, fratele meu a fost însărcinat să aducă mașini din Elveția pentru Ministerul de Interne și Partid.- Dintre acestea, prima a fost un "Lyncoln" adus pentru Ministerul de Interne, urmat fiind apoi și de alte mașini.-

Intrebare:

Ancheta nu se referă la svonuri, ci la faptul că d-ta dela o condamnare de 12 ani, la recurs ai fost achitat, -și pus în libertate, pe când alții în aceeași situație ca d-ta, au fost condamnați la ani grei de închisoare.- Această situație s'o explici d-ta?

Răspuns:

Nu cunosc nici un motiv pentru care aş fi fost achitat înafară de cele pe care le-am arătat în prezentul proces verbal.-

După ce am cetit procesul verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez.-

ss/Grozea Adolf.-

Lt. de Securitate

Filip Vladimir.-

Proces-Verbal de interogator

Arestat ul Groza Adelf post comerciant de petrol
născut în București la 15 septembrie 1904 cu
ultimul domiciliu în București str. Polona Nr. 10
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

13 Martie 1953

Orașul București

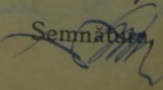
Interogatoriul a început la ora 1 și 15 min.
" s'a terminat la " 8 și " - "

Intrebare: Ca legătură ai avut d-ta cu
autoritățile antănosești în perioada
anilor 1942 - 1944 ?

Răspuns: În perioada anilor 1942 - 1944
am în caz am funcționat la Centrale
Execuției din România, am avut legături
cu diverse instituții pe linia serviciului
mai și a funcției de șef al secției
financiare, în care calitate am colabo-
rat cu ele, la realizarea politicii
antănosești.

Intrebare: Cu ce persoane ai avut d-ta
legătură din cauza acestor instituții ?

Răspuns: În primul rând oram șeful
de încredere al lui Guigold Pandrea
și Radu Lea caușar regal pentru
problemele antănosești. Apoi l' am unsoat
pe șeful serviciului Secret de Informații

Semnătură


Urmare: Eu sau Cristescu încă de pe timpuri când
era directorul personalului din Ministerul
de Interne, cu care eram prieten bun
făcând abstracție de faptul că erau
cunoscut prin Sr. Anonim, cu care
de asemenea era în bună relație.
În anul 1940 ne-am văzut mai

Întrebare: Ce altă relație ai avut
d-ta cu Eu sau Cristescu?

Răspuns: În afară de cele mai
recente, am avut altă
relație cu Eu sau Cristescu.

Întrebare: Dar cu legatia Germană
ce legătură ai avut d-ta?

Răspuns: La legatia Germană
am fost o singură dată, cu
ocazia constituției Centrale. Emisor, din
România, când împreună cu
câțalți membri ai comitetului, am
fost prezentați lui Richter Gustav
cpt. și trimis știri al reprezentării
pentru problema evreilor din
România.

Întrebare: Ce v-a vorbit Richter
cu această ocazie?

Răspuns: Cu ocazia acestei vizite, Richter
ne-a vorbit despre rolul Centralei
Emisor și sarcina ei de a fi condu-
cătoare al operării, care să aplice
legile și măsurile dictate de

Urmare: „Noua ordine” în România.

Întrebare: În afara de această întâlnire, l' ai mai văzut pe Richter?

Răspuns: Pe Gustav Richter l' am mai văzut o dată, cu ocazia unei vizite pe care o făcuse la Centrală.

Întrebare: După instalarea d-tale în funcție la Centrală ai colaborat cu Richter?

Răspuns: În mod direct, știa-
dela sau la om, nu am avut
le să tînu cu Richter Gustav după
instalarea mea. Însă prin toate
activitatea mea în cadrul Centralei,
eu am colaborat de delegația Gor-
manu la îndeplinirea ordinele
transmise de ea în problemele cercetate.

După plecarea din Centrală a
lui Guizold Pandor eu am arătat
locul de președinte până la Centrală.
Până la 23 august 1964.

La această calitate am continuat
activitatea de informare la Lega-
ția germană, în calitate de Guizold,
transmitându-le cu regularitate prin

Radu Lecca un buletin de
știri, tradus în limba germană.
În caz că acest buletin de
știri ar fi avut un caracter
interior, nu ar mai fi fost necesar
să fie tradus în limba germană.

Semnatura

Urmare: Treia feptul că el se traduce
în limba germană este dovada
că el mergea la Legatură
germană.

Interbas: În declarațiile d-tale
rezultă că în perioada de
diviziune de 23 August, d-ta a
colaborat cu Legatură germană
și guvernul autonesorion. Care
erau deci vederile d-tale
politice din acel timp?

Răspuns: Fiind un colaborator
al Legatură germană și a
Legatură germană, în același timp
având origina socială burgheză
și fiind în însum un capita-
list și exploatare al oamenilor
muncii, vederile mele politice
erau ca atare atâtea în ce
mă privește pe mine personal
cât și în exercitarea funcțiilor
pe care le-am avut în
Comitetul Executiv.

Este fol, ca șef al Secției
Financiare și ulterior
președinte al Comitetului
Executiv din România,
am aplicat o politică
financiară în favoarea
bogăților și fabricanților
arici, amândoi în același

Semnătură

Urmare: timp toată perioada impunerii și a contribuțiilor, asupra populației noastre, astăzi că la spiritul războiului, plutărația noastră a ieșit cu dușea intactă.

Întrebare: Cum privești d-ta în acel timp mizeros muncitoresc?

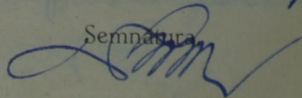
Răspuns: Eiam contra mizeriei muncitorești și acest lucru l'am arătat și în Centrala Forcilor, cu ocazia înființării instituției noastre. Loc când am spus că nu e just ca populația noastră să fie confundată cu comunistii, deoarece adevărații ei sunt mediu nobili regiunii lui și guvernului.

Întrebare: Cum privești azi regimul dela noi din țară?

Răspuns: Sui necesitate practică eu nu am adaptat regimului democrat de azi, însă cu toate acestea a-v. dor. nașterea lui și înlocuirea lui cu un regim capitalist, pentru că să-mi recâștig nechea mea poziție și să fim iar co-am fost în trecut.

Întrebare: În baza activității d-tale din trecut, poți fi calificat drept criminal de război?

Semnatura



Urmare: Cum de n'ar fi fost pînă a fi
trăs la răspuns done?

Răspuns: Pentru activitatea mea
din trecut, am fost arestat și
arestat de Tribunalul Poporului
din București, în anul 1946, care
m'a trimis în judecată la
Iechin T.

Întrebare: Ce condamnare ai
primit?

Răspuns: În urma acestui
proces, am primit o condamnare
de 12 ani.

Întrebare: Ai isprăvit această
condamnare?

Răspuns: Nu!

Întrebare: De ce?

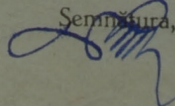
Răspuns: Nu am executat această
pedeapsă, pentru că am
făcut recurs, care a fost admis,
iar în urma recursului am
fost achitat.

Întrebare: Pe ce temei ti s'a
dat achitarea?

Răspuns: Am fost achitat pe
motivul că nu s'a găsit nicio
culpă în sarcina mea.

Întrebare: Cum se explică
această încredințare achitare
când culpa pentru care ora
trimis în fața instanței existau

Semnătura,



Urmare: totuși în fapt, desavâșea le recu-
noaște a fi chiar d-ta?

Răspuns: Cu toate faptele ară-
tate, totuși Tribunalul mi-a
admitat, negând că faptul
și situația de colaborator al
regimului antonovschi au în legătură
germană este o mîna pentru
care să fim condamnat.

Întrebare: Cum se explică atunci
că Guizold Nandor care a
deținut aceeași funcție ca d-ta
a fost condamnat, pe mîna
ian Jack Leon în care ai
fost în același loc și care
a fost doar în formația al lui
Leon a primit și o amnistie
grea, rămînînd și după
secur cu aceeași pedeapsă?

Răspuns: Admitarea mea se explică
prin faptul că eu am fost mi-
m fel de plângeri împotriva
necesității împotriva lui a existat.

Întrebare: Dar auzatul public
cine era?

Răspuns: Auzatul public era
Schreiber.

Întrebare: Tu ce relații erai
d-ta cu Schreiber?

Răspuns: Schreiber imi era
ruda, însă mai îndepărtată.

Semnătura,

Urmare: Intrebare: Care avest grad de
rudenie cu auzatoul public in
a contribuit la achitarea d-tale?

Răspuns: Aceasta legătură de
rudenie in cred să fi contri-
buit la achitarea mea.

Intrebare: Atunci care a fost
a dovăritul temeriu, deoarece
motivarea cu lipsa redamantilor
in este plauzibilă, deoarece
in cazul d-tale in era
in proces, al redamantilor
ci in proces politic?

Răspuns: Eu stiu că ancheta
se referea la in soun care
a circulat cum că as fi dat
o himeziună lui Teohari Georgescu
in schimbul eliberării mamei din
inchiisoare, in să acest fapt
in este a dovărit. Si in si
mii fratele meu in am făcut
in asemenea fapt.

Intrebare: Ce unde a parmit in
asemenea soun?

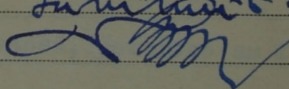
Răspuns: Acest soun a luat
naștere in felul următor:

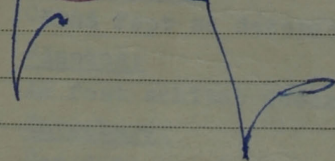
Fratele meu Jan Grossman se
 ocupa cu vânzarea de automobile.
Imediat după eliberarea mea,
fratele meu a fost in arestat
in aducă mamei din Elveția

Urmare: pentru Ministerul de Interne si
 Partid. Intru aceasta, prima a
 fost in "Lincoln" adus pentru
 Ministerul de Interne, urmat
 prima apoi si de alta masura.
Intrebare: Ancheta nu se refera
 la sovrani, ci la faptul ca
 d-ta dela o condamnare de
 12 ani, la recurs ai fost achitat
 si pus in libertate, pe cand
 altii in aceea situatie ca
 d-ta, au fost condamnati
 la ani grei de inchisoare.
 Aceasta situatie s-o explicati!

Raspuns: Nu unose nici un
 motiv pentru care ai fi fost
 achitat, in afara de cele pe
 care la-am aratat in
 prezenta pres-vorbel.

Supt ce am citit procesul
 verbal de interogatoriu condut
 cu eu, nu am constatat ca
 este intocmai cu cele declarate
 de mine, astfel si sume
 anchetator:

Intimuzat:


Semnatura,

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul GROZEA ADOLF fost GROSSMAN DOLFI comerciant de petrol, născut la 15 Oct. 1904 în București, cu ultimul domiciliu în București Str. Polonă Nr. 10.-

14 Martie 1953 București.-

Interogatoriul a început la ora 4,45

" s'a terminat la " 7,40

Intrebare:

Pentru activitatea d-tale în Centrala Evreilor ai mai fost cercetat și în 1944 ?

Răspuns:

Da , pentru activitatea mea din Centrala Evreilor am fost cercetat în anul 1944 la Prefectura Poliției Capitale, apoi în continuare la Parchetul Tribunalului Ilfov, care m'a pus în libertate, cptinuând cercetările tot în starea de libertate.-

Intrebare:

Care a fost situația d-tale în urma acestei cercetări?

Răspuns:

Intre timp înștiințându-se Tribunalul Poporului am fost din nou arestat și trimis de astă dată în judecată, care m'a condamnat la 12 ani închisoare.-

Intrebare:

Ai executat această pedeapsă ?

Răspuns:

Nu am executat această pedeapsă, deoarece am fost achitat la judecarea recursului.-

Intrebare:

Căbă fapt se datorește această achitare ?

Răspuns:

Am fost achitat deoarece instanța m'a găsit nevinovat.

Intrebare:

Dar d-ta ce demersuri ai făcut în acest sens?

Răspuns:

În ce mă privește pe mine, am făcut memorii pe care le-am înaintat la C.C. al P.C.R.-Președinția Consilului de Miniștri

și la Ministerul Justiției.-

Intrebare:

Cui a fost înmănată aceste memorii și prin cine ?

Răspuns:

Aceste memorii le-am înaintat prin Dr. ARONOVICI care era prietenul meu d-nului Dr. PETRU GROZA, IOSIF CHISVINSKI și LUCRETIU PATRASCANU.-

Intrebare:

Ce te-a determinat să încredințezi această sarcină d-nului ARONOVICI ?

Răspuns:

Am încredințat această sarcină lui ARONOVICI din două motive; era prietenul meu și totodată medicul atât al d-nului CHISVINSKI și a lui LUCRETIU PATRASCANU.-

Intrebare:

Ce te-a comunicat Dr. ARONOVICI în legătură cu aceste demersțiuni?

Răspuns:

Dr. ARONOVICI mi-a comunicat că a predat aceste memorii celor în drept și i s'a răspuns, că se va face dreptate.-

Intrebare:

În afară de cele arătate mai sus, ce alte demersuri și intervenții ai făcut d-ta, pentru a obține eliberarea din închisoare?

Răspuns:

Tot în legătură cu demersurile a-și mai avea de arătat nu fapte și anume; în timp ce eram închis la închisoarea militară, trebuind să mi se facă o intervenție chirurgicală, mi-am cerut internarea în spital Francez unde era mediul Dr. ARONOVICI

În timpul acesta se afla internată tot aici și D-na CHISIVINSKI, Profitând de o vizită a d-nului CHISIVINSKI soției sale, Dr. ARONOVICI i-a amintit din nou de memoriul meu pe care-l înaintase. Mai menționez că Dr. ARONOVICI a predat personal memoriul lui PATRASCANU, având și o discuție cu el în acest sens.-

Acest fapt s'a petrecut în mai 1946.- Tot în cazul meu, am mai făcut demersuri și cumnatul meu VOSELE LEO care a avut discuții cu acuzatorii publicii, MIHAIL DEMAIO și SCHRAIBER.-

După ce am citit procesul verbal de interogatoriul cucânt cu cuvânt și am constatat că el corespunde în totul, îl susțin și semnez.-

Anchetator,

LT. DE SECURITATE,

Filip Vladimir,

ss/ Grozea Adolf,

Proces-Verbal de interogator

Arestat ul Grozea Adolf foșt Grossman Adolf
 cunoscut de patru nașterea la 15 Oct. 1904 în Buc.
 cu ult. domiciliu în București. Str. Telma Nº 10
 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

14 Martie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 4 și 45 min.

„ s'a terminat la „ 7 și 40 „

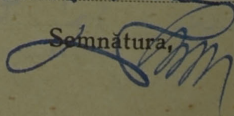
Intrebare: Pentru activitatea d-tale în
 Centrala Emelor ai mai fost corec-
 tat și în 1944? —

Răspuns: Da pentru activitatea
 mea din Centrala Emelor am
 fost corectat în anul 1944 la Pre-
 fectura Poliției Capitalei, apoi în
 continuare la Parchetul Tribunalului
 Ilfov, care m'a pus în libertate,
 continuând însă corecțiile tot
 în stare de libertate. —

Intrebare: Care a fost situația d-tale
 în urma acestor corecții? —

Răspuns: Într-un timp instituirea
 Tribunalului Poporului am fost din
 nou arestat și trimis de astă-
 tă în judecată, care m'a condam-
 nat la 12 ani închisoare. —

Semnătura,



Urmare: Întrebare: Cui s-a prezentat această pedeapsă? —

Răspuns: Eu am prezentat această pedeapsă, deoarece am fost achitat la judecarea recursului.

Întrebare: Cărui fapt se datorează această achitare? —

Răspuns: Am fost achitat deoarece instanța m'a găsit neminovat.

Întrebare: Care d-ta ce demersuri ai făcut în acest sens? —

Răspuns: Eu ce mai primesc pe mine, am făcut memorii pe care le-am înaintat la C.C. al P.C.R. - Președinte Comitetului de Ministri și la Ministerul Justiției. —

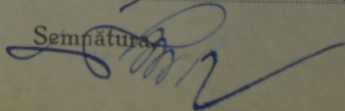
Întrebare: Cui au fost înmânate aceste memorii și prin cine? —

Răspuns: Aceste memorii le-am înaintat prin Sr. Aronovici care era prietenul meu și lui Sr. Petru Groza, Ionel Chiriacovski și duceam Pătrășcanu. —

Întrebare: Ce te-a determinat să încredințezi această sarcină Sr.ului Aronovici? —

Răspuns: Am încredințat această sarcină lui Aronovici din două motive: era prietenul meu și totuși data medicului

Semnătură



43

-2-

atât a Scler Chisinaușchi cât
și a lui Iurcut. Pătrășcanu.

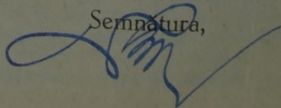
Iurie Bane: Ca tu-ăa comunist
br. Anonim în legătura cu
aceste demersuri?

Prăspens: Br. Anonim ini-ă ca-
munist ca a pus date aceste
memorii celor în drept răs-
puns, că se va face prop-
tate.

Iurie Bane: Tu afa-ă de cele
scăitate mai sus, ce alte de-
mersuri și intervenții ai fă-
cut d-ta, pentru a obține chi-
bararea din închisoare?

Prăspens: Tot în legătura cu
demersurile a-ă mai așez de
scăitate un fapt și anume.


În timpul ce eram înclis la în-
chisoarea militară, trebuind
să mi se facă o intervenție
chirurgicală, mi-am corut
intervenția la Spitalul Francez
unde era medic fr. cel Anon-
imic. În timpul acesta se afla
internat tot aici și fr. na chi-
șinșchi. Profitând de o
vizită a Scler Chisinaușchi
reținer sale, br. Anonim i-a
permisut mi nou de înmănuș
men pe care-l înaintase.

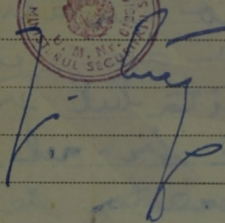


Urmare: Mai mentionez ca L. Anonim
a pusat personal memoriile
lui Patroianu, arhiva si
o discutie cu el in acest
scurt. Acest fapt s-a petrecut
in Mai 1946.

Tot in cazul meu, au
mai fost demonstrari si
curiosul meu Fogel Leo
care a avut discutii cu
si cu functionari publici: Mikhail
Semaiov si Schreiber.

Supa ce am catit procesul
verbal de interogatoriu, am avut
incredut si am constatat
ca el corespunde in total cu
cele declarate de mine, il
restitui si semnau.

Arhivist: Timizuit:
Lt. de Securitate: 



Semnatura,

✓

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul GROZEA ADOLF, fost comerciant de petrol, născut la 15 Oct.1904 în București, cu ultimul domiciliu în București Str.Polonă No.10.

19 Martie 1953- București

Interogatoriul a început la ora 3,50.

" s'a terminat la ora 8.

Intrebare ;

În declarațiile date, Dta ai arătat că în perioada 1942-1944 ai fost șeful secției financiare din Centrala Evreilor din România ca activitate ai desfășurat Dta în această calitate?

Răspuns;

După cum am mai arătat și în declarațiile anterioare, ca șef al secției financiare din Centrala Evreilor din România, am avut ca atribuțiuni fixarea contribuțiilor asupra populației evrești, încasarea acestor contribuții, încasarea taxelor de carnete fixate de RADU LECCA și toate operațiunile de ordin financiar privind Centrala Evreilor din România.

Intrebare ;

Cum ai executat Dta toate aceste obligații ce-ți reveneau?

Răspuns;

În executarea acestor obligații, eram exigent și le îndeplineam chiar cu exces de zel.

Intrebare ;

Ce măsuri ai luat Dta împotriva acestora care nu plăteau la timp contribuția de bani obligatorie către Centrală?

Răspuns;

Împotriva celor care nu-și plăteau la timp contribuția obligatorie în bani, am luat măsuri de constrângere. Astfel, în afară de faptul că celui care nu plătea i se trimetea la domiciliu o adresă în care i se punea în vedere să plătească, am luat măsuri, pe care le-am comunicat tuturor școlilor și anume să exmatriculează pe elevii ai căror părinți nu și-au plătit contribuția la Centrală.

Intrebare ;

Pe cine ai protejat Dta cu ocazia acestor impuneri?

Răspuns;

Cu ocazia acestor impuneri , am protejat marii bogătași evrei. Astfel a fost KARMITZ ~~celebru~~ proprietar al firmei Standard. WEISSMAN proprietarul fabricii de textile "Apertura", ELLENBOGEN reprezentant de porțelan, SINGER proprietarul firmei de petrol "Nova", JUSTER proprietarul firmei fabricii de textile și alți mulți asemenea industriași care erau impuși la taxele de carnet de scutire de muncă obligatorie cu sume foarte mici, la fel cu orice mici funcționari, ei însuși figurând ca simpli funcționari.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că el corespunde în totul cu cele declarate de mine îl susțin și semnez.

Anchetator,
LT.DE SECURITATE,

ss.GROZEA ADOLF,

FILIP VLADIMIR

Proces-Verbal de interogator

Arestat ul Gheza Adolf fost comerciant de petrol,
născut la 15 oct. 1904 în București, cu ultimul
domiciliu în București, str. Polona ^(Date de stare civilă, ultimul domiciliu) N° 10.

19 Martie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 3 și 10 min.

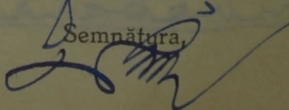
" s'a terminat la " 8 și "

Intrebare:

În declarațiile date, d-ta
ai arătat că în perioada
1942 - 1944 ai fost seful secției
financiare din Către la Emigr
din România. Ce activitate ai
desfășurat d-ta în această
calitate?

Răspuns: După cum am mai
arătat și în declarațiile au-
torizate, ca sef al Secției
financiare din Către la Em.
din România, am avut ca
atribuțiuni fixarea contribu-
țiilor asupra populației
emigrate, încasarea acestor
contribuții, încasarea taxelor
de carnet fixate de Radu
Leca și toate operațiunile

Semnătura,



Urmare: de ordin financiar, privind
Centralele Sociale din Bucuresti.

Intrebare: Cum ai executat
d-ta toate aceste obligatii ce-ti
reveneau?

Raspuns: In executarea acestor
obligatii, eram exigent si le
indeplineam chiar cu avans
de 40%.

Intrebare: Ce masuri ai luat
d-ta impotriva acelor care
nu plateau la timp contri-
butia de Bani obligatorie catre
Centrale.

Raspuns: Impotriva celor
care nu-si plateau la
timp contributia obligato-
rie in Bani, am luat
masuri de constrangeri.
Astfel, in urma de faptul
ca- celui care nu platea
si se trimitea la domiciliu
o adresa in care i se
punea in vedere sa plateasca,
am luat masuri, pe
care le-am comunicat
tuturor scailor si am urmat
sa examinam leze pe planul
di-caror parinti nu si-au
platit contributia la Centrale.

Intrebare: Pe cine ai pro-

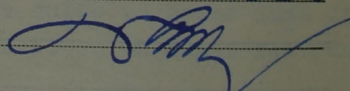
Semnatura,

Urmare:

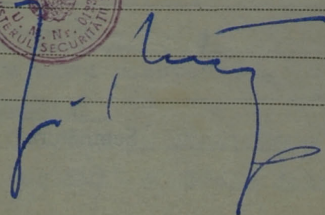
tejat d-ta cu cu ocazia
acestor impuneri?
Răspuns: Cu ocazia acestor
impuneri, am protejat marile
bogații ale. Astfel a fost
Karmutz celebrul proprietar
al firmei Standard
Weissman proprietarul fabricii
de textile "Aphetura", Ellan-
Bagen reprezentant de por-
cellan, Singer proprietarul
firmei de petrol "Nova", Gustav
proprietarul unei fabrici de
textile și alți mulți aseme-
nea în Cluj-Napoca, care erau
impusi la taxa de carușe
de scutire de m. 5, cu sume
foarte mici, la fel cu price
unifunctionarii, ei însuși figurând
ca simpli funcționari.

Supă de, am refuzat procesul-
verbal de interogatorie având
cu eu și am constatat
că el conștinde în totul
cu cele declarate de
mine și susțin și semn

Anchetator:
Lt. de Securitate

- Înviu: 





Semnătura,

✓

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul GROZEA ADOLF, fost comerciant de petrol, născut în București la 15 Oct.1904, cu ultimul domiciliu în București Str.Polonă No.10.

20 Martie 1953- București
Interogatoriul a început la ora 1,15.
" s'a terminat la ora 7,20.

Intrebare ;

Cu ce te-ai ocupat Dta. în ultimul timp?

Răspuns;

În ultimul timp, și mai precis din Noembrie 1950 m'am angajat la Cooperativa " Chimico", în calitate de lucrător, apoi făcând școala de calificare, am devenit operator chimist calificat. Din anul 1952 am fost mutat la Coop. "Victoria chimică".

Intrebare ;

Ce legături ai avut Dta în cadrul serviciului?

Răspuns;

În cadrul serviciului, nu am avut nici-un fel de legături, în afară de cele de serviciu.

Intrebare ;

Cu ce te ocupai Dta în afara serviciului?

Răspuns;

În timpul meu liber făceam vizite rudelor mele și prietenilor mei.

Intrebare ;

Care erau relațiile Dtale în societate ?

Răspuns;

În societate am cunoscut foarte multe persoane însă în ultimul timp, nu întrețineam relații, decât cu un număr restrâns de persoane.

Intrebare ;

Care erau acestea ?

Răspuns;

Dr.CONSTANTIN MIHAILESCU directorul spitalului raionului N.BAICESCU, Ing.EMIL HORSTEIN dela Comisia de Stat pentru tehnică,

Dr.H.ARONOVICI fostul medic al palatului regal, actualmente medic al C.G.M.-ului, HAROVON IANCU, patronul firmei fotografice foto "Omnia" și DIENBERMAN WALTER, inginer la "Mot aliment". Cu toții aceștia ne vizitam reciproc, în special Sâmbătă seara când jucam și câte o partidă de cărți.

Intrebare :

Ce prieteni și cunoscuți ai avut Dta în trecut ?

Răspuns;

În afară de cei arătați am mai avut ca prieteni pe CAROL STERN care era cocasociat la o fabrică de oxigen, JULES STEREA, reprezentantul oțelăriilor BUHLER din Germania, DOLEI ELLENHOGEN reprezentant al unei fabrici de porțelan din Turda și LEO CONOVICI fost funcționar de al meu, pe care la timpul lor îi vizitam și eram în relații .

Intrebare :

Ce alte cunoștințe ai mai avut Dta în Societate ?

Răspuns;

În afară de cei declarați mai sus, am mai cunoscut, prin anul 1943 pe GRIGORE GEAMANU și soția sa.

Intrebare :

În ce împrejurări i-ai cunoscut pe acești doi?

Răspuns;

Pe GRIGORE GEAMANU și soția sa MARIA GEAMANU i-am cunoscut prin fratele meu JAN GROSSMAN la el în casă, unde atât eu cât și soții GEAMANU, veniseră în vizită la fratele meu.

Intrebare :

Cum au evoluat relațiile, dintre Dta și soții GEAMANU ?

Răspuns;

Este adevărat că l-am văzut pe GEAMANU GRIGORE de mai multe ori în casa fratelui meu, însă eu alte relații nu am avut cu el.

Intrebare :

Cu ce se ocupa GEAMANU GRIGORE în acel timp ?

Răspuns;

În acel timp adică din 1943 și până în 1944, GEAMANU nu fusese decât simplu avocat, iar după 23 August 1944 ajunsese secretar general la Ministerul de Interne.

Intrebare :

Ce legături ai avut Dta cu el după 23 August 1944?

././.

Răspuns;

Nici după 23 August 1944, nu am avut legături deosebite cu el, afară de vre-o câteva vizite pe care mi le-a făcut, dorind să cumpere o blană a soției mele.

Intrebare ;

Dar cu soția sa în ce relații ai fost?

Răspuns;

Atât timp cât soția sa a trăit cu el, nu am avut decât aceleași relații ca și cu soțul ei. După ce ea s'a măritat cu TEOHARI GEORGESCU, nu am mai văzut-o deloc. Singurul lucru ce l-am făcut, e că i-am trimis prin poștă o scrisoare, prin care-i ceream să intervină pe lângă soțul ei ca să fiu primit în audiență.

Intrebare ;

Ce ți-a răspuns MARIA TEOHARI GEORGESCU la scrisoarea Dtale ?

Răspuns;

Nu am primit nici-un răspuns.

Intrebare ;

În ce scop ai cerut această audiență?

Răspuns;

Eu am făcut cerere de plecare în Israel, care însă mi-a fost respinsă și atunci am vrut să vorbesc în acest sens cu Ministrul.

Intrebare ;

Dar cu TEOHARI GEORGESCU ce legături ai avut ?

Răspuns ;

Cu TEOHARI GEORGESCU nu am avut nici-un fel de relații și nu am vorbit niciodată cu el.

Intrebare ;

Dar fratele Dtale JAN GROSSMAN ce relații a avut cu TEOHARI ?

Răspuns;

Fratele meu JAN GROSSMAN l-a cunoscut personal pe TEOHARI GEORGESCU, în timp ce era ministru, prin GRIGORE GEAMANU.

Intrebare ;

Ce servicii i-a făcut fratele Dtale JAN lui TEOHARI ?

Răspuns;

Cunosc de la fratele meu, că i s'a cerut să aducă mașini pentru Ministerul de Interne, fapt de care fratele meu s'a achitat, cumpărând mașini din Elveția.

2

Intrebare ;

Dar TECHARI ce servicii i-a făcut fratelui Dtale ?

Răspuns;

Nici TECHARI nu i-a făcut vre-un serviciu fratelui meu.

Intrebare ;

Fratele Dtale IOAN GROSSMAN a fost vreodată arestat?

Răspuns;

Da fratele meu a fost arestat de Direcția Generală a Miliției.

Intrebare ;

Pentru care motiv ?

Răspuns ION GROSSMAN a fost reținut pentru faptul că i s'a propus din străinătate o afacere de automobile pentru C.C. al P.M.R.

Intrebare ;

Dacă această afacere era propusă pentru un organ oficial atunci de ce a fost arestat?

Răspuns;

Cei din străinătate nu știau că aceste automobile sunt pentru P.M.R. și despre acest fapt nu știau nici organele Miliției, iar afirmația mea de mai sus în care am arătat acest fapt, am adăugat-o dela mine.

Intrebare ;

În ce împrejurări a fost eliberat fratele Dtale dela Miliție ?

Răspuns;

Despre acest fapt știu că soția lui IOAN GROSSMAN, a intervenit la TECHARI prin soția lui, MARIA și în urma acestui fapt a fost pus imediat în libertate-

Intrebare ;

Ce alte legături au mai existat între fratele Dtale și MARIA TECHARI ?

Răspuns;

Știu, că prin anul 1947, fratele meu a făcut o călătorie cu mașina sa în Cehoslovacia la Karlsbad, luându- cu el și pe MARIA care în acel timp era soția lui GEAMANU.

Alte relații nu cunosc să fi fost între fratele meu și MARIA TECHARI.

././.

În ce mă privește pe mine eu deasemenea nu am avut alte legături, decât celepe care le-a arătat aici.

După ce am citit procesul verbal de interogatoriu cuvânt du cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine îl susțin și semnez.

Anchetator,
I.T.DE SECURITATE,

ss.GROZEA ADOLF,

V.Filip,

3 ex./E.M.

Proces-Verbal de interogator

Arestat ul Grozea Adolf, fost comerciant de petrol, născut în București la 15 Oct. 1904 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu) cu ultimul domiciliu în București str. Polona Nr. 10.

20 Martie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 1 și 15 min.

" s'a terminat la " 7 și 20 "

Intrebare:

De ce te-ai ocupat de ta în ultimul timp?

Răspuns: În ultimul timp, și mai precis din Noiembrie 1950 m'am angajat la Cooperativa "chimico", în calitate de lucrător, apoi făcând școala de calificare, am devenit operator chimist calificat. Din anul 1952 am fost mutat la Corp. "Victoria chimică".

Intrebare: Ce te sătură ai avut de ta în cadrul serviciului?

Răspuns: În cadrul serviciului, nu am avut nici un fel de leșătură, în afară de cele de ser-

Semnătură

Urmare: vezi.

Intrebare: Cu ce te ocupai
d-ta în afara serviciilor?

Răspuns: În timpul meu liber
facem niște rude de nele
și prietenilor mei.

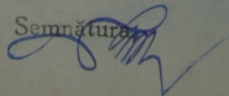
Intrebare: Care erau rela-
țiile d-tate în societate?

Răspuns: În societate am cu-
noscut foarte multe persoane
însa în ultimul timp, nu între-
ținem relații, decât cu
un număr restrâns de persoane.

Intrebare: Care erau acestea?
Dr. Constantin Mihăilescu di-
rectorul spitalului raional din N.
Bălcescu, Ing. Emil Hartstein
dela Comisia de Stat pentru
tehnică, Dr. H. Aronovici. Fostul
medic al palatului regal, ac-
tualmente medic al C. B. M. lui
Haravon Yancu, patronul firmei
fotografice foto "Omnia" și
Lienorin de Walter, inginer la
"Metalmport". Cu toții aceștia
ne vizităm reciproc, în
special. Sămbătă seara
când jucăm și câte o partidă
de carti.

Intrebare: Ce prieten și
cunoscințe ai avut d-ta

Semnătură



Urmare:

Răspuns: În trecut ?
 arătați, am mai avut ca
 prieteni pe Carol Stornu care
 era asociat la o fabrică
 de otizer, Jules Bore, repre-
 zentantul stărilor, Bühler din
 Germania; Solfi, Ellenbogen
 reprezentant al unei fabrici
 de portelan din Turda și
 Leo Coiușici fost funcționar
 de - al meu, pe care la
 timpul lui îl vizitam și eram
 în relații.

Intrebare: Ce alte cunoștințe
 ai mai avut d-ta în
 societate ?

Răspuns: În afară de cei
 menționați mai sus, am mai
 cunoscut prin anul 1943 pe
 Grigore Geamănu și soția sa
Intrebare: Cu ce împrejurări
 i-ai cunoscut pe aceștia doi ?

Răspuns: Pe Grigore Geamănu
 și soția sa Maria Geamănu
 i-am cunoscut prin fratele
 meu Jan Grossman, de
 el în casă, unde atât eu
 cât și soția Geamănu, re-
 miserăm în vizită la fratele
 meu.

Semnatura

Urmare:

Intrebare: Cum au avut
loc relatii, dintre d-ta
si sotii Geamănu?

Răspuns: Este adevarat
că el' am răzbit pe Gea-
mănu Grigore, de mai multe
ori în casa fratelui meu,
însă în alte relații nu am
avut cu el.

Intrebare: Cu ce se ocupa
Geamănu Grigore în acel
timp?

Răspuns: În acel timp
a decăd dui 1943 și până
în 1944, Geamănu nu
pușese decât simplu
avocat, iar după 23
august 1944 ajungese secretar
general la Ministerul de
Interne.

Intrebare: De la sături ai
avut d-ta cu el după
23 august 1944?

Răspuns: Kici după 23 aug.
1944, nu am avut la sături.
deosebite cu el, așeză-
rea - o cătore nișă la puca
nu la a făcut, dorind să
cumpere o blana a soției
mele.

Intrebare: Dar cu soția sa

Urmare:

în ce relații au fost?
Răspuns: Atât timp cât sa-
 tia sa a trăit cu el, nu
 am avut decât acele
 relații ca și cu sotul ei.
 După ce ea sa măritat
 cu Teohari Georgescu, nu
 am mai născut o rela-
 tiune lumii ca și am
 făcut, e că i-am trimis
 prin poșta o scrisoare,
 prin care-i ceream să
 intervină pe lângă sotul
 ei ca să mi fie permis
 auziuta.

Intrebare: Ce ti-a răspuns
 Maria Teohari Georgescu la
 scrisoarea d-tale?

Răspuns: Nu am primit
 nici un răspuns.

Intrebare: Tu ce scop ai
 avut aceasta auziuta?

Răspuns: Eu am făcut
 cerere de plecare în Israel,
 care însă mi-a fost re-
 pusă și atunci am vrut
 să rog în acest sens
 pe ministrul.

Intrebare: Cui cu Teohari
 Georgescu ce relații ai
 avut?

Semnatura,

Urmare:

Răspuns: Cu Teohar. Georgescu
nu am avut nici un fel de
relații și nu am vorbit
niciodată cu el.

Întrebare: Dar fratele
d-tale Yan Grossman, ce
relații a avut cu Teohar?

Răspuns: Fratele meu Yan
Grossman l-a cunoscut per-
sonal pe Teohar. Georgescu,
în timp ce era ministru,
prin prietenul Grigore Seaman.

Întrebare: Ce servicii i-a
făcut fratele d-tale Yan
lui lui Teohar?

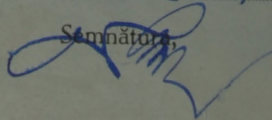
Răspuns: Cunosce de la
fratele meu, că i s'a cerut
să aducă mașini pentru
Ministerul de Interne, fapt
de care fratele meu s'a
achitat, cumpărând mașini
din Elveția.

Întrebare: Dar Teohar ce
servicii i-a făcut fratelui
d-tale?

Răspuns: Kiri Teohar nu
i-a făcut vre-un serviciu
fratelui meu.

Întrebare: Fratele d-tale
Yan Grossman a fost
vreodată arestat?

Semnătură



Urmare:

Răspuns: La fratele meu
a fost arestat de Direcția
Generală a Militiei.

Întrebare: Pentru care motiv?

Răspuns: Yan Grossman a
fost reținut pentru faptul că
i s-a propus din străinătate
o afacere de automobile
pentru C.C. al P. M. R.

Întrebare: Dacă această
afacere nu propusă pentru
un organ oficial, atunci
de ce a fost arestat?

Răspuns: Cei din străină-
tate nu știu că aceste
fapturi automobile sunt
pentru P. M. R. și de aceea
acest fapt nu știu nici
organele Militiei, iar
a firmelor mea de maș-
ini în care am arestat
acest fapt, am adău-
gat-o dela mine.

Întrebare: Cu ce înțepirări
a fost eliberat fratele
d. tale dela Militie?

Răspuns: După acest fapt
știu că sora lui Yan Gross-
man, a intervenit la
Teohari prin sora lui, Mari-
kă în urma acestui fapt

Semnatura

Urmare:

a fost pus imediat în libertate.

Intrebare: Ce alte legături au mai existat între fratele d-tale și Maria Teohari?

Răspuns: Iui, că prin anul 1947, fratele meu a făcut o călătorie cu mașina sa în Căhul-na-că la Harlsbad, luându-l cu el și pe Maria care în acel timp era soția lui. Seamănă.

Alte relații nu amose să fi fost între fratele meu și Maria Teohari.

Iu că mă prinoște pe mine cu deosebite în amant alte legături, decât cele pe care le-am arătat aici. După ce am fost procesul verbal de interogatoriu înaint cu amant și am constat că este încă mai cu cele declarate de mine, îl sustin și acum.

Archiator:

Luminat:

It. de decernitate:



Semnat:

✓ 57

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul GROZEA ADOLF, fost comerciant de petrol, născut în București la 15 Octombrie 1904, cu ultimul domiciliu în București Str. Polonă No.10.

21 Martie 1953- București
Interogatoriul a început la ora 3,30.
" s'a terminat la ora 4,30.

Intrebare ;

Dta ai pe cineva în străinătate ?

Răspuns;

Da, am în străinătate, atât prieteni cât și rude.

Intrebare ;

Unde se află aceștia ?

Răspuns;

Ca rude apropiate am o soră în Franța, iar una se află în Israel. Tot în Israel mai am câțiva veri, verișoare, nepoți și nepoate.

Intrebare ;

In alte țări mai ai rude ?

Răspuns;

In afară de cei arătați mai sus, mai am în Elveția un văr al tatălui meu pe care însă nu-l cunosc.

Intrebare ;

Dra prietenii Dtale unde sunt ?

Răspuns;

Prietenii mei plecați din țară, se află tot în Israel, iar unii în Franța.

Intrebare ;

Dela care prieteni sau rude, primești Dta corespondență?

Răspuns;

Primesc corespondență dela rudele și prietenii mei aflați în Israel și Franța. Alte scrisori din alte țări nu am primit, afară de una singură, cred că dela Bruxelles, din partea lui GIURGIAN.

Intrebare ;

Din alte țări ca Portugalia, Spania, Elveția sau Egipt n'ai primit scrisori?

Răspuns;

Afară de cele arătate, din alte țări, nu am primit niciodată nici-un fel de scrisori.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că el corespunde în totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.

Anchetator
LT.DE SECURITATE,

ss.GROZEA ADOLF

Filip Vladimir,

Proces-Verbal de interogator

Arestat al Groza Adel Z, fost comerciant de
petrol, născut în București la 15 Oct. 1904,
cu ultimul dom. în București str. Polona № 10 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

zi Marti 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 3 și 30 min.

" s'a terminat la " 4 și 30 "

Intrebare:

L-ta are prieteni în stră-
inătate?

Răspuns: Da, am în străina-
te atât prieteni cât și rude.

Intrebare: Unde se află aceștia?

Răspuns: Ca rude apropiate am
o soră în Franța, unde m-a se
află în Brazil. Tat în Brazil
mai am câțiva prieteni, neobișnuiți,
nepoti și nepoate.

Intrebare: În alte țări mai ai
rude?

Răspuns: În afară de cei ară-
tati mai sus, mai am în Elveția
un neam al tatălui meu, pe
care încă nu-l cunosc.

Intrebare: Care prieteni d-ta le
nume sunt?

Semnătură

Urmare: Răspuns: Prietenii mei plecati
dus tarat, se aflu toti in Brasov,
iar unii in vanta.

Intrebare: Ce la care primesti sau nu, primesti de la corospondenta?

Răspuns: Primusec corăpușe
tă de la ru de la si pe terri
mai aflată în Yocel si
tranta. Alte scrisori din alte
tări nu am primit, a fară de
una singură, cred că de la
Buenos Aires, din partea lui
Guggian.

Intrebare: Sui alte tari ca Portugalia, Spania, Elvetia sau Egipt h'ar primit scrisori?

Răspuns: Aparat de coborât-te, doi alte torni, un prim primit în ciobăci nici un fol de scrisori.

Supra' ca am citit procesul-verbal de interogatori^u enun^ut enun^ut si am constatat ca el corespunde in totul cu cele declarate de mine, il sustin^u si semnez. Invinut:

Guernsey:

- Anche la tor
Lt. del Legumi-tata



Semnătura,

✓ 60

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul GROZEA ADOLF, fost comerciant de petrol, născut la 15 Octombrie 1904 în București, cu ultimul domiciliu în București Str. Polonă No. 10.

21 Martie 1953- București
Interogatoriul a început la ora 1.
" s'a terminat la ora 8.

Intrebare ;

Ce surse de câștig aveai Dta în trecut ?

Răspuns ;

În trecut, principala mea sursă de câștig erau afacerile pe care le realizam din cumpărarea țițeiului și vânzarea lui sub formă de produse finite. Afară de aceasta, mai făceam și alte mici afaceri în care eu serveam drept intermediar.

Intrebare ;

Ce alte surse de câștig mai aveai Dta ?

Răspuns ;

Afară de cele arătate mai sus, eu mai realizam și o sumă de 6.000 lei în bani actuali, sumă ce reprezenta chiria pe un an de zile depe urma casei soției mele situată în Str. Polonă No. 2, pe care o are închiriată Legației Israelului din București.

Intrebare ;

Ce venituri ai Dta în prezent ?

Răspuns ;

În prezent trăiesc din salariul meu pe care-l am ca operator chimist la o cooperativă și din chiria imobilului arătat mai sus.

Intrebare ;

Pe c alte căi ți-ai însușit Dta, sume de bani?

Răspuns ;

Afară de veniturile rezultate, am mai făcut și diverse excrocherii depe urma cărora am realizat sume de bani. Astfel în anul 1950, am excrochat pe Ing. MENDELSON din București, cu suma de 600.000 lei, într'o afacere de petrol. Tot în acelaș an, am excrocat pe cetățeanul iranian GURGIAN dela Legația Israelului din

București, cu suma de 1.100.000 lei.

Intrebare :

Ce legături ai avut Dta cu acest GIURGIAN ?

Răspuns;

Intre mine și GIURGIAN, nu au fost alte legături decât cele de afaceri, în ce privește imobilul pe care-l aveam închiriat Legației Iranului, deoarece el era cel care îmi plătea chiria din partea Legației.

Intrebare :

În ce împrejurări l-ai excochat Dta ?

Răspuns;

Înainte de a pleca din țară, GIURGIAN mi-a spus că ar vrea să cumpere o sumă de 2.500 dolari, pe care să-i poată primi pe o adresă în America, oferind în chimbul lor, lei românești.

Eu am acceptat să-i fac această operație, cu gândul să-mi înșușesc suma și așa am și procedat, nedându-i înapoi nici-un leu, nefăcând nici operația promisă.

Intrebare :

În urma acestei excocherii, ai mai primit vre-o scrisoare de la GURGIAN ?

Răsp uns;

După plecarea sa GURGIAN mi-a scris două scrisori în care îmi reproșa că nu i-am remis contravaloarea banilor în dolari. Nu i-am răspuns la aceste scrisori și nici el nu mi-a mai scris.

Intrebare :

Ce alte asemenea afaceri ai mai efectuat Dta ?

Răspuns;

În afară de aceasta două excocherii n'am mai făcut asemenea afaceri.

Intrebare :

În afară de excocheria cu GURGIAN, Dta totuși ai efectuat și transferuri de devize în străinătate, în toată regula.

Răspuns;

Eu nu am făcut niciodată un transfer real de devize în străinătate.

Intrebare :

Ce depozite de bani ai Dta în străinătate și unde se află ele ?

Răspuns;

Nu am nici-un depozit de bani în străinătate și nici n'am avut niciodată.

Intrebare ;

Dab~~A~~ fratele Dtale JAN GROSSMAN ce depozit are în străinătate ?

Răspuns;

Din câte știu eu, nici fratele meu, nu are vre-un cont în străinătate.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că el corespunde întru totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.

Anchetator,
LT.DE SECURITATE,

Filip Vladimir,

Invinuit

ss.GROZEA ADOLF,

Proces-Verbal de interogator

Arestat ul Groza Adolf, foșt comerciant de
petrol, născut la 15 Oct. 1904 în Gucurești,
 în ultimul domiciliu în Guc. str. Tolosa 10. (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

si Martie 1953

Orașul Gucurești

Interogatoriul a început la ora 1 și min.

" s'a terminat la " 8 și "

Intrebare: ce surse de câștig aveai d-ta
în trecut?

Răspuns: În trecut, principala mea
sursă de câștig erau afacerile
pe care le realizam prin com-
părașă titiilor și vânzarea
lor sub formă de produse
finite. Așa de asemenea,
mai făceam și alte mici afaceri
în care eu serveam drept
intermediar.

Întrebare: ce alte surse de
câștig mai aveai d-ta?

Răspuns: Așa de cele arăta-
te mai sus, eu mai realizam
și o sumă de 6.000 lei în
banii actuali, sumă ce reprezenta
chiria pe 1 an de zile de pe

Semnătura,

Urmare: nume casei sotiei mele situa-
ta in str. Polona - № 2, pe care
o are inchiriată la gatai. Gra-
mului din Bucuresti.

Intrebare: Ce venituri ai d-ta
~~avut~~ in prezent?

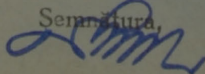
Răspuns: In prezent trăiesc
din salariul meu pe care-l
am ca operator chimist
la o cooperativa si din chi-
ria inobilului achitat mai
sus.

Intrebare: Pe ce alte căi
ti-ai încusit d-ta, sume
de bani?

Răspuns: Afară de veniturile
rezultate, am mai făcut
si diverse exorochii de
pe nume cărora am realizat
sume de bani. Astfel in
anul 1970, am exorocat pe
Ingelende Sohn din Bucuresti, cu
suma de 600.000 lei⁵, intr-o
afacere de petrol. Tot in
aceleasi an, am exorocat
pe cetăţeanul iranian
Gorgian dela Legatia ira-
niana din Bucuresti, cu
suma de 1.100.000 lei⁵.

Intrebare: Ce legături ai
avut d-ta cu acest Gorgian?

Semnatura,



Urmare: Răspuns: Gutu mure și Gurgian
m-au fost alte legături decât
cele de a face, în co-
mune imobilul pe care-l aveau
în chiria de la Gurgian. Traian
deoarece el era cel care
mi plătea chiria din partea
legăturii.

Gutu: Tu ce înțelegi?
L-ai exonerat de la?

Răspuns: Tu știi de a plăti
din partea, Gurgian m-a
spus că ar vrea să cumpere
o sumă de 2500 dolari, pe care
să-i poartă primii pe
a chirie în America, oferind
în schimbul lor, lui românii.

Eu am acceptat să-i fac
acea stă operație, cu
gândul să-mi înșușesc
suma și așa am și pro-
cedat, nedându-i în apa-
mă în loc, ne făcând
nici operație, promisi.

Gutu: Tu știi suma asta?
exonerării, ai mai primit
vre-o scrisoare de la Gurgian?

Răspuns: După plecarea
sa, Gurgian mi-a scris
doar scrisori, în care mi
reprezintă că mi-i au

Semnatura

Urmare: remis contra pe buna dobor
în dolari. Nu i-am răspuns
la aceste scrisori și nici el
nu mi-a mai scris.

Întrebare: Ce alte asemenea
găfări ai mai efectuat d-ta?

Răspuns: În afară de
aceste două escrocherii,
n-am mai făcut aseme-
nea afaceri.

Întrebare: În afară de escro-
cheria cu gurgian, d-ta
totuși ai efectuat și trans-
feruri de bani în străi-
nătate, în tota regula?!

Răspuns: Eu nu am
făcut niciodată un
transfer real de bani
în străinătate.

Întrebare: Ce depozite
de bani ai d-ta în
străinătate și unde se
găsește ele?

Răspuns: Nu am nici un
depozit de bani în străi-
nătate și nici n-am avut
niciodată.

Întrebare: Dar fratele
d-tale Jan Grossman ce
depozit are în străini-
tate?

Urmare: Raspuns: Am cãtã stin-
eu, mii prãtãbã mii, mii
are vief-m cont m stin-
nãtãtã.

Supã cã am cãtãt piosesul
nordul de întãrgãtãtã si
am cãtãtãt cã-ãl-
cãrãspundã în tãtãtã
cu cãlã dẽclãrãtã de miiã,
il sũstĩn si sũmãtã
anchetãtãtã: Jurãmãnt:
de dẽclãrãtãtã



huy

Semnãtura,

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul GROZEA ADOIF, fost comerciant în petrol, născut la 15 Octomvrie 1904 în București, cu ultimul domiciliu în București Str. Polonă No.10.

24 Martie 1953- București

Interogatoriul a început la ora 7,45.

" s'a terminat la ora 12.

Intrebare ;

Unde se află în prezent fratele Dtale JAN GROSSMAN?

Răspuns;

Fratele meu JAN GROSSMAN în prezent se află în București.

Intrebare ;

Cu ce se ocupă el în prezent?

Răspuns;

În prezent fratele meu este funcționar la Cooperativa "Aurora".

Intrebare ;

Dar în trecut cu ce s'a ocupat fratele Dtale ?

Răspuns;

În trecut a lucrat la firma de petrol "Jupiter" și s'a ocupat totodată și cu vânzări- cumpărări de automobile.

Intrebare ;

Ce afaceri cunoști Dta de ale fratelui Dtale în acest domeniu?

Răspuns;

În afară de micile afaceri cu caracter intern, știu că fratele meu, a încheiat asemenea operațiuni în străinătate, aducând mașini în țară.

Intrebare ;

Când a încheiat el asemenea operațiuni?

.//.

Răspuns;

Primele mașini pe care fratele meu le-a adus în țară, au fost în anul 1946.

Intrebare ;

Pentru cine au fost aduse aceste mașini?

Răspuns;

Aceste mașini au fost aduse pentru Ministerul de Interne, dintre care știu că prima a fost un "Lincoln", apoi a urmat un "Graham" și un "Buick". În ce privește "Graham"-ul, nu sunt sigur; în locul lui cred că era un "Oldsmobil".

Intrebare ;

În afară de aceasta, a mai adus fratele D-tale și alte mașini în țară?

Răspuns;

Începând după cum am arătat din anul 1946 și până în anul 1949, fratele meu a adus o serie de mașini pentru P.M.R., Crucea Roșie și cred că a mai adus și pentru Banca Națională.

Intrebare ;

Cum a ajuns să primească fratele D-tale această însărcinare

Răspuns;

Această însărcinare fratele meu a primit-o din partea lui GEAMANU GRIGORE, care în anul 1946 era Secretar General la Ministerul de Interne. Menționez că fratele meu, îl cunoștea pe GEAMANU GRIGORE din anul 1942-1943.

Intrebare ;

Ce cunoști D-ta despre aceste afaceri făcute de fratele D-tale ?

Răspuns;

Știu că automobilele pe care le-a adus în țară, le-a cumpărat din Italia și Elveția.

Intrebare ;

Cine l-a ajutat pe el în aceste afaceri?

Răspuns;

Aceste afaceri știu că le-a efectuat cu ajutorul unui anume GOLDSCHLAGER din Italia care lucra cu firma "Fiat", cu ZWECKER din București, care fusese reprezentantul firmei "Oldsmobil" și cu JOSIE LEWY din Elveția, care era chiar ceva rudă cu noi.

Intrebare ;

Cu ce au fost efectuate plățile în aceste afaceri?

Răspuns;

Plata acestor mașini a fost făcută în devize.

Intrebare ;

De unde și-a procurat fratele Dtale devizele necesare?

Răspuns;

Devizele necesare fratele meu le-a procurat dela Legația Israelului și dela Legația Elveției din București.

Intrebare ;

Orice cetățean putea să facă acest lucru ?

Răspuns;

Nu orice cetățean putea să facă și să-și procure aceste devize și aceasta din două motive;

1. Traficarea și deținerea devizelor era interzisă de lege.
2. Nu orice cetățean putea să aibă orice relații în cercul Legațiilor străine dela noi din țară? prin care să-și poată procura devize.

Intrebare ;

Fratele Dtale îndeplinea aceste condiții necesare?

Răspuns;

Da, fratele meu avea relații la aceste două Legații, astfel cu cea a Israelului lucra prin avocatul GABY ARMAND ,iar cu a Elveției cred că prin ZWECKER.

În ce privește deținerea devizelor, fratele meu, nu le ținea la el ci le transfera în țările respective unde efectuase cumpărarea mașinilor, iar acest fapt se făcea cu știrea Statului român.

Intrebare ;

Prin cine se făcea acest transfer de devize ?

Răspuns;

Acest transfer de devize se făcea prin Legația Israelului și Legația Elveției din București.

Intrebare ;

Cui i se remiteau aceste devize în Italia și Elveția?

Răspuns;

Nu știu cui i se remiteau aceste devize.

Intrebare ;

Fratele Dtale nu ți-a vorbit de acest lucru?

Răspuns;

Nu mi-a vorbit niciodată despre acest lucru.

Intrebare ;

Ce câștiguri a realizat fratele Dtale depe urma acestor afaceri?

Răspuns;

După câte mi-a spus fratele meu , de fiecare mașină adusă în țară, a primit o sumă de 10.000 lei (socotindu-se valoarea leului nestabilizat), deci în bani actuali cca.500 lei per.bucata.

Intrebare ;

Sub ce formă i se plătea fratelui Dtale comisionul?

RĂSPUNS;

Fratele meu și-a încasat comisionul întotdeauna în lei românești.

Intrebare ;

Cu ocazia acestor operații fratele Dtale și-a deschis vre-un cont în străinătate ?

Răspuns;

Fratele meu nu mi-a spus niciodată nimic în legătură cu vreun cont pe care să-l aibă în străinătate.

După ce am citit procesul verbal de interogatoriu și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.

LT.DE SECURITATE,

ss.GROZEA ADOLF,

V.Filip,

Proces-Verbal de interogator

Arestatul Groza Adolf fost comerciant în petrol, reșind la 11. Oct. 1954 în București (Date de stare civilă, ultimul domiciliu), cu ultimul domiciliu în București, Polona 10

24. Martie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 7 și 45 min.

„ s'a terminat la „ 12 și „

Intrebare:

Unde se afla în prezent fratele d-tale Yan Grossman?

Răspuns: Fratele meu Yan Grossman, în prezent se afla în București.

Intrebare: Cu ce se ocupă el în prezent?

Răspuns: În prezent, fratele meu este funcționar la Cooperativa „Aurora”.

Intrebare: Car în trecut, cu ce s'a ocupat fratele d-tale?

Răspuns: În trecut a lucrat la firma de petrol „Yuzitar” și s'a ocupat totdeauna și cu vânzări - cumpărări de automobile.

Intrebare: Ce a făcut cunoscut?

Semnătură

Urmare: d-ta, de-ale fratele lui d-ta
in acest domeniu?

Răspuns: În afara de micile
afaceri cu caracter intern, stiu
că fratele meu, a încheiat
asemenia operațiuni în străin-
tate, aducând mașini în țară.

Întrebare: Când a încheiat el
asemenia operațiuni?

Răspuns: Primele mașini pe care
fratele meu le-a adus în
țară, au fost în anul 1946.

Întrebare: Pentru cine au fost
aduse aceste mașini?

Răspuns: Aceste mașini au
fost aduse pentru Ministerul
de Interne, prima care stiu
că prima a fost un "Lincoln",
apoi a urmat un "Graham"
un "Quick". Îi reamintesc "Graham"-ul,
nu sunt sigur; în locul lui cred
că era un "Oldsmobil".

Întrebare: În afara de acestea,
a mai adus fratele d-ta și
alte mașini în țară.

Răspuns: Începând după cum
am arătat din anul 1946 și până
în anul 1949, fratele meu, a
adus o serie de mașini pentru
P.M.R., bucea Roxie și cred că
a mai adus și pentru Banca

Semnatura

Urmare: Nationali.

Intrebare: Cum a ajuns sa primeasca fatale d-tale, aceasta insarinas?

Raspuns: Aceasta insarinas, fatale meu a primit-o din partea lui Gheorghe Grigore, care in anul 1946 era Secretar General la Ministerul de Interne. Mentionez ca fatale meu, il cunoaste pe Gheorghe Grigore din anul 1942-1943.

Intrebare: Ce cunoaste d-ta despre aceste afaceri faimto de fatale d-tale?

Raspuns: Stiu ca automobile pe care le-a adus in tara, le-a cumparat din Italia si Elvetia.

Intrebare: Cine l'a ajutat pe el in aceste afaceri?

Raspuns: Aceste afaceri stiu ca le-a efectuat cu ajutorul unui anumit Goldschläger din Italia care lucrea in firma "Fiat", ~~si~~ in "Zwecker" din Bucuresti, care fusese reprezentantul firmei "Oldsmobil" si cu José Levy din Elvetia, care era chiar ceva mai cu noi.

Intrebare: Cu ce au fost efectuate platile in aceste afaceri?

Raspuns: Plata acestor masini

Semnatura

Urmare: a fost părintă în domnie.

Întrebare: Ce mda s'î-a procurat
fratele d-tale, domnișele mare-
dane?

Răspuns: Domnișele necesare, fra-
tele meu le-a procurat dela
Legatia Francezului și dela Le-
gatia Elvețiană din București.

Întrebare: Erice ceterite au
putea să facă acest lucru?

Răspuns: Nu oico ceterite au putea
să-și procure aceste domnișele
și aceasta din două motive:

1/ Traficarea și detinerea dom-
nișelor era interzisă de lege.

2/ Nu oico ceterite au putea să
aibă relații în cadrul Legatiilor
străine dela noi din țară,
fără care să-și poată procura
domnișele.

Întrebare: Frațele d-tale
îndeplinesc aceste condiții
necesare?

Răspuns: Da, frațele meu
avea relații la aceste două
Legatii, este fol cu cea a
Francezului luma priu
avocatul Gabay Armand,
iar cu a Elvețiană ved
că priu Zwickher.

În de primeste detinerea

Semnătură

Urmare:

deniza, fratele meu, ~~am~~
mi le trimis la el si le trans-
fara in tarile respective unde
efectuase cumpararea masinilor,
iar acest fapt se facsa cu
stinsa statura lui roman.

Intrebare: Prin cine se facsa
acest transfer de deniza?

Raspuns: Acest transfer de
deniza, se facsa prin de-
legatia Isacache lui si Legatia
Elvetician din Bucuresti.

Intrebare: Cui i se remiteau
aceste deniza in Italia
si Elvetician?

Raspuns: Pe stui cui i
se remiteau aceste deniza.

Intrebare: Fratele dat la ma-
ti-a vorbit despre acest lucru?

Raspuns: Nu mi-a vorbit
niciodata despre acest
lucru.

Intrebare: Ce costuri a
realizat fratele d-tale
de pe urma acestor
afaceri?

Raspuns: După câte mi-a
spus fratele meu, de fiecare
masina adusa in tara, a
primit o suma de 10.000 lei
(poate de se valaua leu).

Semnatura

Urmare: mosta bilitat), dar in bani
actuali. ca 500 lei. per. Bureta.

Intrebare: Sub ce forma i
se platesc fratelui de taxa
comisionul?

Raspuns: Taxele mele si-a
incasat comisionul, intat dea-
una in lei romaniesti.

Intrebare: Cu ce se face acest
operati, fratele de taxa si-a
declarat vre-un cont in
străinătate?

Raspuns: Fratele meu nu
m-a spus nicio data nimic
in legatura cu vre-un cont
pe care sa-l poata in
străinătate.

dupa ce am avut procesul
verbal de interogatori si am
constatat ca este intenciu
cu cele declarate de mine,
il sustin si semnez.

Audatati:

Intrebat:

Lt. de Securitate:



PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul GROZEA ADOLF, fost comerciant în petrol,
născut la 15 Octombrie 1904 în București, cu ultimul domiciliu în
București Str. Polonă No. 10.

24 Martie 1953- București
Interogatoriul a început la ora 12.
" s'a terminat la ora 14.

Intrebare ;

Mai enumără Dta încă odată toți prietenii și cunoscuții
pe care îi ai în străinătate?

Răspuns;

În afară de cei menționați în procesele verbale anterioare
nu mi-aduc aminte de alți prieteni.

Intrebare ;

Printre aceia aveai și dușmani?

Răspuns;

Poate să fi avut și dușmani însă eu nu-i cunosc.

Intrebare ;

De ce îți ascunzi Dta dușmanii și nu vrei să-i arăți
în anchetă?

Răspuns;

Nu am dușmani și deci nu-i ascund.

Intrebare ;

Dar LOCKER ți-e prieten sau rudă?

Răspuns;

Nu cunosc nici-un LOCKER și nu știu cine este .

Intrebare ;

Nu știi cine e.

Răspuns;

Nu!

Intrebare ;

Acela care te blesteamă pentru bani!

Răspuns:

Nu știu nici de acest lucru, însă poate să fie o persoană în legătură cu GURGIAN și cred că e o fostă funcționară a lui, căci acest nume îmi e totuși cunoscut.

Intrebare ;

Dece ascunzi Dta această persoană?

Răspuns;

N'o ascund, dar nu cunosc această persoană.

Intrebare;

Este cea cu suma de 1.500-3.000 de dolari.

Răspuns;

În afară de afacerea de 2.500 dolari cu GURGIAN, n'am făcut nici-o altă operație asemănătoare, deci afacerea LOCKER trebuie să fie una și aceeași cu GURGIAN.

Intrebare ;

Dta ascunzi persoana, crezând și bazându-te că ea nu se mai află în țară, Îți atrag însă atenția că fiind ieri în străinătate ea poate fi azi în țară și astfel vei fi pus într-o situație neplăcută.

Răspuns;

Arăt din nou că nu ascund persoana, însă încep să fiu sigur că este în afacerea GURGIAN. Acest fapt ar putea eventual să-l confirme fiul lui GURGIAN, care e medic, se află în București și locuiește vis-a-vis de Cișmigiu, în Str.Cobălcescu.

Intrebare ;

Decide-te și spune tot adevărul în această problemă!

Răspuns;

Menționez din nou că nu ascund nimic, iar LOCKER nu este altceva decât afacerea GURGIAN.

Intrebare ;

Ce legătură există între GURGIAN și LOCKER?

Răspuns;

Având în vedere că GURGIAN a avut o funcționară cu numele de LOCKER, cred că operația a fost făcută de GURGIAN pentru LOCKER, urmând ca și el să ia un comision. Dar menționez încăodată, că de acest fapt, trebuie să știe neapărat fiului lui GURGIAN.

Intrebare ;

Unde se află LOCKER în prezent?

Răspuns;

Nu știu-

Intrebare ;

Nu ți-a scris niciodată?

Răspuns;

Nu am primit niciodată nici-un fel de scrisori dela vre-o persoană cu numele de LOCKER.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că el corespunde în totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.

Anchetator,
LT.DE SECURITATE,

ss.GROZEA ADOLF,

V.Filip,

Proces-Verbal de interogator

Arestat Groza Adolf, fost comerciant în petrol, născut la 15 oct. 1906 în București.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
cu ultimul domiciliu în Buc. str. Polona nr. 10.

24 Martie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 12 și — min.

„ s'a terminat la „ 14 și — „

Intrebare: Mai enumără d-ta încă o dată toți prietenii și cunoștințele pe care îi ai în străinătate?

Răspuns: În afară de cei menționați în procesele-verbale anterioare, nu mi-a dădă amintire de alți prieteni.

Întrebare: Printre acești amici și dușmani?

Răspuns: Poate poți fi avut și dușman în să eu nu mi-e cunoscut.

Întrebare: Ce ce-ți assecul d-ta dușmanii și nu mi să-i arăți în anchetă?

Răspuns: Nu am dușmanii și deci nu-i assecul.

Întrebare: Dar Locker ți-e

Semnătura

Urmare: prieten sau rudă?

Răspuns: Nu cunosc nici
un Locker și nu știu cine
este.

Întrebare: Nu știu cine e?

Răspuns: Nu!

Întrebare: Ce la care te ble-
tești pentru Bani!

Răspuns: Nu știu nici de acest
leac, însă poate să fie o
persoană în legătură cu Gurgian
și cred că e o fostă funcționară
a lui, căci acest nume îmi e
totuși cunoscut.

Întrebare: La ce asemănă d-ta
această persoană?

Răspuns: Mă asemănă, dar
nu cunosc această perso-
nă, pe care mă cunosc.

Întrebare: Este cea cu suma
de 1500 - 3000 de dolari.

Răspuns: În afară de afac-
rea de 2000 - dolari cu Gurgian,
mi am făcut nici o altă
operă asemănătoare, dar
afacerea Locker trebuie să
fiat una și aceeași cu Gurgian.

Întrebare: La ce asemănă perso-
na, de ce gând și bănu-
tu- ta, că ea nu se mai
află în țară. *Stig stras*

Scrisătură

Urmare: însă atenție că fiind ieri
 în stăruință ca poate fi
 a fi în țară și a stăruință.
 fi pus într-o situație neplăcută.

Răspuns: Am văzut doi nouă
 nu așezund persoana, însă
 încep să fie sigur că este
 în a facea Gurgian. Acest
 fapt ar putea eventual să-l
 confirme fiul lui Gurgian, care
 e medic, se află în Turmea-
 și locuște vis-a-vis de cîmp
 în str. Cobălcescu.

Intrebari: Scinde-te și spune tot
 adevărat în această problemă!

Răspuns: Menționez doi nouă,
 că din așezund mine, iar
 Locker nu este altcineva decât
 a facea Gurgian.

Intrebari: Ce legătură există
 între Gurgian și Locker?

Răspuns: Având în vedere
 că Gurgian a avut o
 funcționară în muncă
 de Locker, cred că spe-
 rată a fost făcută de
 Gurgian pentru Locker,
 urind ca și el să ia
 un comision. Dar menționez
 încă o dată, că de acest
 fapt, trebuie să știți neapărat

Semnatura

Urmare:

Ziua lui Iurciuc.

Intrebare: Unde se afla
hooker in prezent?

Raspuns: Nu stiu.

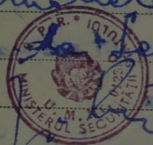
Intrebare: Cu cine a sors mic
o data?

Raspuns: Nu am primit mic
data micu nu fel de sorsori
dela vre-o persoana cu
nume de hooker.

Supa ce am citit procesul-
verbal de interogatori cuvant
cu cuvant si am constatat
ca el corespunde in totul
cu cele declarate de mine,
il sustin si semnez.

Ampliator:

La securitate:



Iurciuc:

[Signature]

Semnatura,

✓

Decizia fuca sa fel sunt
si buna - Data Tor Anchetator cu
mai conbator cu actiobn.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul GROZEA ADOLF, fost petrolist, nascut la 15 Octomvrie 1904 in Bucuresti, cu ultimul domiciliu in Bucu-
resti Str.Polonă No.10.

2 Aprilie 1953- Bucuresti

Interogatoriul a inceput la ora 7.

" s'a terminat la ora 15.

Intrebare ;

Pe ce bază a fost înființată în România Centrala
Evreilor ?

Răspuns;

Centrala Evreilor a fost înființată în România în
anul 1942 de guvernul lui Antonescu, la ordinul Legației Germane
din București, care a și delegat în acest timp un consilier
pentru problemele evreiești, în persoana lui GUSTAV RICHTER Cpt.
S.S. din Gestapou.

Principiile și modul de funcționare al acestei Centrale
era stabilit printr'un regulament de funcționare stabilit de
guvern.

Ca împuternicit al guvernului român în problema
evreiască, a fost numit RADU LECCA.

Intrebare ;

Dece alegerea guvernului român, a căzut tocmai asupra
lui RADU LECCA?

Răspuns;

RADU LECCA a fost ales ca reprezentant al guvernului
în problema evreiască, datorită relațiilor sale bune pe care le
avea cu nemții; cred doar că mai de grabă a fost impus guvernului
român de către Legația Germană.

Intrebare ;

Ce prevedea regulamentul de funcționare al Centralei
Evreilor din România ?

Răspuns;

Regulamentul Centralei, prevedea modul de organizare
al acestei instituții și felul în care ea va trebui să lucreze.
Deasemenea se fixa rolul Centralei ca singura instituție, care

De ce - e
intrebare
pe el nu?

putea să reprezinte populația evreiască, în fața autorităților românești.

După câte știu eu minte, în acest regulament nu era prevăzut nici-un capitol din care să rezulte că Centrala Evreilor va trebui să lupte împotriva populației evreiești, cu toate că acesta era adevăratul ei scopul politic, pentru care a și fost creiată de către Legația Germană.

Intrebare ;

Ce atribuțiuni fixa acest regulament, secției financiare pe care o conduceai Dta ?

Răspuns ;

Prin acest regulament, secției financiare îi revenea sarcina de a fixa contribuțiile bănești obligatorii tuturor evreilor, să încaseze aceste sume de bani, să întocmească bugetul Centralei și să întocmească executarea lui.

Intrebare ;

Ce rost avea aceste " impozite " suplimentare, care se impuneau populației evreiești?

Răspuns ;

Aceste impozite suplimentare, care se percepeau numai populației evreiești, aveau ca prim scop, ajutorarea evreilor din detașamentele de lucru, a evreilor săraci și pentru acoperirea nevoilor bănești ale Centralei.

Intrebare ;

In acest caz, Centrala era o adevărată casă de binefacere pentru evrei?

Răspuns ;

Despre Centrală, nu se poate spune că era o casă de binefacere, deoarece nu acesta era scopul pentru care ea a fost creiată și care în fond, era acela de a stoca de bani populația evreiască.

Intrebare ;

Atunci de ce afirmi Dta că toți banii ce se strângeau la Centrală, erau destinați ajutorării evreilor săraci?

Răspuns ;

Prin toți banii am înțeles contribuțiile obligatorii ale tuturor evreilor la Centrală. Afară de axeașta, Centrala însă mai încasa sume mai de bani, și în urma carnetelor de scutire de muncă obligatorie, pe care le elibera.

Totodată Centrala mai încasa sume de bani, în

*Impozite
contribuții
carnetelor*

cadrul acțiunii de patru miliarde lei, impusă populației evreiești, de către Antonescu.

Intrebare ;

Cine se folosea de acești bani?

Răspuns ;

Atât taxele de carnet , cât și sumele de bani realizate din acțiunea de patru miliarde lei, erau la dispoziția lui ADU LECCA.

Intrebare ;

În ce scop au fost impuse aceste sume de bani, populației evreiești ?

Răspuns ;

Toate aceste sume de bani care au fost impuse populației evreiești, aveau scopul politic de a sărăci populația evreiască și a-i slăbi rezistența în fața fascismului.

Intrebare ;

Cine a efectuat în mod practic, încasarea acestor sume de bani dela populația evreiască?

Răspuns ;

Efectuarea în mod practic a acestor încasări dela populația evreiască, am făcut-o eu, prin serviciul financiar pe care îl conduceam în Centrala Evreilor.

Intrebare ;

Ce alte atribuțiuni a mai îndeplinit secția financiară ?

Răspuns ;

În afară de cele menționate mai sus, secției financiare nu a îndeplinit alte funcțiuni și sarcini.

Intrebare ;

În folosul cui ți-ai dus Dta activitatea în Centrala Evreilor ?

Răspuns ;

Prin faptul că am ajutat la jefuirea de bani a populației evreiești, în folosul regimului Antonescian și a Legației Germane, consider că am desfășurat o activitate în folosul fascismului.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că el corespunde în totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.

LT.DE SECURITATE,

ss.GROZEA ADOLF

V.FILIP

*La luarea a
fost impusă Dta -
un mare câștig
și acum tu
reclamești după*

Proces-Verbal de interogator

Arestat ul Grosa Adolf - foșt petralist, născut la 15 Octombrie 1904 în București
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
cu ultimul domiciliu în Buc. Str. Tolosa 10.

2 aprilie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 7 și min.

" s'a terminat la " 15 și " "

Intrebare:

Pe ce bază a fost înființată în România, Centrala Evreilor?

Răspuns: Centrala Evreilor a fost înființată în România în anul 1942, de guvernul lui Antonescu, la ordinul Legăției Germane din București, care a și delegat în acest scop un consilier pentru probleme evreiești, în persoana lui Gustav Richter cpt. S. S. din Gestapo.

Principiile și modul de funcționare al acesteia. Centrala era stabilită printr-un regulament de funcționare stabilit de guvern.

Ca împuternicit al guvern-

Semnătura

Urmare: mihi român în problema
evreiască, a fost numit
Radu Lecca.

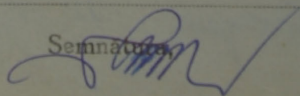
Întrebare: Ce se alegerea
guvernului român, a căzut
toamă asupra lui Radu
Lecca?

Răspuns: Radu Lecca a
fost ales ca reprezentant
al guvernului în problema
evreiască, datorită relațiilor
sale bune pe care le avea
cu românii; adică chiar că
mai degrabă a fost impus
guvernului român de către
legatia germană.

Întrebare: Ce prevedea re-
gularamentul de funcționare
al Centrului Evreilor din
România?

Răspuns: Regularamentul ~~de~~
Centrului, prevedea modul
de organizare al acestei
instituții și felul în care ea
va trebui să funcționeze. Seare-
monia se făcea pe lângă
Centrului, ca singura
instituție care putea
să reprezinte populația evreiască;
în fața autorităților româ-
nești.

Semnatura



Urmare:

Supra câte trei în unitate,
 în acest regulament nu
 ora prezintă nici un
 capitol din care să
 rezulte ca- contra la Ena
 nu trebuie să lupe împotriva
 populației orașelor, cu toate
 că- această era- adevărat
 ei scop politic, pentru care
 a și fost creată de către le-
 gătura formau.

Interbare: Ce atribuții avea
 acest regulament; secția fi-
 nanciară pe care s-a con-
 coșat de ea?

Răspuns: Prin acest regulament,
 secția financiară îi revine
 sarcina de a fixa contri-
 buțiunile bănești obligatorii,
 tuturilor oricărui, și încaseze
 aceste sume de bani, și
 introducea în Bugetul Contului;
 și să introducă și cheltui-
 rele lui.

Interbare: Ce rost aveau aceste
 "impozite" suplimentare, care
 se impunau populației orașelor?

Răspuns: Aceste impozite supli-
 mentare, care se porneau
 numai populației orașelor,
 aveau ca prim scop, ajut-

Semnătură

Urmare:

raua orzilor din data jama-
tala de lucru, a orzilor siraci-
si pentru acoperirea nevoilor
banesti ale Controlo.

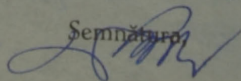
Intrebare: In acest caz, Controla
era o adunata casa de bi-
nefacere pentru orzi?

Raspuns: Dupa Controla, nu se
poate spune ca era o casa
de binefacere, deoarece nu
aceste era scopul pentru
care ea a fost creata - si care
~~sa~~ in final, era acela
de a asigura de bani po-
pulatia orzilor.

Intrebare: Atunci, daca
a fost data ca toti banii
ce se strungeau la Controla,
erau destinati gitoririi orzilor
siraci?

Raspuns: Pentru toti banii,
am inteles contributiile obliga-
toii ale tuturor orzilor la
Controla. A fara de acce-
ta, Controla intra mar-
casa sume mari de bani,
si in urma caracterelor de
sentire de munca obligato-
rie, se dau la orzile.
Totodata Controla mar-
casa sume de bani, in

Semnatura:



Urmare: cadrul activității de patru miliarde lei; impuse populației creșterea de către autoritatea...

Intrebare: Cine se folosea de acesti bani?

Răspuns: Atât taxa la cumpărare, cât și suma de bani realizată din activitatea de patru miliarde lei, erau la dispoziția lui Radu Lecca.

Intrebare: În ce scop au fost impuse aceste sume de bani, populației creșterea?

Răspuns: Toate aceste sume de bani care au fost impuse populației creșterea, au fost folosite pentru politica de a săvârși populația creșterea și a-i slăbi rezistența în fața fascismului.

Intrebare: Cine a efectuat în mod practic, încadrarea acestor sume de bani dela populației creșterea?

Răspuns: Efectuarea în mod practic a acestor

Semnatura

[Signature]

Urmare: incasari dola populatia
evreiasa, am putut-o eu,
prin serviciul financer
pe care il conduceam
in Contra la Evreilor.

Intrebare: Ce alte atribuții
a mai indeplinit secția
financiară?

Răspuns: In afară de cele
menționate mai sus, secția
financiară m-a indeplinit
alte funcțiuni și sarcini.

Intrebare: In folosul cui ti-ai
dus tota activitatea
in Contra la Evreilor?

Răspuns: Prin faptul că am
ajutat la jefuirea de bani
a populației evreiești, in
folosul poziției lui antisemice
și a delegației germane,
consider că am desfasurat
o activitate in folosul
fascismului.

Intrebare: Ce am cunoscut procesul -
normal de interogatorii, cunosc
am cunoscut și am constatat
că el corespunde in total cu
cele declarate de mine,
il sustin și semnez.

Audatator: Invinut:
Lt. de Securitate:



Semnatura

34

✓

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul GROZEA ADOLF, fost comerciant de petrol, născut la 15 Octombrie 1904 în București, cu ultimul domiciliu în București Str. Polonă No. 10.

7 Aprilie 1953- București

Interogatoriul a început la ora 11.

" s'a terminat la ora 14.

Intrebare :

Pentru activitatea Dtale trădătoare din timpul războiului antisovietic, ai fost arestat, judecat și condamnat?

Răspuns:

Da, pentru activitatea mea colaboraționistă cu guvernul Antonescian și Legația Germană din București, am fost condamnat în anul 1946, la 15 ani închisoare.

Intrebare :

Cum se explică că Dta nu ai ispășit această condamnare?

Răspuns :

Nu am ispășit această condamnare primită pentru că între timp, am fost achitat.

Intrebare :

Cărui fapt se datorește achitarea Dtale, căci Dta ai colaborat totuși cu regimurile fasciste, atât cu cel român cât și cu cel german?

Răspuns:

Activitatea mea se datorește unor intervenții pe care le-am făcut prin prietenii mei, pe lângă o serie de personalități marcante.

Intrebare :

Care din prietenii Dtale a intervenit pentru Dta și la cine au făcut ei această intervenție ?

Răspuns:

Cele mai multe demersuri le-a făcut Dr. ARONOVICI HERMAN care a intervenit pe lângă PATRASCANU care era pe atunci Ministru al Justiției, dându-i un memoriu din partea mea.

Tot pe lângă PATRASCANU a mai intervenit Dr. FILDERMAN și Dr. SCHAFFRAN, soția mea a intervenit și ea pe lângă PATRASCANU, însă nu direct, ci prin LENA CONSTANCE care era prietena familiei, PATRASCANU. Tot în această problemă, am mai rugat să ia legătură tot cu PATRASCANU și pe Dr. HALPERIU, Dr. GALEVY și Dr. BECK toți rabini, care au susținut memoriul meu.

Intrebare :

Ce ți-au comunicat ei despre, intervențiile pe care le-au făcut fiecare ?

Răspuns:

Toți cei pe care i-am rugat, mi-au adus asigurări că au discutat cazul meu și să am răbdare, căci se va face dreptate.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu și am constatat că el corespunde în totul cu cele declarate de mine îl susțin și semnez .

LT.DE SECURITATE,

ss.GROZEA ADOLF

V.Filip,

Proces-Verbal de interogator

Arestat ul Groza Adel 7 1906 in Buc.
 de petrol, născut la la 15 1906 in Buc.
 in ultimul dom. in Gucenesti 10
 (Data de stare civilă, ultimul domiciliu)

7 aprilie 1953

Orașul Bucuresti

Interogatoriul a început la ora 11 și - min.
 „ s'a terminat la „ 14 și - „

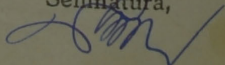
Intrebare: Pentru activitatea d-ta la
 fabrica de ulei din timpul războiului
 anti-sovietic, ai fost arestat
 judecat și condamnat?

Răspuns: Da pentru activi-
 tatea mea colaboraționistă
 cu guvernul antonovian
 și Logația Zamora din
 Bucuresti, am fost con-
 damnat în anul 1946,
 la 15 ani în închisoare.

Intrebare: Cum se explica
 ca d-ta nu ai isprăvit
 această condamnare?

Răspuns: Nu am ispra-
 vit condamnarea pentru
 pentru că în timpul
 am fost achitat.

Semnătura,



Urmare:

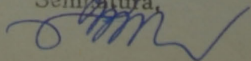
Răspuns: Întrebare: Cărui fapt se datoră achitarea d-tale, cum d-tă ai colaborat totuși cu regimurile fasciste; atât cu cel român cât și cu cel german?

Răspuns: Achitarea mea se datoră mai mult inter-venții pe care le-am făcut prin prieteni mei, pe lângă sose de persoană d-tă, mai-
canta.

Întrebare: Care din prietenii d-tale a intervenit pentru d-ta și la cine au făcut ei această intervenție?

Răspuns: Cel mai mult timp s-a făcut de
arouici. Herescu, care a in-
tervenit pe lângă Pătrășcanu care
erau fost atunci ministru al
justiției, dându-i în memorii
din partea mea. Tot pe lângă
Pătrășcanu a mai intervenit
de. Filderman și de. Schapka.
Istia mea a intervenit și ea
pe lângă Pătrășcanu, însă
nu direct, ci prin Lena
Constanta care era prietena
familiei. Pătrășcanu
Tot în această problemă,

Semnătura.



Urmare:

am mai rugat să ia legătura tot cu Patroșeanu și pe
L. Halperin, L. Halony și
L. Beck totuși rabini, care au
susținut memoriul meu.

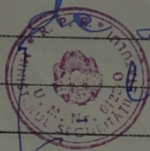
Într-o scrisoare: le li - am comunicat
cei aproape intermedii pe
care le-am făcut precizie?

Răspuns: Toti cei pe care i-am
rugat, mi-au adus asigurări
că au discutat cu Zol și
și să pună mâna, că în
via face dreptate.

Sunt și am câștigat procesul
verbal de întorsături și
am constatat că el co-
respunde în totul cu sala
delegată de mine în
tutur și semne
anchetator.

L. de Leunig.

Înviat.



✓

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul GROZEA ADOLF, fost comerciant de petrol, născut la 15 Octombrie 1904 în București, cu ultimul domiciliu în București Str. Polonă Nr.10.-

8 Aprilie 1953, București

Interogatoriul a început la ora 8

" s'a terminat la " 13,30.-

Intrebare:

În timpul când ai funcționat la Centrala Evreilor din România, ce colaboratori mai apropiați ai avut d-ta?

Răspuns:

Ca șef al secției financiare din Centrala Evreilor, am avut mai mulți colaboratori, dintre care cei mai apropiați au fost FRITZ SEGAL, BERMAN MAX WEXLER, FRIEDMAN, SIEBERMAN, MAXIM, ARIANU și CANTAR, cu care țineam un strâns contact în muncă, deoarece ei îndeplineau cele mai importante operațiuni financiare.-

Intrebare:

Cine erau șefii d-tale în acest timp la Centrală?

Răspuns:

Șefii mei la Centrala Evreilor erau în acest timp HENRI STREITMAN președinte, GINGOLD NANDOR secretar general și RADU LECCA, care era împuternicitul guvernului în problema evreiască și adevăratul conducător al centralei evreilor.-

Intrebare:

În ce relații te aflai d-ta cu aceștia?

Răspuns:

Cu GINGOLD NANDOR eram în relații bune, deoarece fusese medicul meu de casă, iar cu STREITMAN și RADU LECCA eram în relații de serviciu.-

Intrebare:

Te-ai bucurat de încrederea lor?

ss/Grozea Adolf.-

Răspuns:

Da, în tot timpul cât am funcționat în Centrala Evreilor, m'am bucurat de încrederea lor.-

Intrebare:

Cum îți explici d-ta această încredere ce ți-a fost acordată, mai ales cea din partea lui RADU LECCA, ținând cont că d-ta erai evreu, iar RADU LECCA era un cunoscut anti-semit?

Răspuns:

La început RADU LECCA mi-a acordat încrederea deoarece ce am fost recomandat de Dr. GINGOLD NANDOR care fusese deja în relații bune cu RADU LECCA, mai dinainte: apoi încrederea lui RADU LECCA în mine s'a întărit și mai mult în timpul cât am lucrat în Centrală, deoarece eu am muncit cu devotament pentru această instituție, executam întotdeauna cu conștiințiozitate dispozițiile date de RADU LECCA, ajutându-l în operațiile financiare de strângere a banilor dela populația evreiască.-

Intrebare:

Care au fost principalele operațiuni financiare în care ai conlucrat d-ta cu RADU LECCA?

Răspuns:

Principalele operațiuni financiare ordonate de RADU LECCA din fondurile provenite din acțiunea de 4 miliarde și din taxele de carnete care erau la dispoziția lui și executate de mine, au fost următoarele:

- 1) În primul rând, am executat încasarea sumei de cca. 4-500 milioane realizate din acțiunea de 4 miliarde și sumele provenite din taxele de carnete fixate de RADU LECCA.-
- 2) Din aceste sume am executat plăți, sub diferite forme.- Astfel am vărsat direct la Patronaj, de nenumerate ori sume mari de bani.-
- 3) Alteori am dat bani lui RADU LECCA în numerar primind în schimb chitanța sau bani.-
- 4) Din ordinul lui RADU LECCA s'au cumpărat în mai multe rânduri țigări pentru armata română și germană, care au fost predate la comisariat.-
- 5) Din aceleași sume de bani am plătit lui LECCA sume de bani, el dându-mi în schimb ca acte justificative diverse facturi de cumpărări de covoare și mobilier pentru comisariat care erau însă fictive căci nu se cumpăraseră aceste articole, iar facturile nu aveau alt scop decât să acopere fraudă făcută.-

6) Tot în acest fel, am plătit o factură de pânzeturi pentru Patronaj. Stiu că această factură era făcută pe o sumă mai mare și că diferența a fost dată de firma Lanenter-RICHTER, lui RADU LECCA.-

7) La cererea lui RADU LECCA am dus o sumă de cca. 5 milioane lei doamnei ILEANA KERCIOU, amanta lui MINAI ANTONESCU.- Nu știu ce rost avea acest lucru, dar cred că era un ajutor; la cererea lui MINAI ANTONESCU.- Eu nu l-am întrebat, deoarece executam orbește orice hotărâre a lui și mă interesa doar să obțin o formă oarecare de descărcare, fie ea și fictivă.-

8) Am ajutat pe RADU LECCA la însușirea unei sume de 16 milioane lei, care a fost încasată dela Oficiul Centralei Iași prin HAHMAN și care în scripte erau înregistrate ca fiind sume acordate ca ajutor Oficiului Iași, acesta eliberând chitanța respectivă.- Această sumă însă nu a intrat în casa Oficiului Iași ci în buzunarul lui RADU LECCA, Iașul primind doar o mică parte.-

9) În câteva rânduri LECCA a eliberat carnete de scutire de muncă obligatorie Oficiului Iași cu taxe mici, încasând în schimb diferența; am cunoscut acest lucru, totuși în scripte am înregistrat operația drept reală.-

10) Aceleași operațiuni au fost efectuate și cu Oficiul Centralei din Timișoara, cu Dr. LIGETHE.-

11) În dorința de a storce mai mulți bani evreilor RADU LECCA a instituit o taxă de viză asupra carnetelor în curs.- Am fost și eu de acord cu această taxă, efectuând operațiile de încasare.-

Intrebare:

Dar d-ta personal ai mănuit în Centrala Evreilor sume de bani neînregistrate, adică fonduri negre?

Răspuns:

Am mănuit o sumă de un milion, fond negru neînregistrat, procurat dela Oficiul Centralei Iași prin Dr. LIGHETRI.-

Intrebare:

Ce ai făcut d-ta cu această sumă de bani?

Răspuns:

Această sumă de bani a fost cheltuită în întregime de Dr. GINGOLD WANDER, care a cumpărat diferite cadouri pe care le oferea la diverși funcționari superiori din institutii, ca Prefectură, Președinția Consiliului de Ministrii și altele.-

ss/Groșes Adolf.-

Intrebare:

Dar d-ta ce sune ți-ai însușit dela Centrală?

Răspuns:

In afară de salariul meu, nu am luat alți bani dela Centrală.-

După ce am cetit procesul verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.-

ss/Grozea Adolf.-

Lt. de Securitate

Filip Vladimir.-

Proces-Verbal de interogator

Arestat ul groz ea Adelf post comerciant de petrol
 născut la 15 Octombrie 1904 în București, cu
 ultimul dom. în București. ^(date de stare civilă, ultimul domiciliu) str. Tolosa № 10

8 aprilie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 8 și - min.

„ s'a terminat la ora 13 și 30 min.

Intrebare:

În timpul când ai funcționat
 la Centrala Energiei din București,
 ce colaboratori mai apropiați ai
 avut d-ta?

Răspuns: Ca șef al secției finan-
 ciere din Centrala Energiei, am
 avut mai mulți colaboratori,
 dintre care cei mai apropiați
 au fost Fritz Hegel, Șerban,
 Max Weber, Friedmann, Hilberman,
 Maxion, Avram și Cantarescu
 care aveau un strâns contact în
 muncă, deoarece ei îndeplineau
 cele mai importante operațiuni
 financiare.

Intrebare: Cine erau șefii d-tale
 în acest timp la Centrala?

Răspuns: Șeful meu la Centrala

Semnătură

Urmare:

Envoilor erau în acest timp Henri Streitman președinte, Ginzgold Pandor secretar general și Radu Lecca care era în puter micul guvernului în problema evrească și adunătură conducătoare al Centrului Envoilor.

Intrebare: În ce relații te aflai d-ta cu aceștia?

Răspuns: Cu Ginzgold Pandor eram în relații bune, deoarece fusese medicul meu de casă, iar cu Streitman și Radu Lecca eram în relații de serviciu.

Intrebare: Te-ai bucurat de încrederea lor?

Răspuns: Da, în tot timpul cât am funcționat în Centrul Envoilor, mi-am bucurat de încrederea lor.

Intrebare: Cum îți explici d-ta această încredere ce ti-a fost acordată, mai ales că din partea lui Radu Lecca, ținând cont că d-ta erau evreu, iar Radu Lecca era ne evreu nu erau sentit antisemit?

Răspuns: La început Radu Lecca mi-a acordat încredere deoarece am fost recomandat de dr. Ginzgold

Urmare:

Pandor care fusese deja în relații bune cu Radu Lecca mai dinainte; apoi încă de la Radu Lecca în urmă să întărit și mai mult în timpul cât am lucrat în Centrală, deoarece eu am muncit cu devoțiune pentru această instituție, executând în totdeauna cu conștiință dispozițiile date de Radu Lecca, ajutându-l în operațiile financiare de străngere a banilor de la populația orășenească.

Întrebare: Care au fost principalele operațiuni financiare în care ai condus și de la ce Radu Lecca?

Răspuns: Principalele operațiuni financiare efectuate de Radu Lecca au fost: fondurile provenite din activitatea de 4 miliarde și din taxele de comuta care erau la dispoziția lui și executate de mine; au fost următoarele:

1/ În primul rând, am executat încașarea sumei de ca. 4-500 milioane realizată din activitatea de 4 miliarde și sumele

Semnatura

Urmare: precuanta dui taxele de caruta
fixate de Radu Lecca.

2/ Iii aceste sume au eencutat
platit, sub diferite forme.

Est fol au narsat direct
la Patrone, de memoriat
ou sume mai de bani.

3/ acton au dat Ban. lui
Radu Lecca in numerar
primind in schimb chitanta
Banu.

4/ Iii ordinul lui Radu Lecca
s au dmpat in mai multa
randur. Ii gari pentru sume
romane si germana, care au
fost pedate la comisaritat.

5/ Iii acolar sume de bani
au platit lui Lecca sume
de bani, el dandu mi in
schimb ca acte iustifica-
tive dinse facturi de cum-
parari de case si mobilii
pentru comisaritat care au
fusa iustice coe. In se
cumparaseri aceste articole,
iar facturile in auau alt
scop decit sa acopere penda
facturii.

6/ Tot in acest fol, au platit
o factura de pui pentru
pentru "Patrone". Iii ca

Urmare:

această factură era făcută pe
o sumă mai mare și ca diffe-
rența a fost dată de
firma Lenzner-Richter, lui
Radu Lerca.

7/ La casa lui Radu Lerca
am dus o sumă de ca.
5 milioane lei, prin Gheorghe
Karcin, surata lui Mihail
Antonescu. Eu știu că pot
avea acest lucru, dar ved
că era un ajutor, la case-
rea lui Mihail Antonescu. Eu
nu l' am putut face, deoarece
avea un oraș orbeste orice hotă-
râre a lui și mă interesa
doar să obțin o formă
oarecare să descrie
fișă ca și fistică.

8/ am ajutat pe Radu Lerca
la însumarea unor sume
de 16 milioane lei, care
a fost încasată de la
Oficiul Centralilor Yasi prin
Hakamu și care în scripte
era înregistrată ca fiind
sume acordate ca ajuto-
rii lui Yasi, acesta ch-
bând chitanța pe operați-
a. Această sumă însă nu
a intrat în casa ofi-

Semnatura

Urmare:

cu lui Gasi, cu in Buynaraul
lui Radu Lecca, Yasul
primind doar o mica parte.
3/1 Si citere rinduri, Lecca a
eliberat carnet de scutire de
munca obligatorie Oficiului Gasi.
Cu taxa mica, incasand in
schimb diferenta; au cunoscut
acost leu, totusi in scris
au inregistrat operati.
dupa reala.

10/ Apoi operatiuni au fost
efectuate si cu Oficiul Central
din Timisoara, cu dr. Lipathi.
11/ In dorinta de a starea
mai mult. Bani ororii,
Radu Lecca a instituit o
taxa de miza asupra car-
notelor in curs. Au fost si
cu de acord cu aceasta
taxa, efectuand operatiile de
incasare.

Intrebare: Ban d-ta personal
ai manuit in Centrala
Erreilor sume de bani ~~ne~~
neinregistrate, adica fonduri
negre?

Raspuns: Au manuit
o suma de un milion,
fond negru neinregistrat,
procurat de la Oficiul

Semnatura

Urmare:

Centra la Yasi prin h. Li'shatli.
Intrebare: Ce s-a facut d-ta cu
aceasta suma de bani?

Raspuns: Aceasta suma de bani
a fost cheltuita in intregime
de la General Pandre, care a
cumparat de foarte ca d-ta sa
cau la ofera la diversi
functionari, ~~si~~ superiori din
instituti, ca Prefectura, Pre-
sedinia Consiliului de Ministri
si altele.

Intrebare: La d-ta ce suma d-ta
insusit de la Centra la?

Raspuns: Eu a fac de salaral
mari, am am luat alti bani de la
Centra la.

Sper ca am cetit pe comel nobel
de in toa sa tina chelut cu eu
indut si am constatat ca
este intamcar cu cele des-
luate de mine, il sustin si
se pune.

Anchetator:

Terminat:

It la Securitate:



[Signature]

Scris la
în legătură.

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul GROZEA ABOLF fost comerciant de petrol, născut la 15 Octombrie 1904 în București, cu ultimul domiciliu în București Str. Polonă Nr. 10.-

23 Aprilie 1953 București.-

Interogatoriul a început la ora 9

" s'a terminat la " 10,3

Intrebare:

În procesul verbal anterior ai arătat că în anul 1946 ai făcut demersuri pe lângă o serie de personalități, ca să obții eliberarea d-tale din închisoare. Pe lângă cine ai făcut d-ta cele mai multe intervenții ?

Răspuns:

Cele mai multe intervenții pentru punerea mea în libertate le-am făcut prin Dr. ARONOVICI HERMAN, soția mea și prietenii mei, pe lângă fostul ministru de justiție, LUCRETIU PATRASCANU.-

Intrebare:

Cu ce s'au soldat toate aceste intervenții ?

Răspuns:

Toate aceste intervenții s'au soldat cu achitarea mea și punerea mea în libertate.-

Intrebare:

După ce ai fost pus în libertate, cui i-ai făcut d-ta cadouri, și pentru ce ?

Răspuns:

După ce am fost pus în libertate, am făcut diferite cadouri, persoanelor care au intervenit pentru mine să fiu pus în libertate. Apoi am trimis lui LENA CONSTANTE care intervenise la PATRASCANU pentru mine, diferite prăjituri, tort și flori la diverse ocazii. Apoi i-am dat familiei PATRASCANU în repetate rânduri, flori și i-am făcut cadou niște scaune de grădină și un serviciu paremise de cafea. Toate acest lucruri-le-am dus personal lui L. PATRASCANU acasă.-

././.

ss. Grozea Adolf.

gt

Intrebare:

Cui i-ai mai făcut d-ta asemenea cadouri ?

Răspuns:

Nu am mai făcut asemenea cadouri nimănui.-

Intrebare:

Ce te-a făcut să oferi aceste cadouri lui PATRASCANU ?

Răspuns:

Am oferite toate aceste cadouri lui PATRASCANU, ca semn de recunoștință pentru faptul că am fost achitat și pus în libertate de Tribunalul Poporului, cu ocazia judecării recursului meu

Intrebare:

Dece ai oferite aceste, tocmai lui PATRASCANU ?

Răspuns:

Am făcut aceste caduri lui PATRASCANU deoarece la el s'au făcut toate demersurile pentru eliberarea mea din închisoare și tot lui se datorește și achitarea mea în justiție.-

După ce am citit proces verbal de interogatoriu și am constatat că el corespunde întocmai cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.-

LT. DE SECURITATE.

ss. Grozea Adolf

Filip Vladimir

Proces-Verbal de interogator

Arestat ul Groza Adolf, fost comerciant, de pistol
născut la 15 Oct. 1904 în București, cu
ult. domiciliu în București - str. Tolosa 10.
(Data de stare civilă, ultimul domiciliu)

23 aprilie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 9 și min.

" s'a terminat la " 10 și 30 "

Intrebare:

În procesele verbale anterioare
ai amintit că în anul 1946
ai făcut demersuri pe lângă
o serie de personalități, ca să
obții eliberarea d-tale din in-
chisoare. Pe lângă mine ai
făcut d-ta cele mai multe
intervenții?

Răspuns: Cele mai multe inter-
venții pentru punerea mea în
libertate le-am făcut priet. -
cononici Horman, socrul meu și
prietarii mei, pe lângă
fostul ministru de justiție,
Lucian Patrascanu.

Intrebare: Cu ce s-au soldat
toate aceste intervenții?

Răspuns: Toate aceste in-

Semnatura,

Urmare:

termentii sau soldat cu achitarea mea si punerea mea in libertate.

Intrebare: Cum sa ai fost pus in libertate, cui i-ai facut d-ta ca domni pentru ce?

Raspuns: Cum sa am fost pus in libertate, am facut diferenta ca domni, persoanele care au intervenit pentru mine ca sa fiu pus in libertate. Est fel au trimis lui Leuza Constanta care intermedie la Patroscanu pentru mine diferite prieteni, flor si flori la diverse ocazii.

apoi i-au dat familie. Patroscanu in repeta te ran-
duri, flori si i-au facut cadou miste scaune de gradina si mi servicii parami se de cafea. Toate aceste lucruri, be-au
un personal lui L. Patroscanu acasa.

Intrebare: Cui i-ai mai facut d-ta asemenea ca domni?

Raspuns: Nu am mai facut asemenea ca domni.

Semnatura

Întrebare: Ce te-a făcut
să oferi aceste cadouri
lui L. Pătrăscanu?

Răspuns: am oferit toate aceste
cadouri lui Pătrăscanu, ca
semn de recunoștință pentru
faptul că am fost achitat
întru pus în libertate de
Tribunalul Poporului, cu
ocazia judecării recursu-
lui meu.

Întrebare: Ce ai oferit
aceste cadouri, totuși
lui Pătrăscanu?

Răspuns: Am făcut aceste
cadouri lui Pătrăscanu,
deoarece la el s'au făcut
toate demersurile pentru
eliberarea mea din
închisoare și tot lui se
datorează și achitarea
mea în justiție.

Supă ce am citit procesul-verbal
de interogatori și am constatat
că el este întrucâtva în cele
declarat de mine, îl recunosc
și acum.

St. de Securitate:

Învinuit:



Semnătura,

100

Leclerțiile maronilor.

ă

ul

101

~~SECRET~~

DECLARAȚIE
=====

Subsemnatul Dr.GINGOLD NANDOR, născut la 30 Noemvrie 1905, în comuna Lunca de Jos , Jud.Ciuc, de profesiune medic, judecat și condamnat de Tribunalul Poporului București, cu ultimul domiciliu în București, Str.Dr.Lister No.5, declar următoarele ;

In legătură cu ADOLF (DOLFI) GROSSMAN- GROZEA.

L-am cunoscut pein anul 1936-1937 în casa Dnei. DORA STENERMANN care era pacienta mea dela începutul carierei mele profesionale. Am aflat apoi, că s'a căsătorit cu DORA STENERMANN, cunoscută în toate cercurile bucureștene pentru buna ei situație materială, ceea ce a făcut, ca multă lume să pună în legătură această căsătorie cu o femeie mult mai în vârstă (cel puțin 10 ani)- cu aportul material al soției.

In felul acesta DOLFI GROSSMAN a devenit și pacientul meu, și nu aveam alte relații decât acelea dintre medic de casă și pacient.

Pe vremea aceea, 1938-1941, familia DOLFI GROSSMAN locuia într'o casă somptuasă din Str.Paris. In anul 1941, soții GROSSMAN au evacuat apartamentul pe care-l dețineau în Str.Paris și s'au mutat într'un apartament la hotelul Capșa. Cred că începuse deja războiul și din partea Prefecturii existau dispoziții drastice ca pasagerii să nu poată ocupa camere cu luna în nici-un hotel din Capitală și mai ales evreii nu erau îngăduiți în hotelurile de categoria hotelului Capșa. GROSSMAN ocupa un mic apartament, compus din două camere și un antreu și după cât îmi amintesc, mi-a povestit că a obținut aprobarea specială din partea Prefecturii, grație relațiilor intime pe cari le aveau.

Nu-mi amintesc exact, dacă mi-a precizat, cine ia procurat această aprobare. Stiu însă, tot din relațiile lui și a soției sale că se afla în bune relații cu EUGEN CRISTESCU și familia sa, așa încât e posibil ca autoizația respectivă să fi fost obținută prin acesta.

Până la război și chiar și în cursul războiului știam că GROSSMAN de ocupa de afaceri de petrol și știu că avea câteva mici societăți cu cari era în combinație- Castel- Jupiter și alte denumiri pe cari le-am uitat- cu sediul - după cât îmi amintesc în Str.Academiei și în Str.Batistei. Nu știu ce câștiguri realiza din aceste afaceri, despre cari mai târziu am auzit că ar fi numai niște ficțiuni. Stiu însă că nu existau nevoi materiale la familia GROSSMAN, deoarece Dna. GROSSMAN încasa chirii mari pentru diferitele imobile proprietatea ei; nu știu dacă mai avea și alte venituri.

În această situație ne-am găsit după data de 1 August 1941, când a apărut dispoziția de încadrare a evreilor în detașamente de muncă, dispoziție căreia eu urma să mă supun imediat a doua zi, din care cauză au intrat fără voie și fără să bănuiesc urmările- în relații cu RITGEN dela Legația Germană și cu WILLMANN. Ceva mai târziu după ce l-am cunoscut pe WILLMANN, după ce am aflat de existența organizației sale, de legăturile sale cu nemții de intenția de a institui o nouă organizație de conducere a obștei evreești- în frunte cu WILLMAN și după ce am fost trecut pe lista de scutire de muncă întocmită de WILLMANN, am fost din nou chemat- ca medic- de Dna.GROSSMANN și atunci, în discuțiunea care a urmat în legătură cu situația generală și specială a evreilor, în legătură cu eventualele măsuri împotriva evreilor- de care GROSSMANN nu avea să se teamă, căci avea legături întinse cu personalități influente românești- i-am povestit despre cunoștința mea cu WILLMANN, despre sugestia pe care mi-a dat-o RITGEN ca să colaborez cu WILLMANN la noua organizație evreească, despre scutirea de muncă pe care eram în curs s'o obțin și atunci i-am propus lui GROSSMAN, să intre și el în această combinațiune care ar putea să-i folosească personal, în orice eventualitate. GROSSMAN mi.a cerut un răgaz de câteva zile, probabil că s'a sfătuit cu rudele sale, cu prietenii săi și răspunsul a fost afirmativ, a acceptat să colaboreze cu WILLMAN la constituirea noului organism de conducere a obștei evreești, organism agreat de Legația Germană, fapt despre care l-am informat pe GROSSMAN. După această acceptare l-am prezentat pe GROSSMAN lui WILLMANN- deși cred că se cunoșteau mai de mult- și l-am prezentat și lui LECCA, acesta a făcut o intervenție specială la Statul Major, deoarece prima listă întocmită de WILLMAN și predată lui RITGEN, fusese deja înaintată.

Cred că și pentru acest supliment de listă pe care figura GROSSMAN, intervenția a fost transmisă Statului Major și susținută tot de RITGEN.

Când RICHTERs'a întors din concediu în Septembrie 1941, WILLMANN a ținut să-i prezinte pe colaboratorii săi și atunci i-am fost prezentați lui RICHTER și eu și GROSSMANN care și de la RICHTER a luat cunoștință de țelurile noii organizațiuni și de felul cum urma să luceze sub conducerea lui WILLMANN și dirijată de LECCA, împuternicitul Guvernului, care urma să lucreze în cea mai strânsă colaborare cu RICHTER- consilierul german pe lângă guvernul român- pentru chestiunile evreești. Este deci incontestabil că dintr'un început, GROSSMAN avea cunoștință, că această organizație este creată la sugestia nemților. După modelul Centralelor din țările ocupate de nemți, și că avea să execute toate dispozițiunile luate de guvern, privitoare la evrei- hotărâri sugerate de nemți.

Grație relațiilor intime pe care le avea GROSSMANN în sânul protipendadei evreești, am făcut cunoștință prin GROSSMAN cu o serie de prieteni de ai lui FILDERMAN și membrii ai organizației sioniste, în frunte cu BENVENISTI, pe care l-am cunoscut chiar la GROSSMAN acasă.

Bela început GROSSMAN, ca specialist în chestiuni economice și ca om cu avere cum îl consideram, deci fără posibilitate de bănuială de - a fost destinat să conducă secția financiară a Centralei care și din punctul de vedere al existenței Centralei și din punctul de vedere al obligațiunilor obștei evreești față de Stat, era secția cea mai importantă, tuturor fondurilor încasate de la evrei.

La 8 Februarie 1942, când s'a instalat comitetul de conducere a Centralei, GROSSMAN și-a organizat secția financiară chiar în localul din Str.Dr.Burghilea No.3, unde lucra președintele Centralei și eu ca secretar general, împreună cu serviciile anexă. Scurti timp însă, după aceea, serviciul lui GROSSMAN a luat o desvoltare atât de mare, încât n'a mai avut loc în clădirea conducerii Centralei și atunci s'a mutat într'un alt local, exclusiv destinat secției financiare, dar și acolo, din cauza creerii a tot felul de birouri de impuneri, contribuțiuni, comisiuni de impunere, apel, servicii speciale de încasare a diferitelor taxe, contribuțiuni, impozite, localul a

104
d venit neîncăpător, așa încât serviciul lui GROSSMAN s'a extins și asupra altor clădiri iar personalul s'a înmulțit în așa fel, încât secția financiară a lui GROSSMANN a devenit cea mai importantă secție, nu numai ca atribuțiuni, dar și ca număr de personal. În ceea ce privește relațiunile lui GROSSMANN cu autoritățile de Stat, la început el nu avea nici-o legătură, nici chiar cu RADU LECCA, toate lucrările erau efectuate și transmise, dela LECCA lui GROSSMANN și vice-versa, prin intermediul secretarului general.

Începând însă dela sfârșitul anului 1942, LECCA a luat contact direct cu GROSSMANN și treptat, în toate chestiunile privind secția financiară - și aceasta erau doar cele mai importante pentru LECCA - mai ales în anii 1943-1944. LECCA lucra direct cu GROSSMAN, dădea dispoziții diferite pe cari GROSSMANN le executa întocmai și de cele mai multe ori luam cunoștința de asemenea dispoziții după ce au fost executate. Cu celelalte autorități ale Statului, GROSSMANN n'a avut contact decât rareori, împreună cu mine, desigur că după 1 Aprilie 1944 când a rămas singur la conducerea Centralei - eu dându-mi demisia. GROSSMAN a lucrat direct cu toate autoritățile de Stat. În ceea ce privește Legația Germană, n'am cunoștință de faptul dacă GROSSMANN a mai fost sau nu acolo, după vizita de prezentare pe care i-am făcut-o în lui RICHTER, la început înaintea de înființarea Centralei.

GROSSMAN înconjurat de un stat major de oameni de încredere pe care și i-a ales el, a organizat secția financiară până în cele mai mici detalii și nici-o operațiune financiară în legătură cu existența Centralei ca atare, cu obștea evreească plătitoare de impozite, contribuțiuni taxe, cu efectuări de plăți ordonate de LECCA, încasări de taxe, altăle decât cele convenite Centralei, nu se făcea fără știrea, aprobarea sau viza lui GROSSMAN.

În materie de contribuțiuni la Centrală, GROSSMAN a instituit comisii de impunere, de apel și suprarevizuire, la cari erau detașați sau numiți oameni aleși de el de obicei vechi cunoștințe ale sale. Toate aceste operațiuni erau conduse și supravegheate de el în calitatea lui de șef al secției financiare - Nici un leu nu intrau sau nu eșea dela Centrală, fără știrea lui GROSSMAN, daă eu ca președinte aveam nevoie de un avans asupra salariului, aveam nevoie de viza lui GROSSMAN.

GROSSMAN a făcut parte și din comitetul organizat sub președenția mea, pentru ajutorarea spitalului 303, condus de Dna. Antonescu. Intr'un serviciu special, anexat tot secției financiare și efectuau încasările și plățile pentru acest comitet.

Am cunoștință de faptul că la propunerea lui GROSSMAN, s'au tipărit adrese pe care secția financiară le trimetea evreilor în restanță cu diferitele plăți, adrese prin cari erau amenințați cu diferite sancțiuni în cazul neefectuării plăților, asemenea adrese s'au trimis și evreilor cari aveau copii la școlile evreiești și cari erau amenințați că în caz de neplată copiii vor fi eliminați din școală. Aceste adrese au fost concepute și semnate de GROSSMAN și colaboratorii săi. Neîndoios că în numeroase cazuri au produs efectul dorit, în orice caz trebuie să precizeze că niciodată amenințările preferate în aceste adrese, n'au fost aduse la îndeplinire nici chiar față de cei recalitranți.

În toate cazurile în cari LECCA fixa taxele, impuneri noi, ca cea pentru contribuție de 4 miliarde - GROSSMAN organiza imediat servicii speciale, comisii și lua toate măsurile, în absolută independență, pentru executarea acestor hotărâri. Tot GROSSMAN organiza și propaganda necesară prin Gazeta Evrească pentru realizarea sumelor impuse de LECCA, au fost scrise articole la sugestia lui GROSSMAN cari au apărut în gazeta evrească.

LECCA, neavând un serviciu public organizat, neputând încasa și mânui fonduri în concordanță cu legea contabilității publice, a obligat Centrala să încaseze, să păstreze și să mânuiască toate fondurile cari erau încasate de la evrei sub diferite denumiri; taxe de carnete, taxă de scutire de muncă la zăpadă, fondul special de 4 miliarde etc. Pentru aceste fonduri, cari nu aparțineau Centralei, GROSSMAN a organizat servicii și casierii speciale iar sumele, ordonanțate de LECCA, singurul care putea dispune de aceste fonduri, erau achitate de casiera specială, cu viza lui GROSSMAN. La început, sumele erau plătite numai în baza unor ordonanțări în toată regula, mai târziu însă, LECCA îl chema pe GROSSMAN sau îi telefona și-i cerea sume de bani însemnate pe cari GROSSMAN i le dădea numai în baza unei chitanțe de mână, rămânând astfel descoperit până la întocmirea actelor reglementare sau până la înlocuirea

sumelor prelevate. Astfel s'a întâmplat, după câte știu eu, cu ocazia cumpărării de către LECCA, a unui imobil pentru Dna. ILEANA KERCIU, prietena lui MIHAI ANTONESCU. LECCA l-a chemat pe GROSSMANN și i-a cerut, ca din fondul special să plătească suma de 12 (douăsprezece) milioane lei, prețul imobilului din Sos.Jianu. Știu că GROSSMAN personal s'a dus cu banii acasă la Dna.KERCIU și i-a predat. Suma pentru care cred că LECCA a dat o chitanță de mână, a fost înlocuită abia mai târziu din sumele negre, realizate de LECCA prin acordarea unui număr mare de carnete suplimentare evreilor din Iași, Timișoara etc. Cam tot pe atunci, LECCA, vrând să-i o fere o sumă mare de bani lui MIHAI ANTONESCU, ca preț de cumpărare a unui teren, proprietatea acestuia, i-a cerut lui GROSSMAN suma de 40 (patruzeci) milioane lei, tot în baza unei chitanțe de mână, sumă pe care GROSSMAN i-a predat-o personal lui LECCA și care a fost apoi înlocuită mai târziu tot din fondurile negre, realizate de LECCA dela Oficiile Județene Iași, Timișoara și nu se pare în Arad.

În ceea ce privește realizarea acestor fonduri cu care urmau să fie înlocuite sumele scoase din ordinul lui LECCA pentru casa ILEANEI KERCIU, pentru terenul lui MIHAI ANTONESCU, LECCA a emis ideea de a acorda o serie de carnete de scutire de muncă, stabilind o taxă din care o parte să fie achitată oficial contra chitanță, iar o parte fără chitanță.

Pentru realizarea acestui plan, LECCA i-a cerut lui GROSSMAN să-i convoace pe președinții oficiilor din Iași- din Timișoara- LIGATI, și numi- mai amintesc pe cine, GROSSMAN i-a chemat pe aceștia la telefon și când au sosit, au fost la LECCA împreună cu mine și cu GROSSMAN și LECCA le-a făcut propunerea pe care aceștia au acceptat-o imediat. Toate operațiile de încasare, transferare de bani, înregistrări, înlocuirea sumelor lipsă, s'au făcut de către GROSSMAN.

În ceea ce privește fondurile negre din cadrul Centralei Evreilor, eu dela începutul activității Centralei eram adversar hotărât al înființării unor atare fonduri; s'a ivit însă necesitatea de a plăti anumite sume cari nu trebuiau cunoscute de nimeni și cari nu puteau fi liate din fondurile oficiale ale Centralei discutând această problemă cu GROSSMANN, el a omis ideea ca pentru acoperirea acestor cheltuieli, de cari nu trebuia să știe nimeni nici chiar LECCA, să vorbească cu câțiva din președinții de oficii cari dispuneau de fonduri și cari prezentau

garanții de discreție, ca să le ceară o sumă pentru aceste scopuri speciale. GROSSMAN a vorbit cu LIGETI și cu DI. KALITAI, șeful orificiului Din Arad, și a obținut dela primul, suma de un milion lei, iar dela al doilea cred, 250.000 (două sute cincizeci mii) lei. Acestea au fost cu știrea mea - singurele fonduri negre pe care le-a mânuit GROSSMANN pentru nevoile Centralei. Suma se află tot la el, și când aveam nevoie, îi ceream banii, iar sumele erau întregistrate într'un carnetel pe care-l păstram eu în casa de bani și la fiecare cheltuială semnam amândoi în dreptul sumei respective. Aceste bani mi-au fost necesari pentru achitarea azahajului pe care-l plăteam lui RITGEN - suma de 50-100-000 lei, cam la 2 luni; apoi sumele pe cari le dădeam periodic Drului NICOLAE LUPU, între 100 și 200.000 lei, lucru care nu a fost sugerat de unul din secretarii săi, ca să fiu în continuitatea obiceiului pe care-l avusese Drul FILDERMAN - apoi, în preajma sărbătorilor, trimeteam diferite cadouri persoanelor cu cari Centrala era în relații oficiale și de a căror bunăvoință avea nevoie. Cu știrea mea n'au existat alte fonduri negre în cadrul Centralei și nu știu dacă GROSSMAN a cerut și altora și dacă a mai obținut asemenea sume.

Când în 1943, din cauza impunerilor excesive pentru taxe de carnet și mai ales din cauza contribuției la fondul de 4 miliarde. Evreii nu mai puteau achita și taxele cuvenite Centralei, această problemă a fost discutată de GROSSMAN cu LECAA și atunci, când că la propunerea lui GROSSMANN, LECCA a dispus, ca la sumele fixate de Comisiile speciale de impunere instituite de GROSSMANN - să se adauge 10% sumă care să fie utilizată de Centrală pentru nevoile sale. Nu știu cât s'a realizat din toate aceste sume, în orice caz, există această dispoziție dată în urma sesizării lui LECA de GROSSMAN, că veniturile Centralei scad din cauza celorlalte obligațiuni impuse de LECCA, pentru Stat.

În cadrul secției financiare exista un serviciu special de informațiuni, asupra stării materiale a evreilor. Acest serviciu furniza datele necesare comisiilor de impunere din cadrul Centralei. Mai târziu, acest serviciu, condus de AVRAM Lavidan, dădea la cererea lui LECCA și din ordinul lui GROSSMAN, fișe informative despre starea materială a evreilor care se anexa fiecărei cereri de carnet de scutire sau de reducere de taxe.

În ceea ce privește atitudinea lui GROSSMAN în chestia impunerilor, el lucra cu diferitele comisiuni ai căror

președinți erau numiți la propunerea lui și erau chiar prieteni personali ai săi- avocatul MANOLESCU, avocatul LEOPOLD FILDERMAN și alții de cari nu-mi mai reamintesc acum. Deși principiul călăuzitor în această materie, trasat de mine și subliniat chiar prin articolele de presă/ semnate de mine- era ca impunerile să fie suprotate exclusiv de cei bogați, de cei cu câștiguri mari, iar cei săraci să fie scutiți, am aflat în deosebite rânduri și mai ales LECCA în aducea această acuzație lui GROSSMAN- că el protejează burghezia bogată, impunând la taxe mici pe cei foarte bogați, lucru care l-a făcut pe LECCA să revizuească el personal cele mai multe impuneri făcute de Centrală.

În ceea ce privește relațiile lui GROSSMAN cu sioniștii după cât știu el nu făcea nici-un fel de politică și nu era încadrat însă avea relații de prietenie personală cu cei mai mulți dintre sioniștii de vază cari făceau parte din burghezia evreească. Repet, pe avocatul MISU BENVENISTI pe atunci, conducătorul sioniștilor, l'am cunoscut chiar în casa lui GROSSMAN.

După schimbările survenite la 23 August 1944, GROSSMAN a fost arestat la 19 Septembrie, am aflat acest lucru chiar de la soția lui. A doua zi am fost arestat și eu și m'am întâlnit cu GROSSMAN și cu LECCA în arestul Prefecturii, unde am locuit împreună într-o cameră în care se află și OVID VLADSCU. Nu știu ce s'a întâmplat între LECCA și GROSSMAN în perioada în care eu nu mai eram la Centrală și în care GROSSMAN conducea singur instituția, știu însă că în arestul Prefecturii manifestau o atitudine foarte ostilă unul față de celălalt și într-o zi s'au ajuns chiar la un schimb de cuvinte foarte grele și probabil că această atitudine ar mai fi urmat, dacă n'ar fi intervenit o schimbare prin mutarea lui LECCA la Văcărești.

În arestul Prefecturii, GROSSMAN primea foarte dese vizite, din partea familiei și a prietenilor săi cari depuneau o activitate febrilă pentru salvarea lui. Știu că au fost discuții între aceștia și conducătorii evrei; FILDERMAN, BENVENISTI și alții. Avocații lui GROSSMAN au făcut plângere la parchet pentru deținerea ilegală și rezultatul a fost că dosarul GROSSMAN- în care intram și eu- a fost trimis unui cabinet de instrucție care după o săptămână de cercetări, ne-a pus în libertate. Nu l-am mai văzut pe GROSSMAN, până la arestarea noastră, în Ianuarie 1945, în baza jurnalului Consiliului de Miniștrii. Am fost duși tot la Prefectură, iar de acolo, la 31 Martie 1945, am fost transferați

în închisoarea Comandamentului militar al Capitalei, în Str. Uranus. Acolo GROSSMAN continua să primească vizitele și bănuiam că se depune o activitate foarte mare pentru salvarea lui. În această privință, era foarte rezervat față de mine; nicio-dată nu mi-a spus, că cine discută familia și prietenii lui despre această chestiune.

În toamna anului 1945, a venit în inspecție în acuzator public, nu-mi mai aduc aminte cine-și am remarcat o atenție deosebită a acestuia față de GROSSMAN care, într'adevăr din cauza jocului psihic, era foarte slăbit. După aceasta vizită, GROSSMAN a părăsit închisoarea și am aflat că i s'a permis să stea la Sanatoriul francez, sub pază. A rămas acolo până după procesul nostru, care a avut loc la 15 Februarie 1946. După această dată, la vre-o 2 săptămâni, am fost transferat împreună cu GROSSMAN la Sanatoriul Militar din Sos. Panduri, unde am stat câțva timp, iar apoi am fost transportați la închisoarea Văcărești și internați la Spital. După câteva zile, după vizita făcută de medicul inspector general al închisorilor, Drul SILBER, eu am fost evacuat din Spital și băgat la temniță, iar GROSSMAN a rămas la Spital, până la data când s'a anunțat sentință, când eu am fost din nou la Sanatoriul Militar, apoi la Spitalul Filantropia, iar GROSSMAN s'a întors la Sanatoriul francez unde a rămas până la rejudecare, când a fost achitat.

În ceea ce privește ancheta în vederea procesului și procesul în sine, am aflat de la GROSSMAN că avocatul SCHREIBER numit în mod special acuzator public pentru chestia Centralei, este rudă destul de apropiată cu el, mi se pare vârdde gradul al doilea. La proces- acuzăția lui SCHREIBER a fost extrem de violentă împotriva lui GROSSMAN, au căzut chiar și invective pocnitoare relative la lipsa lui de cultură etc. Sentința care a urmat îi fixa lui GROSSMAN 15 ani detenție, după cât îmi amintesc. Spre surprinderea noastră, sentința a fost pentru GROSSMAN, LEON JAK și pentru mine. Am fost rejudecați în luna Mai, când am remarcat o schimbare radicală în atitudinea lui SCHREIBER față de GROSSMAN. Contrare celor spuse la primul proces, de data aceasta era foarte indulgent și chiar din rechizitoriu reieșea că juriul ar putea merge până la achitare. Sentința a fost în concordanță cu această atitudine, LEON și cu mine am fost fixați la prima condamnare, eu pe viață, LEON la

12 ani temniță iar GROSSEMANN a fost achitat.

Această achitare a fost mult comentată de deținuții și condamnații care-l cunoșteau pe GROSSEMANN cu ocazia acestor discuții am aflat de la GHEORGHE CUZA, care în timpul când GROSSEMANN se găsea internat la Spitalul din Văcărești, era și el acolo, fiind bolnav [REDACTED] că în discuțiile pe care le-a avut cu GROSSEMANN a aflat că acesta și-a făcut legături foarte bune cu ~~personaj~~ ^{persoană} suspuse din regimul actual și că fratele său, JEAN GROSSEMANN a făcut voiajuri în străinătate, Elveția, Cehoslovacia- trimis fiind oficial de Guvernul de atunci ca să cumpere automobile pentru Stat și că grație acestor legături a scăpat GROSSEMANN. N'am avut posibilitatea niciodată să verific și să confirm sau să infirm spusele lui CUZA, eu mă aflu la Aiud și nu mai eram în relații cu nimeni care mi-ar fi putut da lămuririle necesare.

În ceea ce privește viața particulară a lui DOLFI GROSSEMANN, nu cunosc prea multe detalii, deoarece nu l-am cunoscut decât din momentul când a devenit soțul pacientei mele, DORA STERNERMANN. Din câte am putut afla însă, știu că făcea parte din burghezia bine situată evrească din București, la Școala primară și cele câteva clase de liceu pe cari le-a făcut, era condus de trăsura. Surorile sale erau măritate cu oameni foarte bine situați, dintre aceștia l-am cunoscut mai bine pe avocatul LEON FOGEL, cumnatul lui GROSSEMANN care a fost și apărătorul său la proces. L'am cunoscut și pe fratele său, JEAN care părea mai puțin serios, nu prea știam niciodată ce ocupație are. Acesta s'a căsătorit cu o tânără venită din Ardeal sora lui EVA HECHT, croitoreasă, care nu prea se bucura de un renume bun în societatea ardelenască din București, în orice caz, am avut impresia că Dna.DORA GROSSEMANN nu era prea încântată de această căsătorie.

În calitate de soț al Dnei. DORA STERNERMANN, GROSSEMANN ducea o viață, foarte agitată, luxoasă, cu prieteni mulți, invitații, jocuri de cărți, voiajuri anuale în străinătate cu automobilul, lucruri despre cari aflu în întâmplător, ca medic al casei. Nu pot preciza dacă cheltuielile acestei vieți erau acoperite din veniturile lui GROSSEMANN sau ale soției sale.

În timpul existenței Centralei, din cauza restricțiilor impuse de împrejurări, din cauza locuinței mai mici cu care trebuiau să se mulțumească, viața nu mai era atât de antrenată, voiajuri nu se făceau și de altfel GROSSMAN care altădată avea mult timp liber, în calitatea lui de ministru de finanțe al Centralei, cum a fost poreclit- lucr a de dimineață până noaptea târziu, pentru bunul mers al Instituției și în special al secției pe care o conducea.

Dealtfel, atașamentul său față de Instituție era atât de evident, încât- după cum am aflat uneori dela el- alteori dela soția sa- ajunsese la conflicte cu vechi săi prieteni și chiar la ruperea relațiilor cu unii dintre ei, unul dintre aceștia era și Drul. ARONOVICI, vechi prieten al familiei GROSSMANN.

În ceea ce privește orientarea politică generală a lui GROSSMANN, reamintesc declarația pe care a făcut-o cu ocazia unei ședințe a Comitetului Centralei în legătură cu ostatecii, declarație prin care se desolidariza categoric de comuniști și care se găsește în procesul verbal respectiv.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, susțin și semnez nesilit de nimeni.

București
6 Aprilie 1953

ss. GINGOLD NANDOR,

112

6 April 1953
Localitate în țara noastră
St. de Naștere: TârguDeclarație

Subsemnatul, Dr. G. Ingold Nandor, născut la 30.11.1905, în comuna Lunca de Jos, județul Cîmp, de profesie medic, judecat și condamnat de Tribunalul Rîșorului, Bălurești, cu ultimul domiciliu în București, Str. Dr. Lister Nr. 5, declar următoarele:

În legătură cu Adolf (Dolfi) Grossmann - Gropea.

L'am cunoscut prin anul 1936-37, în care Dr. Dora Șteernmann care era pacientă mea dela începutul carierei mele profesionale. Am aflat apoi, că s'a căsătorit cu Dora Șteernmann, cunoscută în toate cercurile Bucureștiene pentru buna ei situație materială - ceea ce a făcut, ca mulți oameni să pună în legătură această căsătorie cu o femeie mult mai în vârstă (cel puțin 10 ani) - cu apartul material al soției. În felul acesta, Dolfi Grossmann a devenit un pacientul meu, și nu aveam alte relații decât acelea dintre medic de casă și pacient. -

Pe vremea cea, 1938-41, familia Dolfi Grossmann locuia într-o casă simplă, veche din Strada Paris. În anul 1941, soția Grossmann au evacuat apartamentul pe care-l dețineau în Str. Paris și s'au mutat într-un apartament la hotelul Capșa. Căci că începuse deja războiul și, din partea Prefecturii

Milișcoș

existau dispoziții noastre ca persoane să
nu pot ocupa camere cu luna în
un hotel din Capitală și, mai ales,
Ereii nu erau îngăduite în hotelurile
de categoria hotelului Cappa. Grosseman
ocupa un mic apartament, compus din
două camere și un antreu și după cât
mi amintesc, mi-a promis că a obținut
aprobarea specială din partea Prefecturii,
gostu relațiilor întinse pe cari le avea.
Nu mi-amintesc exact, dacă mi-a proci-
pat, cum să procurem această aprobare.
Știu însă, tot din relaterile lui și a
soliilor sale, că se aflau în bune relații
cu Eugen Cristescu și familia sa, și
într-o măsură e posibil ca autorizația respectivă
să fi fost obținută prin acesta. —

Până la război și chiar și în timpul
războiului știam că Grosseman se ocupa
de afaceri de petrol și știu că avea
câteva mici societăți cu cari era în
combinație - Castel - Jupiter și altele
denumite pe cari le-am vădit - cu sediul
după cât mi-amintesc - în Str. Academiei
și în Str. Bănticului. Nu știu ce câștiguri
realiza din aceste afaceri, deoarece cari
mai târziu am auzit că ar fi murit,
și este fidei-jur - știu însă că nu
existau în casa sa materiale la familie
Grosseman, deoarece doar Grosseman
în casa cărui erau pentru diferite motive,
Mureșor

proprietatea (care) nu stii dacă mai
avea n alte venituri. -

În această situație ne-am găsit după
data de 1 August 1941, când a apărut
dispoziția de încadrare a Evreilor în detaso-
mente de muncă, dispoziție careia eu
nu mi s-a mai supun imediat a doua
zi, din care cauză am intrat fără voie și
fără să bătuiere ușa - în relații cu
Ripen, dela Lepătoria Germană și cu Willmann.
Ceva mai târziu, după ce l'am cunoscut
pe Willmann, după ce am aflat de existența
organizației sale, de Lepătoria sale cu venituri,
de intenția de a înstitui o nouă organizație
de conducere a obștei evreiești - în sfârșit cu
Willmann și după ce am fost trecut
pe lista de scutire de muncă întocmită
de Willmann - am fost din nou
chemat - ca medic - de Dr. Grossmann -
și atunci, în discuțiuarea care a urmat
în lepătoria cu situații generale și speciale
a Evreilor, în lepătoria cu eventualele
măsurări împotriva Evreilor - de care Gross-
mann nu avea să se teamă, căci avea
lepătoria intruse în personalități influente
românești - l-am poreclit după cum
fusesem eu cu Willmann, despre suprema-
ția care urma să o aibă Ripen și să
colaboreze cu Willmann la noua organizație
evreiească - despre scutirea de muncă
pe care eram în curs să o obținem -

atunci i-am propus lui Grossmann,
să intre și el în această combinație
care ar putea să-i folosească personal,
cu orice eventualitate. Grossmann mi-a
dat un răspuns de câteva zile, probabil
că s'a sfătuit cu rudele sale, cu prietenii
săi și răspunsul a fost afirmativ.
A acceptat să colaboreze cu Willmann
la construirea noului organism de
conducere a obștei corecte, organism
agreat de Lecca, Geimann, și
despre care l'am informat pe Grossmann.
După această acceptare l'am prezentat
pe Grossmann lui Willmann - deși
celălalt nu cunoștea nici de mult -
și l'am prezentat și lui Lecca; acesta
a făcut o intervenție specifică la
statul major. Deoarece prima listă
intocmită de Willmann și predată
lui Richter, fusese deja înaintată.
Cred că și pentru acest supliment
de listă pe care figura Grossmann,
intervenția a fost transmisă Statului
Major și susținută tot de Richter.
Când Richter s'a uitat din nou
în septembrie 1941, Willmann a trimis
să-mi prezinte pe colaboratorii săi și
atunci i-am fost prezentat lui Richter
și eu și Grossmann care nu de la
Richter a luat cunoștință de existența
lui și

noii organizații și de felul cum urma
să lucreze mla conducerea lui Willmann și
dirijată de Lecca - în puterile guvernului -
care urma să lucreze în cea mai strânsă
colaborare cu Richter - Comitetul german pe
lângă Guvernul român - pentru chestiunile
evidente. - Este deci incontestabil, că dintr'un
început, Grossmann avea cunoștință, că
această organizație este creată la sugestia
Nenther - după modelul Centralilor din
țările ocupate de Neut, și că avea să
execute toate dispozițiile luate de
guvern - privitoare la Evrei - hotărâri
sugerate de Neut. -

Gratie relațiilor intime pe care le
avea Grossmann în rândul partizanilor
evrești, au făcut cunoștință prin Grossmann
cu o serie de prieteni de ai lui Fildermann
și membri ai organizației sioniste, în
frunte cu Benvenisti, pe care l-au
cunoscut chiar la Grossmann ocazi. -

Dela început, Grossmann, ca specialist
în chestiuni economice și ca om cu noare
cunoștințe de bănuială de universalități. - a fost
destinat să conducă rețeaua financiară
a Centralilor care și din punctul de vedere
al existenței Centralilor, și din punctul de
vedere al obligațiilor obște. evrești
față de Stat, era seara cea mai importantă
mănușuirea tuturor fondurilor necesare
de la Evrei. -

André

La 8 februarie 1942, când s'a instalat comi-
tetul de conducere a Centralei, Grossmann
n'a organizat secția financiară chiar în
localul din St. B. Dughalea N. 3, unde
lucrea Prezidiul Centralei și cu ca
secretar general, împreună cu serviciile
anexe. Scurt timp îndă, după aceea,
serviciul lui Grossmann a luat o
desvoltare atât de mare, încât n'a mai avut
loc în clădirea conducerii Centralei și
atunci s'a mutat într'un alt local,
exclusiv destinat secției financiare.
Dar și acolo, din cauză creșterii a tot
fel de birouri de impuneri, contribuții,
comisioane de impuneri, apal, servicii
speciale de încasare a Războiului Taxe,
Contribuții, impozite, localul a
devenit insuficient, așa încât serviciul
lui Grossmann s'a extins și cuprinde
altor clădiri iar personalul s'a
înmulțit în așa fel, încât secția
financiară a lui Grossmann a devenit
cea mai importantă secție, nu numai
ca atribuțiuni, dar și ca număr de
personal. — În ceea ce privește relațiile
lui Grossmann cu autoritățile de stat,
la început el nu avea nicio depărtare
nici chiar cu Radu Lecca; toate lucrurile
 erau efectuate și transmise, de la Lecca
lui Grossmann și vice-versa, prin
intermediul Secretariatului General. —

Începând încă de la sfârșitul anului 1942, Lecca a avut contact direct cu Grossmann și treptat, în toate chestiunile privind secta franciană - și acestea erau doar cele mai importante pentru Lecca - mar. ales în anii 1943-44 - Lecca lucra direct cu Grossmann, dădea dispoziții diferite pe care Grossmann le executa întotdeauna și de care mar. uita ori luam cunoștință de asemenea dispoziții după ce au fost executate. - Cu celelalte autorități ale statului, Grossmann n'a avut contact decât rarori, împreună cu mine. Deși ca după 1 Aprilie 1944 când a rămas singur la ~~la~~ conducerea Centralei - eu dându-mi demisia - Grossmann a lucrat direct cu toate autoritățile de stat. - În ceea ce privește Legația Germană, n'am cunoștință de faptul dacă Grossmann a mai fost sau nu acolo. După obicei de prezentare pe care și-au făcut - în corpore, ^{lui Reichert} la început, înaintea de înființarea Centralei -

- Grossmann, însoțit de un stat major de oameni de încredere pe care mar. ales el, a organizat secta franciană până în cele mai mici detalii și într-o operațiune fâcneră.

ni legături cu existența Centrali; ca stare,
cu obținerea corectă plăților de impozite,
contribuții, taxe, cu efectuări de plăți
ordonate de Lege, încasări de taxe, altele
decât cele cuvenite Centrali; nu se făceau
fără starea, aprobarea sau viza lui
Grossmann. —

În materie de contribuții la Centrală,
Grossmann a instituit Comisi de impozite,
de apel și supraveghere, la care erau
detajați sau numiți oameni alși de el
de obicei vechi cunoscuți ale sale. Toate
aceste operațiuni erau conduse și suprave-
gheate de el în calitate de șef al
sectiei financiare. — Nicăieri un leu, un
mădă sau nu era de la Centrală, fără
starea lui Grossmann; dacă eu ca
președinte aveam nevoie de un avans
sau plata salariului, aveam nevoie de
viza lui Grossmann. —

Grossmann a făcut parte și din
comitetul organizat sub președinția
mea, pentru ajutarea spitalelor 303,
condus de Dr. Antonescu. Într-un
serviciu special, avea tot sectiei
financiare și efectuau încasările și
plățile pentru acest comitet. —

Am cunoscut de faptul, că
la propunerea lui Grossmann, s'au
trimis adrese pe cari se făcea finanțare
la Trimețea Evreilor în restanți cu deplasat

5

116

deputele, plăți, adrese prin care erau amenințate cu depușe. Sanctiuni în cazul neefectuării plăților; asemenea adrese s'au trimis în Evreia care aveau copii la școlile corecte și care erau amenințate că în caz de neplăți, copiii vor fi eliminați din școli. - Aceste adrese au fost concepute și redactate de Gossman și colaboratorii săi. Neîndoiind că în numeroase cazuri au produs efectul dorit, în orice caz trebuie să precizăm că nicio dată amenințările propriate în aceste adrese n'au fost adrese la îndeplinire nici chiar făcând de ca. recalcitranti. -

În toate cazurile în care Lecca fixa taxe, impuneri noi - ca cea pentru contribuții de 4 miliarde - Gossman și organiza imediat servicii speciale, comisiuni lua toate măsurile, în absolută independență, pentru executarea acestor hotărâri. Tot Gossman și organiza și propaganda necesară prin gazete Evreiască pentru reținerii muncilor impuse de Lecca; au fost scrise articole la supremații Gossman care au apărut în Gazeta Evreiască. -

Lecca, neavând un serviciu public organizat, reputându-se încă și muncii fonduri în concordanță cu legea contabilității publice, a obligat Centrala să încaseze și păstreze și să mănuiească toate fondurile ceri

Alb

~~am~~ erau încasate de la Ewei. nu dispune
denumiri: taxe de carute, taxe de scutire
de munca la păpădă, fondul special
de 4 milioane etc. Pentru aceste
fonduri, cari nu aparțineau Centralei,
Grossmann a organizat servicii și casierii
speciale iar sumele, ordonantate de
lecca, singurul care putea dispune
de aceste fonduri, erau achitate ole
casierii specială, cu viza lui Grossmann.
La început, sumele erau plătite numai
în baza unor ordonantări în totală
regula, mai târziu însă, lecca îl
chema pe Grossmann sau îi telefona
și-i cerea sume de bani însumate
de cari Grossmann îi le dădea numai
în baza unei chitanțe de mână, rămân-
dând astfel descoperit până la întocmi-
rea actelor reglementare sau până la
înlocuirea sumelor preluate. Astfel
s'a întâmplat, după cât știu eu, cu
ocazia cumpărării, de către lecca -
a unui imobil pentru ora Illeaua
Kerciu, proprietății lui Mihai Antonescu.
Lecca l-a chemat pe Grossmann
și în curs, ca din fondul special
să plătească suma de 12 (douăsprezece)
milioane lei, prețul imobilului din
Jocansen Jiauu. Știu că Grossmann

Armand

6.
personal s'a dus ca banii acasa - la
Dna Kerciu si i-a predat. Suau pentru
cine credea ca Lecca a dat o chitanta
de mana, a fost inlocuita ^{alt} ~~alt~~ ^{un} ~~un~~
targu, din sumele negre, realizate
de Lecca prin acordarea unui număr
mare de carne suplimentare civililor
din Dasi, Dneprova etc. - Cam tot
pe atunci, Lecca, vrând să-i ofere o
sumă mare de bani lui Vichar
Antonescu, ca să-l poată cumpara a
unui teren, proprietatea acestuia,
i-a cerut lui Grossmann suma de
40 (patruzeci) milioane lei, tot în
baza unei chitanțe de mână, suma
pe care Grossmann i-a predat-o perso-
nal lui Lecca și, ca a fost apoi
înlocuită unei țargii tot din fondurile
negre, realizate de Lecca dela Oficiu
judetean Dasi, Dneprova și nu s-a putut
într-o dată.

În ceea ce privește realizarea acestor
fonduri cu care urmasii să fie înlocuite
sumele scurse din ordinul lui Lecca
pentru casa Dleanei Kerciu, pentru terenul
lui Vichar Antonescu, Lecca a emis
ideea de a acorda o serie de carne
de scutire de muncă, stabilind o taxă
din care o parte să fie achitată oficial,
contra chitanțe, iar o parte, fără chitanțe.

Pureșcu

Pentru realizarea acestui plan, Lecca i-a
cerut lui Grossmann să-i convoce pe preze-
ntii ofițerilor din Jap - Palam -
din Timisoara - Ligeti - și nu-și mai
amintesc pe cine; Grossmann i-a chemat
pe aceștia la telefon și când au sosit
au fost la Lecca împreună cu unii
și cu Grossmann și Lecca le-a făcut
propunerea pe care aceștia au acceptat-o
imediat. Toate operațiile de înca-
sare, transfer de bani, înregistrări,
înlocuirea sumelor lipsă, s-au făcut
de către Grossmann. -

În ceea ce privește fondurile negre din
cadrul Centralei, eu de la începutul activității
Centralei eram adversar hotărât al înființării
unor atare fonduri; s'a vădit însă necesitatea
de a plăti anumite sume cari nu trebuiau
anunțate de nimeni și cari nu puteau fi
luate din fondurile oficiale ale Centralei.
Discutând această problemă cu Grossmann,
el a avut ideea să pentru acoperirea
acestor cheltuieli, de cari nu trebuia să
știe nimeni, nici chiar Lecca, să vorbească
cu câțiva din proprietarii de oficii cari
disponneau de fonduri și cari prezentau
garanții de discreție, ca să le ceară
e surse pentru aceste scopuri speciale.
Grossmann a vorbit cu Ligeti și cu
Paul Kalla - șeful ofițerilor din Arad -
și a obținut, de la primul, suma de
un milion lei, iar de la al doilea, cei

pe Euro

250.000 (clona între cincizeci mii) lei. Acestea au fost - cu strea mea - principale fonduri negre pe cari le-a mânușit Gornemann pentru nevoile Centralei. Suma se afla tot la el, și când aveam nevoie, îi ceream bani, iar sumele erau înregistrate într'un carnetel pe care-l păstram cu ni case de bani și le făceam cheltuieli - semnau amănunțit în dreptul sumei respective. Asta bani ne-au fost necesari pentru achitarea apărării pe care-l plăteam lui Ritzen - suma de 50-100.000 lei, cam la 2 luni; - apoi sumele pe cari le dădeam periodic doilor Nicolae Lupu - între 100 și 200.000 lei - lucru care ne-a fost suport de unii din secretarii săi, ca să fie în conformitate obiectului pe care-l aveau doii Fildermann - apoi, în preajma războiului, trimiteam diferite cadouri persoanelor cu cari Centrala era în relații oficiale și de a căror bunăvoință avea nevoie. - Cu strea mea s-au aflat alte fonduri negre în Centrală și nu știu dacă Gornemann a cerut și altora și dacă a ^{mai} obținut asemenea sume. -

Când în 1943, din cauza impunerilor excesive pentru taxa de carnet și mai ales din cauza contribuției la fondul de 4 miliarde, Evreii nu mai puteau

Tudor

aduta n taxele curente Centrale;
aceasta problema a fost discutata de
Gosmann cu Lecca n altmari, cret ca
la propunerea lui Gosmann - Lecca a
dripus, ca la Inmule prate de comisio-
le speciale de impunee institute de
Gosmann - sa se adauge 10% suma
care sa fie utilizata de Centrala pentru
nevoile sale. Nu stiu cat s'a realizat
din toate aceste rane, in orice caz,
exista aceasta dispozitie, data in urma
sesizarii ^{lui Lecca} de Gosmann, ca veniturile
Centralei scad din cauza celorlalte
obligatii, impuse de Lecca, pentru stat.

In cadrul sectiei financiare exista
un serviciu special de informatiuni
ampira stari materiale a Exorilor. Acest
serviciu furniza datele necesare comisio-
nului de impunee din cadrul Centralei.
Mar' tarziu, acest serviciu, condus
de Avram Landau, la dea, la
cerca lui Lecca n din ordinul
lui Gosmann, fice informatiuni
despre starea materiala a Exorilor
care se auca fiecarei cereri de
caruat de scutire sau de reducere
de Taxe. -

In ceare privite atitudinea lui Gosmann
in destia impunerilor, el lucrea cu diferitele
comisii ai caror prezinti erau numiti
la propunerea lui n erau chiar pretori. *Lucy*

personal: ai săi - avocatul heurloren¹¹⁹,
 avocatul Leopold Feldmann, alți de
 cei nu-ai mai recunoscute acum. - De
 principul călăuzitor în această materie
 trase de uime și publicat chiar prin
 articole de presă denumite de uime - sa
 ca impunerile să fie suportate exclusiv
 de cei bogati, de cei cu contiguri mari,
 iar cei săraci să fie scutiți, au
 aflat în deosebite rânduri și mai ales
 Lecca îi aducea această acuzatie lui
 Groomann - că el protejează burghezia
 bogată, impunând la taxe uimă pe
 cei foarte bogati, lucru care l'a făcut
 pe Lecca să revinseacă el personal
 cele mai multe impuneri făcute de
 Centrală. -

În ce privește relațiile lui Groomann
 cu Sionisti, după cât știu el nu făcea
 nici-un fel de politică și nu era încadrat
 undă avea relații de pretene personale
 cu cei cu care multă dintre Sionisti de
 vază ~~un~~ făceau parte din burghezia
 evrească. Repet, pe avocatul Misu
 Benvenisti, pe atunci, conducătorul
 Sionistilor, l'am cunoscut chiar în
 casa lui Groomann. -

După schimbările survenite la 23 August
~~1944~~ ¹⁹⁴⁴ Groomann a fost arestat la 19 Sept,
 am aflat acest lucru chiar de la sora lui.

LuS

A doua zi am fost rostat în eu și
m'am întâlnit cu Grossmann și cu Lecca
la învestul Prefecturii, unde am locuit
împreună într-o cameră, în care se afla
și Ovid Vlădeanu. - Au știu ce s'a întâmplat
între Lecca și Grossmann în perioada în care
eu nu mai eram la Centrală și în care Gross-
mann conducea singur această instituție, știu
însă că în investul Prefecturii manifestau o
atitudine foarte ostilă unul față de celălalt
și, într-o zi s'a ajuns chiar la un schimb
de cuvinte foarte gros și probabil că această
atitudine ar mai fi urmat, dacă n'ar fi
interveniut o schimbare prin mutarea lui
Lecca la Văcărești. -

În investul Prefecturii, Grossmann punea
foarte dese vizite, din partea familiei și a
pretenților săi cari depuneau o activitate
febrilă pentru salvarea lui. Știu că au
fost discutate între acestia și conducă-
torii Curii: Filderman, Benvenisti și
alții. - Avocații lui Grossmann au
făcut plângere la parchet pentru deținere
ilegală și rezultatul a fost că dosul
Grossmann - în care intrau și eu -
a fost trimis unui cabinet de instrucție
care după o săptămână de cercetări
ne-a pus în libertate. Nu l'am mai
vădit pe Grossmann, până la restarea
noastră, în Januarie 1945, în baza

Al. C. I. I.

Jurnalului Consiliului de Miniștri. Am
fost dusi tot la Prefectură, iar de acolo,
la 31 martie 1945, am fost transferați
la închisoarea Concordanțului Militar
al Capitalei, în Strada Urames. Acolo,
Grossmann continua să primească
vizite și bănuiau că se depune
o activitate foarte mare pentru salvarea
lui. În această privință, era foarte rezervat
față de mine; nici o dată nu mi-a spus
ce cine dădea familia și poeziei lui
despre această chestiune.

În toamna anului 1945, a venit în
inspecție un acuzator public, nume mi
aduc aminte că și am remarcat o
atenție deosebită a acestuia, față de Gross-
mann care, într-adevăr, din cauza
bolii psihice, era foarte slăbit. După
această vizită, Grossmann a parădit
închisoarea, și am aflat că și s'a permis
să stea la Sanatoriul foamei, sub
pază. A rămas acolo până după
procesul nostru, care a avut loc la
15 Februarie 1946. După această dată,
la orele 2 săptămâni, am fost trans-
ferat împreună cu Grossmann la
Sanatoriul Militar din Soseaua Pandurii,
unde am stat câțiva timp, și apoi
am fost transportat la închisoarea

Julius

Încă de la internat la Spital. După
câteva zile, după vizita făcută de
medicul inspector general al închisorilor
Dom Silbe, eu am fost evacuat din
Spital și băgat la temniță, iar
Grossmann a rămas la Spital, până
la data când s'a anunțat că sarea
sentinței, când eu am fost din nou
internat la Sanctoriul Militar, apoi
la Spitalul Filantropic, iar Grossmann
s'a întors la Sanctoriul francez unde
a rămas până la reîndecare, când
a fost achitat. —

În ceea ce privește acheta în
vedere procesului și procesul în
sine, am aflat de la Grossmann
că avocatul Schreiber, numit
în mod special acuzator public pentru
chestii Centrale, este rudă destul de
apropiată cu el, și se pare că
de școală al Dilei. — La proces -
acuzății lui Schreiber a fost extrem
de violentă împotriva lui Grossmann,
au căzut chiar și învecinate juri-
toare relative la lipsa lui de cultură
etc. Sentința care a urmat îi fixează
Grossmann 15 ani detenție, după cât
am auzit. Spre neamplăsură
noastră, sentința a fost cassată pentru

Schreiber

Grossmann, Leon Jack și pentru mine.
Am fost rejudecat în luna Iulie, când
am renunțat o schimbare radicală în
atitudinea lui. Schreiber față de Grossmann.
Contra celor spuse la primul proces,
de data aceasta era foarte indulgent
și, chiar din recuzitoriu, reșea că
jurul ar putea merge până la
admitere. Sentința a fost în concordanță
cu această atitudine; Leon și eu
am fost fixați la prima condamnare
cu pe viață, Jack Leon la 12 ani, temer
iar Grossmann a fost achitat. —

Această achitare a fost mult comentată
de detinuti și condamnați care-l
cunoșteau pe Grossmann. Cu
acești acestor discuții am aflat
dele Ghiorghie Cuză - care, în timpul
când Grossmann se găsea internat
la Spitalul din Văcărești, era și el
acolo, fiind bolnav.

— că în discuțiile pe care le-a
avut cu Grossmann a aflat că acesta
și-a făcut lepături foarte bune cu
personajii suspuși din regiunea actuală
și că fratele său, Jean Grossmann,
a făcut vizajuri în Stheniștate, Elveția,
Cehoslovacia - trimis fiind oficial de
Belgrad.

Juvenul de atunci ca și cum pere
automobile pentru stat și ca gratis
acesta le pătură a scăpat Grossmann.
N'au avut posibilitatea niciodată să
verific și să confirm sau să infirm
spusele lui Căzaș, eu mă aflu la
Paris și nu mai eram în relații cu
nimănui care mi-ar fi putut da
lămuririle necesare. —

În ceea privește viața particulară a
lui Dolfi Grossmann, nu cunosc prea
multe detalii, deoarece nu l'am cunoscut
decît din momentul cînd a devenit sotul
pacientei mele, Dora Steuermann. Din
cîte am putut afla însă, știu că
făcea parte din buclăria bîne situată
într-o casă din București, la școala
primară și cele cîteva clase de liceu
pe care le-a făcut, era conștient cu
trăsură. Surorile sale erau măritate
cu oameni foarte bîne situați; printre
aceștia l'am cunoscut mai bîne pe
avocatul Leon Topel, cumnatul lui
Grossmann care a fost și apărătorul
său la proces. — L'am cunoscut și
pe fratele său, Jean care pare
mai puțin serios, nu prea știu
niciodată ce ocupată are. Acesta s'a
căsătorit cu o tînră venită din Munch

^{soara lui H.} ^{croitoroasa}
Ardeal & Eva Hecht care nu prea
se bucura de un renume bun in
societatea ardeleneasca din Bucuresti,
in orice caz, am avut impresia ca
ma soara Grossmann nu era prea uita-
tata de aceasta cadatorie. -

In calitate de sot al ma soara
Stenemann, Grossmann dădea o
viata foarte agitata, luxoasa, cu prieteni
multi, invitati, jocuri de carti, vizajuri
anuale in strainatate cu automobilul,
lucomi despre car aflam intamplator,
ca medic al casei. Nu pot preciza
daca cheltuielile acestei vieti erau
acoperite din veniturile lui Grossmann
sau ale sotiei sale. In timpul
existentei Centralei, din cauza restrictiun-
lor impuse de impregiurari, din cauza
locuintei mai mici cu care trebuiau
sa se multumesc, viata nu mai era
ata de antrenanta, vizajuri nu se
faceau n. de altfel, Grossmann care
alta data avea mult timp liber, in
calitatea lui de „ministru de finante”
al Centralei, cum a putut preciza - lucru
de dimineata pana urastea tarziu, pentru
bunul mers al institutiei n. in
special al sectiei pe care o conducea.
Tulburat

Scaltfel, atacamantul său fata de
Instituție era atât de evident; încă
-după cum am aflat unora de la el -
alteori dela soția sa - ajunseser la
conflicte cu vecinii săi prieteni și
chiar la rușarea relațiilor cu unii
dintre ei; unul dintre acesta era
și Dr. Anonici, rechi prieten al
familiei Grossmann. —

În ce privește orientarea politică
generală a lui Grossmann, reamintesc
declarația pe care a făcut-o cu ocazia
unei petiții la Comitetul Central
în legătură cu «statutele», declarate
prin care se desolidariza categoric
de comunisti. și care se găsește
în procesul verbal respectiv. —

Această îmi este declarația, pe
care o dau, sustin și semnez,
nesilit de nimeni. —

București, 6 Aprilie 1953 *Paul Gheorghiu*

DECLARAȚIE

Subsemnatul RADU LECCA, născut la Bacău în 1890 fiul lui DUMITRIE și ALICE, cu ultimul domiciliu în comuna Otopeni Km.17 de profesie fost industriaș, declar următoarele;

În vara anului 1941, guvernul generalului Antonescu a cerut guvernului german delegarea unui specialist în problemele evreiești pentru a-i încredința postul de Consilier pe lângă guvernul român. Guvernul german a încredințat această misiune Căpitanului S.S. din Gестапо GUSTAV RICHTER care a luat postul său în primire la București prin luna Iunie 1941. Generalul Antonescu și ~~militarii~~ din jurul său, de sigur intenționau să soluționeze radical, după sistemul german, problemele evreiești. ~~căci altfel~~ nu ar fi recurs la un consilier din sânul Gestaпoului. RICHTER după sosirea sa în țară a luat contact cu diferite Ministere care se ocupau cu aplicarea legislațiilor rasiiale existente și a constat că regimul aplicat evreilor din regat este desordonat și nu în conformitate cu ~~Vederile~~ germane. El a cerut deci guvernului român înființarea unei Centrale a Evreilor și aplicarea întocmai a programului experimentat cu succes de Gестапо în Germania. Ca urmare la această cerere guvernul român m'a însărcinat pe mine în August 1941 cu studierea reglementărilor problemelor evreiești în colaborare cu consilierul RICHTER. Alegerea Guvernului a căzut asupra mea, ~~căci~~ se știa că sunt un vechi germanofil și prieten cu Ministrul Germaniei la București. KILLINGER. De altfel atât RITGEN etajat cultural al legației germane din București, prieten cu MIHAI ANTONESCU Ministrul de Externe, cât și RICHTER, m'au propus guvernului român pentru acest post. În noua mea calitate, până atunci fusesem director de cabinet la MIHAI ANTONESCU am luat cu noștință de întregul plan propus de RICHTER și de sistemele sale de lucru. RICHTER cerea după exemplul german și slovac coordonarea tuturor problemelor evreiești în mâna unui organ Central de conducere care urma să fie Centrala Evreilor. După exemplul german posturile de conducere ale Centralei ~~trebuiau~~ încredințate unor evrei devotați, intrați în slujba Gestaпoului în schimbul unor avantaje materiale, și a vieții asigurate. Acest sistem fusese practicat cu

mult succes în Germania de către Gestapo. RICHTER găsisse cu ajutorul lui RITGEN, atașat cultural și șeful, serviciului de informații politice al legăției germane, un grup de circa 53 de evrei având în frunte pe WILLMAN GRIUMBERG care erau dornici de a colabora cu Gestapoul, la executarea planului german. Planul german prevedea ghettoizarea evreilor, confiscarea averii imobile evreiești, însemnarea evreilor cu steaua lui David, înființarea unor tabere de muncă în regiuni izolate etc,

RICHTER îmi spunea că avusese mai multe conferințe cu WILLMAN și grupul său de evrei și că căzuseră cu totul de acord asupra programului de lucru. RICHTER nu punea la îndoială că eu voi accepta colaborarea evreilor găsiți de el și însărcinase în acest scop pe prietenul său RITGEN ca să obție prin MIHAI ANTONESCU și OVID VLADESCU secretar general la P.C.M. pentru gruparea WILLMAN, scutirea de muncă obligatorie datorată de evrei în acei timp în schimbul serviciului militar.-

Evreii astfel scutiți urmau să ajute la lucrările preliminare la înființarea Centralei Evreilor, și să furnizeze lui RICHTER tot materialul informativ de care avea nevoie. La lista inițială de evrei, pentru care RICHTER și RITGEN cereau scutirea de muncă obligatorie a fost adăugat prin adresă specială semnată de RITGEN, și DOLFI GROSSMAN-GROZEA. RICHTER și RITGEN mi-au vorbit de această nouă aderentă, iar WILLMAN GRIUMBERG mi l-a prezentat în cabinetul meu din P.C.M. pe DOLFI GROSSMAN recomandându-l ca pe un specialist al finanțelor. După înființarea Centralei Evreilor în Februarie 1942, am numit la propunerea lui WILLMAN GRIUMBERG și a d-ului GINGOLD pe DOLFI GROSSMAN șef al secției financiare din Centrala Evreilor. Bine înțeles RICHTER era de acord cu această numire. RICHTER considera departamentul finanțelor, ca pe cel mai important din Centrala Evreilor, căci prin el trebuia atinsă pauperizarea evreilor indispensabilă pentru realizarea planurilor Gestapoului.

GROSSMAN a fost șeful departamentului financiar al Centralei Evreilor până la începutul anului 1944 când a trecut în locul vacant de președinte al Centralei. La finanțe el a depus o vie activitate. A introdus în primul rând impozitele obligatorii ale populației evreiești către Centrală. În acest scop a înființat în toată țara comisii de impunere și verificare ale populației evreiești. Membrii acestor comisii erau întotdeauna aleși de el din sânul plutocrației evreiești și partizani ai fostului președinte al Uniunii Comunităților Evreiești, Dr. FILDERMAN. Evreii bogați erau menajați de comisiile lui GROSSMAN, iar cei săraci erau supra impuși. GROSSMAN nu se atingea de evreii înbogațiți la bursa neagră de mărfuri și valută, și lovea mereu în cei cu firma la lumina zilei și

cu meserii. Lucrând astfel, el urma sfaturile d-nului FILDERMAN care era reprezentantul JOINTULUI din America, unde fusese acreditat de evreii bogătași din România, Mare nemulțumire a evreilor săraci din România creată de sistemul de impunere al lui GROSSMAN venea tot în folosul lui FILDERMAN care cerea jointului contribuții masive de bani pentru ajutorarea marilor ~~masă~~ evrești ~~pauperizate~~ de Centrală Gestapoului, în realitate însă FILDERMAN nu ajuta cu nimic populației evrești din bani primiți din America. GROSSMAN a declarat după 23 August 1944 că el n'a făcut un pas la Centrală fără a cere avizul D-nului FILDERMAN. Este foarte posibil ca el să fi fost tovarăș cu FILDERMAN și la fondurile primite de acesta de la joint. În 1943 mareșalul ANTONESCU a impus populației evrești un impozit de 2 miliarde lei anual. GROSSMAN a fost însă înscădat de mine cu colectarea acestor sume. El a început în București o serie de comisii de impunere și de apel pe bresle. Membrii în această comisie erau iarăși numai bogătași, Impunerile făcute de ei erau arbitrare. Cei săraci erau crunt loviți iar cei bogăți impuși la sume minimale. Îmi venea plângeri din toate părțile.

Impunerea nu se realiza, căci cei săraci n'aveau de unde plăti iar mareșalul ANTONESCU amenința cu sancțiuni drastice în caz de nerealizare. Am hotărât deci, din proprie inițiativă impunerea unui mare număr de traficanți de bursă neagră, lista cărora am dat-o lui GROSSMAN, solidar la o sumă globală de un miliard lei, anulându-le carnetele de scutire de muncă în caz de neplată. GROSSMAN a refuzat să execute acest ordin, și mi-a înmănat demisia. Eu nu i-am cedat iar GROSSMAN și-a pretras demisia, când traficanții au plătit sumele fixate. D-nul GINGOLD care se solidarizase cu GROSSMAN, a rămas și el foarte mirat, când traficanții au plătit, căci GROSSMAN îl asigurase că informațiile mele de bursă neagră sunt greșite, GROSSMAN mi-a procurat sumele de bani negre (neînregistrate) de care am avut nevoie în anii 1942-1944.

MIHAI ANTONESCU mi-a cerut să-i găsesc cumpărător pentru un loc de casă, care îl posedă în Parcul Jianu. GROSSMAN s'a oferit să procure banii pentru această operație. La sfatul lui pentru realizarea sumei necesare, am aprobat un ajutor de bani oficialului Județean al Centralei din Iași unde era președinte HAHAMU. HAHAMU a iscălit pentru primirea unei sume mai mari decât a primit în realitate. Tot la sfatul lui GROSSMAN pentru acoperirea banilor de casă negri am eliberat oficiilor județene din Timișoara, Iași și Arad un număr de 700-800 carnete de scutire de muncă obligatorie, în schimb HAHAMU de la Iași și D-nul LIGETHY președintele de la Timișoara au vărsat lui GROSSMAN la negru suma de bani necesară cumpărării terehului proprietatea lui MIHAI ANTONESCU.

Tot din aceste fonduri negre am plătit cu ştirea lui GROSSMAN costul unui adăpost betonat antiaerian pentru Ministrul German KILLINGER în grădina legaţiei germane din Calea Victoriei. În general GROSSMAN se arăta încântat de câte ori spuneam, că trebuie fonduri negre pentru satisfacerea vreunei personalităţi simandicoase. Tot GROSSMAN personal a vărsat d-nuî ILEANA KERCIU prăetena d-nului MIHAI ANTONESCU, în urma dorinţei exprimate de acesta, o sumă importantă (2 sau trei milioane lei) de bani procuraţi de el la negru. Toate cheltuielile negre pe care le-a făcut în 1942-1944 au fost făcute cu ştirea lui GROSSMAN, căci el procura banii necesari. Lui mai aduc aminte, că GROSSMAN a cumpărat în 1944 la sugestia lui, pentru consiliul de patronaj o partidă mare de materiale pentru cămăşi dela firma "Leventer şi Richter" (Calea Victoriei), Materialul a fost donat patronajului, iar GROSSMAN a realizat o sumă importantă de bani (circa 4 milioane) ca comision şi- a acoperit un deficit de casă, născut din cheltuielile negre susmenţionate (ANTONESCU, KILLINGER, KERCIU).-

În 1943 am primit multe plângeri cum că la Centra la Evreilor lucrează ca funcţionari sute de tineri între 21-28 ani, feciori de bani gata, care beneficiază de carnete de scutire de muncă aproape gratuite, pe când oameni mai în vârstă şi săraci se află la muncă obligatorie în detaşamente exterioare. Am anulat carnetele de scutire de muncă la toţi aceşti tineri şi am dat orădin lui GROSSMAN şi GHINGOLD să-i înlocuiască cu săraci dela muncă, cărorale voia da carnete gratuite. Cu toate că orădinul meu a fost publicat în gazeta evreească, din cauza opoziţiei înverşunate a lui GROSSMAN şi GHINGOLD nu a fost realizat decât în mică parte. Eu îi rugam să facă propuneri de numirea cu carnete gratuite, iar GROSSMAN spunea, că cei dela munca obligatorie nu sunt apti pentru muncă de birou.-

Şi cu această ocazie GROSSMAN a dovedit că înţelege să activeze, sau în interesul GESTAPOULUI lovind în marea masă a evreilor cu măsuri fiscale, sau în interesul lui FILDERMAN apărătorul plutocraţiei evreeşti din România. Pe primul semestru 1943 carnetele de scutire de muncă au fost aprobate de comisii de magistraţi contra unor taxe minimale.- În cursul semestrului GROSSMAN a propus din iniţiativă proprie ca toate carnetele să fie supuse la o viză specială de către Centrala Evreilor, cu perceperea unei taxe destul de importante (circa 10-200 lei).-

Am rămas impresionat de zelul cu care GROSSMAN îşi exercita funcţiunile. GROSSMAN propunea taxele care urmau să le plătească evreii din provincie la oficiile judeţene ale Centralei. El lovea mereu în evreii săraci din Moldova şi menaja cui-

burile plutocrațiilor din București, Timișoara și Arad. GROSSMAN mi-a cerut în 1942 să obțin^{it} de la guvern concursul statului pentru realizarea plătei taxelor stabilite de el în favoarea Centralei. Am refuzat să fac acest demers, iar ^{în} cursul anilor 1942-44 GROSSMAN mi-a cerut de neamărate ori să aplic sancțiuni, cu retragerea de carnete, trimiterea la detașamente de muncă exterioare etc, platnicilor recalcitranti. Rămăneam surprins de lipsa de solidaritate, care a arătat GROSSMAN- GROZEA față de poporul evreu.

În 1943 GROSSMAN și GINGLOD au cumpărat fără știrea mea mea mobilă pentru ~~apartamentul~~ atașatului de poliție german, Colonelul S.S. BOHME. Când am aflat acest lucru, m'am plâns Ministrului KILLINGER. După scurt timp BOHME a fost rechemat în Germania, fiind învinuit între altele și pentru această faptă, și în această ocazie, GROSSMAN s'a arătat ca colaborator devotat și supus GESTAPOULUI, frica de BOHME nu poate fi o scuză, căci el era la ordinele mele, iar eu răspundeam pentru ordinele care le dădeam. La impunerile care le-a făcut GROSSMAN prin comisiile sale pentru impozitul de 4 miliarde cerut de ANTONEȘCU, el a adăugat din proprie inițiativă o contribuție de 10% în folosul Centralei Evreilor. GROSSMAN și GINGOLD sunt acei care au deschis poarta de bani a consilierului de patronaj pentru operele sociale, prezidat de d-na ANTONEȘCU. Au format ~~palatului~~ fără știrea mea un comitet pentru ajutorarea invalizilor, colectând loo de milioane lei. Ei tratau direct cu d-na ANTONEȘCU peste capul meu. D-na ANTONEȘCU simțind că sunt bani mulți de cules, cerea bărbatului ei aprobări peste aprobări din fondurile Centralei. Astfel majoritatea fondurilor Centralei în anul 1943-1944 au fost vărsate din ordinul generalului ANTONEȘCU, patronajului. În 1944 Dr. GINGOLD s'a retras din funcția de președinte al Centralei, iar locul vacant a fost ocupat de GROSSMAN care a cumulat astfel funcția de șef al departamentului financiar cu cea de președinte al Centralei.

De fapt GROSSMAN conducea de mult întreaga Centrală căci el ținea toate legăturile cu FILDERMAN, plutocrația evrească și zionistii, GINGOLD neavând legături cu evreimea din vechiul regat. GINGLOD nu a întreprins o singură acțiune în timpul activității sale la Centrală fără a se sfătui cu GROSSMAN în care avea încredere și al cărui spirit inventiv îl aprecia mult. Părăsind Centrala, GINGOLD l'a recomandat pe GROSSMAN ca pe cel mai indicat urmaș al său. Cu câteva săptămâni înainte de 23 August 1944 GROSSMAN mi-a propus să organizez plecarea lui și a mea la Istanbul.

El se temea de înaintarea armatei ruse și aflase că la Botoșani și Dorohoi președinții oficiilor județene ale Centralei fuseseră spânzurați de populația evrească locală liberată.

Am liniștit pe GROSSMAN, și nu am dat curs propunerii lui. GROSSMAN de sigur dispune de bani mulți, dacă se gândea la fuga în Turcia. GROSSMAN la Centrală, trăia pe un picior foarte mare.

El avea o leasă de 3000 lei lunar și un fond de dispoziții de 100.000 lei (una sută mii) lunar. El ținea un taxi cu luna, se îmbrăca la cei mai mari croitori, și trimetea cadouri și flori la toate autoritățile de sărbătoare. El a utilizat câțva timp o mașină a legăției Japoneze, purtând literele de înregistrare C.D. (corp diplomatic). Astfel putea călători necontrolat, ori unde. GROSSMAN pe lângă activitatea desfășurată în folosul GESTAPOULUI și a lui FILDERMAN, activitatea prin care își asigura prezentul și viitorul, mai are în anii 1942-1944 și informatorul permanent al lui EUGEN CRISTESCU șeful S.S.I. (serviciul special de informații) Acest fapt mi-a fost confirmat chiar de CRISTESCU în câteva rânduri, GROSSMAN în anii 1942-44 mi-a adresat cereri pentru reduceri de taxe la carnetele sporadice aprobate de mine și pentru carnete noi. Eu controlam cererile lui GROSSMAN prin serviciul meu persoanl de informații, la bursa neagră. Cererile lui GROSSMAN priveau de obicei plutocrația camuflați în nevoiași, iar eu le respingeam. De aici a pornit ura mare care o purta GROSSMAN lui JAC LEON, omul meu de încredere la bursa neagră.-

În 1946 a avut loc procesul Centralei Evreilor, în lipsa mea, eu fiind în Rusia. Cu toate că eram singurul în măsură să arăt justiției adevărata stare de lucruri, nu am fost instruit sau audiat în nicio chestiune privind Centrala. De sigur și plutocrația evreească se temea pe bună dreptate de arătarea adevărului. În prima instanță GROSSMAN a fost găsit vinovat pe bună dreptate și condamnat la 15 ani în chisoare, Sentința a fost casată și la rejudicare tot în lipsa mea, același tribunal a achitat pe GROSSMAN menținând condamnările lui GINGOLD și a lui JAC LEON. FILDERMAN a avut dăci satisfacția, că omul lui cu toate că fusese președinte al Centralei ca și GINGOLD, să fie achitat, iar mic samsar de bursă, JAC LEON să fie condamnat la 12 ani închisoare. Am arzit că GROSSMAN a obținut achitarea plătind o sumă mare de bani.-

Aceasta îmi este declarația, care o susțin și semnez propriu.-

ss. Radu Lecca.-

Declarație. Data 29. III. 1948
În fața
St. al. Sec.

Subsemnatul Radu Lecca, născut la Bărnău în 1890,
fiul lui Dimitrie și Elise, cu ultimul domiciliu în
com. Otopeni Km. 17, de profesie fost industrial,
declara următoarele:

În vara anului 1941, guvernul generalului Antonescu a cerut guvernului german delegarea unui specialist în probleme evreiești pentru a-i încredința postul de consilier pe lângă guvernul român. Guvernul german a încredințat această misiune căpitanului S.L. din Gestapo, Gustav Richter, care a luat postul său în primire la București prin luna iunie 1941. Generalul Antonescu și militarii din jurul său, de tipul intenționau să soluționeze radical, după sistemul german, problemele evreiești, căci altfel nu ar fi recurs la un consilier din sânul Gestapoului. Richter, după sosirea sa în țară, a luat contact cu diferitele ministere, care se ocupau cu aplicarea legislațiilor rasiale existente și a constatat, că regimul aplicat evreilor din regat este desordonat și nu în conformitate cu vederile germane. El a cerut deci guvernului român înființarea unui Centru al Evreilor și aplicarea întregului program experimentat cu succes de Gestapo în Germania. Ca urmare

Radu Lecca

2.)
la această cerere, guvernul român m'a însărcinat
pe mine în August 1941 cu studierea reglemen-
tării problemelor evreiești în colaborare ~~cu~~ con-
siliul Richter. Alegerea guvernului a căzut asupra
mea, căci se știe că sunt un vechi germanofil, și
prieten cu ministrul Germaniei la București, Killin-
ger. De altfel atât Ritgen, ambasadorul al lega-
ției germane din București, prieten cu Mihai Antonu-
minușul de externe, cât și Richter, m'au propus
guvernului român pentru acest post. - În noua
mea calitate, - până atunci fusese director de
cabinet la Mihai Antonuș - am luat cunoștință
de întregul plan propus de Richter, și de sistemele
sale de lucru. Richter cerea, după exemplul german
și slovac, coordonarea tuturor problemelor evreiești
în mâna unui organ Central de conducere,
care urma să fie "Centrale Evreilor". După exemp-
lul german posturile de conducere ale "Centralei"
trebuiau încredințate unor evrei devotați, intra-
ți în slujba Gestapoului în schimbul unor
avantajii materiale și a vieții asigurate. Acest
sistem fusese practicat cu mult succes în Germa-
nia de către Gestapo. Richter, găsisse, cu ajutorul

11/12/41

31
lui Ritgen, atasat cultural si, seful serviciului de
informatii politice al legatii germane, un grup
de circa 53 de evrei, având în frunte pe Willman
Grünberg, cari erau dornici de a colabora cu
Gestapoul la executarea planului german. Planul
german prevedea ghettoizarea evreilor, confiscarea
averei mobile evreiesti, însemnarea evreilor cu
steaua lui David, înfiintarea unor tabere
de muncă în regiuni izolate etc. etc.
Richter îmi spunea, că avusese mai multe con-
ferințe cu Willman si grupul său de evrei, si
că căzuseră cu totul de acord asupra progra-
mului de lucru. Richter nu punea la îndoială,
că eu voi accepta colaborarea evreilor găsiți
de el, si însărcinase în acest scop pe pri-
tenul său Ritgen, ca să obțin prin Mihail
Antonescu, si Ovid Vlădescu secretar general la
P. C. M., pentru gruparea Willman, scutirea
de muncă obligatorie datorată de evrei în
acel timp, în schimbul serviciului militar.
Evreii astfel scutiti urmau să ^{ajute} ~~lucrate~~

// Dece

la lucrările preliminare înființării Centralei
 Evreilor, și să furnizeze lui Richter tot ma-
 terialul informativ de care avea nevoie. La lista
 inițială de evrei, pentru cari Richter și
 Ritgen cereau scutirea de muncă obligatorie,
 a fost adăugat prin adresă specială semnată
 de Ritgen și Dolfi Grossman-Grozea. Rich-
 ter și Ritgen mi-au vorbit de această
 nouă aderentă, iar Willman-Grünberg mi
 a prezentat în cabinetul meu din P.C.M.
 pe Dolfi Grossman ^{recomandându-l} prezentându-l ca pe un
 specialist al finanțelor. După înființarea
 Centralei Evreilor în febr. 1942, am numit
 la propunerea lui Willman-Grünberg și
 a drului Gingolol pe Dolfi Grossman, șef
 al secției financiare din Centrul Evreilor.
 Bine înțeles Richter era de acord cu această
 numire. Richter considera departamentul finan-
 telor, ca pe cel mai important din Centrul
 Evreilor, căci prin el trebuia utinată pauperizarea
 evreilor indispensabilă pentru realizarea

planurilor Gestapoului.

Grossman a fost șeful departamentului financiar al Centralei Evreilor până la începutul anului 1944 când a trecut în locul vacant de președinte al Centralei. La finanțe el a depus o vie activitate. A introdus în primul rând impozitele obligatorii ale populației evreiești către Centrală. În acest scop a înființat în toată țara comisii de impunere și verificare ale populației evreiești. Membrii acestor comisii erau întotdeauna aleși de el din sânul plutocrației evreiești și partizani ai fostului președinte al uniunii comunităților evreiești, Drul Filderman. Evreii bogați erau menajați de comisiile lui Grossman, iar cei săraci erau supraimpunși. Grossman nu se atingea de evreii îmbogățiți la bursa neagră de mărfuri și valută, și lovea morții în cei cu firme la lumina zilei și cu meserii. Lucrând astfel, el urma sfaturile drului Filderman, care era reprezentantul Jointului din America, unde fusese acreditat de evreii bogați din România. Marea nemulțumire a evreilor săraci din România, creată de sistemul de impunere

N. Hec

al lui Grossman, venea tot în folosul lui ^{6.)}
Filderman, care cerea jointului ^{"contribuții"} ajutoare
merite de bani pentru ajutorarea marilor
masă corecți pauperizate de "Centralt" Gesta-
poului. În realitate însă Filderman nu
ajuta cu nimic populația corectă din banii
primiti din America. Grossman a declarat
după 23. Aug. 44 că el nu a făcut un pas în
Centralt fără a cere reținut Drului Filderman.
Este foarte posibil, ca el să fi fost tovarăș
cu Filderman și la fondurile primite de acesta
de la joint. - În 1943, mareșalul Antonescu
a impus populației corecte un impozit
de 2 miliarde lei anual. Grossman a fost
însărcinat de mine cu colectarea acestor
sume. El a format în București o serie
de comisii de impunere, și de apel pe
bresle. Membrii în aceste comisii erau iarăși
numai bogătași. Impunerile făcute de ei
erau arbitrare. Cei săraci erau creșt loșiți,
iar cei bogăți impuși la sume minime.
Îmi veneau plângeri din toate părțile.

M. P. Lecca

2)
Impunerea nu se realiza, căci cei săraci n'aveau
de unde plăti, iar meritul Antoneru amen-
ința cu sancțiuni dărate în caz de nereu-
lizare. Am hotărât deci, din proprie inițiativă,
impunerea unui mare număr de traficanți
de burse negre, lista cărora am dat-o lui
Grossman, ^{solidar} la o sumă globală de un miliard
lei, anulându-le carnetele de scutire de
muncă în caz de neplată. Grossman a
refuzat să execute acest ordin, și mi-a
înmănat demisia. Eu nu am cedat, iar
Grossman și-a retras demisia, când trafi-
cantii au plătit sumele fixate. Drul Gin-
gold, care se solidarizase cu Grossman, a ră-
mas și el foarte mirat, când traficanții
au plătit, căci Grossman îl asigurase că
informațiile mele de burse negre sunt
gresite. Grossman mi-a procurat sumele
de bani negre (neînregistrate), de care am
avut nevoie în anii 1942-44. Mihai Antoneru
mi-a cerut să-i găsesc cumpărător pentru

8.
un loc de casă, care el îl poseda în Parcul
Jiam. Grossman s'a oferit să procure
banii pentru această operație. La sfatul
lui, ^{pentru realizarea sumei necesare} am aprobat un ajutor de bani ofițiu-
lui județean al Centrului din Tasi unde
era președinte Hahamu. Hahamu a irărit
pentru primirea unei sume mai mari
decît a primit în realitate. Tot la sfatul
lui Grossman, ^{pentru acoperirea banilor de casă negri} am eliberat la ofițierilor
județene din Timisoara, Tasi și Arad
un număr de 700-800 carnete de scutire
de muncă gratuite. În schimb Hahamu
de la Tasi și Drul Ligethy președintele de
la Timisoara au vîrnat lui Grossman
la negru" suma de bani necesară
"cumpărării terenului proprietatea lui
Mihei Antonescu. Tot din aceste "fonduri
negre" am plătit cu stirea lui Grossman
costul unui adăpost betonat anti-aerian
pentru ministrul german Hillinger
în grădina legatiei germane din

D. Luca

Calea Victoriei. În general Grossman se arăta 9)
încântat de câte ori îi spuneam, că trebuiau pen-
duri negre pentru satisfacerea vre-unei person-
alități simandicoase. Tot Grossman personal
a rărsit dnei Elena Kersin, prietena dnei
Mihail Antonescu, în urma dorinței exprimate
de acesta, o sumă importantă ^(2 sau 3 milioane lei) de bani
procurați de el la negru. Toate cheltuielile
negre pe care le-am făcut în 1942-44 au
fost făcute cu stirea lui Grossman, căci el
procura banii necesari. Îmi mai aduc aminte,
că Grossman a cumpărat în 1944, la sugestia
lui, pentru consiliul de patronaj o partidă
mare de material pentru cămăși de la
firma Leventer și Richter (Calea Victoriei).
Materialul a fost donat patronajului, iar
Grossman a realizat o sumă importantă de
bani ^(circa 4 milioane lei) ca comision și a acoperit un deficit
de casă născut din cheltuielile negre sus-
mentionate (Antonescu, Kittinger, Kersin). —
În 1943 am primit multe plângeri, cum că la
Centru lăscilor lăscărești ca funcționari sute
de tineri între 21-28 de ani, feciori de bani

11/12

10.)

gata, care beneficia de carnet de scutire de man-
că aproape gratuite, pe când oameni mai în
vârstă și săraci se află la muncă obligatorie
în detașamente exterioare. Am anulat carnetele
de scutire de muncă la toți areștii tineri și
am dat ordin lui Grossman și Ghingolol
să-i înlocuiască cu săraci de la muncă,
cărora le vor da carnet gratuite. Cu toate
că ordinul meu a fost publicat în „Gazeta
evrească” din cauza opoziției înversurate a lui
Grossman și Gingold nu a fost realizat decât
în mică parte. Eu îi rugam, să facă propu-
neri de numiri cu carnet gratuite, iar Gros-
sman spunea, că cei de la muncă obligatorie
~~nu~~ sunt apti pentru muncă (!!) de birou.
La cu această ocazie Grossman a dovedit, că
înțelegerea și activitatea, sau în interesul gesta-
pionului, locuind în marea masă a evreilor
cu măsuri fixate, sau în interesul lui Filder-
man apărătorul plutocrației evreiești din Rom-
ânia. — Pe primul semestru 1943, carnetele de
scutire de muncă au fost aprobate de comisii
de magistrați contra unor taxe minimele.
În cursul semestrului, Grossman a propus.

11)
din inițiativa proprie, ca toate carnetele să fie
supuse la o viză specială de către Centrul
Eureilor, cu perceperea unei taxe destul de impor-
tante. ^(circa 1000 lei) Am rămas impresionat de felul cu care
Grossman își exercită funcțiunile. — Grossman
propunea taxele, care urmau să le plătească eвреii
din provincie la oficiile județene ale Centralei. El
lovea mereu în eвреii sărăciți din Moldova
și menaja cuibarile plutocraților din Baraiești,
Timișoara și Arad. — Grossman mi-a cerut
în 1942 să obțin de la guvern concursul
statului pentru realizarea plății taxelor stabi-
lite de el în favoarea Centralei. Am refuzat
să fac acest demers, iar în cursul anilor 1942-
44, Grossman mi-a cerut de neamănărate
ori să aplic sancțiuni, ca retragerea de carnet,
trimiterea la detășamente de muncă exterioară
etc., platnicilor recalcitranti. Rămâneam sur-
prins de lipsa de solidaritate, care o arăta
Grossman - Groher față de poporul eвреu. — În
1943, Grossman și Gingold au cumpărat fără
stirea mea mobile pentru apartamentul sta-

// Ștear

satului de politie german, colonelul S. P. Böhme.
 Când am aflat acest lucru, m'am plâns ministrului
 lui german Killinger. După scurt timp Böhme a fost
 rechemat în Germania, fiind învinuit între altele,
 și pentru aceasta faptă. Și în această ocazie,
 Grossman s'a arătat ca colaborator devotat, și supus
 Gestapoului. Frica de Böhme nu poate fi o scuză,
 căci el era la ordinele mele, iar eu răspundeam
 pentru ordinele care le dădeam. — La impunerile
 care le-a făcut Grossman prin comisiile sale pentru
 impozitul de 4 miliarde cerut de Antonescu, el a adăugat
 din proprie inițiativă o contribuție de 10% în
 folosul Centrului Ercilor. — Grossman, și Gingold
 sunt aici, cari au deschis poarta de bani a consilin-
 lui de Patronaj pentru operele sociale, preluând
 de dna Antonescu. Au format fără știrea mea
 un comitet pentru ajutorerea palatului inva-
 lizilor, colectând 100 de milioane lei. Ei tratau
direct cu dna Antonescu, peste capul meu. Dna
 Antonescu simțind, că sunt bani muștri de ca-
 les, cerea barbatului ei aprobări peste aprobări
 de bani din fondurile Centralei. Astfel majori-
 tatea fondurilor Centralei în anul 1943-44
 au fost arse din ordinul generalului Ant-
 onescu patronajului. — În 1944, Dr. Gingold

11/10/44

12.)

s'a retras din functia de presedinte al Centralei, iar
locul vacant a fost ocupat de Grossman, care a
cumulat astfel functia de sef al departamentului
financiar cu cea de presedinte al Centralei.

De fapt Grossman conducea de mult întreaga
Centrală, căci el, ținea toate legăturile cu Fildor-
man, plutocrația eвреască, și Ționisti, Gingold
ne având legături cu evreimea din vestitul
Regat. Gingold nu a întreprins o singură acti-
une în timpul activității sale la Centrală,
fără a se sfătui cu Grossman în care avea încre-
dere și al cărui spirit inventiv îl aprecia
mult. Părăsind Centrala, Gingold l-a recoman-
dat pe Grossman ca pe cel mai indicat urmas
al său. - Cu câte-va săptămâni înainte de
23 August 1944, Grossman mi-a propus, să
organizex plecarea lui, și a mea la Hambur.
El se temea de înaintarea armatei ruse, și
aflase, că la Botoșani, și Dorohoi președinții
oficiilor județene ale Centralei fuseseră spânza-
rați de populația eвреască locală liberată.
Am liniștit pe Grossman, și nu am dat curs
propunerii lui. Grossman de sigur dispunea
de bani mulți, dară se gândea la fuga în

11 Decem

141

Turcia. — Grossman la Centrata, trăia pe un
picior foarte mare. El avea o leasă de 30000
lei lunară și un fond de dispoziție de 100000
lei (una sută mii) lunar. El, ținea un taxi cu
luna, se îmbrăsa la cei mai mari croitori,
și trimitea cadouri și flori la toate autori-
tățile de sărbători. El a utilizat cât va
timp o mașină a legăției japoneze, purtând
literale de înregistrare P. D. (Corp diplomatic)
Așfel putea călători nelocuitat, ori unde. —
Grossman, pe lângă activitatea desfășurată
în folosul Gestapoului, și a lui Fildermen,
activitate prin care își asigura prezentul
și viitorul, mai era în anii 1942-44
și informatorul permanent al lui
Eugen Cristescu, seful S. S. T. (Serviciul spe-
cial de informații). Acest fapt mi-a fost
confirmat chiar de Cristescu în câte-o
rânduri. — Grossman, în anii 1942-44
mi-a adresat multe cereri pentru reduceri
de taxă la carnetele sporadice aprobate
de mine și pentru carnetele noi. Eu controlam

NOTE

cererile lui Grossman prin serviciul meu personal de informații la bursa neagră. Cererile lui Grossman priveau de obicei plutocrați camuflați în negoiși, iar eu le respingeam. De aci a pornit ura mare, care o purta Grossman lui Jar Leon, omul meu de încredere la bursa neagră.

În 1946 a avut loc procesul Centralei Evreilor, în lipsa mea, eu fiind în Rusia. Cu toate că eram singurul în măsură să arăt justiției adevărata stare de lucruri, nu am fost instruit sau audiat în nici o chestiune privind Centrala. De sigur Filolerman, Benbenisti, Lissu, Grossman și plutocrația evrească se temeau pe bună dreptate de arătarea adevărului. În prime instanță Grossman a fost găsit vinovat pe bună dreptate și condamnat la 15 ani închisoare. Sentința a fost însă casată și la rejudecare, tot în lipsa mea, același tribunal a ardat pe Grossman menținând condamnările lui Gingolol și a lui Jar Leon. Filolerman a avut deci satisfacția, ca omul lui, cu toate că fusese prezidat de Centrala ca și Gingolol să fie ardat iar un mic samar de bursă, Jar Leon, să fie condamnat la 12 ani închisoare. Am auzit, că Grossman a obținut achiziția plătină o sumă mare de bani.

Urcata lui este declarată, care o susține și semnez peșea

București 29. III. 53.

NTCea

144

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul RADU LECCA, născut în 1890 Februarie 28 în Bacău, fiul lui DIMITRIE și ALICE, de profesie industriaș, domiciliat în com. Otopeni Km.17 București.-

31 Oct. 1952, București

Interogatoriul a început la ora 3,30

" s'a terminat la " 4,45.-

Intrebare:

În ce an s'a judecat procesul Centralei Evreilor din România?

Răspuns:

Procesul Centralei S'a judecat în anul 1946 luna Aprilie

Intrebare:

Ce instanță a judecat acest proces?

Răspuns:

Acest proces a fost judecat de tribunalul poporului din București.-

Intrebare:

Din cine era format lotul de acuzați?

Răspuns:

Lotul de acuzați era compus din Dr. GINGOLD, DOLFI GROSSMAN, fost și el președinte al Centralei Evreilor, WILLMAN GRUNGEERG fost șef de presă la C.E. și JAK LEON, care nu făcuse parte din Centrală și i se aducea învinuirea de a fi fost informatorul meu personal.-

Intrebare:

Ce sentință s'a dat în acest proces?

Răspuns:

În acest proces Dr. GINGOLD a fost condamnat la detenție pe viață și 25 ani muncă silnică, WILLMAN la 25 ani temniță grea, GROSSMAN la 25 ani temniță grea, JAK LEON la 12 ani închisoare corecțională.-

Intrebare:

Acuzații au mai făcut vre-un recurs?

ss/Radu Lecca.

Răspuns:

Condamnați au făcut toți recurs.-

Intrebare:

Care a fost rezultatul recursului?

Răspuns:

Rezultatul recursului a fost că sentințele primei instanțe au fost menținute pentru toți afară de GROSSMAN care a fost achitat.-

Intrebare:

Cum a obținut GROSSMAN achitarea când vinovăția lui era identică cu a lui GINGOLD NANDOR?

Răspuns:

Din punct de vedere juridic achitarea lui GROSSMAN este inexplicabilă căci a exercitat aceiași funcția de președinte al Centralei Evreilor ca și Dr. GINGOLD. Mai mult înainte de a fi președinte a fost șeful secției financiare ocupându-se exclusiv cu așezarea impozitelor, ocupațiune care în toate timpurile nu este simpatizată de public, adevărul este că GROSSMAN a avut un puternic sprijin în plutocrația evreească pe care a crutat-o la impuneri după indicațiunile primite dela Dr. FILDERMAN iar la proces - zic evreii a plătit o sumă foarte mare de bani unei persoane care nu o cunosc pentru a fi achitat. Astfel nu s'a lovit de opoziția evreilor din cauza protecției lui FILDERMAN și a beneficiat de favoarea justiției în urma banilor vărșăți.-

Intrebare:

Unde se află dosarele pe baza cărora au fost judecați conducătorii Centralei?

Răspuns:

Dosarele procesului se află la tribunalul Poporului din București.-

După ce am cetit procesul verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, susțin și semnez.-

ss/Radu Lecca.

Lt. de Securitate

Luca Ion.-

146

Proces-Verbal de interogator

Arestat ul Radu Leon mōrent în 1990 Feb. 28 în
Bacău fiul lui Dimitrie și Alice de profesie
Industriaș, loc. Otopeni km. 17 (Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
București

31 Oct

1952

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 3 și 30 min.

„ s'a terminat la „ 7 și 45 „

Intrebare:

Tu ce au sa judecat placatul
centralii Evreilor din Romania?

Răspuns: Placatul centralii sa judecat în
anul 1946 luna Aprilie

Intrebare: Ce instanta a judecat acest proces?

Răspuns: Acest proces a fost judecat de
Tribunalul popular din București

Intrebare: Din cine era format lotul de
Acuzati?

Răspuns: Lotul de Acuzati era capus din
Dr. GINGOLD, DOLFI GROSMAN, fost. și el
președinte al centralii Evreilor

VILMAN GRUMBERG fost lft. de presa la C.E.
și JAK LEON, care au făcut parte din
centrală și în calitate invinșii de a
fi fost informatorul meu personal.

Intrebare: A reușit sa oști în acest proces?

Răspuns: În acest proces Dr. GINGOLD a fost

Semnătura,

1/1 Leon

Urmare: condamnat la detentie pe viata si
25 ani murea Liliac VILMAN. la 25 ani
Teunite Gue GROSMAN. la 25 ani Teunite
Gue JAK LEON. la 12 ani inchisoare
conectiunola

Intrebare: Acuzati au mai facut vre-un Recurs?

Răspuns: Condamnatii au facut toti Recurs

Intrebare: Care a fost rezultatul recursului?

Răspuns: Rezultatul recursului a fost ca
sentinta primei instante au fost anulate
si toti apar de GROSMAN. care a fost
acuzat.

Intrebare: Cum a obtinut GROSMAN. achitare
cond. vinovatiei lui vre identitate cu a
lui GINGOLD. NANDOR?

Răspuns: Din punct de vedere juridic
achitarea lui GROSMAN. este inexplicabila
ca a exercitat ocaz functie de
presedinte al Controlii 'Scurilor' can. Dr.
GINGOLD. mai mult inainte de a fi
presedinte a fost seful sectiei financiare
despandure exclusiv. cu ocazie impozitelor
ocupatiune care in toate timpurile nu
este impozitata de public achitarea este
ca GROSMAN. a avut un puternic sprijin
in plutocherie evreasca pe care a tentata
la impuneri dupa indicatiunile primite
de Dr. FILDERMAN. iar de proces - Zic evreii
a platit o suma foarte mare de bani
unei persoane care nu o cunoase pt. a
fi achitat. orfel nu sa dorit de

Semnătura,

N. S. Lees

Urmare: agotie brailor din cauza protectiei 44
lui FILDERMAN si a beneficiat de Favorabile
justitiei in urina banilor Vasați

Intrebari: Unde se afla dosarele p. boza corara
au fost judecati canduētori controlati?

Răspuns: Dosarele procesului se afla la Tribunalul
poporului din Bucuresti.

Dupa ce am citit procesul verbal de
interogatoriul eu vāt eu vāt. si am
constatat ca este in toama eu cu declarati
de mine sustin si demnez.

Procurator

14 de Dec.
1963
Mucă Saon

Procurator.

N. S. Lecu

Semnătura,

48

D E C L A R A T I E
=====

Subsemnatul M.H. MAXY de profesie artist pictor, născut la Brăila la 26 Octombrie 1895, fiul lui IANCU și ETY, cu domiciliu în București, Str. Pictor Verona Nr. 14 Etj. IV ap. 52, declar următoarele, în legătură cu ADOLF GROSMAN GROZEA în ceace privește activitatea lui generală și în special legată de rolul nefast pe care l-a avut pe vremea teroarei antonesciene.-

Deci e vorba despre activitatea în general a Centralei Evreilor și rolul lui GROZEA în cadrul ei.-

Dar pentru aceasta voi încerca să arăt că și pregătirea pe care Antonescu și oamenii lui de fascizare și exploatarea sângeroasă a poporului nostru, sub directa poruncă a lui KILINGHER, populația evreească i se pregătea o situație conform cu principiile naziste ale crucei încârlizate.-

Concentrarea într'un sector aparte, sărăcia, scoaterea din viața publică, sărăcirea prin scoaterea din muncă, contribuție bănească, lagăre de muncă, deportarea în Transnistria și exterminarea.- Pentru observatorul de mai târziu, de astăzi, aceste obiecte care atunci noi le întrevădeam cu ajutorul partidului, au fost pe deplin urmărite și realizate, natural că măsura în care rezistența populației cinsitite sau manifestat pe deplin.-

De aceea și partidul a concentrat în mâinile oamenilor noștri sarcina de luptă, prin diverse acțiuni în contra trădătorilor, care au făcut jocul criminal al celor ce sau vândut pentru interesele lor personale.- Dintre aceștia a fost foarte bine ales.- E vorba de ADOLF GROZEA.- Feceorul unui mare afacerist în petrol, un clefliu și cheltuitor de bani grei câștigați, din exploatarea celor mulți, soțul unei femei bogate, cărei i-a păpat bănuții, faimosul ADOLF a fost desigur fericit când GHINGOLD i-a dat prilejul ca dintr'un anonim benedictuitor să devină un personaj marcant, într'o instituție așa zisă "Evreiască".-

Individul ridicat de guler dintr'un anonim atare, era destul de înalt și gras, pentru a se crede predestinat să fie un

149
reprezentant oficial al evreimii, de pe acea vreme.- Si cum individul venea din lumea afacerilor, i s'a dat și rolul istoric să reprezinte în Centrală sectorul financiar.- Adică mai clar, organul de spoliere a de jaf al populației evreești, deci organul care trăgea și concluziile penale în caz de rezestație.-

Intr'adevăr individul a reușit să organizeze împreună cu o serie de avocații (alții specialiști ai trădării) rețeaua de spioni și organizatorii a unei rețele care funcționa pe lângă Centrală, și care avea sarcina să impoziteze după afacerile personale ale spionilor săi, populației evreiască.-

Dacă într'adevăr oamenii erau în simpatia ocolișilor, atunci impozitele erau mai puțin simțitoare.- Natura serviciilor și a trădării se plătea. Dar cuantumul pe care RICHTER sau KILINGHER impunea populației evreești, trebuia plătit, se lua dela cei mulți și săraci, care erau jefuiți în mod sistematic.-

Rolul de strap al finanțelor, jefuitorul și varsupinul populației evreești, era a lui GROSAN GROZEA, omul care a venit, adus de GINGOLD să exercite teroarea asupra populației evreești.- Măsurile, ca predarea de efecte, și altele de acest fel, erau contracte de același organ.- Nesupunerea la ele atrăgeau în mod direct măsuri extraordinare în contra celor în vină.-

Desigur că împreună cu alții tovarăși pe acea vreme, noi am luptat în general în contra celor ce erau cocoțiați într'o situație comonditate de agenture hitleriste.-

Deosebi acțiuni controlate de partid, am cântat să deștepte în populația evreiască sentimentul pentru o rezistență mare. Mai ales că bandiții pentru a face față cerințelor din ce în ce mai marii, mai apăsătoare pentru populația evreiască, arcitau prin agenții lor, cu cât vom plăti mai mult, cu atât vom scăpa mai ușor.- Dar cu cât plăteam mai mult, cu atât voi scăpa mai ușor.- Dar cu cât plăteam mai mult, cu atât săraciam mai mult, și cu cât sărăceam mai mult, cu atât eram mai aproape de nimicirea noastră, în mod direct și apoi indirect.-

Încă înainte de venirea lui GINGOLD și-a acolității săi, noi am încercat să atragem pe intelectuali, pe muncitorii pe micii meseriași, în contra celor ce păziseră treburile evreești făcând loc lui GINGOLD și GROZEA.- În timpul lor diverse acțiuni au fost duse pe diversele sectoare, și profesii.- În special în domeniul cultural, am avut o seamă de probleme.-

Pe cât îmi adus aminte, am fost în vreo câteva rânduri delegațiuni pentru a arăta bandiților dela Centrală, încercarea de

de a ~~lor~~ prin măsuri financiare drastice în Institututele de învățământ superior.- Desigur membrii nu avea interese(ei când auzeau de cultură, trăgeau cu revolvere) ca școlile să existe și în consecințe prin organizațiile lor(mari învățați, la jocurile de cărți) voiau să lovească în cei ce învățau.-

Despre aceste puncte să vorbească și ALEXANDRU GRAUR și prof. PENESCU și'n alte probleme Tov. URY BENDOR.- La plecarea lui GINGOLD care între timp, pentru serviciile aduse gestapoului și lui Antonescu plecase romanizat, rămăsese GROZEA acum președinte pentru continuitatea liniei naziste.-

Desigur abil, simțând în bună măsură(eventimentele se precipitau) în ce fel de îndrepta situația, a încercat să-și apropie linia de relații personale o sumă de oameni, gen FILDERMAN care să-i asigure în viitor o acoperire.- Si sub formă de scutire de prestații, și avantajii personale, banditul încerca să-și creeze o platformă de salvator al evreilor, trimesul nu știu cui în agentura gestapoului să ne fericească.- Noi am așteptat că anul acesta, produsul cel mai caracteristic al puterii burgheziei, să fie judecat și condamnat întreaga populație evreiască, eliberată de sub jugul lui KILINGHER de armatele biruitoare sovietice a stigmatizat pe trădătorii în nenumărate metingurii în proteste etc.- Mai ales în populația evreiască a cunoscut pe pielea ei toate , mărșoavele manevre ale marilor speculanți, care aveau darul și educația să speculeze din toate locurile și în toate pozițiile.-

Populația evreiască cunoștea toate afacerile, și toate bogățiile care s'au strâns pe spinarea ei.- Populația evreiască știe că cei ce îi strângea la ușe, pentru salvarea lor, nu era de cât salvatorii fascismului german și român.-Populația evreiască știa că cei ce trebuiau să plătească în raport cu marile afaceri pe care le făcea tot cu nemții, plătea o contribuție mult mai mică, împărțirea cu GROZEA și acoliții lui, diferențele, pe când cei mulți socoteau banii, dela gura femeii și a copiilor pentru a face față apăsării.

De pildă unul pe care spionii lui GROZEA, îi dovedise-ră că din afaceri trebuia să plătească de pildă un milion de lei(și spionii erau bine informații) până ș'a urmă eș'a dela comisie biruitor Reușise să plătească doar vreo 200.000 de mii.- Cei din apropierea lui, știau exact, cine și cât a primit pentru reducere.- Si cazurile nu erau izolate.- Dar cismarul, croitorul, sau postul funcționar, trebuia să plătească diferența pentru acoperire.- Așa cum am arătat licheau trădării evreești a fost bine ales.- Afaceristul, speculantul GROZEA, servind o cauză criminală, murdară și a servit și propria

in

lui cauză.-

Aceasta îmi este declarația pe care o dau susțin și
semnez propiu.-

ss. M.H. Maxy.

București 18-V-1953

Urmare:

Sat în pila muntă
an 18 1913

St. de securitate
M. H. Maf

Declarație

Subsemnatul M. H. Maf, de profesie artist pictor
născut în Borăi la 26 oct. 1895, fiul lui Iacov și
a Etti, cu domiciliul în București în str. Victor Berne
14 bt. IV. ap. 52, declar următoarele în
legătură cu Adolf - Grosman Gropșa în ceea ce privește
activitatea lui generală și în special legată de
rolul nefast pe care l-a avut pe vremea Terorii
Antonesciene. —

Deci e vorba despre activitatea în general a Centr. Evr.
și rolul lui Gropșa în cadrul ei. —

Dar pentru aceasta, voi încerca să arăt că în pregătirea
pe care Antonescu și oamenii lui, de fascizare și
exploatare sângeroasă a popoului nostru, sub directa
poruncă a lui Rilingher, propulsi și empuși
îi în pregătirea o situație conformă cu principiile
nașiste ale conștii încurlijate.

Concentrarea într-un sector apăsător, scoaterea din
măte publică, sărăciră prin scoaterea din muncă
Centrii lupte bănească, legătură de muncă, depozitarea
în Transilvania și ~~deportarea~~ exterminarea.

Pentru observarea de mai târziu, de astăzi, aceste
obiective, care atunci noi le întrevădeam cu ajutorul
partidului, au fost pe deplin urmăriți și realizate,
natural în măsura în care rezistența populației
cinstite s-a manifestat pe deplin.

De aceea și partidul a concentrat în mâinile
oamenilor noștri sarcina de a lupta, prin clișee
odinoși în contra trădătorilor, care au făcut
jocul original al celor ce s-au răsculat pentru

Semnătura,

M. H. Maf

Urmare: pentru interesele lor personale. Dintre acestea, unul
a fost f. bine ales. O vama de Adolf Groyea. Funciune
unei mare afaceri în petrol, un cheflin și cheltonier
de haini grei câștigati din cexploatarea celor mulți,
solul unei femei bogate. Căreia i-a păpat căreții,
primarul Adolf a fost derisat fiind cănd Glingold
i-a dat mijlocul ca. dătr un avion ben dictat
se dătr un personaj marcant într-o instituție
așa f. "creștină". Individul ridicat de guț
dătr un avionat oarecare, era destul de înalt și
gros pentru a se credea predestinat să fie un
"representant" oficial al creștinii de pe acea vreme.

Și cum individul venea din lumea afacerilor,
i s'a dat și rolul "istoric" să reprezinte în Centrul
sectoral în creștin. Adică mai clar: organul de spionaj
de saf al populației creștine, deci organul care trăgea
și concluziile penale în caz de rezistență -

Tuturăderă individul a reușit să organizeze
impresia au o serie de avocați (alții specialiști
ai trădării) ca rețea de spioni și organizatori ai
unei rețele care funcționa pe lângă Centrala.

Și care avea sarcina să impoziteze. după eforturile
personale ale spionilor săi, populației creștine.

Sacă într'aderă, avocații erau în simpatia
acoliților atunci impozitele erau mai puțin limitate
Natura serviciilor și a trădării se plătea. Dar cuantumul
pe care Richter sau Kilinger impunea populației creștine
trebuia plătit, se lua de la cei mulți și săraci. Că
erau jefuiți în mod sistematic.

Rolul de satrap al finantelor, jefitorul și vampirul
populației creștine, era al lui Grossman Groyea,
omul care a reușit, asistat de Glingold, să creștine

153
Urmare: stervarea amprei populatului ereicilor.

Mămuri, ca piroclora de efeto, și altele de acest fel, erau controlate de aceleasi organe. Honepura la ele, atrașeau în mod direct mături extraordinare în contra pelor în vină.

Deșigur, că împreună cu alți țărani pe ocea vreme, noi am luptat în general în contra celor ce erau cocoșali într-o situație comunistă de agentura hitleristă.

Dirigii aici, controlato de portid, au căutat să deștepte în populația ereicilor, sentimentul pentru o rezistență mare. Mai ales cu banditi pentru a face față elinților din ce mai mari, mai apăsătoare pentru populația ereicilor, arătau prin agentii lor, că cât sunt plăți mai mult, cu atât vor scăpa mai ușor. Dar cu cât plăteau mai mult, cu atât sărăciea mai mult, și cu cât sărăciea mai mult, cu atât erau mai aproape de învicierea noastră, în mod indirect și apoi direct.

Înca înainte de venirea lui Gîngolă și a acolitilor săi, noi am încercat să atragem pe intelectuali, pe muncitori, pe micii meserari, în contra celor ce șicotebău tehnica ereică, făcînd loc lui Gîngolă și Gropa.

În timpul lor, diverse activități au fost deuse pe diversele sectoare, pe profesiuni.

În special în domeniul culturii, au avut o seamă de probleme.

Că tot un-adec înainte, am format în ^{citire} vreo douăzeci de delegații, pentru a arăta banalitățile de la Centrală, încercarea de a lăsa prin mături financiare ereice.

Semnătura,

m. H. mag

Urmare: în institutul de învățămînt superior.

Deigur, neîntîmăm un adevărat interes / ei cînd apăsăm de
cultura trăgeau cu reverență / ca școlile să existe,
și în coseciența aprin agrației lor. / (mai
învățati la ... joacă de cărți) / voiau să lovească
în cei ce învățau.

Supra acestui punct se vorbesc și Alex. G. și
și prof. Olescu. și în alte probleme. For. Ury Benador? -

La plecarea lui Singold, care într-un timp, pentru
serviciile aduse gîst apoului și lui Antonescu, pleacă
românizat, pînă la se Groza, pus președinte
pentru continuitatea liniei hapiste.

Deigur abil, simțind în hui măsură
(evenimentele se precipitau) / în cea mai de încheptă
situația, și încercat să - și apropie pe linie de
relații personale o sumă de oameni, gen Frederic, care
să - i angajeze în viitor și a căpătîi. și sub
formă de scuturi de protecție, și avantaj personal.
baștitul încerca să - și creeze o platformă de
salvator al enilor, trîntul nului lui,
în gîntura gestapoului să ne fericească. -

Ni am așteptat ca anul acesta, produsul cel
mai caracteristic al puterii bulgarilor. și pe
judecat și cîndău. Intreaga populație
enieră, eliberată de sub jugul lui K. și
de armatele bîntuie sărăcice, și stigmatizat
pînă la trădători în neamărate mîcliruri,
în proteste etc. Mai ales cu populația corectă
a cîntat pe pîlle și toate mîntăvile manere
ale mîntu speculării, care au dat și educația
și speculeze din toate locurile și în toate pîntăvile
Capitulul enieră - ^{cîntat} ~~trăd~~ trîntu afa cîntă și trîntu

Semnătura,

n. H. mag

Ultima: bogățiile care s'au strâns pe spina noastră.

Populația ereciară s'ia cu cei ce îi strângea la ușă, pentru salvarea lor, "nu erau de cât salvatorii fascismului german și român,

Populația ereciară s'ia cu cei ce trebuiau să plătească în raport cu mările afaceri pe care le făceau ~~tot~~ cu neștiință, plăteau o contribuție mult mai mică împărțind cu Gropșa și acoliții lui. diferentele, pe când cei mulți plăteau banii de la fura femeii și a coștitor pentru a face pașii apăsării.

De pildă unul pe care spionii lui Gropșa îl dovediseră că din afaceri, trebuia să plătească de pildă 1 milion de lei, (și spionii erau ~~mai~~ bine informați,) pînă la urmă era de la comisie, limitat. Densitate să plătească doar pe-o 100.000 de lei. Cei din apropierea lui, strem elact, cine și cât a primit pentru recuzare.

Și capurile nu erau izolate. Dar cismucul, crăitorul, șeful funcționar, trebuia să plătească diferența pentru acaparează.

Așa cum am arătat licheaua trădării, erecști, a pot bine ales. Afacistorul, speculantul Gropșa, servind o cauză criminală, murdară, și-a servit și propria lui cauză.

Aceasta mi este declarația pe care ți dau astăzi și semnez propriu.

m. H. macy

București 18.V. 1953. -

La dosar
865

155

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

Arestatul FINCU MARIUS LEONTIN, născut la 4 Iulie 1895
București, de profesie contabil, cu ultimul domiciliu în Buc.-
Str. Rădu Cristian nr. 1, fiul lui MOISE și GHIZELA.-

29 Oct. 1952, București

Interogatoriul a început la ora 0,30

" s'a terminat la " 6.-

Intrebare:

În declarațiile date ai arătat că l-ai cunoscut pe
GROSMAN DOLFI.- Ancheta îți cere să arăți decând și prin cine l-ai
cunoscut pe GROSMAN DOLFI?

Răspuns:

L-am cunoscut pe GROSMAN DOLFI, în Noembrie 1941, în
casa lui GINGOLD NANDOR, unde am fost convocați de către M.
WILLMAN, toți din grupul de organizare al Centralei Evreilor
din România, unde s'a discutat despre vizita ce trebuia s'o face
acest grup delegatului german pentru rezolvarea problemei evreești
în România, Richter.-

Intrebare:

Cine mai făcea parte din acest grup?

Răspuns:

Din acest grup mai făceau parte numiții: M.WILLMAN,
GINGOLD NANDOR, fiul mai mare al lui WILLMAN, GROSMAN DOLFI,
STREITMAN, FLAX (sau FUX) și eu.-

Intrebare:

Ce legături ai avut d-ta cu GROSMAN DOLFI?

Răspuns:

Am participat împreună cu el la consfătuirea grupului
de mai sus la GINGOLD NANDOR acasă, aceasta în Noembrie 1941,
apoi cu el și acelaș grup am fost la RICHTER la biroul lui, unde
RICHTER ne-a anunțat că Centrala Evreilor din România se va
înființa curând și că M. WILLMAN ne va comunica ulterior cele
necesare, alte legături nu am mai avut doar l-am văzut de câteva
ori la sediul Centralei Evreilor din România în anul 1942 în
Februarie și Martie.-

ss/Fincu M. Leontin.

Intrebare:

Ce funcțiuni a deținut el în perioada 1941-1944 - 23 August, unde și în ce timp?

Răspuns:

Stiu că în 1941, Noembrie a făcut parte din grupul de organizare al Centralei Evreilor până la înființarea Centralei Evreilor din România - Februarie 1942.- În această centrală a deținut funcția de șef de secție financiară până în 1943 pe la sfârșitul acestui an, când a devenit președinte al Centralei Evreilor din România până la 23 August 1944.-

Nu cunosc să fi deținut ale funcții decât cele pe care le-am arătat că le-a avut în Centrala Evreilor din România.-

Intrebare:

Ce activitate a avut GROSSMAN DOLFI în perioada 1941-1944, Unde și când anume?

Răspuns:

Stiu că în timpul cât era în Centrala Evreilor din România ca șef al secției financiare se ocupa cu conducerea întregului sistem financiar al Centralei Evreilor din România și cu aplicarea sistemului de impuneri asupra populației evreiești.- El se ocupa cu evidența și strângerea impunerilor populației evreiești și predarea sumelor cerute de către autoritățile germane și române, Adică RICHTER și RADU LECCA. Nu cunosc altă activitate a lui GROSSMAN DOLFI.-

Intrebare:

Cu cine cunoști că avea legături?

Răspuns:

Stiu că avea legături mai importante cu RICHTER, RADU LECCA, GINGOLD NANDOR, M. WILLMAN, FILDERMAN, MAX OBLER, CAPPON (inginer), BACALU, STREITMAN și GOLDSTEIN. Nu știu dacă a mai avut legături și cu alți decât cei arătați mai sus.-

Intrebare:

Ce legături avea cu fiecare din cei arătați mai sus și unde se află ei în prezent?

Răspuns:

Cu RICHTER știu că avea următoarele legături: trebuia să dea lui RICHTER întreaga situație a impunerilor făcute asupra populației evreiești și să dea lui RICHTER sumele de bani, ce acesta i le ceruse, răspundea în fața lui RICHTER de îndeplinirea măsurilor cu privire la impuneri asupra populației evreiești.-

ss/Fincu M. Leontin.-

Nu cunosc dacă a mai avut și alte legături cu RICHTER.-

Cu RADU IECICA știu că avea asemenea legături ca și cu RICHTER GUSTAV.-

Cu GINGOLD NANDOR și M. WILLMAN știu că avea legături de strânsă colaborare în conducerea Centralei Evreilor din România.-

Cu FILDERMAN știu că avea relații de strânsă prietenie și colaborare în primirea în Centrala Evreilor din România a unor persoane din anturajul lui FILDERMAN (cum a fost BACAIU și SLESINGER).-

Cu MAX OBLER, GOLDSTEIN și CAPPON avea legături de colaborare în serviciul Centralei Evreilor,- din România și deasemeni cu STREITMAN. Nu cunosc să fi avut alte legături cu cei pe care i-am arătat mai sus, decât cele pe care le-am arătat.-

Intrebare:

Ce mai ai de arătat despre GROSSEMAN DOLFI?

Răspuns:

Mai am de arătat despre el următoarele: că GROSSEMAN DOLFI făcea parte din categoria marilor afaceriști evrei și că era un reprezentant al reacțiunii evreești, împotriva progresului social prin faptul că urmărea satisfacerea intereselor lui materiale egoiste.-

După ce am citit prezentul proces verbal cuvânt cu cuvânt și m'am convins că el corespunde întocmai cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.-

ss/Fincu M. Leontin

Lt. de Securitate

Rosianu Nicolae.-

BN/3/ex.

158

Proces-Verbal de interogator

Arestatul FINCU MARIUS LEONTIN născut la 4 Iulie 1895 în București, se prezintă conștient cu ultimul domiciliu în București str. Radu Cristian Nr 1 fiul lui MOISE și GHIZELA.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

29 Oct. 1952.

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora 0²⁰ și - min.
„ s'a terminat la „ 6 și -- „

— Intrebare: În declarațiile date ai existat și l-ai cunoscut pe GROSMAN DOLFI. Amdeea îți cere să speli decizând în privința l-ai cunoscut pe GROSMAN DOLFI?

— Răspuns: L-am cunoscut pe GROSMAN DOLFI în decembrie 1941. în casa lui GINGOLD NANDOR. unde am fost cooptați de către M. WILLMAN din grupul de organizare al Centului Evreilor din România unde s'a discutat despre misionarea ce trebuia să facem acest grup delegatului german pentru rezolvarea problemei evreilor în România RICHTER.

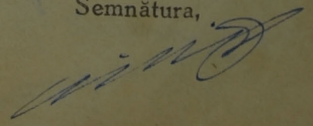
— Intrebare: Cine mai făcea parte din acest grup?

— Răspuns: Din acest grup mai făceau parte numiții: M. WILLMAN, GINGOLD NANDOR, fiul mamei lui WILLMAN, GROSMAN DOLFI, STREITMAN, FLAX (sau FUX) și eu.

— Intrebare: Ce legături ai avut de tot cu GROSMAN DOLFI?

— Răspuns: Am participat împreună cu el la

Semnătura,



Urmare: completarea grupului de mai sus la GINGOLD NANOOR. acura acura in decembrie 1941, apoi in el si acura grup am fost la RICHTER, la lui, lui, unde RICHTER ne-a sunat cu centrola acura din Romania ne ne impune acura in cu M. WILLMAN ne ne comiso acura cele acura, acura legatini nu am mai acura dea el acura acura de acura acura la acura centrola acura finacura in acura 1942 in Februarie in acura.

Intrebare la functiuni si detinut el in perioada 1941 - 1944. Aug. 23 unde si in ce timp?

- Raspuns. Stiu cu in 1941. decembrie a fost parte din grupul de organizare al centrola acura din Romania la infintura centrola acura din Romania finacura.

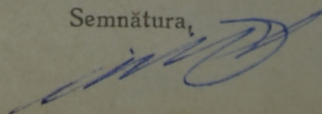
1942. In acura centrola a detinut functie de ref la acura finacura acura in 1943 pe la acura acura acura acura, acura a devenit presedinte al centrola acura din Romania acura la 23 Aug. 1944. Nu acura ne si detinut acura functie acura acura pe acura acura acura. cu acura acura in centrola acura din Romania.

Intrebare la activitate a acura GROSMAN DOLFI in perioada 1941 - 1944. Unde si acura acura?

Raspuns. Stiu cu in timpul acura acura in centrola acura din Romania acura ref la acura finacura acura acura cu: conducerea integritati nitea finacura al centrola acura din Romania si cu acura nitea de ingineri acura populati acura la acura acura acura si a acura acura. (19)

El acura cu acura in acura ingineria populati acura si acura acura acura de acura

Semnatura,

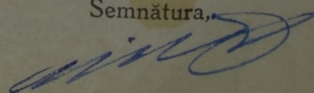


Urmare: autentitate germane în române. etc.

RICHTER și RADU LECA. în amare alte
activități a lui GROSMAN DOLFI.

- Intrebare la cine amori cu oarecui legătură?
- Răspuns. Stiu că oarecui legătură mai importante
cu RICHTER, RADU LECA, GINGOLD NANDOR,
M. WILLMAN, FILDERMAN, MAX OBLER,
CAPPON (ingineer), BACALU, STREITMAN și
GOLDSTEIN. în stin dore a mai sunt
legătură și cu alți dicit că stoti mai nu.
- Intrebare la legătură oare ai fiore stin cei
cistoti mai nu și unde se află ei în prezent?
- Răspuns. Cu RICHTER stin că oare unu stotore
legătură: telumic și dea lui RICHTER întreaga
situatie și impunerilor stote oarecui populației
evrești și și dea lui RICHTER stote de la
ce oarecui le cere, stote și în stote lui RICHTER
de îndelungarea măsurilor cu privire la impuneri.
oarecui populației evrești. Stă amare dore a
mai sunt și alte legătură cu RICHTER.
- Cu RADU LECA. stin că oare oarecui
legătură ce și cu RICHTER. GUSTAV.
- Cu GINGOLD NANDOR. și M. WILLMAN stin oare
legătură de stin și colabore în condurarea
Centralei evrești din România.
- Cu FILDERMAN stin că oare în stote de stin
prietani și colabore în privința Centralei Evreilor
din România și unu stote din ontinutul
lui FILDERMAN (cum au stote BACALU și LESINGER).
- Cu MAX OBLER, GOLDSTEIN și CAPPON oare
legătură de colabore în stote Centralei Evreilor

Semnătura,



Urmare: din hominidă în deosemeni cu STREITMAN,
 cei amari n-și sunt alte legături în care
 care i-au avut mai mult decât pe care le-au avut.
 Litchore le mai ai de avut depre
 GROSSMAN DOLFI?

Prognos. Voi am de avut depre el
 unistore: cu GROSSMAN DOLFI pe care
 din categoria morilor gloriușiei n-și
 era un reprezentant al renașterii ercești; ignoștia
 programul social prin faptul că unirea notifierea
 interesele lui materiale egarite.

După ce am citit prezentul proces verbal
 amândău amândău n-și m-ia amiaș al el coșușia
 întăuși cu cele dedorote de mine il m-ia
 n-și omșia.

La reamitate

Rosiana Nicolae.

160

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul LEON ISAC zis JAK, născut în anul 1887 luna
Mai ziua 27 în București, fiul lui MARCU și HEGHINA, de profesie func-
ționar, cu ultimul domiciliu în Str. Batistei No. 16 A. Rai. T. Vladimiredcu.

3 Ianuarie 1953 - București
Interogatoriul a început la ora 9,30.
" s'a terminat la ora 11,30.

Intrebare ;

De când îl cunoști Dta pe DOLFII GROSMAN-GROZA?

Răspuns;

Eu îl cunosc din anul 1920 de când eram copii și ne cunoș-
team fiindcă stăteam vecini cu străzile, eu stăteam cu casa pe Str.
Mărășești No. 107 și GROSMAN stătea pe Str. Bucur No. 8, unde aveau proprie-
tatea lor.

Intrebare ;

Cu ce se ocupa el?

Răspuns;

GROSMAN DOLFII se ocupa împreună cu tatăl lui și cu un
frate de al lui BUBI GROSMAN care toți trei se ocupa cu comerțul de pe-
trol, având o rafinărie de petrol în București și ei făceau comerțul cu
străinătatea.

Intrebare ;

Cu cine avea el legături în timpul celui de al 2-lea război
mondial?

Răspuns;

În timpul celui de al 2-lea război mondial DOLFII GROSMAN
avea legături cu Centrala Evreilor din România, cu RADU LECCA, Dr. NANDOR,
GHINGOID și cu WILMAN GRUMBERG și ZIBERMAN. Acest DOLFII GROSMAN înainte
de cel de al 2-lea război mondial a stat cu locuința în Plocești unde
avea și o bancă de schimb.

Intrebare ;

Ce funcție a ocupat el în perioada anilor 1942-1944 ?

Răspuns;

În anii 1942-1944, DOLFII GROSMAN a fost șeful financiar al

161

Centralei Evreilor din România din luna Februarie 1942 și până în Aprilie 1943 când este numit președinte în urma dimisiei lui Dr. GHINGOLD NANDOR unde își duce funcția de președinte al Centralei Evreilor și șef financiar al Centralei Evreilor din România până în anul 1944.

Intrebare ;

Cu ce legații străine dela noi din țară avea el legături?

Răspuns;

În anul 1946 când am fost judecați de Tribunalul Poporului i s'a dus acuzare că ar fi avut legături cu Legația Germană din București.

Intrebare ;

Ce pedeapsă a primit în urma procesului din anul 1946 în legătură cu Centrala Evreilor și cu legăturile avute cu nemții în timpul războiului?

Răspuns;

El a fost condamnat la 15 ani închisoare temniță grea, în care nu a executat-o fiindcă i s'a admis recursul și a fost achitat.

Intrebare ;

Cine a intervenit pentru el de a fi achitat?

Răspuns;

După proces am fost duși împreună eu cu DOLFII GROSMAN la închisoarea C.M.C. din Str. Uranus unde am stat până la aprobarea recursului pe care l-am făcut eu și DOLFII GROSMAN și după ce s'a judecat recursul eu am fost condamnat la 12 ani temniță grea, iar DOLFII GROSMAN a fost achitat, în timpul cât am stat la închisoare am discutat cu DOLFII GROSMAN că el va fi achitat că are pe un văr primar SLAIBAR care era prim acuzator în procesul Centralei Evreilor din România și totodată mi-a spus că fratele lui care făcea comerț cu automobile pe care le cumpăra dela Comisia Americană din Viena și le aducea în țară și le vindea, acest frate a lui DOLFII GROSMAN a făcut un cadou cu un Buick Ministrului de Interne TEOHARI GEORGESCU care a intervenit pentru DOLFII GROSMAN de a fi achitat. Acest fapt în legătură cu automobilul s'a discutat la închisoarea C.M.C. din Str. Uranus.

La închisoarea Uranus eram împreună cu WILLMAN GRUMBERG și alții pe care nu îmi amintesc. Mai știu că în timpul când s'a judecat procesul Centrala Evreilor din România și cât timp am fost arestați la Prefectura Poliției Capitalei un anume CUNOVICI care cred că era secretar de avocat venea zilnic la Prefectură și la închisoarea C.M.C. din Uranus unde se consultat cu GROSMAN, relații mai precise despre acest

162

CUNOVICI pot da numiții; GHINGOLD NANDOR și MATHIASI, GRUMBERG WIIMAN

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt eu mă declar întru totul de acord cu cele declarate de mine pentru care semnez personal ne forțat de nimeni.

ss.LEON ISAC

LT.DE SECURITATE

Anchetator,

Frâncu Gheorghe,

163

Proces-Verbal de interogator

Arestat al LEON JSAC zis JAK, născut în anul 1887 luna
noiembrie 27 în București, fiul lui MARCU și RECHINA, de profesie
Funcționar, cu ultimul domiciliu în Str. Batistei nr. 16 A. Rai. T. VLADIMIREȘTI
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

3 Ianuarie 1953.

Orașul București.

Interogatoriul a început la ora 9 și 30 min.
„ s'a terminat la „ 11 și 30 „

Intrebare: De când îl cunoști d-ta pe DOLFII GROS-
MAN. GROZA ?

Răspuns: Cu îl cunosc din anul 1920 de când eriam copii
și ne cunoșteam fiindcă stăteau vecini cu strășile, eu
stăteam cu casa pe Str. Mărășești nr. 107 și GROSMAN
stătea pe Str. Bucur nr. 1 unde aveam proprietatea lui.

Intrebare: Cu ce se ocupa el ?

Răspuns: GROSMAN DOLFII se ocupa împreună cu tata a
lui și cu un frate de al lui BUBI. GROSMAN care totuși
3 se ocupa cu Comerțul de petrol, având o Rafinărie
de petrol în București, și ei făceau comerțul cu
străinătatea.

Intrebare: Cu cine avea el legături în timpul celui
de al 2 război mondial ?

Răspuns: În timpul celui de al 2 război mondial DOLFII
GROSMAN, avea legături cu Centrala Evreilor din România
cu RADU. LECCA, Dr. NANDOR. GHINGOLD, și cu WILMAN. GRIMBERG
și ZIBERMAN, acest DOLFII. GROSMAN înainte de cel de al 2.

Semnătura,

Leontsag

Urmare: război mondial a stat cu lacrimata în Plăiest unde avea și a bancă de schimb.

Intrebare: Ce funcție a ocupat el în perioada anilor 1942-1944?

Răspuns: În anii 1942-1944 DOLFII-GROSMAN a fost Șeful Financiar al Centralei Evreilor din România din luna Februarie 1942 și până în Aprilie 1943 când este numit Președinte în urma dimisiei lui Dr. GAIK GOLD. HANDEL unde își duce funcția de președinte al Centralei Evreilor și Șef Financiar al Centralei Evreilor din România până în anul 1944.

Intrebare: Cu ce legătură străine de la noi din țară avea el legături?

Răspuns: În anul 1946 când are fost judecat de Tribunalul Poporului și s'a dus acuzare că ar fi avut legături cu Legatia Germană din București.

Intrebare: Ce pedeapsă a primit în urma procesului din anul 1946 în legătură cu Centrala Evreilor și cu legăturile avute cu nemții în timpul războiului?

Răspuns: El a fost condamnat la 10 ani închisoare definitivă grea, dar care nu a executată fiindcă i-a fost admis recursul și a fost achitat.

Intrebare: Cui i-a intervenit pt. el de a fi achitat?

Răspuns: După proces are fost dusi în presura cu DOLFII-GROSMAN la închișoară C.M.C din Str. Romaș din unde are stat până la aprobare recursului pe care l-a făcut el și DOLFII-GROSMAN. și după ce sa judecat recursul cu are fost condamnat la 10 ani închisoare grea, iar DOLFII-GROSMAN a fost achitat, în timpul cât are stat la închișoară are discutat cu DOLFII-GROSMAN că el va fi achitat că are pe un văr primar SLAIBER care era prim acuzator în procesul Centralei Evreilor din România ~~care în prezent~~, și tot adică mi-a spus că Fratele lui

Semnătura, Leon Isaac

Urmare: care făcea cament cu Automatib pe care le
 cumpăra de la Camăria Americană din Viena și le
 aducea în țară și le vindea, acest fapt a lui
 DOLZII. GROSMAH. a făcut un contract cu un Buic ministru
 de interne pentru TEODOR. GEORGESCU care a intervenit
 pt. DOLZII. GROSMAH. și a fost achitat. Acest fapt. în legătură
 cu Automobile sau discutat la inchișoare C.M.C. din Ho. Urmasi.
 la inchișoare Urmasi creșterea împreună cu WILMAN.
 GRUMBER, și alți pe care nu îi mai amintesc. Apoi
 știu că în timpul când sa judecat procesul Centur
 Elvira din Romania și cât timp au fost arestați
 la Prefectura Politiei Capitalei au cunoscut CUNOVICI
 care cred că era secretar de avocat venea zilnic la
 Prefectura și la inchișoare C.M.C. din Urmasi unde se
 consulta cu GROSMAH, relații mai precise despre acest
 CUNOVICI pot da martorii: CHITGOLD. HENDON. și
 MATHASI. GRUMBERG. WIRMAN.

După ce am citit prezentul proces-verbal de
 interogator eușuie cu eușuie eu mă declar întru
 totul de acord cu cele declarate de mine și
 care semnez personal ne fustă de mine.

ANCHETATOR

Lt. de Securitate

FRANCU.

FRANCU.

Arrestat.

Leon Iac.

359

165

DECLARAȚIE

=====

Subsemnatul MATHIAS GRUNBERG (WILLMAN) condamnat la 25 ani pentru crime de război, privitor la ADOLF (DOLPHI) GROSSMAN, declar următoarele :

În anul 1941, prin luna August, tratând cu consilierul Legației Germane HERMAN von RITGEN oficializarea mișcării teritorialiste, care era condusă de mine și care avea ca scop emigrarea evreilor din România, s'a ivit atunci dispoziția autorităților ca toți evreii între 18 și 50 ani să presteze muncă obligatorie.-

Pentru a nu întrerupe activitatea organizatorică a mișcării mele, am rugat pe RITGEN să interviev mai departe la autoritățile românești pentru scutirea de muncă a membrilor din comitetul mișcării.- Eu am întocmit un tabel pe care figurau vre-ă 15 persoane.-

În urma cerinței lui HERMAN RITGEN ca fiecare persoană scutită de muncă obligatorie să plătească pentru acest lucru suma de 25.000 lei, tabelul s'a mărit, ajungând ca să cuprindă un număr de 57 persoane.-

Pe acest tabel GINGOLD NANDOR a trecut mai multe persoane între cari și pe ADOLF (DOLPHI) GROSSMAN.-

Eu personal nu am luat nici un fel de informații dela GROSSMAN.- El era omul lui GINGOLD NANDOR și era șeful secției financiare din Centrală,- devenit apoi după dimisia lui GINGOLD președintele Centralei.-

Aceasta îmi este declarația pe care am dictat-o și pentru a cărei conținut semnez propriu și nesilit de nimeni.-

ss/. MATHIAS GRUNBER

12 Iulie 1951

166

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Arestatul ARONOVICI HERMAN medic mamog născut la Huși în anul 1896, fiul lui IACOB și MATILDA căsătorit, cu ultimul domiciliu în București Str- M. Eminescu Nr. 13.-

30 Aprilie 1953 București.-

Interogatoriul a început la ora 20,15

" s'a terminat la " 22.00

Intrebare:

Ce persoane cunoști d-ta că dețin valute străine ?

Răspuns:

Nu pot preciza acest lucru, însă bănuiesc că DOLFI GROSMAN GROZEA are bani în străinătate.-

Intrebare:

Ce te determină pe d-ta să crezi că DOLFI GROSMAN deține valută ?

Răspuns:

Până în anul 1942 situația financiară a lui DOLFI GROS-
MAN era pe casă, deși el până la începutul războiului anti-sovietic
avusese o avere considerabilă pe care o cheltuise printr'un trai
ușuratic, (cărți, voiaje, distracții etc.) În 1942 intrând ca
director financiar la Centrala Evreilor din România situația lui
financiară s'a schimbat vizibil.- După 23 August 1944 întemnițat
apoi internat la sanatoriul Francez, operat și îngrijit de vârfuri
medicale anume Prof. BURGHELE Prof. GH. MARINESCU și-a revenit din
punct de vedere fizic, dar era clar și vizibil că și traiul care
îl ducea indica o prosperitate care nu lăsa îndoiala. Achitat de
penalități, și își reia viața dinainte de război, având din nou
vizite, trai, luxos etc. fără să profeze vreo meserie precisă s'au
să aibe venituri mărturisibile ca să explice acest trai. Abia după
câtva timp injghebează o mică afacere de petrol care îi raporta, ma-
re lucru în raport cu viața pe care o ducea el.-

După naționalizare afacerea fiind lichidată se înscrie
la o cooperativă care nu putea să-i repartizeze decât 5-600 lei pe
luna sumă mult prea mică în raport cu traiul pe care îl ducea.- În
anul 1952 Dr. KONIVER LUPU vechi prieten al meu, vine să mă solicite

164
să intervină într-o chestiune pe care eu am socotit-o prea delicată, și am refuzat să mă amestec. KONIVER LUPU mă rugat să intervin pe lângă DOLFI GROSMAN să-i returnez suma de lei 800.000 pe care cumnatul lui KONIVER inginerul LOCOR îi avansase cu scopul că GROSMAN să-i depună lui LOCOR în Elveția din depozitul lui o sumă echivalentă în franci Elvețieni.- S'au înțeles între ei GROSMAN a luat bani dela LOCOR și i-a utilizat însă franci Elvețieni nu i-a dat lui LOCOR conform convenției, astfel că după nemărate insistențe LOCOR trece la amenințări(că-l va anunța autorităților) pentru excocheria și abuzul de încredere și pentru faptul că avea bani nedeclarați în Elveția. Nu știu unde a ajuns conflictul, și de atunci nu am mai aflat nimic. Concomitent cu aceasta am aflat că DOLFI a făcut o tentativă de a se sinucide. Nu știu dacă era vreo legătură cu amenințările făcute de LOCOR lui GROSMAN. Stiu că și Prof. BURGHELE a fost solicitat de Dr. KONIVER, să intervină în acest conflict cu GROSMAN însă el a refuzat. În timpul cât GROSMAN era bolnav din cauza tentativei de sinucidere eu am vorbit cu fratele său JAN GROSMAN spunându-i ce mă rugase KONIVER și invitându-l pe el ca frate să se ducă să vorbească cu Dr. KONIVER și LOCOR să vadă despre ce este vorba. DOLFI GROSMAN și-a revenit din tentativa lui de sinucidere și și-a reluat serviciul la cooperativa lui.-

Intrebare:

De unde ști d-ta că DOLFI avea bani nedeclarați în Elveția, și la ce bancă ?

Răspuns:

Nu cunosc acest amănunt.-

Intrebare:

Ce legături au existat între DOLFI GROSMAN și numitul GRIGORE BURCA ?

Răspuns:

GRIGORE BURCA actualmente este pensionar al Băncii Românești și locuște foarte aproape de GROSMAN pe B-dul Dacia și se văd foarte des. Stiu că ei erau foarte buni prieteni. În ce privește legăturile dintre BURCA și GROSMAN, bănuiesc că BURCA face pe intermediul între un chirași al lui, Belgian care făcea serviciu la Legația Belgiană și GROSMAN în ce privește afacerile de divize, dându-i acestuia o scrisoare către banca respectivă pentru a elibera din contul său suma indicată. Bănuiesc acest lucru deoarece belgianul fiind diplomat pune scrisoarea în valiză diplomatică punând în felul acesta în siguranță pe DOLFI cât și pe el. Aceste lucruri mă fac pe mine să bănuiesc că DOLFI GROSMAN deține valută străină.-

Intrebare:

Cine sunt numiții KONIVER LUPU și LOCOR, și unde locuiesc

Răspuns:

KONIVER LUPU este farmacist la un institut de chimie însă adresa nu o cunosc deasemeni LOCOR, știu că este cumnatul său însă nu știu adresa.-

După ce am citit prezentul proces verbal cuvânt cu cuvânt și am constatat că el corespunde întru totul cu cele declarate de mine îl susțin și semnez nesilit de nimeni.-

LT. DE SECURITATE.

Pușcoci Gh.

ss. Aronovici Herman,

169

Proces-Verbal de interogatoriu

Arestat ^{al} Chionici Herman medic, marion născut
la Huni în anul 1896 fiul lui Iosif & holida căsătorit
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)
cu ultimul domiciliu în București. H. b. Ionescu B-

30 aprilie 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 20 și min. 15

" s'a terminat " " 22 " " 20

Intrebare:

-Ce cunoaște cunoaște de co. detin. voluntar.
Întrebare?

Răspuns: Eu pot prezenta oarecum înscă-
lesnesc că Iosif Ionescu Iosif are bani
în străinătate.

Întrebare: Ce te determină pe deo să crezi că
Iosif Ionescu detine volute?

Răspuns: Pentru în anul 1942 situația financiară
a lui Iosif Ionescu era precară din el
poartă la începutul războiului anti-sovietic oare
a oare considerabilă pe care a cheltuit pentru
trai uscat, (carti, usige, dispoziții etc.).

În 1942 intrând ca director financiar la
Centralea Emisiei din România situația lui
financiară s'a schimbat puțin.

Supra 23 August 1942 intrând, apoi internat
la Sanatoriul Bancea, a avut și îngrijit de
urupuri medicale anume Prof. Borghet Prof. I. Ionescu

Încălitura,

[Signature]

Urmare: si a revenit din punct de vedere fix la hor
era clar si vizibil ca si traiul care il ducea
isolata a prosperitate care nu lasa nici o
dubitatie de posibilitate in via viata dinainte de
posibil, cunosc din nara vizite, trai, luxuri etc.
fara sa pretinza nara merita precisa sau
si arbi veniti in mortuitate ca si explic
oast traie. Abia dupa catva timp s'ajungea
a unui ofocare de petrol care nu ii reparta
mare lucru in raport cu viata pe care a
ducea el.

Dupa rationalizare ofocarea fiind delictata
se misca la o cooperativa care nu putea
si raporta de cot 5-600 lei pe luna sumai
mult prea mica in raport cu traiul pe care
il ducea.

In anul 1952 fr. KORIVER LUPU rechi
prieten al meu vine si mo solute sa intervina
in a chestiune pe care eu am scriso-pu
delictata si am refuzat sa mi o arate.

Koriver Lupu ma ruga sa intervina pe langa
solu Grosman sa returneze suma de lei 800.000.
pe care cumnatul lui KORIVER inginerul LOCAR
ia avansase cu ruga ca Grosman sa
depusa lui LOCAR in Elvetia din depozitul lui
a sumai achizitiei in franci Elvetieni.

Am inteles intre ei Grosman a luat bonu
de la LOCAR si ia obligat insa franci Elvetieni
nu sa dea lui LOCAR conform conventiei astfel
ca dupa nemuritoare insistente LOCAR trece
la americani (ce l va duce la autaristia)
pentru exorcizarea si obazul de inlocuire si pentru

140

Urmare: faptul că oarecui s-a nedeclarat în Elveția.
Nu știu unde a ajuns conflictul și de atunci
nu am mai aflat nimic.

Concomitent cu aceasta am aflat că Solfi a
făcut o tentativă de a se lînuce. Nu știu dacă
era oarecui Legătura cu amenințările făcute de Locor
lui Grosman.

Știu că și prof. Burghel a fost solicitat de
dr. Koniger să intervină în acest conflict cu
Grosman însă și el a refuzat.

În timpul cât Grosman era belșug din
cauza tentativelor de lînuce cu am arătat
cu toate că sau sau Grosman trimisese ca
mi rugase Koniger să invite pe el ca
frate să se ducă să vorbească cu dr. Koniger
și Locor să nască despre ce este vorba.

Solfi Grosman s-a revenit din tentativa lui
de lînuce și s-a reluat din nou la căușă
lui:

Întrebare: De unde știți că Solfi oarecui s-a
nedeclarat în Elveția și la ce bancă?

Răspuns: Nu cunosc exact amănunt.

Întrebare: De Legătura au existat între Solfi
Grosman și numitul Brigue Burcă?

Răspuns: Brigue Burcă octădina este
pensionar al Băncii Românești și foarte
făcătoare de Grosman pe belșug și
și la vîd foarte des. Știu că ei erau
foarte buni prieteni.

= Eu cunosc prietenii Legătură dintre Burcă
și Grosman. Știu că Burcă face pe intențione
dîndu-l într-un chinos al lui belșug conștient

Schmidt

Urmare: face lumina la Legatia Belgiei si trasmite
si cerce prineste afaschile de derize. domdu.
acestia e scisore cote souca respectia pentru
si alibera din cantul sau suma indistat.

Bonure este bun dearee belgionul
fiind ripanot pune scisore in nelya
diphamatica punind in felul acesta in leguit
pe solfi cat si pe el.

Oeste lumina moza pe mine so bonure
co holfi huseman detine voluta hoioca.

Intrebare = Cine sunt numiti Konier Lupa
si Locor si unde locuiesc?

Raspuns = Konier Lupa este formocist
la un institut de chimie insa adusa nu a curse
deasemeni Locor stiu ca este cumuotal sau
insoi nu stiu adusa.

Dupoi ce am cetit prezentul
proces verbal luncit eu amant si am constatet
co el coexpunde intun total cu cele declarate de
mine il luntin si luntin rezultat de nimeni.

Constatator

La de Acumitate

Genius my by

cestat

141

- 2 -

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Arestatul ARONOVICI HERMAN, medic mamog, născut la Huși în anul 1896, fiul lui IACOB și MATILDA, căsătorit, cu ultimul domiciliu în București Str. M. Eminescu No.13.

9 Aprilie 1953- București

Interogatoriul a început la ora 9,45

" s'a terminat la ora 15.

Intrebare :

În cadrul unor procese verbale anterioare Dta ai arătat că ai cunoscut pe ADOLF GROSSMAN GROZEA. Arată acum când l-ai cunoscut , unde și prin cine ?

Răspuns:

Pe ADOLF GROSSMAN GROZEA, l-am cunoscut circa prin anul 1926 sau 1927 prin fratele său BUBI GROSSMAN, care a murit în urma unui accident de automobil. Deși îl cunoșteam nu am întreținut relații cu el decât după ce s'a însurat.

Intrebare :

După ce el s'a căsătorit ce relații ai întreținut Dta cu GROSSMAN ?

Răspuns:

După ce s'a căsătorit ne vizitam din când în când și ne întâlneam la alte familii care ne erau prieteni comuni.

Intrebare :

În ce familii te întâlneai Dta cu GROSSMAN ADOLF ?

Răspuns:

Îmi amintesc de familia Ing. MANOLOVICI, familia Dr. DANIEL, familia KOPON, HURC avocat, familia ROSENBERG și altele care nu mi le mai reamintesc.

Intrebare :

Cine mai venea la aceste familii când făceați vizite împreună cu D. I. I. ?

.//.

Răspuns:

În familia Dr. DANIEL, veneau în majoritate medici dintre care îmi reamintesc pe Dr. POPEL, Dr. FEITEL BERNHARD, prof. BIAMENTAL și alții. În familia KOPON HUGO mai veneau frații NACHE, KAIMANOVICI om de afaceri, Ing. MANOLOVICI cumnat cu KOPON și mulți alții.

În familia ROSENBERG venea EUGEN CRISTESCU, reprezentantul Spaniei în România careb venise pe lângă reprezentantul oficial la București cu încă trei persoane, familia CULA dr. în farmacie și alții.

Întrebare:

Ce se discuta cu ocazia acestor vizite ?

Răspuns:

Cu ocazia vizitelor pe care le făceam în aceste familii se discuta diferite anecdote, se jucau cărți, table etc.

Întrebare:

Până în 1941, GROSSMAN DOLFI venea la Dta în vizită?

Răspuns:

Da GROSSMAN DOLFI venea la mine în vizită.

Întrebare:

Ce relații a existat între Dta și GROSSMAN până la această dată?

Răspuns:

Între mine și GROSSMAN au existat relații de prietenie. Eșeam în oraș împreună, ne făceam vizite reciproce, jucam table și discutam diferite banalități. Nu discutam cu el niciodată politică deoarece năci el nu făcea politică.

Întrebare:

În perioada războiului anti-sovietic Dta ai mai întreținut relațiile de prietenie cu GROSSMAN DOLFI?

Răspuns:

Până la crearea Centralei Evreilor am întreținut relațiile normal, din momentul înființării Centralei am rupt legăturile noastre de prietenie.

Întrebare:

De ce ?

Răspuns:

Chiar în seara publicării Centralei eu luând gazeta și citind componența ei am citit și despre DOLFI GROSSMAN că este numit printre cei care vor face parte din comitetul de conducere

al Centralei, în funcția de director financiar. Ajungând acasă m-am găsit la mine la masă pe ADOLF GROSSEMAN GROZEA și soția lui și cu soția mea.

Intrebare :

Arată Dta conc et ce ai discutat cu GROSSEMAN GROZEA cu această ocazie ?

Răspuns:

Arătându-i gazeta l-am întrebat, tu ești ADOLF GROSSEMAN și el mi-a răspuns "da".

En i-am spus, să ți fie rușie pentru că vei sunteți instrumentul de cucerire al evreilor în locul vostru cu mine fi prămit o astfel de funcție. Egind din cameră și nevenind am găsit o atmosferă foarte agitată și împreună cu soția lui ripostam că această Centrală va constitui un puternic instrument de apărare al populației evreiești. Atunci l-am întrebat dar ce pregătire ai tu ca să desfășori o astfel de apărare pentru că a apăra populația evreiască care este bătută de câțiva ani în urmă îți trebuie o pregătire specială și după câte știu eu tu nu o ai. S-au cupărat și au plecat imediat acasă.

Intrebare :

Când te-ai mai întâlnit Dta cu el după această dată?

Răspuns:

După acest incident ne vedeam în familie. După aceea KAPAN și încă într-o familie care nu o mai rețin și cu ocazii nu mai discutam nimic .

Intrebare :

Ce activitate a desfășurat GROSSEMAN DOIFI în Centrala Evreilor ?

Răspuns:

En spm In cadrul Centralei el a deținut funcția de director financiar al acestei Centrale.

El era instrumentul financiar al acestei Centrale care în acea perioadă impuneau evreii de a da bani centralei. Nu am avut anume în activitatea desfășurată de el în Centrală.

Intrebare :

După 23 August 1944 Dta ai luat legătura cu DOIFI GROSSEMAN ?

Răspuns:

După 23 August 1944 soția lui a venit la mine și m-a rugat să interviu la Dr. BURGHIELEA pentru a consulta a doua zi la

inchisoare și să se dea avizul dacă trebuie făcut. Burchielea a fost de acord și în urma vizitei făcute i s'a dat avizul de internare la Spitalul francez pentru a-l opera el.

Intrebare :

Pentru care motiv el a fost internat la Spitalul francez?

Răspuns:

Motivul pentru care GROSSMAN a fost mutat la Spitalul francez a fost că BURCHELEA și GHITA MARINESCU care urmau să-l opereze pe GROSSMAN nu operau decât la Spitalul francez.

Intrebare :

Prin cine BURCHELEA și GHITA MARINESCU au luat legătura cu GROSSMAN și au căzut de acord să-l opereze?

Răspuns:

BURCHELEA a luat legătura cu GROSSMAN prin mine iar GHITA MARINESCU era medicul lui de mulți ani.

Intrebare :

Ce ai discutat Dta cu BURCHELEA despre DOLFI GROSSMAN?

Răspuns:

Eu i-am spus lui BURCHELEA că GROSSMAN DOLFI este grav bolnav și că-i trebuie un aviz pentru a putea fi internat în spital sau într'un sanatoriu. Eu i-am spus că este un prieten al meu și că am auzit de la soția lui că a ajuns un cadavru și l-am rugat foarte frumos de a face acest serviciu.

Intrebare :

Soția lui GROSSMAN când a venit la Dta, unde ți-a spus că era să-l interneze pe GROSSMAN?

Răspuns:

Ea nu mi-a spus absolut nimic și eu nu l-am trimis în spital fiindcă era grav bolnav.

Intrebare :

În afară de boală pentru care motiv ți-a mai spus că vrea să-l interneze în Spital?

Răspuns:

Nu mi-a mai spus nici-un alt motiv.

Intrebare :

Ce scria presa despre GROSSMAN în timp ce el a fost arestat?

Răspuns:

Presă comenta în mod defavorabil stând cu contrastul a

a fost un organ care mătora populația evrească și despre GROSSEMAN GROZEA scria că el a fost acela care a conceput impozitele cu care au jupuit populația.

Intrebare :

În timp ce el era internat la Sanatorul Francez Dta îl vizitai ?

Răspuns:

Da eu îl vizitam oride câte ori aveam timp.

Intrebare :

Ce discutați Dta cu el cu ocazia vizitelor pe care i le făceați?

Răspuns:

Nu discutam nimic cu GROSSEMAN ADOLF în afara discuțiilor care priveau boala lui și alte banalități.

Intrebare :

Dece ascunzi Dta adevărul în această problemă?

Răspuns:

Nu vreau să ascund discuțiile mele cu DOLFI însă nu venise momentul în care să arăt că i-am dat o mână de ajutor lui DOLFI în timp ce el era arestat.

Intrebare :

În ce anume a constat această mână de ajutor?

Răspuns:

În cadrul unei vizite pe care eu am făcut-o lui DOLFI în timp ce el era arestat el mi-a spus că DORA soția lui ar vrea să-i predea un memoriu lui PATRASCANU în cazul meu prin Dna. PATRASCANU și mă roagă dacă vine ea la mine să o rog să-mi spună dacă poate primi un memoriu pentru soțul ei sau dacă își poate permite să-i ceară o audiență. Văzând pe Dna. PATRASCANU i-am relatat exact cum m'a rugat Dna. GROZEA .

Intrebare :

Ce scop avea acest memoriu pe care GROZEA vrea să-l dea lui PATRASCANU ?

Răspuns:

Acest memoriu a fost dat cu scopul ca GROZEA ADOLF să poată obține o achitare deoarece el fusese condamnat la 15 ani.

Intrebare :

Ce alte intervenții ai mai făcut Dta pentru DOLFI GROSSEMAN?

Răspuns:

Nu am mai făcut nici-o altă intervenție pentru DOLFI GROSSEMAN în afară de următoarele :

146

1. Am intervenit pe lângă profesorul BORNHOLM la rugămintea Dnei. GROSSEMAN să meargă la închisoare să examineze pe DOLFI GROSSEMAN și să hotărască internarea lui în Spitalul francez pentru operație. Intervenția mea a avut ca rezultat internarea lui DOLFI GROSSEMAN la Spitalul Francez.

2. A doua intervenție făcută pentru DOLFI tot la rugămintea Dnei. GROSSEMAN a fost aceea ca eu să interviu pe lângă Dna. PATRASCANU care să roage pe soțul ei să o primească cu un memoriu în cazul lui GROSSEMAN DOLFI.

Ca rezultat al intervenției mele Dna. GROSSEMAN după un timp a fost primită în audiență la PATRASCANU și a predat acel memoriu.

Intrebare :

Aceste intervenții făcute de Dta pentru DOLFI l-au ajutat pe acesta pentru achitarea pedepsei ce o primise din partea Tribunalului Poporului pentru activitatea lui în Centrală.

Răspuns:

Pe lângă alți factori care au determinat achitarea pedepsei lui GROSSEMAN înmânarea directă a memoriului făcută lui PATRASCANU și-a avut efectul său.

Intrebare :

Mai cunoști Dta vreun factor care a contribuit la achitarea pedepsei lui GROSSEMAN.

Răspuns:

Atât GROSSEMAN, soția lui cât și prietenii cei mai intimi mi-a spus că un anume Ing. HARTSTEIN ar fi avut un rol determinat în achitarea lui GROSSEMAN.

Intrebare :

Ce te-a determinat pe Dta să întreprinzi demersuri în favoarea lui GROSSEMAN ținând cont că Dta îi condamnă activitatea lui și în special tocmai pentru activitatea sa din Centrală Dta te-ai certat și cu el.

Răspuns:

Mentalitatea burgheză pe care am avut-o atunci m'a făcut să sar în ajutorul unui condamnat socotindu-l în nenorocire fără a ține seama dacă pedeapsa este justă sau nu.

Socotesc că intervențiile mele făcute atunci în favoarea lui GROSSEMAN au fost nejuste și prin aceasta eu am contribuit la achitarea pedepsei unui om care în perioada războiului antisovietic a luptat împotriva populației evreiești.

După ce am citit prezentul proces verbal cuvânt
cu cuvânt și am constatat că el corespunde întru totul
cu cele declarate de mine și îl susțin și semnez.

LT.DE SECURITATE, ss. ARONOVICI HERMAN

Puscoci Gh.

3 ex./B.M.

Proces-Verbal de interogator

144

Arestat de Aronevici HERMAN medic maron nascut la
Husi in anul 1896 fiul lui Iacob si batilda casoluit
cu ultimul domiciliu in Bucuresti. St. b. din anul 13
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

9 aprilie 1953

Orașul Bucuresti

Interogatoriul a inceput la ora 9 și 15 min.

„ s'a terminat la „ 15 și 00 „

Intrebare: La cadnul unor peruse reale anter-
oare de ori arist co si amuzant pe Adolf Grosman
Grozea. Arata num cand l-ai amuzat unde si prin
cine ?

Răspuns: Pe Adolf Grosman Grozea l-am amuzat
circa prin anul 1926. Am 1927 prin patel cu Bubi
Grosman care a morit in urma unui accident de
automobil. Am il amuzat nu am intretinut
relati cu el deci dupa ce s'a insurat -

Intrebare: Dupa ce el s'a casatorit ce relati
ai intretinut de cu Grosman ?

Răspuns: Dupa ce s'a casatorit nu ne găsim
mai cond in cond si ne intălnesc la alte familii
care ne eram prieteni comuni.

Intrebare: In ce familii te intălnesc de cu
Grosman deci ?

Răspuns: Am amintesc de familia mea.
Manabavici, familia fr. Daniel, familia Kapen

Semnătura,

Urmare: Hugo arest. familia Rosenberg si alții
are un mic grup reunitesc =

Interesare: Cine mai venea la aceste familii
când faceati vizite împreună cu Holfi?

Răspuns: În familia Dr. Daniel veniam în
vizite medicale. Dintre cei reuniți pe
Dr. Topel, Dr. Taitel Bernard, prof. Blumenthal
si alții. În familia Kopon Hugo mai veneau
fratii Nacht, Kalmanovici sau de obicei, în general
cunoscut în Kopon si multi alții.

În familia Rosenberg venea Eugen Cristescu
reprezentantul Spaniei în România care venea pe
lunga reprezentantul oficial la București în unele
persoane - familia Cula Dr. informatică - si alții.

Interesare: Ce se discuta cu război
când vizitați?

Răspuns: Cu război vizitați pe cine le facem
în aceste familii si discuta diferite anecdote si
facem cantele etc.

Dintre Până în 1941 Grossman Holfi venea
la dăru în vizite?

Răspuns: Do Grossman Holfi venea la mine
în vizite.

Dintre: Ce relații a existat între dăru
si Grossman până la aceste dăru?

Răspuns: Dintre mine si Grossman au
existat relații de prietenie. Spun în mod imediat
ne facem vizite reciproce facem cantele si
si discutam diferite socialități. Nu discutam
cu el nici o dăru politică. Dintre mine el
nu facea politică nici el.

Semnătura,

E. G. G. G.

Urmare: Interbare = In perioada respectiva aut. locale
d-va sa mai intretina relatii de prietenie cu
Gusman doctri-?

Răspuns. Poni la luarea centraliz. entelor
am intretinut relatii normale. Din momentul
infiintarii centraliz. am rupt legaturile noastre
de prietenie.

Interbare de ce?

Răspuns. Chiar in ziua publicarii centraliz.
am lasand gofeta si atind componenta ei am
citit si despre Adolf Gusman ce este numit
prieten cu cine va face parte din comitetul de
conducere al centraliz. in functie de directia
financiera. Ajungind cursa am gasit do-
mine la masa pe Adolf Gusman bugar si
betia lui = si ce betia mea.

Interbare. Odata de concert ce va discutati
cu Gusman Ingera cu aceasta ocazie-?

Răspuns. Odata cu gofeta la care intrebati
tu esti Adolf Gusman si el mi-a raspuns do-

Eu raman spus de ti pe mine puterea mi
hantat instrumentul de asuprire al creier in
lucrul nostru eu nu es fi prieten o astfel de
functie. Enind din camera si revenind am
gasit o atmosfera foarte agitata si impuna-
ce betia lui respectare cu ocurti centraliz. no
constituie un puternic instrument de apasare al
populatiei avreesti. Ocurti la care intrebati de
ce puteti sa va luati cu so de fasoni o astfel
de apasare puterea a apasare populatiei avreesti
si care este soluti. de cokeru unu de au in curma

Semnatura,

[Signature]

Urmare: it. trebuie o pregătire specială și după câte
chi eu tu mi a ai. Nou suparat și am
plecat imediat ocară.

Intrebare. Când te-ai mai întâlnit de la
acel după ocară de la?

Răspuns. După ce s-a încheiat ne vedeam
în familia Ing. hanelovici, Klopov, și încă
într-o familie care mi-a mai reținut și în unele
reacții nu mai discutăm nimic.

Intrebare. Pe activități a desprins
Gusman doțor în Centrul Em.?

Răspuns. În cadrul Centrului el a deținut
funcția de director financiar al acestui centru.

El era instrumentul financiar al Centrului care
în ceea ce privește impuneau emisi. de a la bancă
Centrului de cură continuă lui activitate,
desprinsă de el în Centrul.

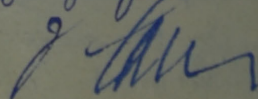
Intrebare. După 23 August 1944 de ai
fost legat cu doțor Gusman?

Răspuns. După 23 August 1944 1944
letia lui a venit la mine și mi-a rugat să intervin
la Dr. Benghelea pentru el consultă o domnișor
la închisoare și să + dea oțetul de ce trebuia
fapt. Benghelea a fost de acord și mi-a trimis
oțetul furtiv și n'a dat oțetul de internare la
Spitalul francez pentru el, spera el.

Intrebare. Pentru care motiv el a fost
internat la Spitalul francez?

Răspuns. Motivul pentru care Gusman a
fost internat la Spitalul francez a fost că Benghelea
Șteia dinvinsen, care urmasii săi dădeau

Semnătura,



Urmare: δ fusman nu opera decat la nivelul
fronței.

Interbare - Pui cine Benghele s. Alb. brinzeu
au luat Argintina cu Encouru s. au cizut de
ocna la opeze.?

Re-spons = Bungea o luot legatime cu
Chrisman prin mine in Gheto. Insa nu
mediea lui de multi ani =

Sotresare a a discutat locu Bucuresti legue
Sotru Bucuresti?

Reș-puns = Cu rîm gres la Bughic co Gusuun
 Solphi este gres boluer hico. Seheve un oriz
 pentru o putes. Fi internat în gital săe în tîm
 Lanstonu. Cu rîm mus co cete un putes
 al meu hico am ougit dela petic la
 co o gres un cackarou. + Lem rugat putes
 putes de a face acest servite

Interpretare = Solia lui Giusman când o
venit la ~~do~~ unde lăsa gura cu oare de el
intermedie pe Giusman?

Rispons - Sa nu mize gres obsecul nimeni
si mea nume tot trinita la un gatel pindea
cu gres solnor-

Introducere - În afară de toate acestea
care unifică la noi grupul este că ne dă
intimitate și dragoste?

Requies Her mind more gentle
alt. mativ. =

duties :- Ce s-a pusă depre-
Insman in timp ce el a fost arestat.?

Polimeros = masa cohesiva in mod deformabil

Semnătura.

ra, *Whitney*

Urmare: aratare ca cutiala a fost un megar
cu o stras populatia crescand. Si dupa German
Grozec mia co el o fte veda care a coneynt
impozitele cu care au guput populatia =

Intrebare = In timp ce el va intrat la
Comitatul francez de el vizitari?

Ris-puns = Da eu il vizitam nidecolui
ocean timp -

Intrebare Ce discutai de cu el cu oopia
vizitator pe care il facevi?

Ris-puns = Nu discutam nimic cu
German doctrii in afara discutatiilor care
prevedea bazele lui - si alte sanabilitati.

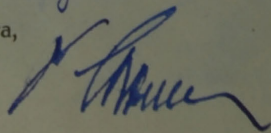
Intrebare = Se ce escuzi de la ordonul
in oculo- problema?

Ris-puns = Nu vreau sa ocam disci-
tate mele cu doctrii inai nu vreau momentual
in care sa arat ca i am dat o mano de ajutor
la doctrii in timp ce el era ocat

Intrebare In ce ocam a cautat
oculo- mano de ajutor?

Ris-puns = In cadrul unei vizite pe care
eu am facut la doctrii in timp ce el era ocat
el mia spus ca Jora satul lui or mea sa
predea un membru lui Potroscom in cazul
meu prin duo Potroscom si na nasega doctrii
ea la mine sa nu rog to mi spune doctrii
presta prin un membru pentru satul ei la
doctrii si preste pentru sa i ceara o
ambulant. Vojimol pe duo Potroscom
care relatat exact cum ma vizitat duo Groza

Semnatura,



Urmare: Interesare. Ce timp oare sunt memorii
pe care luzează una la el din lui Potroșcanu?

Răspuns = Sunt memorii a fost dintru
noaptea ca Greta Adolf la poarta oltine a achitiei
duree el fusese condamnat la 15 ani.

Interesare - Ce alte intervenții a mai
fost de pentru Dolfin Grossman?

Răspuns - Au mai fost încă alte
intervenții pentru Dolfin Grossman, o parte de sumatori.

1. Am intervenit pe lângă profesorul Burghile
la rugămintea doamnei Greta la mergea la
închisare să examineze pe Dolfin Grossman
și să hotărască intervenția lui în spitulul
francez pentru operație. Intervenția mea a
avut ca rezultat intervenția lui Dolfin Grossman
la spitulul francez.

2. A doua intervenție fostă pentru Dolfin tot
la rugămintea doamnei Grossman a fost
ca ea să intervină pe lângă doi Potroșcani
care să roage pe tatăl ei să o primească cu
un membru în cazul lui Grossman Dolfin.

Ca rezultat al intervenției mele doi Grossman
după un timp a fost primită în audiență
la Potroșcani și a primit oel membru.

Interesare Aceste intervenții făcute de de
pentru Dolfin au ajutat pe ea să poată
achitarea pedepsei ce a primit din partea
tribunalului programului pentru activitatea
lui în cutrală.

Răspuns = Pe lângă alte factori care au
determinat achitarea pedepsei lui Grossman.

Semnătura,

Urmare: inmemoria directa a monarhului frate lui
Poloskian si a orut efectul sau.

Intrebare lui curati. De ce vinea factor
care a contrisuit la victorie pedepsei lui
Grosman - ?


Raspuns = Olot Grosman, soția lui
cât si prietenii cei mai intimi miza spus că
un omme ing. HARTSTEIN si fi omul un
rol determinant in victorie. lui Grosman.

Intrebare = Ce l-a determinat pe d-l
si intreprinzi demersuri in favoarea lui Grosman
tinand cont ca d-l ii condanmai victorie. lui
si in special timori pentru victorie si d-l
curati. d-l l-a curat si cu el ?

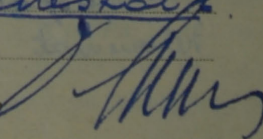
Raspuns = Leuitatate. burgheza pe care
am amia atunci ma frunt so sor in
oputatul unui condamnat l-a lundu. l
in nevroscire. fano a line seama d-l
pedepsa este justa sau nu -

Soratese co intermuntia melle frunt atunci
in favoarea lui Grosman au fost repute
si prin aceasta eu am contrisuit la elctarea
pedepsei unui am care in puiada resorului
autismetic a luptat impotriva populatiei
coreesti -

Dupa ce am citit prezintul
pucis verbal renuntat eu curant si am
curat tot co el corespunde intru totul
cu cele declarate de mine il lustru si
leam ? -

Auctoritate
si de curatitate


Semnatura

curatitate


✓

181

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU

=====

Martinet
Arestatul CONIVER LUPU, de profesie doctor farmacist,
născut la 1895 Iunie 17 în Iași, cu ultimul domiciliu în București
Bdul.Republicii No.86.

9 Mai 1953- București

Interogatoriul a început la ora 11.

" s'a terminat la ora 15.

Intrebare ;

Când și în ce împrejurări l-ai cunoscut Dta pe GROZEA ADOLF

Răspuns;

Personal nu l-am cunoscut niciodată pe GROZEA ADOLF, însă îl cunoșteam din auzite, depe timpul când funcționa la Centrala Evreilor. Afară de aceasta, l-am văzut de vre-o câteva ori pe stradă.

Acum vre-o doi ani am venit însă în mod indirect în contact cu el, într'o împrejurare destul de neplăcută.

Intrebare ;

Despre ce anume e vorba ?

Răspuns;

Cam prin anul 1951, cumnatul meu MARTON MENDELSON de profesie ing.chimist cu domiciliul în București Str.Maria Rosetti cred că No.8 sau 10 și care lucrează în prezent la o cooperativă chimică, a venit la mine și mi s'a plâns că a dat o sumă de bani de cca.1.500.000 lei românești lui GROZEA ADOLF, ca să-i transfereze în străinătate, nu-mi mai aduc aminte anume unde, urmând ca în schimbul lor, GROZEA să-i livreze dintr'un depozit al său pe care-l avea în străinătate contravaloarea lor în valută străină, însă GROZEA nu s'a ținut de cuvânt, a încasat banii lui MENDELSON și nu a virat în străinătate contravaloarea lor, la dispoziția lui MENDELSON. Stiindu-mă coleg și prieten cu Dr.ARONOVICI HERMAN care la rândul său era prieten cu GROZEA ADOLF, m'a rugat să interviu pe lângă ARONOVICI, ca acesta să-l determine pe GROZEA ADOLF, să-i înapoeze suma de cca.1.500.000 lei pe care i-o dăduse.

.../.

Intrebare ;

Dta ai făcut această intervenție ?

Răspuns;

Am intervenit pe lângă ARONOVICI HERMAN însă acesta mi-a spus că nu se amestecă în afacerile lui GROSSMAN ADOLF, iar în ce privește suma de bani, să-mi iau rămas bun dela ea căci GROZEA în mod cert a și mâncat banii. La această întâlnire m'am dus împreună cu MENDELSON.

La cele spuse de ARONOVICI, cumnatul meu MENDELSON a spus că-l dă pe GROZEA pe mâna Miliției pentru excocheria făcută.

Intrebare ;

Cum s'a rezolvat această divergență dintre cumnatul Dtale și GROZEA ADOLF ?

Răspuns;

Nu cunosc acest lucru, dar cred că GROSSMAN nu i-a mai dat banii, cumnatului meu. Stiu că eu mai avut și o altă divergență asupra unei sume de bani în legătură cu societatea petroliferă "Muntenia", spusă lui ARONOVICI.

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că el corespunde în totul cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.

LT.DE SECURITATE,

ss.CONIVER LUPU

Filip Vladimir

183

Proces-Verbal de interogator

~~Interogator~~ ^{Maritor} Corinor Lupu de prof. doctor
~~farmacist~~, născut la 1895 ¹⁷ ~~18~~ în Hasi
cu ult. domiciliu în Rul. Republicii 86
(Data de stare civilă, ultimul domiciliu)

9 Mai 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 11 și min.

„ s'a terminat la ora 15 și min.

Intrebare: Când și în ce împrejurări
l' ai cunoscut pe d-nea prof. Groșea
Adolf?

Răspuns: Personal, nu l' am
cunoscut niciodată pe
Groșea Adolf, însă
il cunoșteam din anii
de pe timpul când funcționa
la Centrul de Evacuare
afară de aceasta, l' am
văzut de vre-o cîteva
ori pe stradă.

Acum vre-o doi ani
am mers în să în mod
indirect în contact cu
el, într-o împrejurare
găsită de nepărinte.
Într-o dată: După ce am

Semnătura,

obi.

Urmare:

e vorba ?
Răspuns: Cum prii am trecut,
cununa lui mare Marton Mă-
delsohn de prof. ing. chi-
mist cu domniile în Str.
str. Maria Rosetti. cied
că N^o 8 sau 10 și care
heura 7ă în prezent la
o corporație chimică, a
merit la mine și mi
s'a plănu că a dat
o sumă de Bani de cea
1.500.000 lei pământului lui
grădă a dol, ca să-i
transfereze în străinătate,
nu-mi mai a duc aminte
anume unde, vându
ca în schimbul lor, grădă
să-i mizeze șute, un
depozit al său pe care-l
avea în străinătate
contraoarea lor în
va lută străină, însă grădă
nu s'a timt de cunant,
a înăsat Bani lui Mă-
delsohn și nu a mirat
în străinătate contrao-
larea lor, la dispo-
ziția lui Mădelsohn.
Știu cu-mă cel și
jurnat cu fr. dr. u-

Semnătura,

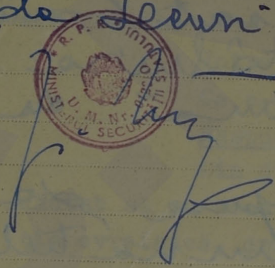
obi

Urmare:

184

gentă dintr-o cunună tul
d-tale se găsea Adolf?
Răspuns: Nu cunosc arăt
lucră, dar cred că
Grassini în nu i-a mai
dat bani, cunună tul
nu. Stii că au mai
avut și o altă ~~statură~~
diversă, așuza mai
sune de bani, în leg-
cu societatea petroli-
foră Muntenia, ~~presă lui Aronovici~~
bupot ca au cetit procesul
verbal de întorsături cu-
vânt cu cunânt și au
constatat că el coor-
punde în totul cu cele
declaratate de mine, îl
sustini și simeu
Ancheta
Lt. de Securitate:

Martor:
Scrie



-2-

Urmas: nica Herman, care la na-
şterea sa era prieten cu
Grigora Adolf, m'a su-
gat sa intervin pe lângă
Armonia, ca acesta
sa-l determine pe Grigora
Adolf, sa-i răsplatise
suma de ca. 500.000 lei.

pe care i-o sta duze
Intrebare: La ce faim
acea sta interventie?

Răspuns: am intervenit
pe lângă Armonia Herman
înca acesta m'a spus
că m'ar amestece în
afacerile lui Grigora
Adolf, iar m'ar pu-
neşte suma de bani, sa-mi
iau rămas bun dela ea
caci Grigora în mod cert
a si muncat bani. La
acea sta întâlnire m'am
dus împreună cu Ma-
delsot.

La cele spuse de Ar-
monia, cum na-tul meu
Madelsot a spus
că-l sta pe Grigora
pe mâna Militiei pentru
securizarea păturii.
Intrebare: Cum se re-
solvat aceasta diver-

185

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Martorul DAVIDOVICI PAUL de profesie funcționar, născut la 21 Mai 1903 la Iași, cu ultimul domiciliu în București Str. Spătaru Nr. 6.-

13 Mai 1953 București.-

Interogatoriul a început la ora ..
: s'a terminat la " ..

Intrebare:

Cunoști d-ta pe un anume GROZEA ADOLF ?

Răspuns:

Da, cunosc pe GROZEA ADOLF, de prin anul 1930-1937 eu fiind chiriașul său în imobilul "Ciclap" deci toate relațiile noastre, sau redus la cele arătate mai sus.-

Intrebare:

În alte împrejurări ați mai avut de-aface cu el ?

Răspuns:

În Septembrie 1944 l-am revăzut din nou, când eu în calitate de secretar general al Consiliului General Evreesc, m'am dus să preiau localul din Str. Racovița unde el își avea unul din sediile sale .-

Intrebare:

Ce a-ți discutat cu această ocazie ?

Răspuns:

Din discuțiile purtate cu el, cu această ocazie, a căutat să se scoată că nu am ce s'a "sacrificat" pentru populația evreiască, drînd să ne imprime și nouă această nouă postură a sa, cu atât mai mult, cu cât eu eram în acel timp un exponent oficial, al unei organizații evrești, recunoscută oficial de regimul de după 23 August 1944.-

Intrebare:

Cu ce sa ocupat GROZEA ADOLF în timpul regimului Antonescian ?

Răspuns:

Stiu că în timpul regimului Antonescian GROZEA ADOLF a deținut o funcțiunea oficială în Centrala Evreilor, organ creat

..//.

de Gestapo-ul German pentru jefuirea și exterminarea populației evreiești din România, ducând o ~~vies~~ activitate și executând cu zel, oridinele care le primea de la stăpânul său direct RADU LECCA care la rândul său era omul de încredere atât al lui Antonescu cât și al Legăției Germane. - În tot acest timp a condus secția financiară, devenind ulterior și președintele Centralei.-

În această calitate a așezat și încasat impuneri grele asupra populației sărace evreiești. În executarea acestor măsuri de speliere a populației evreiești, GROZEA ADOLF a aplicat o politică proprie în folosul bogătașilor, tot greul căzând asupra celor săraci.- În ce mă privește, consider că numai faptul de a fi acceptat să dețină o funcție de răspundere în acest organ al Gestapoului, este o trădare atât a poporului muncitor român cât și evreu.-

După ce am citit procesul verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez.-

LT DE SECURITATE,

Filip V

Martor,

Paul Davidovici,

184

Proces-Verbal de interogator

Nator
Arestat Davidovici Paul de prof. func. trim. in
parcut la 21 Mai 1903 la Yash, cu sult.
domiciliu in Bue. str. Spataru lui Nr 6
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

13 Mai 1953
Oraşul Bucuresti.

Interogatoriul a inceput la ora _____ şi _____ min.
„ s'a terminat la ora _____ şi _____ min.

Intrebare: Cunoşti. d-ta pe un anumit
grădinar A. d. d. ?

Răspuns: Da, cunosce pe Grădinar
A. d. d., de prin anul 1930-1934
eu fiind chierăşul său în
incălzirea "Triclap", stau. toate pe-
la tutele noastre, s'au redus
la "cele arătate mai sus.

Intrebare: Te alţi împre-
jurări. ată (mai) avut de-a face
cu el ?

Răspuns: În Sept. 1944 l'am
avăntat din nou, când
eu în calitate de secretar
general al Consiliului General
Evreesc, m'am dus să preiau
locul lui din str. Racovita
unde el în acea mînt

Semnătura,
Paul Davidovici

Urmare: din se diula sale.

Intrebare: Ce a-ti discutat
cu aceasta ocazie?

Răspuns: Lui disentele purtate
cu el, cu această ocazie,
a cunoscut să se separe ca
nu pu se sa "sacrificat"
pentru populația overasedă,
dându-i să se impune
și nouă această nouă
postură a sa, cu atât
mai mult cu cât eu
eram în acel timp un
exponent oficial, al un.
organizații evreiești, re-
cunoscută oficial de re-
gimul de după 23 August
1944.

Intrebare: Cu ce sa ocupat
Gheza Adelf în timpul re-
gimului Antonescu?

Răspuns: Stii, că în timpul
reșimului Antonescu, Ghe-
za Adelf a deținut o
functia oficială în
Centrul Evreilor, organ
creat de Gestapo-ul
german pentru a se ocupa
cu exterminarea populației
evreiești. Lui România
ducând o mare activitate

Semnătură,
Paul Davidovici

Urmare:

Urmare: si executand cu zel ochii
cei pusi pe seama de la stapanul
sau dinu Radu Boca, care
la randul sau era omul de
incredere atat al lui Antonu
cat si al Legatiei. Germane.

În tot acest timp a condus
 secția financiară, urmând
 ulterior în președinția Contro-
 lului în această calitate a ase-
 lat și încasat impozen-
 tele asupra populației.
 Săraca orfă. În execu-
 ția acestor măsuri de sa-
 lărire a populației orfă,
 groza Adolf a aplicat
 o politică, poartă în folosul
 Bospătărilor, tot timpul că-
 ținând asupra robilor săraci.
 În ce mai privește, creșterea
 cu numai faptul de a fi
 acceptat în administra-
 ție de război de
 în acest organ al Găst-
 poulii, este o trădare atât a
 poporului muncitor român cât
 și even-

Supă ca am cetit procesul verbal de
interogatori. Căciut eu amint n'
am constatat că este înțeleg în
cele declarate de mine, îl susțin
pe mine. Martor:

Lain Septa
to the Secretary

Samnatura,
Paul Davidovici

✓ 189

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Martorul MENDALSCHN MARTIN de profesie Ing. Chimist, născut la 15 Octombrie 1903 în comuna Antaş Reg. Cluj, cu ultimul domiciliu în București Str. Maria Rosetti Nr. 10.-

11 Mai 1953 București.-

Interogatoriul a început la ora ..
/ s'a terminat la " ..

Intrebare:

Cunoști pe un anume GROZEA ADOLF ?

Răspuns:

În anul 1929 am cunoscut pe un anume GROZEA ADOLF cu care am fost în relații de afaceri.- Relațiile noastre au durat până în anul 1952 când ne-am certat.-

Intrebare:

În ce a constat relațiile pe care le-ați avut ?

Răspuns:

În început cunoștinței noastre, adică în 1929, lucrând în industria petroliferă, l-am cunoscut pe GROZEA ca patron al firmei "Jupiter Petrol" în această calitate, am cumpărat dela el o cantitate de țiței, pentru rafinăria ce o reprezentam.- Dela această dată relațiile noastre au fost cele de simplă cunoștință, până în anii 1942-1943 când l-am întâlnit la Centrala Evreilor, unde GROZEA era director financiar, iar eu venisem să-mi achit suma de bani, cu care eram impus la "Imprumutul reîntregirii".-

Ulterior l-am revăzut prin anii 1949-1950 la Centrala Petroliferă Muntenia unde atât el, cât și eu, venisem să ne aranjăm unele datorii bănești cu această societate.-

Intrebare:

Ce-ați discutat cu această ocazie ?

Răspuns:

Amii având datorii la Societatea Muntenia ne interesam zilnic despre o modalitate oarecare de a ne achita de datoriile.- Eu eram dator Societății respective cu suma de 2 milioane lei. Atunci GROZEA ADOLF, mi-a propus ca să-ș încredințeze lui suma de 700.000 lei, asigurându-mă că el, cu vastele sale relații

va face ca datoria mea față de Societate, să fie lichidată.--

Intrebare:

Ti-a aranjat el ceva cu această ocazie ?

Răspuns:

Din toate promisiunile lui, nu s'a realizat nimic, în schimb m'a exprocat de suma de 700.000 lei, și dădea după multă insistență mi-a înapoiat 100.000 lei.--

Intrebare:

Alte afaceri ai mai făcut împreună cu GROZEA ADOLF ?

Răspuns:

În afară de cele arătate până în prezent, alte afaceri nu am mai făcut cu GROZEA ADOLF.--

Intrebare:

De ce ascunzi adevărul în fața anchetei ?

Răspuns:

Nu ascund nimic.--

Intrebare:

Cu toate acestea ancheta știa că d-ta ai intenționat să faci prin GROZEA ADOLF, un transfer de devize în străinătate ?

Răspuns:

Nu am avut niciodată această intenție.--

Intrebare:

Ancheta îți atrage atenția și-ți cere să spui tot adevărul fără să ascunzi nimic ?

Răspuns:

Repet că nu am ascuns nimic în fața anchetei.--

Intrebare:

Dar pe Dr. ARONOVICI îl cunoștii ?

Răspuns:

Da, îl cunosc.--

Intrebare:

De unde îl cunoști ?

Răspuns:

Nu-mi amintesc de unde-l cunosc.--

Intrebare:

În ce raportări aveai-ta cu el, și ce servicii i-ai cerut să-ți facă ?

Răspuns:

Nu am avut decât relații de cunoștință și nu i-am cerut nici-un serviciu.--

Intrebare:

De ce cauți să induci ancheta în eroare, și ascunzi adevărul ?

Răspuns:

Nu ascund nimic.-

Intrebare:

Nu l-ai rugat d-ta direct sau prin cineva ca să intervină la lângă ARONOVICI, iar acesta la rândul lui pe lângă GROZEA casă-ți înapoieze banii luați ?

Răspuns:

Asta se poate că l-am rugat, dar nu-mi amintesc că l-am rugat, în orice caz direct nu i-am vorbit de bani.-

Intrebare :

Dar prin cine ?

Răspuns:

Nu știu prin cine.-

Intrebare:

Atitudinea d-tale este pe deade dreptul dușmănoasă față de anchetă. De ce nu vrei să ți-o schimbi ?

Răspuns:

Nu am atitudine dușmănoasă față de anchetă .-

Intrebare:

Atunci de ce ascunzi intermediarul care a intervenit pe lângă ARONOVICI ?

Răspuns:

Nu-mi amintesc să fi trimis un intermediar la Dr. ARONOVICI și poate unul din cumnații mei, să fi intervenit din propria inițiativă.-

Intrebare:

Care din cumnații d-tale, au intervenit pe lângă Dr. ARONOVICI ?

Răspuns:

Nu știu care anume ar fi putut să intervină.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că eă corespunde în totu! cu ce-
de declarate de mine susțin și semnez.-

LTY DE SECURITATE,
Filip V.-

ss. Martor. Mendelsahn Martin,

192

Proces-Verbal de interogator

Martor
Arestat Mendelsohn Martin - de prof.
ing. chimist, născut la 15 Oct. 1903 în com. Antes
Res. deș. cu ult. dom. în st. M. Rosetti 15/10.
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

// 11 mai 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora _____ și _____ min.

„ s'a terminat la ora _____ și _____ min.

Intrebare:

Cunoști pe ne anumii
Grozba Adolf?

Răspuns: În anul 1929 am cunoscut pe ne anumii Grozba Adolf, cu care am fost în relații de afaceri. Relațiile noastre au durat până în anul 1942 când ne-am despărțit.

Intrebare: Ți ce am cunoscut relațiile pe care le-ai avut?

Răspuns: La începutul cunoștinței noastre, a dicat în 1929, lucrând în industria petrolieră, el am cunoscut pe Grozba, ca patron al firmei „Mășina Petrol” în această calitate, am cunoscut pe el o contribuție de

Semnătura

Urmare: titlu, pentru rapunaria ce o repue-
Leuam.

La aceasta data, nola tula
noastra au fost cele de simple
cunoscuta, până în anii 1942-
1943, când l' am întâlnit la Curtea-
la Enailor, unde grafea era
director financiar, iar eu
măisem să-mi a chit suma
de bani, cu care eram mipes
la "Impunatul penite giru".

Ulterior l' am revăzut prin
1949-1950 la Centrul Petrolifer
"Muntania", unde atât eu
cât și el, măisem să ne
parangăm multe de tui
bănești. Cu aceasta societate

Intrebare: C-ati discutat cu
aceasta ocazie?

Răspuns: Ambii amând
de tui la Loc. Muntania,
ne interesam zilnic despre
o ma dabilitate oarecare
de a se achita de tui la.

Eu eram dator Societății
respectivă cu suma de 2 mii-
sase lei. A tuii Grafea
a dol, mi-a propus ca
să-i îlesc duită l' lui suma
de 400.000 lei, asigurându-
mă, că el, cu nja stăbe

Semnătura,

Urmare: iata relatii, va face ca
datorii mei fatori da loani-
tate, sa fie lichidati.

Litkeban: Ii-a aranjat el
casa cu aceasta suma?

Raspuns: Lui toate promisi-
unile lui, nu s'a reusit
nimic, in schimb mi-a acor-
dat de suma de 700.000 lei.
si deabia dupa multa in-
sistenta mi-a inapoiat
100.000 lei.

Litkeban: Alte a facut ar mai
ficut impreuna cu Groza
Adolf?

Raspuns: In afara de cele
avutute pana in prezent,
alte afaceri nu am mai
ficut cu Groza Adolf.

Litkeban: Sa se asune si ade-
nauel in fata anchetator?

Raspuns: Nu asund nimic.

Litkeban: Cu toate acestea
an cheta stie ca d-ta ai
intentionat sa faci peu Groza
Adolf un transfer de do-
zile in straintatate.

Raspuns: Nu am avut
niciodata aceasta intentie.

Litkeban: Ancheta iti
ataza gterthai si-ti 'casa
sa spui tot a domnului

Semnatura

Urmare:

Jănu să aşteptăm şi primă,
Răspuns: Repet că nu am
ascuns nimic în fata anchetei.

Întrebare: Dar pe fa. An-
onimă îl cunoşti?

Răspuns: Da, îl cunosc.

Întrebare: Ce încheie îl cu-
noşti?

Răspuns: Eu nu am întâlnit
la mine de-l cunosc.

Întrebare: Tu ce raporturi
erai d-ta cu el şi
ce servicii i-ai cont
să-i faci?

Răspuns: Eu am avut
deocult relaţii de cunoştinţă
şi nu i-am cont nimic
în servicii.

Întrebare: Ce ce conşti
să încheie ancheta în oare
n-ai ascuns şi a densităţii?

Răspuns: Eu ascund mi-
nime.

Întrebare: Tu l-ai rugat
d-ta direct sau prin a-
nova, ca să intervină
pe lângă Anonimă, să
aresta la rândul lui
pe lângă Guo Jia, ca
să-l încheie pe banii
luati?

Răspuns: Asta se pregăte

Urmare:

că l' am rugat, dar
nu-mi amintesc că l' am
rugat, în viza de 1/2 ghineu
nu i-am vorbit de bani.

Intrebare: Care sunt cele
Răspuns: Pe stin și pe un cine

Intrebare: Atitudine d-tale
e de pe de-a dreptul des-
mădușă față de an-
chetă. Ce ce nu vrei
să te-o schimbi?

Răspuns: Nu am atitudine
de desmădușă față
de anchetă.

Intrebare: A te mai da ce
acum ești în termen de
care a în termen
pe lângă să aronouci?

Răspuns: Nu-mi amintesc
să fi trimis în termen de
la fi. Aronouci? Poate
mai din cunoscute mai să fi
intermediu din proprie iniția-
tă.

Intrebare: Care din cunoscute
d-tale au intervenit pe
lângă bi. Aronouci?

Răspuns: Pe stin care pune
ar fi putut să inter-
mă.

Săptăm. ce am ieșit pro-
cesul verbal de inter-
-

Semnatura

hb

Urmare: gatum: deviant cu curant
si am constatat ca el
corespunde in totul cu
cele declarate de mine,
El justifica si sume
Ancheta: la
lt. de decernata Martof:



[Handwritten signature]

✓ 195

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Martora GROZEA DORA fără profesiune, născută la 4 Decembrie 1895 la Târgul Frumos, cu ultimul domiciliu în București Str. Polonă Nr. 10.-

4 Mai 1953 București.-

Interogatoriul a început la ora 8

" s'a terminat la " 15

Intrebare:

De când ești d-ta căsătorită cu GROZEA ADOLF ?

Răspuns:

Sunt căsătorită cu GROZEA ADOLF din Decembrie 1937.-

Intrebare:

Cu ce sa ocupat soțul d-tale în acel timp ?

Răspuns:

În acel timp soțul meu avea Soc."Jupiter" ocupându-se cu comerțul de produse petrolifere.-

Intrebare:

Până în ce an a lucrat această societate ?

Răspuns:

Nu știu până când a lucrat societatea Jupiter.-

Intrebare:

Dar în timpul războiului cu ce sa ocupat soțul d-tale?

Răspuns:

În timpul războiului, soțul meu a fost șeful secției financiare din Centrala Evreilor din România.-

Intrebare:

Ce activitate a desfășurat soțul d-tale în cadrul Centralei Evreilor ?

Răspuns:

Nu cunosc activitatea soțului mei din Centrala Evreilor

Intrebare:

Ce prieteni aveți în acel timp ?

Răspuns:

Prietenii noștri din acel timp, erau, Ing. HORTSTEIN

././.

ss. Grozea Dora,

soții Av. HUGO CAPOU, CAROL STARN, Dr. ARONOVICI HER-
MAN și membrii familiei, dintre care JAN GROSSEMAN cu soția și
Ing. ZANEA MARCEL.-

Intrebare:

Ce relații a întreținut soțul d-tale cu aceștia ?

Răspuns:

Cu toți cei menționați mai sus, soțul meu a avut rela-
ții de prietenie.-

Intrebare:

Până când a lucrat soțul d-tale în Centrala Evreilor?

Răspuns:

În Centrala Evreilor, soțul meu a lucrat până la 23
August 1944, iar după puțin timp a fost arestat.-

Intrebare:

Dece a fost arestat soțul d-tale ?

Răspuns:

Arestarea lui s'a datorat activității pe care a desfă-
șurat-o în Centrala Evreilor.-

Intrebare:

Cât timp a stat arestat soțul d-tale ?

Răspuns:

Arestarea sa a durat circa un an și patru luni, după
care a fost pus în libertate.-

Intrebare:

Ce fapte au survenit în timpul deținerii soțului d-tale?

Răspuns:

În timpul deținerii, soțul meu a fost cercetat și con-
damnat la 15 ani închisoare.-

Intrebare:

Cum se explică faptul că soțul d-tale, cu toate că a
fost condamnat, a fost totuși pus în libertate ?

Răspuns:

Procesul soțului meu, sa rejudecat și fiind de astă
dată achitat, a fost pus în libertate.-

Intrebare:

În ce împrejurări sa produs achitarea soțului d-tale?

Răspuns:

Nu cunosc altceva, decât faptul că a fost pus în liber-
tate, fiind achitat de justiție.-

Intrebare:

Ce demersuri s'au intervenții ai făcut d-ta pentru pu-
nerea în libertate a soțului d-tale ?

././.

ss. Grozea Dors,

Răspuns:

194
In afara demersurilor făcute de ~~avocații~~, eu nu am făcut nici-o intervenție.-

Intrebare:

Pe Ministrul de atunci al Justiției PATRASCANU, l-ai cunoscut ?

Răspuns:

Pe fostul Ministru al Justiției PATRASCANU l-am cunoscut cu ocazia unei audiențe pe care i-am solicitat-o, fiind primită

Intrebare:

In legătură cu ce anume ai fost d-ta în audiență la PATRASCANU ?

Răspuns:

La PATRASCANU nu am fost în audiență, în legătură cu cazul soțului meu.-

Intrebare:

Ce ai discutat cu PATRASCANU în această privință ?

Răspuns:

Cu ocazia acestei audiențe a, arătat lui PATRASCANU că soțul meu este nevinovat și că a fost greșit condamnat, cerând punerea lui în libertate.-

Intrebare:

Cu ce ai documentat d-ta această afirmație deoarece ai arătat, că nu cunoșteai activitatea soțului d-tale din Centrala Evreilor ?

Răspuns:

Afirmațiile mele le-am susținut printr'un memoria pe care la întocmit avocatul LEO VOGEL, apoi am dus o listă cu o serie de semnături luate de la diferiți evrei, cărora soțul meu le crease diferite avantagii, și m'am bazat pe calea spusă de el că este nevinovat și că i s'a făcut o nedreptate.-

Intrebare:

Ce alte discuții ai mai avut d-ta cu PATRASCANU ?

Răspuns:

In afară de cele arătate mai sus, nu am avut alte discuții cu PATRASCANU.-

Intrebare:

De câte ori ai fost d-ta în audiență la PATRASCANU ?

Răspuns:

La PATRASCANU am fost o singură dată, iar a două oară am fost la șeful său de cabinet unde am depus din nou un memoriu.-

Intrebare:

Cum ai obținut d-ta această audiență ?

Răspuns:

Această audiență am obținut-o printr'un funcționar dela cabinetul lui PATRASCANU, anume DOICIA.-

Intrebare:

Ce alte intervenții ai mai făcut d-ta în acest sens ?

Răspuns:

Nu am mai făcut niciun fel de intervenții.-

Intrebare:

Dar prin LENA CONSTANTE ce intervenții ai făcut pe lângă PATRASCANU ?

Răspuns:

Intrăa devăr, am mai intervenit o dată la LENA CONSTANTE rugând-o să-i amintească lui PATRASCANU ca acesta să citească memoriul depus și să se intereseze de cazul soțului meu. Ulteior am rugat-o să intervină pe lângă PATRASCANU, pentru a nu fi evacuată din casă deoarece veniseră niște persoane care voiau să-i confiscă lucrurile din casă și să-mi rechiziționeze casa. In urma acestei intervenții a fost delegat un procuror care a oprit în loc totul.-

Intrebare:

Ce cadouri i-ai făcut d-ta lui LENA CONSTANTE în schimbul serviciilor făcute ?

Răspuns:

Pentru serviciile făcute, i-am trimis de mai multe ori flori, țigări și tort.-

Intrebare:

Dar lui PATRASCANU ca cadouri i-ai trimis d-ta ?

Răspuns:

Nu i-am trimis cadouri.-

Intrebare:

Ancheta își atrage atenția să spui adevărul, deoarece este în posesia unor acte, din care rezultă acest fapt.?

Răspuns:

Nu cunosc să fi făcut vreun cadou lui PATRASCANU. Aceasta îmi este cunoștința pe care o am în legătură cu acest caz.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine, îl susțin și semnez propiu.-

LT. DE SECURITATE,

Filip V.

Martora,

ss. Grozea Dora,

Proces-Verbal de interogatoriu

matru
Arestat Grozea Bora fără profesie
născută la 4 Decembrie 1895 în Târgul
Mures, cu ultimul dom. în func. de Târgușor
(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

4 Mai 1953

Orașul Buzescu.

Interogatoriul a început la ora 8 și min.

s'a terminat " " 15 " "

Intrebare:

De când esti d-ta căsătorită cu Grozea Adolf?
Răspuns: Sunt căsătorită cu Grozea Adolf din 4 Decembrie 1937.

Intrebare: Cu ce se ocupa sotul d-tale în acel timp?

Răspuns: În acel timp sotul meu avea loc. în județ și în jurul lui se cuvește de la prima duse pe la lipse.

Intrebare: Până în ce timp a murat această societate?

Răspuns: Pe stiv până când a murat societatea Jupiter.

Intrebare: Cum în timpul

Iscațitura,

Dora Boga

Imare: Războinici cu ce s'a ocupat
sotul d-tale?

Răspuns: În timpul războiului
sotul meu, a fost seful
secției. Fie an când din
Centralea Evreilor din România,
Întrebare: Ce activitate
a desfășurat sotul
d-tale în ca dnu
Centrala Evreilor?

Răspuns: Cu cunosce acti-
vitatea fii sotului meu
din Centrala Evreilor.

Întrebare: Ce prieteni ave-ati
în acel timp?

Răspuns: Prietenii nostri din
acel timp erau: ing. Harts-
tein, sotii Lieberman, ac. Hugo
Capou, Carol Stern, dr. Gro-
nover, Horman si membrii
familiei, dntre care Jan
Grossman, Haimovici Isy
Leo Vogel cu sotia si
ing. Janca Marcel.

Întrebare: Ce relații a între-
ținut sotul d-tale cu acesta?

Răspuns: Cu toti cei men-
tionati mai sus, sotul meu
a avut relații de prietenie.

Întrebare: Când a lăsat
sotul d-tale în Centrala
Evreilor?

-2-
Urmasare: Prăspures: În Centrula Enăb, soțul meu a lucrat până la 23 August 1944, iar după puțin timp a fost arestat. Intrebare: Ce ce a fost arestat soțul d-tale?

Prăspures: Arestarea lui s-a datorat activității pe care a desfășurat-o în Centrula Enăb.

Intrebare: Cât timp a stat arestat soțul d-tale?

Prăspures: Arestarea sa a durat circa un an și patru luni, după care a fost pus în libertate.

Intrebare: Ce fapte au survenit în timpul detenției soțului d-tale?

Prăspures: În timpul detenției soțul meu a fost corectat și condus la 15 ani în chisoane.

Intrebare: Cum se explică faptul că soțul d-tale, cu toate că a fost condus la 15 ani, a fost totuși pus în libertate?

Prăspures: Procesul soțului meu s-a rezumat și fiind de așteptat a libertate, a fost pus în libertate.

Intrebare: În ce împrejurări s-a produs arestarea

Semnătura,

Enăb

Urmare: soți lui d-tale?

Răspuns: Nu cunosc altceva, decât faptul că a fost pus în libertate, fiind acuzat de jaf.

Întrebare: Ce demersuri sau intervenții ai făcut d-ta pentru punerea în libertate a soți lui d-tale?

Răspuns: În afara demersurilor făcute de avocat, eu nu am făcut nimic, o intervenție.

Întrebare: Pe ministrul de atunci al Justiției, Patroșcanu, l-ai cunoscut?

Răspuns: Pe fostul ministru al Justiției, Patroșcanu, l-am cunoscut cu ocazia unei audiențe pe care s-o am solicitat-o, fiind primit.

Întrebare: Ai lașătură cu ea atunci, ai fost d-ta în audiență la Patroșcanu?

Răspuns: La Patroșcanu am fost în audiență, în legătură cu cazul soți lui.

Întrebare: Ce-ai discutat cu Patroșcanu în această privință?

Răspuns: Cu ocazia acestor.

Semnătura,

Gheorghe

Urmare: audientei, am arătat ~~în~~ ^{la} Pat-
răscam că sotul meu este
noi înnoiat și că a fost
găsit condamnât, fiind
prins în libertate
Guthe Bane: Cu ce ai do-
cumentat d-ta aceste afirma-
țiuni și arătat, că
nu cunoașterea a stricteții
sotului d-tale din Centrala
Evidențelor?

Răspuns: Afirmațiile mele
le-am susținut printre
numele pe care l-am întâlnit
anterior lui Vogel, apoi
am dus o listă de
o serie de semnături
luate de la diferiți oameni,
cărora sotul meu le cre-
dese diferite avantaje
și mi-am bazat pe cele
spuse de el că este nou în-
notat și că i s-a făcut o
nedreptate.

Guthe Bane: Ce alte dispoziții
ai mai avut d-ta în
Pătrăscam?

Răspuns: Eu am fost de
câteva ori în Pătrăscam,
nu am avut alte
dispoziții în Pătrăscam.

Guthe Bane: La câte ori

Semnătura,

Imo Giger

Urmas:

ai fost d-ta în audiență
la Patrișcarn?

Răspuns: La Patrișcarn am
fost o singură dată, iar
a doua oară am fost la
soful său de cabinet
unde am depus lui un
memoriu.

Întrebare: Cum ai obținut
d-ta această audiență?

Răspuns: Această audiență
am obținut-o prin
funcționar de la cabinetul
lui Patrișcarn, anume Leica.

Întrebare: Ca altă inter-
venție ai mai făcut d-ta
în acest sens?

Răspuns: Nu am mai făcut
mai mult de intervenție.

Întrebare: Dar prin Leica
Constante ce intervenții ai
făcut pe lângă Patrișca-
ru?

Răspuns: Înti'a d-ur, am
mai intervenit o dată la
Leica Constante, rugându-
și-i să-mi amintească lui Patriș-
carn ca acesta să ci-
tească memoriul depus și
să se întoarse pe la
soful său lui meu.
Ulterior am rugat-o

Semnătura,

Dom. P. P. P.

202

urmare

Proces-Verbal de interogatoriu

martha grafica lora
Arestat

(Date de stare civilă, ultimul domiciliu)

195

Oraşul

Interogatoriul a început la ora şi min.

s'a terminat " " "

Intrebare:

să intervină pe lângă
Pătrăscanu, pentru a nu
fi cucerită din casă
doar acea nemiseră niste
persoane care voiau să
conştientizeze lucrurile din casă
şi să-şi recupereze
casa.

În urma acestui interviu
a fost delegat un procuror
care a operat în loc totul.

Intrebare: Ce ca dăruiri ai
făcut d-nta lui Lora
Constanta în schimbul
serviciilor făcute?

Răspuns: Pentru serviciile
făcute, i-am trimis
pe mai multe ori, flor.

Iscălitura,

Doa Grafica

Urmare: tigări și tort.

Intrebare: Căi lui Pătrășcanu
ce cadouri i-au trimis d'îta?
Răspuns: Pe i-au trimis
cadouri.

Intrebare: Am cheta să
atragă atenția să spun
a doamnă, doamna
este în posesia unor
acte, din care rezultă
acest fapt.

Răspuns: Pe neamose să
fi făcut me-nu ca dau
lui Pătrășcanu.

Acasta - mi-asta curiozitate
pe care o am în legă-
tură cu acest caz.

Suport ce am cetit pro-
cesul - verbal de inter-
ogatori amant cu amant
și am constatat că este
întocmai cu cele declarate
de mine, îl susțin și
seu no.

am cheta tor Martora.

Lt. de Securitate *Ind. Proze*



[Handwritten signature]

✓ 203

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Martorul CRISTIAN C.SOLOMON, de profesiune comerciant, născut la 26 Octomvrie 1885 în Iași, cu ultimul domiciliu în București Str.I.L.Caragiale No.17.

8 Mai 1953- București

Interogatoriul a început la ora 12.

" s'a terminat la ora 15.

Intrebare ;

De când îl cunoști Dta pe GROSSMAN GROZEA ADOLF ?

Răspuns;

Pe GROSSMAN GROZEA ADOLF îl cunosc din anul 1942 când el era șeful secțiunii financiare, iar eu inspectorul comunităților evrești din Centrala Evreilor.

Intrebare ;

Ce atribuțiuni avea în Centrala Evreilor GROZEA ADOLF?

Răspuns;

Oficial el deținea funcția mai sus arătată, dar în fond, era cel mai important element în conducerea Centralei, având atribuțiunea de a impune și încasa impozitele și contribuțiunile bănești asupra populației evrești din țară.

Intrebare ;

Cum și-a exercitat GROZEA această funcțiune ?

Răspuns;

GROZEA ADOLF și-a exercitat cu mult zel atribuțiunile sale și a depus o vie activitate, pentru încasarea a cât mai multe fonduri bănești, de pe spinarea evreilor săraci, folosind în acest scop toate mijloacele de care dispunea. Astfel, de nenumărate ori, a chemat la Centrală, președinții locali ai comunităților, admonestându-i pentru faptul că nu satisfăceau întocmai setea sa de bani.

Intrebare ;

Dta personal ai avut vre-o divergență cu GROZEA ADOLF?

Răspuns;

Da am avut. Astfel în anul 1942-1943 când plecând în Moldova am văzut starea de mizerie a populației sărace evreiești și am îndemnat conducerea obștiilor evreiești de a nu mai trimite fonduri Centralei ci să le folosească pe loc, GROSSMAN ADOLF, afând de acest lucru prin denunțarea făcută de IPCAR președintele Of. Județean Piatra Neamț, contra mea, m'a chemat la el și mi-a spus că pe el nu-l interesează sărăcia din Moldova și să i se trimeată contribuțiile la care au fost impuși.

Totodată m'a reclamat și lui RADU LECCA.

Intrebare ;

În ce scop se încasau toate aceste sume de bani?

Răspuns;

Parte din sumele de bani încasate mergeau la susținerea Centralei, iar o parte și cred că cea mai mare era jefuită de RADU LECCA, în scopuri personale.

Intrebare ;

GROSSMANI-a ajutat pe LECCA în această acțiune de speriere a populației evreiești?

Răspuns;

Aportul lui GROSSMAN în această acțiune este fără îndoială cel mai important, deoarece RADU LECCA, singur nu ar fi găsit toate formele financiare ce s'au folosit pentru acest scop.

Astfel, LECCA împreună cu GROSSMAN, au chemat la București pe președintele oficiului Iași HAHAMN AVRAM și i-au ptopus, ca Iașul să ceară un ajutor de 100 milioane, din care LECCA îi va aproba numai 50 milioane, sumă pentru care HAHAMN îi va elibera o chitanță pentru aceasta 50 milioane însă de fapt va primi o sumă mult mai mică, diferența rezultă urmând a rămânea în buzunarul lui LECCA (aproximativ jumătate) Această operație a fost încheiată întocmai și s'a repetat încă de două ori, tot prin GROSSMAN și HAHAMN.

Intrebare ;

Care era comportarea lui GROSSMAN față de populația evreiască?

Răspuns;

Față de populația evreească, GROSSMAN a lăsat întotdeauna ~~un~~ ^{impresia} că se poartă bine, deoarece își flutura întotdeauna un zâmbet pe buze, însă în spate îi lovea cu aceste impunerii.

Vreau să mai fac o remarcă și anume, că GROSSMAN în toată activitatea sa, a protejat plutocrația evreească, în dauna populației sărace.

Intrebare ;

Cunoști Dta vreun exemplu concret în acest sens?

Răspuns;

Chiar eu personal i-am propus lui GROSSMAN prin HAHAMU, o operație și anume aceia de a înlocui prin rotație pe evreii aflați la muncă cu bogătașii orașelor care stăteau acasă. GROSSMAN a refuzat categoric această propunere a mea.

Intrebare ;

Ce afaceri personale a făcut GROSSMAN în Centrala Evreilor ?

Răspuns;

Precis nu știu însă pot spune că comisiunile de impunere asupra populației evrești, care au fost numite direct de GROSSMAN, cu ocazia împrumutului reintregirii, făceau afaceri serioase pe cont propriu la care în mod cert, că trebuia să fi participat și GROSSMAN, întrucât membrii comisiunilor erau prieteni de ai lui.

După 23 August 1944 am aflat că MAX COHNFIELD și MISU SCHEIN au plătit câte 500 mii lei lui JULES STEREA STRAUCH care era președintele uneiașemenea comisiuni pentru a fi reduși la impozit, de la suma de câte 20 milioane lei la câte 500 mii lei.

Este exclus ca ei să nu fi împărțit suma cu GROSSMAN și să se fi mărginit numai la această singură afacere.

După ce am citit procesul verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine îl susțin și semnez .

LT.DE SECURITATE,

Martor. ss.CRISTIAN C.SOLOMON

Vladimir Filip,

Proces-Verbal de interogator

206

Martor Arestat Cristian C. Solomon de pro-
fesie comerciant, născut la 26
Oct. 1885 în Iasi în ultim. dom. „
Bucuresti str. J. I. Caragiale nr. 17.
88 Mar 1953
Orașul Bucuresti.

Interogatoriul a început la ora 12 și „ min.

„ s'a terminat la „ 15 și „

Intrebare:

„ Le când îl cunoști d-ta
pe Grossman Grozea Adolf?
Răspuns: Pe Grossman Grozea Adolf
Adolf il cunosc din 1962
anul 1962 când el era
seful secției financiare în
în insp. atoral comunitativ
cooperativ din Centrale Enisile

Intrebare: „ ce atribuții
avea în Centrale Enisile
Grozea Adolf?

Răspuns: Oficial el deținea
funcția în birou area
atașat, dar în fond, era
cel mai important element
în conducerea Centralei;
având atribuția de
a impune și încasa

Semnătura

S. Grishan

Urmare: in perioada w contribuim la
bunesti asupra populatiei
excesive din tarat.
Intrubare: Cum v-a exerci-
tata groza? acasa sau
functione?

Raspuns: Groza Adolf
w-a persecutat cu mult zel
atribuimurile sale w
a depus o vie activi-
tate, pentru incasarea a
cât mai multa fonduri
bunesti, de pe sprijinul
conducătorilor, folosind
in acest scop toate
mijloacele de care dis-
punea. Astfel, de
frecventa ori, a chemat
la Centrul, președin-
ții local. ai comi-
tatilor, pe dinaintea lui
prințul forțat, cu un sa-
tisfăcând în toamă se-
sa de bani.

Intrubare: La personal
ai avut vre-o dinargu-
la cu groza Adolf?

Raspuns: La am avut.
Astfel in anul 1942-43
cand plecam in Moldova
am putut stana de

Semnatura,

I. Cristescu

20X

Urmare: mizerie a populatiei sarace
ceceste si ~~si~~ prin in daunat
con duerea obstacolelor evasale.
da a un mai triumf
fou dur. Contrar, ei pot
le folosea sa se fac
Grossman afland de
acost luam prin deuntau
fienta de Y. dar presa
Of. jidotean Riatra² Neant
coasta marea, mla a che
mat la el si mi-a
spus ca se el m-l inte-
resea la saracia din Moldova
ci lui sa si se trimesca
contributia la care
au fost impusi.

Tot odata mi-a reclamat
si lui Radu Lecca.

Intrebare: In ce scop se
in casau toate aceste
sume de bani?

Raspuns: Parte din sumele
de bani in casele morseau
la sustinerea contralu, iar
o parte si cred ca
cea mai mare era
ie fuita de Radu
Lecca, in scopuri perso-
nale.

Intrebare: Grossman

Semnatura,

I. Cristea

Urmare: l'a agitat pe Lecca in
aceasta actiune de se-
lione a populatiei. expresii. 2
Răspuns: Aportul lui Grossman
in aceasta actiune este
fără incheială cel mai
important, dar arec Radu
Lecca, suizur un ar fi
găsit toate formulele fi-
nanciare ca s'au folosit
pentru acest scop.
Este fel, Lecca, impuneat
cu Grossman, au chemat
la Bucuresti pe prese-
dintele Oficiului Y. H. H.
Hakama acum si i-au
propus, ca Y. H. H. sa
deaca un ajutor de
100 milioane, din care
Lecca ii va aproba
numai 50 milioane,
suma pentru care Hakama ii
va elibera o chitanță
pentru aceasta 50 milioane
in sol de fapt nu
primi o suma mult mai
mica, diferenta rezultă
după dăruirea
in bugetul lui Lecca
(aproximativ jumătate)
aceasta operatie are

Semnătura,

L. Cristea

Urmare: ⁸ fost încheiată în ⁸ toamnă
și s'a repetat în ea de
- două ori, tot prin Gross-
man și Haberman.
Intre Bane: Care era compo-
ziția lui Grossman față de
populația evrească?
Hășpuru: Toată de
populația evrească,
Grossman a lăsat
în toată doamnă prin praci
că se poate bine, dea-
rece în fluturii în tot
doamnă în Gămbet pe
buze, în să în spate
în toată cu arde
în puneri.

Au să mai fac o
remarcă și amune, că
Grossman în toată
activitatea sa, a
protejat plutocrația
evrească, în toată
populația. Să se
dăte bane: Cunoști d-ta
vie - un exemplu cunoscut
în acest sens?

Hășpuru: Chiar eu per-
sonal î-am propus
lui Grossman prin Ha-
man, o operație și amune

Semnătura,

S. Cristian

Urmare: avera, de a in locuri
prin rotatie pe orice aplec.
de mura cu bo satesi.
ora sebor care striteau
acea sa. Grossman a
ne putet ca te pona
acea sta pe un nou a mea
Intre Bare: & a faceri persoani-
le a facut Grossman in
Centrada Enelbe?

Raspuns: Presi nu stiu,
insa pot spune ca comi-
siunile de in mare
a supra poz. revoluti. care
au fost numite direct
de Grossman, in cea-
tra impunitului reintregiri;
fara a faceri persoane
pe cont propriu la care
in mod cert, ca trebuia
sa fi participat si Grossman
intru cat purtau comi-
siunile erau prieten-
de ai lui.

Pe 23 August 1966, am
aflat ca Max Cohfeld
si Hiron Schrein, au fca-
tit cate 500 mii lei
lui Iulius Stora Stranch
care ora pre se diti la
unei asemenea comisiuni
Semnatura,
S. Cristian

Urmare:

-4-
pentru a fi redusi
la impozit, de la suma
de câte 20 milioane lei
la câte 100 milioane lei.
Este exclus ca si să se
fi impărtit suma cu
chiar sumă în 100 să se
la înțeles numai
acesta sta în gară
a facere
cu po. ca am cotit
procesul - verbal de
la toți factorii cunoscut
cu cunoscut și am
constatat că este
în toamnă cu cele
declarații de mine
il. destul și sumare
anchetător. Martor:
Lt. de Securitate



S. Cristian

✓ 210

PROCES VERBAL DE INTEROGATORIU
=====

Martorul SARAGA LASCAR de profesie avocat, născut la Iași în 17 Februarie 1892, cu ultimul domiciliu în București Str. Sf. Apostoli Nr. 23.-

13 Mai 1953 București.-

Interogatoriul a început la ora 9

" s'a terminat la " 11

Intrebare:

Ce cunoști d-ta în legătură cu individul GROZEA ADOLF

Răspuns:

Dⁿ GROZEA ADOLF, am auzit pentru prima dată, în timpul lui Antonescu, când a fost primit în Centrala Evreilor din România, unde a deținut funcția de șef al secției financiare.-

Intrebare:

Ce atribuțiuni avea GROZEA ADOLF în cadrul acestei secții?

Răspuns:

Deoarece Centrala Evreilor era un organ creat de Geș tapou pentru exterminarea evreilor, este lesne de înțeles ce anume au constat atât atribuțiunile cât și activitatea pe care a desfășurat-o GROZEA ADOLF ca executant al "patronilor" săi pentru stoarcerea ultimului ban de pe spina populației sărace evrești.-

Prin secțiunea financiară condusă de el, populația evreiască a fost împusă la impozite grele prin numeroasele comisii de impunere, ce le avea în subordine, atât pentru scutirea de muncă obligatorie, cât și pentru exercitarea profesiei. Personal nu am avut de-a face cu el, decât o singură dată, când am fost la el împreună cu PINCU SEGAL pe atunci președintele Soc. Evrești Poporane de ajutor reciproc și care în fond conlucra cu P.C.R. aflat în ilegalitate aune "Uniunea Israelită" din Calea Văcărești.-

Intrebare:

Ce scop avea această vizită la Centrală ?

Răspuns:

Venisem la GROZEA ADOLF ca să protestăm deoarece el

ne-a rechiziționat sediul organizației pentru a-l utiliza pentru Secția financiară a Centralei.-

Intrebare:

Care a fost atitudinea lui GROZEA ADOLF față de această cerere ?

Răspuns:

Nu numai că nu ne-a dat nici-o satisfacție, dar ne-a și insultat.-

Intrebare:

Ce mai cunoști d-ta în legătură cu GROZEA ADOLF?

Răspuns:

Despre el se spunea pretitindeni că este un castofer că se căsătorit cu o femeie bătrână și bogată ca să-și facă avere și că prin anumite relații asemănătoare, a ajuns la Centrala Evreilor.- Mai târziu după demisia lui GINGOLD din funcția de președinte al Centralei, acest post a fost ocupat de GROZEA ADOLF.-

În această nouă calitate se spunea că ar fi făcut anumite concesiuni și înlesiniri în favoarea populației evreiești.- Însă acest lucru sa întâmplat cu puțin timp în ajunul zilei de 23 August 1944.-

După ce am citit prezentul proces verbal de interogatoriu cuvânt cu cuvânt și am constatat că este întocmai cu cele declarate de mine îl susțin și semnez.-

LT DE SECURITATE

Filip V.

Martor,

Saraga Lascăr.

vir

Proces-Verbal de interogator

Martorul
Arestat Saraga Laszlo de prof. cunoscut
născut la 'Gara' în 14 februarie 1898
(Data de stare civilă, ultimul domiciliu)
cu pult. dom. în București str. Sf. Apostoli. 23.

13 Mai 1953

Orașul București

Interogatoriul a început la ora 9 și min.

„ s'a terminat la ora 11 și min.

Intrebare:

De cunoscut d-ta în legătura
cu individul Groșea Adolf?

Răspuns: Pe Groșea Adolf, am
cunoscut pentru prima dată, în
timpul lui Antonescu, când a
fost numit în Centrala Encheilor
lui România, unde a deținut
funcția de șef al secției finan-
ciare.

Intrebare: Ce atribuțiuni avea
Groșea Adolf în cadrul acestei
secții?

Răspuns: Serviciul Centrala Enchei-
lor era un organ creat de
Gestapo pentru exterminarea
encheilor, este lesne de înțeles
în ce anume au constatat
atât atribuțiunile cât

Semnătura,

Lolz

Urmare: cât și activitatea pe care a
desfășurat-o Grigore Adolf
ca executant al "patronatului"
său, pentru stăruirea metru-
lui. Am de pe spumarea
populației. Săracii erau etc.

Prin politica financiară con-
dusă de el, populația era încă
a fost impusă de impozite
grote prin numeroasele comisi
de impozitare, ce la avea
în subordine, atât pentru
sentința de muncă obligatorie,
cât și pentru exercitarea
propriei.

Personal nu am avut de-a-
face cu el, decât o singură
dată, când am fost la
el împreună cu Hincul Segal
pe ațuturi. Pe se din toată
toată. Evident. Poporane de
cei toți reacționează ca în
fond ca în care în P.C.R.
a flat în i. l. g. a l. t. a
anume "Munera Grădita" din
Calea Văcărești.

Intrebare: ca să șap anca
această mișcare la Antona?

Răspuns: Demisem la Grigore
Adolf ca să protestăm
despre el ne-a reclusi.

Semnătura

Hal

Urmare:

Troncat se duc la sam'lati, pentru a-l utiliza pentru sectia financiară a Controalei. ~~Leu Bar~~ Care a fost a tinuturii lui Grigora fata de aceasta corere?

Răspuns: Nu numai că nu ne-a dat nici o sate. Sectia dar nu-a si insultat. ~~Leu Bar~~ ce mai enusti d-ta in legatura cu Grigora a delf?

Răspuns: Despre el se spune pentru tinuturii că este un cartof, că s'a căsătorit cu o femeie bătrână si bogată ca să-si facă aiurea si că prin anumite relatii a cunoscut-o, a ajuns la Controala Emisloc.

Mai tarziu, după demisia lui Ginzold din functiunea de pre sedinte al Controalei, acesta fost a fost ocupat de Grigora a delf. De aceasta noua calitate, se spune că ar fi putut avea multe cunosc si in lozuri in parcare populatie. encesti,

Urmare: în să acest lucru s'a
întâmplat cu puțin timp
în ajunul 23.08.1944.

Conștient de am cunoscut po-
cosul verbal de înțor-
gatorii curant cu curant
fi cu constat că
este întocmit cu cele
destinate de mine,
de susțin. și semnare
în dreptul to-
at. de securitate

Martor
[Signature]



DECLARAȚIE

Subsemnata LENA CONSTANTE, de profesie pictor senograf, născută în anul 1909 luna Iunie 17, în București, fiica lui CONSTANȚIN și JULIETA CONSTANTE, cu ultimul domiciliu în Str. Dionisie Lupu 12, declar următoarele:

Aproximativ în 1945 am primit un telefon de la mătușa mea doamna CONITZ, sora mamei mele, prin care mă ruga s-o primesc la mine având să mă roage ceva.- O vedeam rar.- A venit și mi-a povestit că prietena ei DORA GROSAN a rugat-o insistent să vie la mine în legătură cu arestarea și procesul soțului ei, DOLIT GROSAN. Eu o cunoșteam din copilărie pe DORA GROSAN pentru că șezuse fostul și primul ei soț, actorul LEONARD în aceeași casă cu această mătușă a mea și astfel se împrieteniseră.- De atunci nu o mai văzusem dar știam relațiile ei bune cu mătușa mea.- Această mătușă mi-a spus că îi este foarte îndatorată prietenii ei pentru că a ajutat-o tot timpul războiului (unchiul meu CONITZ, evreu și secretar la Dimineșta, și Adevărul nu mai câștiga nimic) și că mă roagă să-i ajut doamnei GROSAN să fie primit de PATRASCANU în audiență și să-i dea atenție memoriului ei, asigurându-mă că nu este vinovat.- Am întrebat-o de unde știe ea că sunt prietenă cu PATRASCANU.- Mi-a răspuns că d-na GROSAN fiind în vizită la o altă prietenă, poate d-na ANGHIELESCU dar nu sunt sigură -, și văitându-se pentru bărbatul ei, această doamnă i-a spus că cea mai bună prietenă a doamnei PATRASCANU este pictorița LENA CONSTANTE și cum a auzit a chemat-o pe mătușa mea și a trimis-o la mine.-

I-am promis mătușii mele că voi vorbi cu PATRASCANU și îndată l-am și rugat să o primească pe d-na GROSAN în audiență. PATRASCANU mi-a răspuns să se înscrie Vineri la audiență că primește pe oricine.- Atunci l-am rugat insistent să-i dea mai multă atenție memoriului și să o primească bine.- D-na GROSAN a venit chiar ea să-mi mulțumească după audiență spunându-mi că PATRASCANU a fost extrem de amabil cu ea și m'a rugat din nou să vorbesc pentru soțul ei care nu este vinovat de crimă de războiu.-

Când am vorbit din nou cu PATRASCANU, rugându-l să facă ce se poate pentru GROSAN, el mi-a spus că îl roagă același lucru și doctorul EILENEI PATRASCANU, ARONOVICI și soacra lui d-na

SCHVASERMAN, mama ELENEI PATRASCANU.-

Intr'o seară am primit un telefon dela matusa mea care mi-a comunicat că este la d-na GROSMAN și că acolo în casă au venit niște oameni fără hârtii oficiale să facă o percheziție și poate să o scoată din casă.- Eu mă duceam pe atunci în fiecare seara la PATRASCANU.- M'am dus special imediat și i-am comunicat faptul întrebându-l dacă știe.- PATRASCANU a pus îndată mâna pe telefon, s'a informat și cum percheziția nu venea dela justiție, a dat ordin să înceteze telefonând chiar el la d-na GROSMAN și vorbind cu unul dintre acei oameni.-

Câtva timp înainte de proces, rugată iar de matusa mea, am vorbit din nou cu PATRASCANU rugându-l să facă tot ce se poate ca să-l scape pe GROSMAN.- PATRASCANU mi-a răspuns că îl plictisește destul ARONOVICI cu aceasta și să nu-i mai vorbesc, dar că va face ce poate.- Efectiv, GROSMAN a fost achitat și PATRASCANU mi-a spus că a făcut ce putea și că într'adevăr nu era chiar atât de vinovat GROSMAN cum se pretindea și că a avut noroc.-

Doamna și Dl. GROSMAN a venit după(câteva)Câtva timp împreună să-mi mulțumească. Am fost și invitată odată la ei la masă și altă dată la ceai.- I-am spus doamnei GROSMAN că nu-mi trebuie să-mi mulțumească mie ci matusii mele care a fost foarte cu mine toată copilăria.-

În anii următori am primit la diferite ocazii, de ziua mea, de anul nou, atenții dela doamna GROZEA adică, flori sau bomboane și o tortă.- Când au eșit din închisoare a venit să mă vadă, eu mai ședeam încă la mama mea și mi-a adus iar o tortă.-

Mai adaug că o rugasem pe doamna GROSMAN să nu spuie la toată lumea că am vorbit eu pentru sotul ei cu PATRASCANU, dar știu dela ea că familia lor știa acest lucru.-

În acest timp a trimes și ELENEI PATRASCANU de ziua ei flori și când a fost gata casa dela Snagov m'a rugat să merg cu ea în oraș pentru a alege un cadou care să le facă plăcere și să fie și util.-

Am fost cu ea și am ales eu într'o prăvălie un serviciu de pahare de cristal.-

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, susțin și semnez.-

ss/Iena Constante.-

București 21 Aprilie 1953.

dat în pta
măști și 11 April 1953
Sec de securitate



my
26

Declorație

Subsemnata Lena Constante de profesie pictor
scenograf. născută în anul 1909 luna iunie 17 în
Poncu vest. fiica lui Constantin și Julieta Constante cu
ultimul domiciliu în str. Dionisie după 12 de la un mă-
toare :

Aproximativ în 1945 am primit un telefon de la mo-
tusa mea Doamna Coriță, toată mamei mele, prin care mă ruga
să o primesc la mine ocazional să mă roage ceva. O vedeam
rar. A venit și mi-a povestit că prietena ei Dora Gromman
a rugat-o să interzică să oie la mine în legătură cu orestora
și procesul soțului ei, Dolfi Gromman. Eu o cunoșteam din
copilărie pe Dora Gromman pentru că sejură cu soțul ei
prințul ei tot, actorul de onor în acțiuni coră cu acțiune
maternală a mea și astfel de în prietenii seră. De atunci nu o
mai văzusem din străin relatate ei bine cu mătușa mea.

Acosta mătușă mi-a spus că îi este foarte îndatorată
unei prieteni ei pentru că a ajutat a tot felul război
lui (unchiul meu Coriță, care și recușă la Diuinașo și
Adevărat nu mai căpăta nimic.) și că mă rog să-i
ajut Doamna Gromman să fie primită de Pătrăcaș
în audiență și să-i dea atenția memoriei ei, originându-
ma că nu este în vorbă. Am întotdeauna de unde știu că

ca' sunt pictura cu Patroscam. Mi-o raspuns ca Dna
Grossman fuses in vizita la o alta pictura, - poate du. Au-
ghelescu dar nu sunt sigura - n' vaitandu-n pentru bo-
tatul ei, acorda Doamna i-o sfus ca' cea mai buna pic-
tura o Doamnei Patroscam este pictura de Lena Constanta,
n' cum o auzit o chemat-o pe sotul, nsa n' o trimis-o
la mine.

I-au promis mamei mele ca- voi vorbi cu Patroscam
n' indata. L'am n' rugat sa-o primeasca pe Dna Grossman
in audienta. Patroscam mi-o raspuns sa-o inseri vineri
la audienta ca- primeste pe oricine. Atunci l'am rugat
sistent sa-i dea mai multa atentie memoriei lui n' sa
o primeasca bine. Doamna Grossman a venit chiar ea
sa-mi multumesc dupa audienta spunandu-mi ca
Patroscam o fort este de amabil cu ea n' mi-a rugat
dii nou sa vorbesc pentru totul ei cu nu este oinovat
de crima de robor.

Cand au vorbit dii nou cu Patroscam, rugandu-l sa
faca expozitie pentru Grossman, el mi-o sfus ca' el roge
acelor lucru n' doctorul Ilie Patroscam, Anonovici,
n' soaca lui, Dna Schwamen, nasa Ilie Patroscam.

Yut'a Hara au primit un telefon dela matusa mea
cu mi-a comunicat ca' este la Dna Grossman n' ca' acda
in cosa au venit niste oameni fara hirta oficiala - sa faca
a percheitru n' poate sa-o scota dii cosa. Eu ma ducam
pe atunci in ficore Hara la Patroscam. Mi-au dus oficial
imediat n' i-au comunicat faptul intolandu-l docitlu.
Patroscam o pus indata. nasa pe telefon, sa informet
n' cum percheitru au vena dela gurtita a dat ordine
sa licetize telefonand chiar el la Dna Grossman n'
vorbind cu unul dii acei oameni.

Catva timp inainte de proces, rugata in de matusa
mea au vorbit dii nou cu Patroscam rugandu-l sa

faca tot ce se poate ca sa-l scape pe Gromman. Patro-
căm mi-a răspuns ca' il plictisea destul anamovici cu
aceasta si sa-mi mai vorbeasca, dar ca va face ce poate.

Efectiv, Gromman a fost achitat si Patrocam mi-a
 spus ca a fost ce putra si ca uit' ordinei mi era chiar
atut de vinovat Gromman cum de pretindea si ca-avut
moroc.

Doamna si Dl Gromman au venit dupa o tota timp
suplenua sa-mi multumesc. Am fost si invitata
a data la ei la masa si alta data la ceara. Gromman
Doamnei Gromman sa-mi mi-a trebuit sa-mi multu-
mesca ^{mi} ei multumesc pule core a fost foarte buna cu
muni toata copilăria.

Pe ani unuotari am putut la diferite ocazii, de
ziua mea, de anul nou alături de la Doamna propi-
adica, flori sau buclouane n'a foste. Când am avut
dus inchitoare a venit sa-ma-veda, eu mi-a vedea si
la masa mea si mi-a adus ion a foste.

Mai adaug ca o rugam pe Doamna Gromman sa-mi
spui la toata lumea ca am vorbit pentru totul ei
cu Patrocam, dar din dela ea ca familia lor stia
acut luoni.

Pe acut timp a tinut si Elena Patrocam de
ziua ei flori si când a fost gata cosa dela buclou
mi-a rugat sa merg cu ea si din pentru a alige
un cadou core sa le faca floare si sa fie si util.

Am fost cu ea si am alis cu iut b provale cu terciu
de pahore de cristal.

Aceasta mi este declaratie pe core a dau testu
si remez -

Elena Constanta

Puc. 21 aprilie 1953

B3 19

DECLARAȚIE

Subsemnatul HARY BRAUNER, fost profesor universitar de folclor și director al Institutului de folclor din București, născut la 24 Februarie 1908 în orașul Piatra Neamț, fiul lui HERMAN și DEBORAH, cu ultimul domiciliu în București Calea Victoriei 168, declar următoarele:

În anul 1945-1946 aveam un cerc de prieteni artiști, pictori, sculptori, muzicanți, decoratori cu care mă întâlneam adeseori discutând diferite probleme de ordin artistic, cultural, politic, social, etc.- Printre cei mai apropiați prieteni în cadrul acestui cerc al meu o aveam pe LENA CONSTANȚE, o pictoriță din București.-

Prietenia mea cu LENA CONSTANȚE era întărită și de faptul că atât eu cât și ea eram intimi prieteni cu familia PATRASCANU, unde ne întâlneam deasemenea foarte des.- Cu ocazia unor discuții pe care le-am avut cu LENA CONSTANȚE aceasta mi-a vorbit într-o zi despre o intervenție pe care ea a făcut-o la prietenul nostru comun, IUCRETIU PATRASCANU, pe atunci Ministru al Justiției în legătură cu un individ GROSMAN GROZEA, care știa și eu că fusese în perioada războiului șeful secției financiare în Centrala Evreilor din România, fapt pentru care a fost condamnat în anul 1945 la 15 ani închisoare ca criminal de războiu.- Această intervenție a făcut-o pentru a obține punerea lui în libertate într'un fel oarecare.- Relatându-mi amănuntele asupra acestui caz mi-a spus că a fost solicitată să facă această intervenție pe lângă prietenul ei IUCRETIU PATRASCANU de către soția lui GROSMAN anume DORA, pe care o cunoștea ea mai de mult, fiind bune prietene și care era disperată de deținerea în închisoare a soțului ei pe care îl iubea foarte mult.- Întrebând-o pe LENA CONSTANȚE în ce-a constatat intervenția făcută, ea mi-a relatat că a obținut dela PATRASCANU această s'o primească în audiență pe soția lui GROZEA la Ministerul de Justiție și să discute cu ea amănuntele acestor chestiuni.- LENA CONSTANȚE nu mi-a comunicat rezultatul intervenției făcute însă mi-a vorbit mai târziu, după ce GROSMAN GROZEA ADOLF a fost pus într'adevăr în libertate, că acest fapt se datorase intervenției sale pe lângă PATRASCANU.- ss/Hary Brauner.-
...//...

Cu acest prilej LENA CONSTANTE mi-a mai spus că și alte persoane susțin că ar fi intervenit pe lângă PATRASCANU pentru eliberarea lui GROSAN GROZEA din închisoare și că unul din aceștia ar fi medicul curant al ELENEI PATRASCANU, Dr. ARONOVICI. Acest fapt l-am arătat, nu cunosc amănuntele acestei probleme, însă țin să precizez, că PATRASCANU a discutat cu soția lui GROZEA problema soțului ei, deoarece cu ocazia unei convorbiri la care eram și eu de față PATRASCANU i-a făcut LENEI CONSTANTE unele aprecieri asupra fizicului soției lui GROSAN GROZEA cu care a arătat că a stat de vorbă.-

Un alt fapt care întărește convingerea mea că PATRASCANU a contribuit efectiv la eliberarea lui GROSAN GROZEA este că după ce acesta a fost pus în libertate, soția lui, DORA, i-a făcut câteva cadouri lui PATRASCANU ca mulțumire pentru sprijinul dat.- Astfel îmi aduc aminte că a trimis acasă la PATRASCANU un tort și un serviciu de cristal, compus din mai multe pahare.-

Asemenea, drept mulțumire pentru intervenția făcută, LENA CONSTANTE știu că primea de la DORA GROSAN GROZEA din când în când mici cadouri, fie pachete cu țigări, fie prăjituri și că a mai văzut-o pe aceasta după eliberarea soțului ei.- Tot de la CONSTANTE LENA știu că DORA GROSAN GROZEA era prietenă intimă cu soția ministrului TEODORI GEORGESCU din timpul când ea era încă soția lui GEAMANU GRIGORE fost secretar general la Interne.-

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, o susțin și semnez propriu.-

ss/ Harry Brauner.-

București 21 Aprilie 1953.-

dat în pita mare
ori 21 februarie 1953
Slt de securitate
4-1 44

Declarație

Subsemnatul Harry Brauner, fost profesor universitar de folclor
și Director al Institutului de folclor din București, născut la
24 Februarie 1908 în orașul Piatra Neamț, fost lui + Herman și
Jehorah, cu ultimul domiciliu în București, Calea Victoriei, 168, declar
următoarele:

Pînă anul 1945-1946, aveam un cerc de prieteni artiști, poezii,
pulpitori, muzicanti, decoratori cu care mă întâlneam adeseori
discutând diferite probleme de ordin artistic, cultural, poetic, social,
etc. Printre cei mai apropiați prieteni în cadrul acestor cerc de
muri o aveam pe Leoa Constante, o pictor din București.

Prietenia mea cu Leoa Constante era ^{intimă} și de fapt
că atît eu cît și ea eram interesați cu faclor Patrasco-
nu, unde ne întâlneam de asemenea foarte des. Cu ocazia unor
discuții pe care le-am avut cu Leoa Constante aceasta mi-a vorbit
întîo zi despre o intervenție pe care ea a făcut-o la prietenul
nostru comun, Lucretiu Patrascanu, pe atunci Ministru al Justiției,
în legătura cu un individ Grossman Groza, care stătea și eu
cî fusese în perioada războiului, seful secției financiare în Centrala
Erreilor din România, fost pentru care a fost condamnat în
anul 1945 la 15 ani închisoare ca criminal de război. Aceasta
intervenție a făcut-o pentru a obține punerea lui în libertate
întî un fel oarecare. Relatîndu-mi amănuntele asupra
acestui caz mi-a spus că a fost solicitată să facă aceasta
intervenție pe lângă prietenul ei Lucretiu Patrascanu de
cîtu soția lui Grossman amusea Dora, pe care o cunoștea
ea mai de mult, fiind bune prietene și care era desprins
de detenția în închisoare a soțului ei pe care îl iubea
foarte mult. Întrebînd-o pe Leoa Constante în ce constată
intervenția făcută, ea mi-a relatat că a obținut dela
Patrascanu ca acesta să primească în audiență pe soția
lui Groza la biroul de Justiție și să discute cu ea

stare de mure
Bry.

amănuntele acestei chestiuni. Lena Constante nu mi-a comunicat rezultatul intervenției făcute însă mi-a robit mai târziu, după ce Grossman Grozea Adolf a fost pus în libertate, că acest fapt se datorează intervenției sale pe lângă Patrașcanu. Cu acest prilej Lena Constante mi-a mai spus că și alte persoane susțin că ar fi intervenit pe lângă Patrașcanu pentru eliberarea lui Grossman Grozea din închisoare și că unul din acestia ar fi medicul curant al Unei Patrașcanu, dr. Bronovici. Acest fapt l-a arătat, înșuri, soția lui Grossman Grozea. După cum am arătat, nu cunosc amănuntele acestei probleme, însă țin să precizez, că Patrașcanu a discutat cu soția lui Grozea problema sotului ei deoarece cu ocazia unei convorbiri la care eram și eu de față Patrașcanu i-a făcut Lenei Constante unele aprecieri asupra fizicului soției lui Grossman Grozea cu care a arătat că a stat de vorbă.

Un alt fapt care întărește convingerea mea că Patrașcanu a contribuit efectiv la eliberarea lui Grossman Grozea este că după ce acesta a fost pus în libertate, soția lui, Dora, i-a făcut câteva cadouri lui Patrașcanu ca mulțumire pentru grișorul dat. Astfel îmi aduc aminte că a trimis acasă la Patrașcanu un tort și un serviciu de oristol, compus din mai multe pahare.

Asemenea, drept mulțumire pentru intervenția făcută, Lena Constante stău că primea dela Dora Grossman Grozea din când în când mici cadouri, fie pachete cu țigări, fie prăjituri și că a mai răzuit-o pe aceasta după eliberarea sotului ei. Tot dela Constante Lena stău că Dora Grossman Grozea era prietena intimă cu soția ministrului Ticharie Georgescu din timpul când ea era încă soția lui Gheamănu Grozea fost secretar general la Interne.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, o susțin și semnez propriu

Harnybranun

București 21 Aprilie 1953

DECLARAȚIE

Subsemnatul JEAN NICOLAU, fost magistrat, născut în anul 1904 în Noembrie 18, în com.Podul Ilcoiei jud. Iagi, fiul lui VASILE și VALENTINA NICOLAU, cu ultimul domiciliu în București Str. Isvor 43, declar următoarele:

Pe ADOLF GROSSMAN GROZEA nu l-am cunoscut niciodată personal, însă l-am văzut de vre-o câteva ori pe stradă împreună cu soția sa.- Stiu despre el că în perioada războiului a fost șef secției financiare din Centrala Evreilor, fapt pentru care în 1945 a fost condamnat de către Tribunalul Poporului.- Cu toate acestea l-am văzut și mai târziu tot în stare de libertate și faptul acesta m'a mirat foarte mult.- În legătură cu aceasta vreau să relatez un amănunt și anume, că atunci când se pregătea judecarea procesului GROSSMAN GROZEA eu fiind prim procuror al Tribunalului Ilfov și lucrând la minister în apropierea cabinetului Ministrului împreună cu fostul prim președinte G. DOICIU am avut ocazia să văd în repetate rânduri pe soția lui GROSSMAN GROZEA așteptând audiență în anticameră la fostul Ministru LUCRETIU PATRASCANU.- Desigur că aceste intervenții priveau pe individul de mai sus, însă nu cunosc rezultatul lor.-

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, susțin și semnez propria.-

București 21 Aprilie 1953

ss/Nicolau Jean.-

dat în fişa
naşterii ori în fişei nr. 1113
şi de domiciliu



Declaraţie

Subsemnatul Jean Nicolau, fost magistrat
născut în anul 1904, în luna 18, în com.
Podul. Ilfov Just. Iaşi, fiul lui Vasile şi Valen-
tina Nicolau, cu ultimul domiciliu în Bucureşti
str. 1300 43, declar următoarele:

Pe Adolf Grossman - Gruzee am cunoscut
nici odată personal, însă fiindcă l-am văzut
de vreo câteva ori pe strada împreună cu
soţia sa. Ştiu despre el că în perioada res-
pundului a fost şeful secţiei financiare din
Centrula Goveilor, fapt pentru care în 1945
a fost condamnat de către Tribunalul Bucureşti.
Cu toate acestea l-am văzut şi mai târziu
tot în stare de libertate şi faptul acesta m-a
surprins foarte mult. În legătură cu aceasta
vreau să relatez un amănunt şi anume,
că atunci când se pregătea judecarea procesului
Grossman - Gruzee eu fiind Prim Procuror al
Tribunalului Ilfov şi lucrând la Minister în
apropierea cabinetului Ministrului împreună cu

foarte Primă Presedinte G. Doicaru au avut
ocazie să vadă în repetate rânduri pe soția
său Grosușean - Groza așteptând audiență
în anticameră la fostul ministru L. Pătrușcanu.
Desigur că aceste intervenții priveau pe indivizii
de mai sus susă nu cunosc reputația lor.

Aceasta mi este declarația pe care o
dau, susțin și semnez proprie.

Dumărești 21 Aprilie
1953 -

Jean F. Blaciu

various documents.

226

Handwritten: H. Grossmann

Extras din Procesul-Verbal al ședinței din 2 Martie 1942 a Comitetului Centralei Evreilor.

II. Chestiunea ostaticilor

Il. Dr. N. Gingold dezvoltă cuprinsul notelor de audiențe din 18, 21 și 24 Februarie 1942, ce au avut loc la Il. Prefect al Prefecturii Poliției Capitalei, General Pălan geanu, și la Il. Ministru Subsecretar de Stat la Interne, General Vasiliu.

Arată că în ziua de 28 Februarie 1942, a avut loc o conferință cu cei 120 ostateci, declarați ca atare prin adresa Prefecturii Poliției Capitalei. Cu acest prilej, Il. H. St. Streitmann a ținut o cuvântare, subliniind nevoia de menținere a ordinii și arătând că măsura luată de autorități nu trebuie interpretată ca o vexațiune, ci ca un mijloc de a asigura colaborarea populației evreiești la apărarea Statului.

Il. A. Grossmann arată că ostatecii sunt neliniștiți și cere a se găsi mijlocul pentru a le arăta ceea ce determină măsura ordonată de autorități.

Il. Sr. N. Gingold arată că Imputernicitul Guvernului va înlesni ca Il. Ministru de Interne să primească o delegație de ostatici, în prezența reprezentanților Centralei, spre a le face comunicările de rigoare.

Il. A. Grossmann arată că în mod cronat se face legătură în adresele ce ne-au fost trimise de Ministerul de Interne, între evrei și comuniști. Populațiunea evrească stă cu devotament în slujba Tării și nu merită această nedreptate.

Il. Dr. N. Gingold arată că se va face un apel către populațiunea evrească, care se va publica în "Gazeta Evrească", în sensul de a se menține și propaga spiritul de ordine, de disciplină.

Se va adresa câte o întâmpinare Ministerului de Interne și Prefecturii Poliției Capitalei, prin care se va arăta că evreimea nu face act de solidarizare cu turburătorii ordinii, Că Centrala va veghea la menținerea ordinii, printr-o colaborare continuă cu ostatecii.

Instituția ostaticilor nu a fost acum înființată. Ea există de mult și a funcționat și continuă să funcționeze în toată Tara.

Comitetul numește o comisiune compusă din Dr. Gingold, A. Willmann și I. Bacalu, care să redacteze apelul către populațiunea evrească.

Dr. Gingold arată că întâmpinările ce se vor adresa autorităților, în legătură cu ostaticii, vor fi prezentate și supuse Comitetului.

Dr. Zimmer cere ca, în viitor, orice măsură ar fi să se ia de către Centrală în legătură cu interesele generale ale populațiunii evrești, să fie aduse în prealabil la cunoștința Comitetului.

Dr. A. Radovici declară că trebuie să ne desolidarizăm de cei cari lucrează contra intereselor Statului. Firesc este ca să fie pedepsit cel care păcătuiește. Este însă indiscutabil că instituția ostaticilor poate constitui un element preventiv.

p. conformitate

SECRET

S.S.I.

6 Iulie 1944

29735

N O T A

229

Din cercurile evreesti.

1. Centrala Evreilor a dat un comunicat prin care aduce la cunostinta evreilor posesori ai carnetelor de scutire de munca obligatorie, ca acei cari vor achita taxele pentru rata 2-a in ziua fixata, vor beneficia de o reducere de 25% din ultima rata.

In legatura cu aceasta, in cercurile evreesti se afirma ca desi s'a acordat reducere totusi nu s'au prezentat nici jumatate din posesorii carnetelor.

2. De catre cercurile evreesti s'a inregistrat stirea dupa care in ziua de 6 Iulie a.c. urmeaza sa plece din Constanta un transport cu emigranti evrei spre Palestina.

Acesta este primul vas care paraseste tara dupa sistarea operatiunilor de emigrarea evreilor.

Printre cei care pleaca se afla si artista Jenny Smilovici dela Teatrul evreesc "Barageum".

3. In cercurile apropiate Centralei Evreilor se afirma ca desi s'a primit demisia comitetului sau de conducere totusi președintele Grosman - Grozea este probabil sa continue a ramane mai departe la conducerea Centralei.

24
Cercurile petrivnice lui Grossman susțin că
demisia acestuia ar fi fost dată numai în scopul
ca în viitor să poată spune că nu a fost de acord
cu taxele impuse pentru carnetele de scutire de
muncă.

Sursă serioasă.

Comunicat:

- Presed. Cons. de Miniștri
- Marele Stat Major
- Ministerul de Război
- Min. Afacerilor Interne
- ✓ - Comisariatul G-1 pentru Problemele Evreiești.

24

Declarație

Subsemnatul, Dr. Gingold Nandor, născut la 30/IX 1905, în comuna Lunca de Jos, Jud. Ciuc, de profesiune medic, judecat și condamnat de Tribunalul Poporului, ultimul domiciliu în București, Str. Dr. Lister No. 5, declar următoarele:

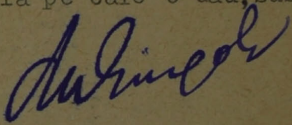
Ref. la Revista Presei, în limba germană:

Afară de Buletinul informativ, serviciul de Studii, Documentare și Informațiuni, alcătuia și o revistă a presei, adunând diferite articole din presa zilnică, interesând problema evreească. Această revistă era redactată și în limba germană, din ordinul lui Lecca, și trimisă acestuia pentru a fi transmisă lui Richter.

Exemplarele alăturate datează din luna August 1944, deci din epoca în care eu nu mai eram la Centrală-am plecat la 1 Aprilie 1944-această instituție fiind condusă de Grossmann-Grozea, care, desigur știa care este destinația acestor exemplare scrise în limba germană.

Aceasta îmi este declarația pe care o dau, susțin și semnez, nesilit de nimeni.

7 Sept. 1951


Dr. Gingold Nandor

CENTRALA EVREILOR DIN ROMÂNIA

Iniințată prin Decretele-Legi No. 3415/941 și No. 319/942

TELEFON: *5 07-75

Adr. telegr.: CEVROM București

Str. Dr. Burghelul Nr. 3

București

PREȘEDINTELE COMITULUI DE MINISTRI
Comisariatul General pentru Problemele Evreilor

1475 No. 29.402

1944 August Ziua 19

Nr. 17348 - 19.AUG.1944



a revista "Presi"
nr. 734-735

DOMNUL COMISAR GENERAL,

Don
HM
Avem onoarea a vă înainta, odată cu prezenta,
"Revista Presi" Nr.734 și 735 din 13, 14, 15 și 16
August 1944, în traducere germană, spre servirea Dv.-
Primiți, vă rugăm, asigurarea deosebitei
noastre considerațiuni,

/Președinte,



Ad. Grossman-Grozea
Ad. Grossman-Grozea

2 anexe

lg.

DOMNIEI SALE

DOMNULUI COMISAR GENERAL PENTRU PROBLEMELE EVREESTI

Sonntag, den 13. und Montag, den 14. August 1944

1.) VERBOT VON VERSAMMLUNGEN IN GESCHLOSSENEN ODER OFFENEN LOKALEN

Es wird in Erinnerung gebracht, dass laut der Kundmachung der Bukarester Militär-Kommandantur vom 9. März 1941 Versammlungen jedweder Art nur mit schriftlicher Genehmigung der Bukarester Militär-Kommandantur abgehalten werden dürfen.-

"Poporul", 15. August 1944.

2.) EINE INTERVENTION SCHWEDENS

König Gustav von Schweden hat an den Regenten Ungarns, Admiral Horthy, im Namen der Menschlichkeit einen Appell zu Gunsten der ungarischen Juden gerichtet. Admiral Horthy hat geantwortet, dass er alles machen werde was bei den heutigen Verhältnissen in seiner Macht steht, um die Prinzipien der Gerechtigkeit und der Menschlichkeit aufrecht zu erhalten.-

"Universul", 13. August 1944.

3.) DIE FOLGEN OBERWAHNTEN APPELLES

Zufolge des Appelles des Königs Gustav von Schweden, hat die ungarische Regierung folgendes beschlossen :

- 1.- Eine beschränkte Anzahl von Juden wird innerhalb des vom Internationalen Roten Kreuze und den palästinensischen Behörden festgesetzten Rahmens, in Schweden, in der Schweiz und in Palästina aufgenommen werden.
- 2.- Die getauften Juden werden zur Arbeit ins Ausland nicht mehr geschickt werden, während sich die nicht getauften Juden eines Regimes unter Kontrolle des ungarischen Roten Kreuzes erfreuen werden.
- 3.- Die getauften Juden werden an Sonn- und Feiertagen an den Gottesdiensten teilnehmen und eventuell vom Tragen des Davidsternes befreit werden können.
- 4.- Die Juden aus Mischehen werden sich gewisser allgemeiner Erleichterungen erfreuen können.
- 5.- Die Juden aus den Internierungslagern werden in Zukunft Lebensmittel-Pakete und Kleidungsstücke erhalten können.-

"Curentul", 12. August 1944.

4.) FERNSPRECHVERBOT FÜR JUDEN

Einer ungarischen Verordnung zufolge dürfen Juden, denen die Telefon-Anschlüsse bereits wenige Tage nach dem Kurswechsel vom 19. März gesperrt wurden, jetzt auch die öffentlichen Ferngesprächstellen in Budapest nicht mehr benützen. Zur Ueberwachung der Einhaltung dieses Verbotes sind besonders Detektivorgane eingesetzt worden.-

"Bukarester Tageblatt", 12. August 1944.

5.) GEGEN DEN ZIONISMUS

Der ägyptische Ministerpräsident, Nahas Pasa, hat im Senat erklärt, dass er gegen den Bericht des Exekutiv-Komitees der englischen Arbeiter-Partei protestiert hat, welches empfohlen hatte, aus Palästina ein rein jüdisches Territorium zu machen. Der Ministerpräsident erklärte weiters, dass sich die gesamte arabische Welt gegen die Juden erheben werde, wenn das Programm der britischen Arbeiter-Partei angewendet werden sollte.-

"Porunca Vremii", 13. August 1944.

6.) PALÄSTINENSISCHE JUDEN, WELCHE SOWJET-STAATSBÜRGER GEWORDEN SIND

Unter den 250 palästinensischen Juden, welche die sowjetrussische Staatsbürgerschaft und auch Sowjet-Pässe erhalten haben, sind: 75 serbische, 50 bessarabische, 65 bulgarische, 30 ungarische und 30 griechische Juden. Weitere 400 Gesuche sind in Behandlung, hievon 150 Ansuchen ungarischer Juden.-

Supl. "Finanțe și Industrie", 11.8.1944.

Dienstag, den 15. und Mittwoch, den 16.8.1944.

1. - 4.) GERICHTSSAAL

Der Kaufmann David Moscovici aus Bukarest wurde unter Anklage gestellt, da er Personen in seine Dienste aufnahm und behielt, welche der Nation fremd sind und im Dienste der Unternehmungen, welche in die nationale Wirtschaft eingereicht sind, nicht stehen dürfen.-

Die Juden Berglez Avram, Freiberg Ioina und Rosenberg Iancu wurden wegen Verbrechens der Desertierung von der Pflichtarbeit zu lebenslänglicher Zwangsarbeit und Beschlagnahme des Vermögens verurteilt.-

Sebastian Weinberger, Beamter der Judenzentrale, wurde wegen Unterschlagung eines Betrages von cca. 200.000 Lei, der Staatsanwaltschaft übergeben. Anstatt zusammen mit seinen Blutsverwandten die Trümmerhaufen der durch die Luftangriffe zerstörten öffentlichen und privaten Häuser der Christen und Juden zu beseitigen, beschäftigte sich Genannter mit der Unterschlagung von Geldbeträgen.-

Es wurde eine kommunistische Organisation bestehend aus 5 Personen aufgedeckt. Darunter sind zwei Juden: Wiener Francisc und Weiss Ignatiu.-

"Universul", 12. und 13. August 1944,
"Timpul", 13. und "Viața", 14. August 1944.

5.) DIE BEDINGUNGEN DES WAFFENSTILLSTANDES MIT ITALIEN

Unter den Bedingungen des Waffenstillstandes mit Italien figuriert auch die Aufhebung des Rassengesetzes.-

"Porunca Vremii", 14. August 1944.

6.) VERTEILUNG DER WAREN DER JUEDISCHEN KAUFLEUTE IN UNGARN

Die von den Juden beschlagnahmten Waren werden in der kommenden Woche an arische Kaufleute verteilt werden. Die Verteilungsbedingungen werden inzwischen öffentlich bekanntgemacht werden. Die Waren werden zu festgesetzten Preisen weiterverkauft werden können.-

"Seara", 16. August 1944.

7.) GEGEN JUDENTAUFEIN

"Magyarság" veröffentlicht eine Erklärung der unitarischen Kirche, die die Aufnahme von Juden in ihre Kirche entschieden ablehnt und energisch dagegen protestiert, dass die übrigen christlichen Kirchen in Ungarn Juden aufnehmen.-

"Bukarester Tageblatt", 15. August 1944.

8.) DIE HALTUNG DER VEREINIGTEN STAATEN PALAESTINA GEGENUEBER

In einer vor dem Parlament gemachten Erklärung stellt der ägyptische Ministerpräsident, Nahas Pasa, fest, dass die arabischen Staaten über die Haltung der amerikanischen Politiker enttäuscht sind, welche Palästina den Händen der Araber entreissen wollen. Die Amerikaner täten besser daran, von den Reden zu Handlungen zu übergehen und ihre eigenen Tore der jüdischen Einwanderung zu öffnen.-

"Curentul", 12. August 1944.

9.) DIE ANTWORT DER AMERIKANER AUF DEN PROTEST DER AEGYPTISCHEN REGIERUNG

Die Amerikaner haben auf den ägyptischen Protest prompt und kategorisch, wie folgt geantwortet: Die beiden nord-amerikanischen Regierungsparteien und zwar die republikanische und die demokratische haben in ihr Programm für die Präsidenten-Wahlen den Punkt 3 aufgenommen, der wie folgt abgefasst ist: sofortige Gründung der unabhängigen palästinensischen Republik.-

"Viața", 13. August 1944.

CENTRALA EVREILOR DIN ROMÂNIA

Iniințată prin Decretele-Legi No. 3415/941 și No. 319/942

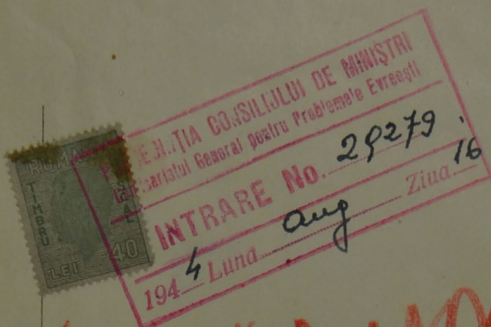
TELEFON: *5.07-75

Adr. telegr.: CEVROM București

Str. Dr. Burghilea Nr. 3

București

Nr. 17225 * 16 AUG 1944



*revista preseii
in l. germana.*

DOMNUL COMISAR GENERAL,

Avem onoare a vă înainta, odată cu prezenta,
"Revista Presei" Nr. 732 și 733 din 11 și 12 August 1944,
în traducere germană, spre servirea Dv.

Primiți, vă rugăm, asigurarea deosebitei
noastre considerațiuni,

/Președinte,



Ad. Grossman-Grozea

2 Anexe.

DOMNIEI SALE

DOMNULUI COMISAR GENERAL PENTRU PROBLEMELE EVREESTI

lg.

ZEITUNGSAUSSCHNITTE

Nr. 732

Freitag, den 11. August 1944.

236

1.) EINE VERLAUTBARUNG DER GEMEINDE
DES MUNIZIPIUMS BUKAREST

Die Gemeinde des Munizipiums Bukarest veröffentlicht die Bestimmungen für Leistung der Arbeiten bei Strassenbau sowie für Abwehr gegen feindliche Luftangriffe für das Jahr 1944/1945.-

"Curentul", 11. August 1944.

2.) WAS NICHT VORAUSZUSEHEN IST

Um Deutschland zu besiegen, müssen die Alliierten zunächst den Fanatismus der Nazisten niederringen, wie die englisch-amerikanische Propaganda das Germanentum zu nennen beliebt. Wir wissen nicht, wie die Alliierten die Zehnermillionen von nazistischen Fanatikern beseitigen werden, die eher zu sterben bereit sind, als vor den Waffen des internationalen Judentums zu kapitulieren.-

"Porunca Vremii", 12. August 1944.

3.) DER NEUE BRITISCHE KOMMISSÄR AUF DEM WEGE
NACH PALAESTINA

Lord Gort, ehemaliger oberster Kommandant der britischen Expeditions-Armee, welcher nachher zum Gouverneur von Gibraltar und Malta ernannt wurde, hat Malta verlassen, um seinen neuen Posten als Hoher Kommissär Palästinas und Transjordanien anzutreten.-

"Curentul", 9. August 1944.

4.) UNRUHEN IN PALAESTINA

Die Telegraphen-Agentur "Exchange Telegraph" berichtet, dass in Palästina Zeichen von Unruhen festzustellen sind. Die Anzeichen werden immer häufiger, dass die Gegensätze zwischen Arabern und Juden zu einer Krise führen werden. Der neue hohe Kommissär, Viscount Gort, welcher in einigen Tagen seinen Posten antreten soll, wird viel Arbeit haben, um die Ruhe im Lande aufrechtzuerhalten.-

"Actiunea", 12. August 1944.

5.) EIN DEMENTI

Mittels einer durch den Jaffa-er Rundfunk verbreiteten Mitteilung, hat die Regierung Syriens eine Nachricht der Reuter-Agentur dementiert, laut welcher ein Projekt für die Vereinigung Syriens, Libans, Transjordanien und Palästinas existieren soll.-

"Evenimentul", 12. August 1944.

Samstag, den 12. August 1944.

234

1.) EIN DEUTSCHES DEMENTI

Der englische Rundfunk hat die Nachricht verbreitet, dass ein deutsches Unterseeboot im Schwarzen Meer das türkische Schiff "Merkla", welches 277 geflüchtete Juden an Bord hatte, in den Grund bohrte. Wie das internationale Informationsbureau von der Kommandantur der deutschen Streitkräfte in Erfahrung bringt, ist diese Information vollständig erfunden. Das internationale Informationsbureau wurde ermächtigt, im Namen des Hohen Armee-Kommandos öffentlich zu erklären, dass kein deutsches Unterseeboot für den Schiffbruch des türkischen Schiffes verantwortlich gemacht werden kann. Deutsche Unterseeboote befinden sich nicht in diesen Meergegenden und haben sich auch niemals dort befunden. Es liegt sicherlich eine von Sowjet-Russland begangene Verletzung des Völkerrechtes vor.-

"Capitala", 12. August 1944.

2.) ANTISEMITISMUS IN KANADA

Die Wochenzeitschrift "Jewish Chronicle" bedauert die antisemitischen Kundgebungen, die in Quebec stattgefunden haben. Jüngstens wurden in Quebec grosse antisemitische Manifestationen veranstaltet, in deren Verlauf die neue Synagoge in Brand gesteckt wurde. Die Provinz-Behörden haben kein Wort des Bedauerns über diese Ausschreitungen geäußert. Antisemitische Protest-Kundgebungen fanden sogar im Verlaufe der in Quebec zwischen Roosevelt und Churchill abgehaltenen Besprechungen statt.-

"Rapid", 12. August 1944.

3.) IM ZUSAMMENHANG MIT DEM GEGEN DEN HOHEN BRITISCHEN KOMMISSARER BEGANGENEN ATTENTAT

Das britische Kolonialministerium hat eine Organisation mit weitverbreiteten Verbindungen mit Terroristen aufgedeckt. Aus der Mitteilung geht hervor, dass nach dem Attentat gegen den Hohen Britischen Kommissär 7 Männer gesehen wurden, welche auf die jüdische Kolonie "Givat Shaul" losgingen und sich dort versteckten. Diese Tatsache wurde mit Hilfe der Polizeihunde bestätigt. Die Verbrecher machten unter dem Vorwande, dass sie Vermessungs-Ingenieure wären, die Vorbereitungen zum Attentate.-

"Ecou", 12. August 1944.

4.) DAS PROBLEM DER SCHAFFUNG EINES PALAESTINENSISCHEN STAATES

Die türkische Presse berichtet über die Unzufriedenheit der arabischen Welt angesichts der Absicht der Vereinigten Staaten, einen palästinensischen Staat zu schaffen, in welchem die Juden der ganzen Welt ihre Heimat haben sollen. Es wird behauptet, dass diese Idee die Zustimmung Sowjet-Russlands und Englands hätte. Die Amerikaner beabsichtigen, die arabische Bevölkerung aus dem Innern dieses Staates auszusiedeln. Das ägyptische Parlament hat den amerikanischen Plan einstimmig als unzulässig, undurchführbar und als einen schweren Schlag gegen die arabische Welt, zurückgewiesen.-

"Viața", 12. August 1944.

CENTRALA EVREILOR DIN ROMÂNIA

Iniințată prin Decretele-Legi No. 3415/941 și No. 319/942

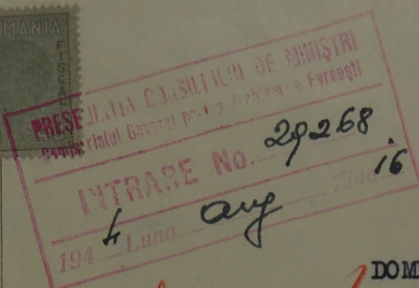
TELEFON: *5 07-75

Adr. teleg. : CEVROM București

Str. Dr. Burgholea Nr. 3

București

Nr. 17247 * 16. AUG. 1944



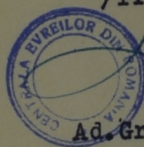
*„Revista Presei”
n. l. germană.*

DOMNUL COMISAR GENERAL,

Avem onoarea a vă înainta, odată cu prezenta,
"Revista Presei" Nr. 730 și 731 din 9 și 10 August a.c.,
împreună cu Referatul Direcțiunii Contenciosului
Nr. 19 A/1944, în traducere germană, spre servirea Dv.-

Primiți, vă rugăm, asigurarea deosebitei
noastre considerațiuni,

/Președinte,



Ad. Grossman-Grozea

3 Anexe

DOMNIEI SALE

DOMNULUI PRESEDINTE AL CENTRALEI EVREILOR DIN ROMANIA

lg.

ZEITUNGS AUSSCHNITTE

Nr. 730

Mittwoch, den 9. August 1944.

239

1.) AUF EIN TITELBLATT

Die Ideale der Bolschewiken stimmen grösstenteils mit den höchsten Idealen des Judentums überein.-

"Porunca Vremii", 10. August 1944.

2.) GERICHTSSAAL

2 Juden aus Temesvar, Ladislaus Godfried und Alexander Romer, wurden in Abwesenheit wegen Verbrechens der Desertierung von der Pflichtarbeit in Kriegszeiten, vom Kriegsgericht zum Tode und Beschlagnahme ihres ganzen Vermögens verurteilt.-

"Biruinta"- Timişoara, 3-4.8.1944.

3.) DIE LAGE DER JUDEN IN UNGARN

Die "Neue Züricher Zeitung" meldet, dass in Budapest zu den Interventionen im Zusammenhange mit der Deportierung der ungarischen Juden gar keine offizielle Stellung genommen wurde. Die gut informierten Kreise der ungarischen Hauptstadt dementieren kategorisch, dass die Behörden harte Massnahmen getroffen hätten. Die Zeitung berichtet, dass dieselben Kreise behauptet haben, dass im höheren Interesse der Kriegsführung und im Geiste des Bündnisses mit dem Reiche, demselben jüdische Arbeitskräfte zur Verfügung gestellt wurden. Es ist nicht die Rede von Deportierungen, sondern von Leuten, die zur Arbeit geschickt wurden. Es wird noch hinzugefügt, dass die Rolle der ungarischen Behörden auf die technische Durchführung der Massnahmen beschränkt ist. Die offiziellen ungarischen Kreise erklären, dass die von einigen fremden Zeitungen wiedergegebenen Anklagen jeder Grundlage entbehren.-

Suplimentul "Finanțe și Industrie", 7.8.1944.

4.) EIN SCHIFF MIT JUEDISCHEN FLUECHTLINGEN UNTERGEGANGEN

Der Korrespondent der D.N.B.-Agentur meldet aus Ankara, dass der türkische Dampfer "Merkure", welcher sich auf dem Wege von Constanța nach der Türkei befand und 250 jüdische Flüchtlinge an Bord hatte, Montag früh im Schwarzen Meer untergegangen ist. Alle Personen, die sich auf dem Schiffe befanden, mit Ausnahme von 4 Leuten, sind untergegangen.-

"Porunca Vremii", 10. August 1944.

Donnerstag, den 10. August 1944.

1.) AUF EIN TITELBLATT

In der neuen marxistischen Ordnung der Menschheit werden sich die Söhne Israels über die ganze Erde verbreiten und werden überall, ohne Opposition, die leitenden Elemente werden, insbesondere, wenn es ihnen gelingen wird, eine ständige Kontrolle der arbeitenden Klasse auszuüben. (Baruch Lewy, in einem an Marx gerichteten Briefe).-

"Porunca Vremii", 11. August 1944.

2.) JUDENPROZESS

Am 15. August wird vor dem Sofioter Bezirksgericht gegen den Juden Jak Ascher Sussin, den ehemaligen Sobranje-Präsidenten Stusanoff, den Abgeordneten Sirco Stantscheff sowie weitere sechs Juden der Prozess beginnen. Sussin ist angeklagt, 1600 Aktien der Firma Tundja und 1577 Aktien der Firma Zar Boris, insgesamt rund 21 Millionen Lewa, nicht deklariert zu haben.-

"Bukarester Tageblatt", 9. August 1944.

3.) DAS PALAESTINENSISCHE PROBLEM

Sowohl Roosevelt als auch Dewey haben die Gründung eines Judenstaates in Palästina in ihr Wahlprogramm aufgenommen. Dieser Umstand kann den Sturz Roosevelts und Deweys zur Folge haben, da der Sturz beider nicht möglich ist, zumindest die Vereitlung der Projekte der Genannten nach sich ziehen. Der Ministerpräsident Ägyptens, Nahas Pasa, hat nämlich die Initiative zur Gründung einer panarabischen Union zwischen Ägypten, Irak, Transjordanien, Saudit-Arabien, Syrien, Liban und Yemen ergriffen, welche den Zweck verfolgt, die Projekte der Herren Tom Dewey und Roosevelt, die zionistischen Ansprüche zu befriedigen, zu zunichte zu machen. Der Vorsteher der "Musulmanischen Bruderschaft" aus Kairo hat bei der Amerikanischen Botschaft gegen das republikanische und demokratische Programm, welches die Schaffung des Judenstaates vorsieht, protestiert.-

"Timpul", 10. August 1944.

4.) EIN BANDITEN-UEBERFALL

Der Hohe Britische Kommissär für Palästina und Transjordanien, Mac Michael und seine Ehefrau, wurden auf dem Wege zwischen Jaffa und Jerusalem, von Banditen überfallen. Der Hohe Kommissär wurde leicht verwundet, während seine Frau heil davonkam. Der Adjutant des Hohen Kommissärs, Major Nicoll und der Chauffeur des Autos sind schwer verletzt worden. Die Banditen sind verschwunden.-

"Evenimentul", 10. August 1944.

5.) IM ZUSAMMENHANGE MIT DER VEREINIGUNG DER ARABISCHEN STAATEN

Die Reuter-Agentur meldet aus Jerusalem, dass bei der arabischen Konferenz, welche im nächsten Monat in Alexandrien stattfinden soll, die Vereinigung Syriens, Libans, Palästinas und Transjordanien Gegenstand der Erörterung sein soll. Die Projekte dieser Union sind in einem Programm niedergelegt, welches vom Präsidenten Syriens und dem ehemaligen Ministerpräsidenten Iraks, Nuri Es Said, ausgearbeitet wurde.-

"Rapid", 10. August 1944.

JUDENZENTRALE IN RUMAENIEN
DIREKTION DER RECHTSABTEILUNG

REFERAT Nr. 19 A/1944

bezüglich Gesetze, Reglements, Ministerrats-Beschlüsse, ministerielle Entscheidungen, u.s.w. veröffentlicht in den Amtsblättern Nr.172, 173, 174, 175 und 179, im Zusammenhange mit Juden.

MINISTERRATS-PRAESIDIUM

Amtsblatt Nr.172 vom 26.Juli 1944, veröffentlicht:

Dekret Nr.1370, laut welchem zwei Juden den Rumänen vollkommen angeglichen wurden.

Amtsblatt Nr.173 vom 27.Juli 1944, veröffentlicht :

Dekret Nr.1374, laut welchem ein Jude den Rumänen vollkommen angeglichen wurde.-

MINISTERIUM FUER NATIONALE PROPAGANDA

Amtsblatt Nr.172 vom 26.Juli 1944, veröffentlicht :

Ministerrats-Beschluss Nr.501 für Genehmigung des Rundfunk-Sondertarifes für jüdische Abonnenten.

Folgender Sondertarif für Juden wird per 1.April 1944 genehmigt :

- 1.) Rundfunkposten ohne Lampen Lei 4.800.-
- 2.) Rundfunkposten mit Lampen in der Wohnung Lei 12.000.-
- 3.) Rundfunkposten mit Lampen in Vereinen und Schulen " 24.000.-
- 4.) Rundfunkposten mit Lampen, mit mehreren Dosen " 24.000.-
- 5.) Rundfunkposten für Handelshäuser, Radio-Ateliers und Konsumationslokale " 36.000.-

Ausser der Abonnement-Gebühr ist eine Garantie in Höhe der Abonnement-Gebühr für ein Jahr zu hinterlegen.

Bei Abschluss des Abonnements ist eine Einschreibe-Gebühr zu entrichten, welche zwischen Lei 200 und 2.000.- variiert.-

KRIEGSMINISTERIUM

Amtsblatt Nr.175 vom 29.Juli 1944, veröffentlicht:

Dekret Nr.1394, laut welchem 4 Reserve-Offiziere aus den Evidenzen der Armee gestrichen wurden, da festgestellt wurde, dass sie Juden sind. -

UNTERSTAATSSEKRETARIAT FUER RUMAENISIERUNG

Amtsblatt Nr.174 vom 28.Juli 1944, veröffentlicht:

- 1 Entscheidung, laut welcher ein zwischen einem jüdischen Verkäufer und einem nichtjüdischen Käufer zustandegekommener Verkaufs-Vertrag als real bestätigt wird.

Amtsblatt Nr.179 vom 3.August 1944, veröffentlicht :

- 3 Entscheidungen, laut welchen 4 jüdische Hypothekar-Forderungen übernommen werden.-

242

REPUBLICA POPULARA ROMANA



MINISTERUL SECURITAȚII STATULUI

Se autoriză percheziția
PROCUROR MILITAR
Magistrat

Spărdan

Nr. 00165314

din 5/11/1958

CATRE

PROCURATURA MILITARA TERITORIALA BUC.

Vă rugăm a aproba efectuarea unei percheziții domiciliare
numitului *Grozea Adolf* din *Buc.*

Raionul

Str. *Polonă*

Nr. *10*

Etaj Ap. unde suntem informați că se găsesc materiale
ce interesează ordinea și securitatea Statului.

MAIOR DE SECURITATE.

CPT. DE SECURITATE.

[Signature]

243

REPUBLICA POPULARA ROMÂNĂ
PROCURATURA
GENERALĂ A R.P.R.
DIR. SUPRAV. SPECIALĂ A ORGANELOR
SECURITĂȚII STATULUI.

MANDAT DE ARESTARE Nr. 00302

Data: 3 Martie 1953.

În numele legii și al Prezidiului Republicii Populare Române,

Noi, Stefan Tăpârdea Procuror al Procuraturii G-rale. Dir. Suprav. Specială a Org. Securității Stat.
Având în vedere actele de procedură încheiate în contra numitului GROZEA ADOLF.

(se va trece numele de familie urmat de pronume) născut
În anul _____, luna _____, ziua _____, în comuna _____

Raionul _____ Regiunea _____, având ocupația _____
cu domiciliu în comuna București, str. Polonă Nr. 10, etaj _____ apartament _____
Raionul _____, Regiunea _____, fiul lui _____

și al _____, urmărit potrivit art. 200 pct. 9 din codul de proc. penală, pentru faptul că a comis crima de înaltă trădare prin culegere, deținere și răspândire de informațiuni și material subversiv. -

Având în vedere că aceste fapte sunt prevăzute și pedepsite de art. 190 și 191 cod penal. ca închisoare dela muncă silnică pe viață. -

Considerând că din cercetările făcute rezultă probe suficiente de culpabilitate contra susnumitului inculpat _____

Văzând că inculpatul se găsește în situațiunea prevăzută de art. _____
din codul de procedură penală, întrucât fapta este prevăzută cu muncă silnică pe viață. -

PENTRU ACESTE MOTIVE,

Ordonăm tuturor agenților forței publice ca, conformându-se legii, să aresteze și să conducă în Penitenciarul _____ pe GROZEA ADOLF. -

Punem în vedere administratorului menționatului penitenciar să-l primească și să-l rețină până la noi ordine.

Dat în Cabinetul nostru.

Procuror
Instructor penal

Nr.

2-4
1. 49-5

FIȘA PERSONALĂ

Intocmită de Direcția, Serv. Județean

D. S. S. B.

Numele și prenumele:

OTOPEA-B-ADOLF

Cu porecla:

Nume fals:

Semnătura infractorului:

Felul infracțiunii:

Ocupațiunea:

Operator Chimist.

Origina socială:

Apartenența politică:

Avere:

Vârsta:

49 ani.

Anul nașterii, comuna, județul, țara:

15.5/1904. București.

Ultimul domiciliu: comuna, județul, țara:

București: Hris. Golovan - n. 10.

Domicilii anterioare

Naționalitatea

Cetățenia

Religiunea

Starea civilă

Expunerea rezumativă
a infracțiuniiSolomon. +
TataMătușă +
MamaDora
Soț-(tia)

Copii —

Rude

Fotografiat de

A fost

Cliseul Nr. 210.

Dactiloscopiat de

Studii:

Limba ce posedă:

Situația militară:

Specialitatea ca infractor:

Formula dactiloscopică:



GRAFIA

SEMNALMENTELE

1. Talia: m. cm.
f. mic, mic, mijlociu, înalt, f. înalt
2. Corpolența *Potrivit*
slab, ~~svelt~~, potrivit, bine făcut, mare
3. Fața { culoarea *roj-ochi*
forma *ochi*
culoarea: roză, palidă, brună
forma: rotundă, ovală, patrată, plină sau slabă
4. Fruntea *mijlocie*
~~mică~~, mijlocie, mare, turtită, plină sau slabă
5. Părul { culoarea *neted*
~~ondulat, neted, cheie~~
culoarea: blond, roșu, castaniu, negru, sur, alb
6. Ochii *albaștri*
albaștri, cenuși, galbeni, portocalii, castanii deschise, castanii închis, particularități
7. Sprâncene { culoarea
forma: drepte, arcuite, îmbinate
culoarea: se notează când diferă de a părului capului
8. Nasul { profil
fața *rectilini*
pirectilin, concav, convex
f. drept, ondulat, turtit, scobit, boltit
9. Gura *mijlocie buze groase*
mică, mijlocie, mare, buze groase, subțiri, restrânse
10. Bărbia *subțire*
subțire, lată, dublă, cu gropiță
11. Urechile *mijlocie deformat*
mici, mijlocii, mari, depărtate, lipite, gaurite
12. Semne particulare {
cicatrice, pigmentări ale
pielei, tatnăj, fracturi,
anchiloză, picioare în X
sau O, ghebos, ampu-
tări, etc.

Legături politice		Caracterizări speciale asupra individului		
Impresiunile digitale a mânei stângă				
Mare	Index	Mijlociu	Inelar	Mic

19-III-1955

R E F E R A T

privind pe ADOLF GROSSMAN GROZEA:

ADOLF GROSSMAN GROZEA, născut la 15-octombrie 1904 în București, de cetățenie română, de naționalitate evreu, absolvent a 6 cl.Sc.Comercială, fost comerciant de petrol, a fost arestat la 5-III-1953, fiind învinuit de crime împotriva umanității.-

Dosarul privind cercetările întreprinse asupra susnumitului, a fost înaintat Procuraturii Generale R.P.R. care a făcut cerere de îndreptare împotriva sentinței de achitare a individului GROSSMAN GROZEA, de către Tribunalul Poporului din București din anul 1945.-

În anul 1954, Procuratura G-rală R.P.R. a restituit Direcției de Anchete, dosarul nr.14/954 privind cercetările lui ADOLF GROSSMAN GROZEA, nemăfiindu-le necesar prin faptul că Procuratura G-rală R.P.R. a intervenit la Tribunalul Suprem pentru a se face cerere de îndreptare asupra sentinței date de Tribunalul Poporului din București în anul 1945, împotriva lui GROSSMAN GROZEA.-

PROPUNEM:

Intrucât, dosarul nr.14/954 al numitului GROSSMAN GROZEA, nu mai este necesar Procuraturii G-rală R.P.R. și nici Direcției de Anchete, să fie clasat la A.S.-

Anchetator Prim
Curtescu Ion

De acord

Seful Biroului

Lt. Maș. de laudă